PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

★

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, PETEK, 18. MAJA 1973
LETO XV. ● ŠTEVILKA 133 ● CENA 1 DINAR

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK MITJA GORJUP
ODGOVORNI UREDNIK JAK KOPRIVC

Kako do cen za meso (str. 4) — Veliko majhnih zalivov (str. 7) — Krepka ramena za kmetije (str. 9) — RTV program

Resolucija — krepitev vezi z neuvrščenimi

Trije zbori zvezne skupščine sprejeli resolucijo o stikih z deželami v razvoju — Uresničevanje zakonitosti v delu zveznih organov pravosodja

BEOGRAD, 17. maja — Danes so v zvezni skupščini zasedali trije zbori s približno enakim dnevnim redom. Zbor narodov, gospodarski ter družbenopolitični zbor so se najprej sestali na skupni seji.

Član ZIS Emil Ludviger je zveznim poslancem obrazložil, kako izvršni svet ocenjuje ekonomsko sodelovanje Jugoslavije z deželami v razvoju. Zvezni skupščini so bili predloženi zunanjetrgovinski, finančni in drugi ukrepi, s katerimi naj bi v prihodnje podprli širitev gospodarskih stikov, ki so po stališčih iz ekspozeja ZIS strateški cilj našega gospodarskega razvoja in nadaljevanje naše zunanje politike neuvrščenosti ter sodelovanja s tretjim svetom. Poslance treh zborov je nato Bogdan Osolnik seznanil z vsebino resolucije, s katero zvezna skupščina na predlog treh odborov ustvarja vzdušje za čimprejšnje izboljšanje stikov z deželami v razvoju.

Član ZIS in zvezni sekretar za prvosodje Mugbil Bejzat pa je na skupnem zasedanju govoril še o uresničevanju zakonitosti ter o delu zveznih pravosodnih teles. Poslanci treh zborov so na ločenih sejah potrdili resolucijo o ekonomskem sodelovanju z deželami v razvoju ter ukrepe ZIS. Izglasovali so tudi odlok o ustanovitvi Titovega sklada za štipendiranje mladih delavcev in delavskih otrok. Zbor narodov je potrdil dokument interparlamentarne konference o evropskem sodelovanju ter varnosti.

Trije zvezni zbori so zgodaj popoldne končali delo. Več na 2. in 4. strani.

ALENKA MISIČ

Dovoljen skok cen - le 9%

Takšna sme biti razlika med lanskim in letošnjim decembrom

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug) — Po splošnem družbenem dogovoru se federacija, republike in avtonomni pokrajini obvezujejo, da bodo za izvajanje sprejete letošnje politike cen ohranile okvirno raven kot tudi splošno raven zvišanja cen. Po tem dogovoru raven cen v decembru 1973 ne sme biti višja kot 9% glede na december 1972. Več na 3. strani.

Sodelovanje in prijateljstvo

Uradni pogovori med delegacijama SFRJ in NDR v zaključni fazi — Pogovori Erich Honecker - Džemal Bijedić

BERLIN, 17. maja (Tanjug). Tu so se danes dopoldne nadaljevali uradni pogovori med delegacijama NDR in Jugoslavije. Delegaciji vodita predsednik ministrskega sveta NDR Willi Stoph in predsednik ZIS Džemal Bijedić.

Predsednik ZIS Džemal Bijedić je danes izročil prvemu sekretarju CK ESPN Erichu Honeckerju pozdrave predsednika ZKJ in predsednika republike Josipa Broza Tita. Erich Honecker se je zahvalil za pozdrave in zaprosil Bijedića, naj prenese predsedniku Titu najboljše želje za nadaljnje uspehe v izgradnji socializma v Jugoslaviji.

Medtem srečanjem je prvi sekretar CK ESP Honecker obvestil gosta o družbenopolitičnem in ekonomskem razvoju NDR in uresničevanju sklepov 8. kongresa ESPN. Džemal Bijedić pa je imel krajši pregled 4. konference ZKJ in govoril o pripravah na 10. kongres ZKJ.

Pogovorili so se tudi o vprašanjih sodelovanja med Jugoslavijo in NDR ter o mednarodnih vprašanjih.

Kot predvidevajo, naj bi se uradni pogovori med državama končali danes.

Davi je Bijedić v jugoslovanskem veleposlaništvu sprejel člane jugoslovanske kolonije.

Po Kabulu

Pripravljalni odbor predstavnikov 16 neuvrščenih držav, katerega intenzivno delo je vse tri dni spremljalo tudi šest glasnikov neuvrščenih dežel opazovalk oziroma gostij, je zakoličil eno od pomembnih etap pred četrto vrhunsko konferenco voditeljev držav in predsednikov vlad iz kroga neuvrščenih, ki bo v začetku septembra v Alžiru.

Sporočilo pripravljalnega odbora ponovno in z vso tehtnostjo osvetljuje sklop ključnih vprašanj, o katerih je bilo govora v afganistanskem glavnem mestu. »Vloga neuvrščenih postaja vse pomembnejša in oblikujejo se osnove, da v svetu priznajo enakopravnost vsem narodom in da se splošno uveljavljajo načela o miroljubnem sožitju«. Takšna ugotovitev je med drugim izzvenela iz sklepnega dokumenta, ki so ga sprejeli v Kabulu. Na to stališče pa se logično navezuje še drugo, ki ga je bilo razločno slišati med razpravo odbora: popuščanje napetosti in dogovarjanje se ne sme omejiti samo na odnose med velikimi silami, temveč naj ta proces vključuje vsa območja sveta in vse dežele brez izjeme.

Znano je, da so se predstavniki 16 neuvrščenih držav sestali v Kabulu z nalogo, da bi uskladili politično in tehnično plat vrhunskega srečanja v Alžiru. Že sedaj lahko pribijemo, da so to nalogo dokaj dobro opravili in da so uspeli začetne razlike preoblikovati v novo kvaliteto soglasja in trdne povezanosti, ki vzbuja velike obete tudi za prihodnje delo odbora.

Poleg tega, da so predstavniki neuvrščenega sveta spregovorili o vseh nevralgičnih točkah sedanjega mednarodnega položaja in niso prikrivali zaskrbljenosti zaradi čedalje slabšega gospodarskega položaja dežel v razvoju, so uskladili tudi osnutek dnevnega reda za konferenco v Alžiru.

Voditelji držav in vlad bodo v Alžiru pretehtali tudi vse vidike dejavnosti neuvrščenih, od tretjega vrhunskega srečanja v Lusaki pa do danes. Že odbor v Kabulu je sprejel priporočilo, da naj bi Bangladeš sprejeli za enakopravnega člana družine neuvrščenih, Panama pa naj na konferenci sodeluje kot opazovalka.

Tukaj zadevamo na drugi element, ki kaže na živost in na čedalje tehtnejšo prisotnost neuvrščene politike v svetu. Ne samo, da so se v Kabulu z zavidljivo prožnostjo sporazumeli o načinu, kako bodo neuvrščeni poslej sprejemali skupne sklepe z upoštevanjem vseh mnenj, ki morajo imeti vedno pred očmi enotnost gibanja, njegove akcije in interese. Kabulsko zasedanje je pokazalo, da se krog tistih držav, ki se aktivno zanimajo za politiko neuvrščenosti, vedno bolj širi. S tem pa se posredno in neposredno krepi ter razširja skupina neuvrščenih držav.

AVGUST PUDGAR

Plinovod do Niša l. 1976?

Magistralni vod v vzh. delu SFRJ: 129 milijonov dolarjev

NOVI SAD, 17. maja (Tanjug) — Prihodnje leto bomo začeli graditi plinovod v vzhodnem delu Jugoslavije, je izjavil direktor »Naftagasa« inž. Radmilo Marojević. Gre za enega izmed najpomembnejših projektov po vojni, veljal pa bo okrog 129 milijonov dolarjev. Magistralni plinovod naj bi bil gotov do Niša in Loznice v prvi polovici leta 1976. Več na 3. strani.

PRED ODHODOM V BONN — Generalni sekretar CK KPSZ je v sredo, dva dni pred odhodom v Bonn, v svoji pisarni na centralnem komiteju sprejel dopisnika zahodnonemške revije Stern G. Nannena (z očali) in mu dal intervju. Telefoto: UPI

O delu ZK Ljubljane 7. junija

Komite mestne konference ZK Ljubljana sprejel osnutek poročila

LJUBLJANA, 17. maja — Odposlanci 14.000 članov ZK bodo 7. junija na seji konference ZKS obravnali delo komunistov v Ljubljani od marca lani naprej, hkrati pa opredelili naloge za prihodnje delo.

Komite mestne konference ZKS je na današnji razširjeni seji s pripombami sprejel osnutek poročila, pred sejo pa bodo obračun minulega dela obravnavla tudi občinska vodstva ZKS. Več na 2. strani.

Težki in delikatni pogovori

Nov krog pogajanj med Kissingerjem in Le Duc Thojem

PARIZ, 17. maja (Tanjug) — Član politbiroja vietnamske delavske stranke Le Duc Tho in posebni svetovalec ameriškega predsednika Henry Kissinger sta dopoldne začela vrsto pogovorov, med katerimi naj bi razčlenila sedanji položaj v Vietnamu, upoštevajo mirovni sporazum, sprejet 27. januarja letos.

Preden se je sestanek začel, nobeden od njiju ni dal nikakršne izjave številnim predstavnikom tiska, ki so se zbrali pred

LE DUC THO: pariški sporazumi še niso izpolnjeni

vilo v Saint Nom-la-Breteche. Za zdaj ni mogoče po ničemer ugibati, kako dolgo bodo trajali pogovori, čeprav je Le Duc Tho napovedal, da se bo moral dlje časa zadržal v Parizu.

Naloga obeh pogajalcev, ki se dobro poznata, saj sta skupaj pripravljala mirovni sporazum, bo tudi tokrat zelo težavna in kočljiva, saj položaj v Južnem Vietnamu še malo ni podoben tistemu, kar predvideva mirovni sporazum. Več na 5. strani.

Minić v Peruju

Minić končal zelo uspešen štiridnevni obisk v Čilu in dopotoval v Peru — Izjave obeh ministrov ob slovesu

CLODOMIRO ALMEYDA: aktivna in konstruktivna vloga med neuvrščenimi

SANTIAGO, 17. maja (Tanjug) — Podpredsednik ZIS in zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić je končal zelo uspešen štiridnevni uradni obisk v Čilu in prispel v Limo. Na prijateljski obisk v Peru je Minića povabila revolucionarna vlada. Minića spremljata načelnik uprave za Ameriko v zveznem sekretariatu za zunanje zadeve Miroslav Kreačić in pomočnik šefa kabineta zveznega sekretarja za zunanje zadeve Slavko Šuković.

Ob koncu obiska zveznega sekretarja Minića v Čilu je zunanji minister Almeyda dejal, da je bil ta obisk izredno ploden in da pogovori pomenijo velik napredek v vsestranskem poglabljanju prijateljstva med deželama.

V odgovoru zunanjemu ministru Almeydi pa je Minić rekel, da je bil zdaj storjen nov napredek v krepitvi dvostranskega sodelovanja, ki se je že doslej dobro razvijalo. Povsem razumljivo je, da se naša mnenja glede poglavitnih mednarodnih problemov docela ujemajo, je dodal Minić. Obe državi sta neuvrščeni. V krogu neuvrščenih držav imata Čile in Jugoslavija zelo aktivno in konstruktivno vlogo. Zategadelj sta obe zainteresirani za to, da bi alžirska konferenca uspela. To bo velikega pomena za splošno sodelovanje na svetu, za nadaljnjo ublažitev napetosti in bo prelomnica v reševanju problema, kako uravnotežiti gospodarski razvoj sveta.

Bejrut: maraton pogajanj

Libanoncem očitno ni po volji moderno orožje pri Palestincih

BEJRUT, 17. maja (Tanjug) — Predstavniki libijskih oblasti in Palestincev vztrajajo na maratonskih pogajanjih in si prizadevajo, da bi našli kompromisno rešitev za prihodnje medsebojne stike na političnem področju. Predstavniki obeh strani v skupnem odboru se pogovarjajo za zaprtimi vrati, po sinočnji seji, ki se je končala približno opolnoči, pa je predstavnik libanonske vojske sporočil, da so dosegli »popolno soglasje o raznih vprašanjih, ki so bila tema pogovorov«.

Čeprav so pogovori tajni, so opazovalci na splošno prepričani, da bo osnova za morebitni novi

JASER ARAFAT: težko orožje so samo tanki in topovi

sporazum že znani kairski sporazum. Doslej so razpravljali tudi o vprašanju palestinske navzočnosti v Bejrutu, zlasti o težkem orožju v palestinskih taboriščih. Kaže, da je prišlo do nesoglasja o tem, kaj naj bi razumeli pod težkim orožjem. Libanonske oblasti štejejo vse orožje, razen pušk, Palestinci pa trdijo, da sodijo sem le tanki in topovi.

Morilska suša

V Zgornji Volti je zaradi katastrofalne suše ogroženih 250.000 prebivalcev — Jezero Čad je skoraj usahnilo

UAGADUGU, 17. maja (AFP.) Milijoni ljudi se brezupno ozirajo v nebo, da bi zagledali tako dolgo pričakovane deževne oblake. Nekoč zelene savane so povsem izsušene, zemlja je razpokana, čreda živine in krdela divjih živali tavajo po suhih planjavah, kjer skorajda ni več trave, kjer vsekrižem ležijo kosti živali, ki so poginile od lakote in žeje.

Kakor poročajo dopisniki AFP iz Zgornje Volte, je to deželo doletela suša, kakršne še ni bilo zadnjih 60 let. Na severu dežele preži smrt na 250.000 prebivalcev in stotisoče goved. Vse zaloge živeža so že davno pošle. Ljudje žvečijo listje in seme, namenjeno za prihodnjo setev, v sili jedo tudi mravljince. Ti ljudje, ki se že od nekdaj ukvarjajo z živinorejo, pa se le stežka odločijo, da bi zaklali živino, njihov največji zaklad.

Od lakote sicer še ne umirajo, toda žeja je že terjala prve žrtve. Ljudje in živali namreč tavajo kilometre in kilometre daleč, da bi našli rešilno vodo, toda na poti mnogi obnemorejo. Sestradani, žejni, izčrpani se prepuščajo obupu. Dovažanje živeža in drugih potrebščin tem nesrečnežem pa je otežkočeno ne samo zaradi slabih zvez, ampak zdaj tudi skoraj onemogočeno zaradi povodnji, ki je zalila letališča v nekaterih večjih mestih.

Katastrofalna suša in njena neusmiljena spremljevalca lakota in žeja ogrožata življenje stotisočev ljudi in milijonov živali v Čadu. Jezero Čad, ki se razteza na površini 15.000 kvadratnih kilometrov in od katerega je odvisna eksistenca 10.000 prebivalcev bližnjih naselij, ki se ukvarjajo z ribolovom, je skoraj usahnilo. Malone tretjina jezera je suha. Na milijone rib poginja, ribičem pa gosta trava in vodne rastline onemogočajo, da bi prišli do tega vira hrane.

V bližini glavnega mesta Fort Lamyja se je celo zgodilo, da so sloni, ponoreli od žeje, napadali cisterne z vodo.

Z imenom Tita

Podpisali so družbeni dogovor o ustanovitvi sklada za štipendiranje mladih delavcev in delavskih otrok

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug) — Danes so v Beogradu podpisali družbeni dogovor o ustanovitvi Titovega sklada za štipendiranje mladih delavcev in otrok iz delavskih družin, ki želijo pridobiti visoke in najvišje kvalifikacije.

Dogovor so podpisali predstavniki predsedstva ZKJ, zvezne konference SZDLJ, zveze sindikatov Jugoslavije, ZMJ, zvezne skupščine in gospodarske zbornice Jugoslavije. Pri slovesnem podpisu so bili navzoči tudi predstavniki Majdanpeka in Bora.

O pomenu ustanovitve Titovega sklada je govoril član izvršnega biroja predsedstva ZKJ Fadil Hoxha. Poudaril je, da je sklad enoten in vsejugoslovanski, saj je tudi »velikansko revolucionarno delo in vse življenje tovariša Tita kot revolucionarnega delavca, zdaj pa predsednika ZKJ in SFRJ, neločljivo povezano z življenjem, delom in bojem vsega delavskega razreda naše socialistične skupnosti za uveljavitev samoupravnih socialističnih družbenih odnosov«. Fadil Hoxha je dejal, da Titov sklad ne sme biti edini vir štipendiranja mladih delavcev in otrok delavcev. Poglavitni namen sklada je, da naj postane nov pomemben prispevek pri našem splošnem prizadevanju za strokovno izpopolnjevanje in šolanje delavske mladine.

ONA·ON
je vizitka dobre modne prodajalne!

Reka je dobila univerzo

Vzgajala bo predvsem strokovnjake, ki jih potrebujejo v pomorstvu

REKA, 17. maja (Tanjug) — Reka je danes dobila univerzo, ki je deveta v Jugoslaviji in druga na Hrvaškem. Vzgajala bo predvsem strokovnjake, ki jih potrebuje pomorsko gospodarstvo. Na ustanovni skupščini sta bila med številnimi gosti tudi član predsedstva ZKJ dr. Vladimir Bakarić in sekretar izvršnega komiteja CK ZKH Josip Vrhovec. Prvi rektor univerze je profesor strojne fakultete dr. Zorislav Sapunar, prorektorja pa sta profesor ekonomske fakultete dr. Ivo Žuvela in študent Vladimir Kerčan. S skupščine so poslali pismo predsedniku Titu s čestitkami za rojstni dan.

SPET BOMBA SREDI MILANA — Mimoidoči in policisti nudijo pomoč ranjencem, ki jih je ranila bomba pred sedežem milanske policije le nekaj minut potem, ko je od tam odšel notranji minister Rumor. Več na zadnji strani. Telefoto: UPI

M. Rožič: Led za ukrep ZIS

Sindikat: ni razloga, naj bi bili osebni dohodki zamrznjeni tudi v drugem polletju 1973

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug). Sindikat sodi, da ne obstojijo stvarni razlogi, zaradi katerih naj bi osebni dohodki ostali zamrznjeni tudi v drugem polletju letošnjega leta. Z odtalitvijo »ledu« ZIS, kar se bo zgodilo zadnji dan junija, naj bi hkrati »zamrznili prakso vsakega nadaljnjega administrativnega posredovanja na področju osebnih dohodkov«. To je tudi edina pot k uveljavitvi samoupravnih sporazumov.

Tako je dejal sekretar sveta ZSJ Marjan Rožič v pogovoru z novinarjem Tanjuga Vukom Draškovićem. Poudaril je, da visoka stopnja administriranja prihaja vse bolj v nasprotje z bistvom stabilizacijske politike«. Zadnji meseci so nespodbitno potrdili, da so administrativni posegi in doseženi rezultati v obratnem sorazmerju čim več imamo administrativnega posredovanja, tem slabši so rezultati, in narobe — čim več samoupravnega, tem večji so uspehi.

Rožič je navedel dva zgleda, da bi podkrepil svoje besede. Administrativno je bilo odločeno, torej ukazano, da je treba omejiti proračunsko potrošnjo in cene zamrzniti. Kaj se je zgodilo? Cene so ne glede na prepoved zbezljale in bezljajo še naprej, obenem z njimi pa tudi življenjski stroški. Ravno tako se je proračunska potrošnja v prvih treh mesecih letošnjega leta v primerjavi z ustreznim obdobjem lanskega leta povečala za 34 %.

To ne pomeni, da se stabilizacijska politika ne more pohvaliti z doseženimi rezultati. Nasprotno, rezultati te politike so številni. Ne smemo pozabiti, da so se v sorazmerno kratkem času zgodile velike spremembe v ravnanju dela gospodarstva — delovne organizacije poslujejo vse bolj »gospodarno« ter se vse bolj povezujejo s trgom in rezultati dela. Razčistili smo »dvome« v zvezi s podjetji skupin državljanov (GG), odpravili navzkrižja v nekaterih bankah in kolektivih (kjer smo imeli opraviti s kriminalom), veliko nesposobnih ljudi je bilo odstavljenih, boj za uveljavljanje ustavnih dopolnil razumemo in čedalje bolj sprejemamo kot obveznost vseh, gospodarsko in družbeno plat stabilizacije prvič uresničujemo skupaj.

Kaj je v napoto stabilizaciji, kaj jo zavira? Po Rožiču je to predvsem neugodni materialni položaj gospodarstva. Ta položaj smo »podedovali« in treba je precej truda, da se bo »kolo« razširjene reprodukcije zavrtelo naprej. Lani se je udeležba gospodarstva v skupnem družbenem proizvodu zmanjšala za 0,5 %, letos pa so se njegove obveznosti povečale, to pa v dobršni meri otežuje modernizacijo in proizvodnjo brez inflacije.

Trdimo, in to je res, da ne sme biti dohodka zunaj TOZD, nikakor pa ne moremo preseči stanja, v katerem imajo delovne organizacije trenutno na primer komaj petino presežka dela. Z drugimi besedami, ne moremo zagotoviti podružbljenja vseh tako imenovanih anonimnih kapitalov«, ne glede na to, ali so v bankah, trgovini, zavarovalnicah ali skladih družbenopolitičnih skupnosti. Teh »kapitalov« nikakor »ni mogoče« vrniti gospodarstvu, prav to pa je veliki pogoj ne le za stabilizacijo, temveč tudi za razširjeno reprodukcijo.

Posebej je treba poudariti, da ni prave stabilizacije, dokler se življenjska raven in osebni dohodki ne bodo gibali v skladu z naraščanjem dohodka in storilnosti. Vsako »žrtvovanje« življenjske ravni je tudi žrtvovanje stabilizacije. Močno naraščanje življenjskih stroškov povzroča nemir, zmanjšuje rezultate dela in same stabilizacije ter — kar je najbolj nevarno — spodbuja znano tehnokratsko »kvazi-iznajdljivost«: pri nas ne delimo po delu temveč po trgu, in ta trenutek je treba izkoristiti, si ga poplačati ter si na tem trgu prilastiti čimveč.

Strateški cilj politike SFRJ

Zbori zvezne skupščine sprejeli resolucijo o stikih SFRJ z deželami v razvoju — Razprava o varstvu zakonitosti

OD NAŠE POROČEVALKE

BEOGRAD, 17. maja. Trije zbori zvezne skupščine — zbor narodov, gospodarski in družbenopolitični zbor so razpravljali o dveh vprašanjih — ekonomsko sodelovanje SFRJ z deželami v razvoju ter o uresničevanju zakonitosti v delu zveznih organov na področju pravosodja, notranjih zadev, inšpekcijskih in kontrolnih služb. O ekonomskem sodelovanju Jugoslavije z deželami v razvoju je spregovoril na skupni seji Emil Ludviger, Bogdan Osolnik pa je poslancem razložil resolucijo in stališča odborov. Uvodni ekspoze o spoštovanju zakonitosti je imel Mugbil Bejzat, zvezni sekretar za pravosodje in splošne upravne zadeve.

Zbori so razpravljali na ločenih sejah. Najprej je bilo predvideno, da bodo poslanci izglasovali le stališča in potrdili ukrepe ZIS, kako z ekonomsko politiko podpreti sodelovanje z deželami v razvoju. Toda odbori, ki so zasedali včeraj, so sklenili zborom predlagati, naj razpravo o ekonomskih odnosih s tretjim svetom zaključijo z resolucijo.

Dolgoročni interesi našega gospodarskega razvoja

Resolucija o razvijanju ekonomskih odnosov z deželami v razvoju obnavlja načela neuvrščenosti in tista stališča jugoslovanske zunanje politike, ki jih že nekaj časa zastopamo v mednarodnem, političnem in ekonomskem svetu. V njej pa so nanizani tudi ukrepi, s katerimi je mogoče usmerjati sodelovanje domačih podjetij s tretjim svetom. Ti ukrepi naj slone na dolgoročnih interesih jugoslovanskega gospodarskega razvoja. Širše sodelovanje z deželami v razvoju je strateški cilj naše zunanje in ekonomske politike, piše v resoluciji. Ta cilj je treba vgraditi v ekonomsko poslovanje z ekonomskimi ukrepi vseh odgovornih političnih, samoupravnih in drugih dejavnikov.

Predčasno se umikamo

V razpravi so poudarili, da je ZIS pripravil ukrepe, ki so praktični in uresničljivi in ki bi jih kasneje dopolnjevali glede na potrebe gospodarstva, zunanjetrgovinski, devizni in drugi trg. Letošnja blagovna menjava, ki jo ti ekonomski ukrepi morajo spremeniti, kaže vse močnejši izvoz in vse manjši uvoz iz tretjega sveta. Sodelovanje naj upošteva tržna načela. Škoda, da resolucija ni stvarnejša, je poudaril v gospodarskem zboru **Anton Petkovšek** in menil, da gospodarstvo potrebuje redne informacije, kajti šele sistematično spremljanje teh načel in objavljanje podatkov o njih, bo približalo politiko delovnim ljudem in jih prepričalo, kako koristno je sodelovati s tretjim svetom. Dejal je, da smo se doslej prehitro zadovoljili s tem, da smo zgradili nekatere investicijske objekte, nismo pa ostali v teh gospodarskih prostorih, ko bi lahko izkoristili začetne investicije. Namesto, da bi z več denarja in znanja postali močni proizvajalci in izvozniki tamkajšnjega blaga, se predčasno umikamo in tujci pobirajo smetano.

Upoštevajmo dobre pobude delovnih organizacij

Miran Mejak je v zboru narodov pripomnil, da je skupščina že pred dvema letoma potrdila predloge o tesnejšem povezovanju s tretjim svetom, ni pa bilo govora o tistem, kar je bilo zares narejeno in tistem, kar je bilo samo na papirju. Zagotovo nismo razvijali tehničnega sodelovanja, čeprav je bilo tedaj uvrščeno med predloge. Že zaradi tega nekatere stvarne naloge ponavljamo, ne da bi naredili korak naprej in priznali, da dežele v razvoju od Jugoslavije pričakujejo pomoč pri industrializaciji in menjavi industrijskih izdelkov.

Poštati moramo torej njihov partner v poslih, ki jih tam začenjajo, je dejal Mejak, takšna politika pa še ni sprejeta. Torej je treba v praksi izpeljati nekatera dobra načela, ki so v gospodarstvu prisotna, le pristojni jih še niso podprli.

Vsi trije zbori zvezne skupščine so na ločenih sejah sprejeli predlagano resolucijo.

ALENKA MIŠIČ

Sklad za mlade delavce

Štipendirali bodo mlade delavce in delavske otroke

BEOGRAD, 17. maja — Poslanci zvezne skupščine so danes izglasovali odlok o ustanovitvi Titovega sklada za štipendiranje mladih delavcev in delovnih otrok.

Družbeni dogovor je skupščini predložil odbor zbora narodov za izobraževanje, znanost in kulturo, ki je sprejel pobudo delavcev iz Majdanpeka in Bora. Ustanovitelji sklada bodo zveza komunistov, socialistična zveza, zveza sindikatov, zveza mladine, zvezna skupščina in gospodarska zbornica. Sklad je vsejugoslovanski; organizacije in občani se sami prostovoljno včlanjujejo. Razen zveznega naj bi delovali tudi skladi po republikah, pokrajinah in občinah.

ALENKA MIŠIČ

Poslej še več stikov

B. Osolnik: Čemu resolucija o stikih z deželami v razvoju

BOGDAN OSOLNIK je poslance obvestil, da odbora za zunanjo politiko zbora narodov in družbenopolitičnega zbora skupaj z odborom gospodarskega zbora za blagovni promet predlagajo svojim zborom naj sprejmejo resolucijo, s katero naj bi povsem podprli ukrepe ZIS in sprožili široko družbeno akcijo za njihovo uresničevanje, kar naj bi razširilo in poglobilo stike z državami v razvoju. Po Osolnikovih besedah naj bi tako postala splošna smer naše države bolj konkretna, sodelovanje z državami v razvoju pa intenzivnejše.

Osolnik je menil, da je razvijanje vsestranskega gospodarskega sodelovanja z državami v razvoju bistveni sestavni del politike neuvrščenosti, sprejeti skupščinski akt pa potrjuje pripravljenost Jugoslavije, da v skladu s svojim položajem in možnostmi pomaga uresničiti skupne obveznosti, sprejete v dokumentih neuvrščenih držav, zlasti konferenc v Lusaki in ministrskega sestanka v Georgetownu, organizacije Združenih narodov, skupine 77, držav v razvoju in konference OZN o trgovini in razvoju.

Poudaril je, da so odbori z zadovoljstvom ugotovili, da je naša država na splošno sprejela stališče, da je poglabljanje gospodarskega sodelovanja z državami v razvoju v velikem interesu našega gospodarstva in politike in da je treba to sodelovanje še naprej razvijati. Naša država se zanima za sodelovanje z državami v razvoju že zaradi svoje gospodarske strukture, je dejal Bogdan Osolnik.

Pri politiki nenehnega poglabljanja stikov z državami v razvoju ne gre le za gospodarsko in politično sodelovanje, temveč tudi za naše dolgoročnejše interese in lastni gospodarski napredek.

Državni kapital nazaj

Garancija banke za uvoz repromateriala in opreme na Hrvaškem

ZAGREB, 17. maja — Izvršni odbor združene banke Zagreb je na današnji seji sklenil izdati garancijo v višini 550 milijonov dinarjev za uvoz reprodukcijskega materiala in opreme za potrebe redne proizvodnje in modernizacije gospodarstva na Hrvaškem. Sklenili so, da se bo banka vključila v posle okrog tako imenovanega državnega kapitala RS Hrvatske in v nadaljnje izpolnjevanje delovanja organizacij združenega dela. Do konca prihodnjega meseca bodo izdelali bilanco sredstev in obveznosti državnega kapitala po posameznih panogah in regijah. Potem se bodo lotili konkretnih ukrepov za vračanje teh sredstev gospodarstvu.

Združitev TOZD v Gradisu

Načelna izhodišča so oblikovali člani kolektiva v zadnjih letih

LJUBLJANA, 17. maja — Danes so v gradbeno industrijskem podjetju Gradis podpisali samoupravni sporazum o združitvi temeljnih organizacij združenega dela. Podjetje tako sestavlja 19 temeljnih organizacij. Sporazum temelji na načelih in izhodiščih, ki so se izoblikovala med člani kolektiva v zadnjih letih. Določa in ureja vse odnose med TOZD in skupnostjo teh organizacij. Sporazum tudi obvezuje, da bodo TOZD ščitile interese podjetja kot celote, pri delitvi pa bodo upoštevale načelo, s katerim je zagotovljeno vsakemu delavcu plačilo po njegovem delu. D. B.

Odnos sodstvo - družba

M. Bejzat: o zakonitosti in vzrokih za nemoč pravosodja

Član ZIS in zvezni sekretar za pravosodne in splošne upravne zadeve Mugbil Bejzat je imel ekspoze o izvajanju zakonitosti in delu zveznih organov v pravosodju, notranjih zadevah, inšpekcijskih in nadzornih službah. Dejal je, da smo bili zadnja leta že na tem, da bi omajali zaupanje in ugled teh ustanov kot učinkovitega in avtoritativnega arbitra v sporih in kot temeljnega organa za represalije, ki v imenu in interesu družbe odloča o sankcijah za kazniva dejanja in druge družbeno nevarne in škodljive pojave.

Rekel je, da smo si prizadevali spodbuditi bolj učinkovito organizacijo pravosodnih ustanov, tako da bi odpravili neposreden formalizem in poenostavili zapleten sistem pravic občanov in organizacij združenega dela. Težav in slabosti, na katere smo v preteklosti opozarjali, pa nismo premostili. Pravzaprav je zdaj slišati še več očitkov na račun učinkovitosti pravosodnih organov in predlogov, da bi se moral tak položaj spremeniti.

Bejzat je še opozoril, da je konec leta primanjkovalo v republikah in pokrajinah 578 sodnikov in 164 namestnikov javnih tožilcev. Ta podatek v precejšnji meri pojasnjuje počasnost pri delu sodišč, ki so morala prenesti v letošnje leto več kot milijon lanskih nerešenih zadev.

Poudaril je, da je kazenska politika sodišč na splošno mila in neustrezna. Opozoril je, da samostojnosti varstva ne gre razumeti tako, kot da tem ustanovam ni treba biti odgovorne do družbenopolitične skupnosti in družbe nasploh, v katere imenu tudi ukrepajo. Seveda pa to ne pomeni, da je mogoče dopuščati pritiske na neodvisnost in samostojnost pri sojenju in zakonito razpravljanje o posameznih zadevah.

125.000 naših delavcev v Švici, Franciji, Beneluksu

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug) — Lani je bilo v Franciji, Švici, deželah Beneluksa zaposleno 125.000 Jugoslovanov, samo v Franciji in Švici 110.000. Zvečine gre za nekvalificirane delavce, z izjemo Švice, kjer je lani delalo 3.000 jugoslovanskih strokovnjakov.

Delavski domovi v korist le zasebnikom in vodjem

TIVAT, 17. maja (Tanjug) — Člani sindikatov iz šestih obmorskih črnogorskih občin so bili mnenja, da delavske počitniške domove najmanj izkoriščajo tisti, ki so jim namenjeni. So izvor bogastva zasebnih delodajalcev, v nekaterih imajo zasebniki gostilne, druge uporabljajo le direktorji, njih sorodniki in prijatelji.

Nepravilnosti pri obračunu davkov V BiH

SARAJEVO, 17. maj — Občinske davčne inšpekcije v BiH so pregledale 15.000 davčnih prijav za lansko leto, ki so jih spisali obrtniki. Odkrile so 2.798 primerov nepravičene obrti, 1.273 davčnih utaj, pri 221 delodajalcih so odkrili neprijavljene delavce. V delovnih organizacijah (1305) so ugotovili različne nepravilnosti, ki skupaj znašajo 8,6 milijonov din. 572 delovnih organizacij je plačalo premalo davka v vrednosti 4,5 milijona din.

Seminar o delavskih amandmajih končan

PORTOROŽ, 17. maja — Tu se je končal seminar o uresničevanju ustavnih dopolnil, ki ga je pripravil institut za delo pri pravni fakulteti. Udeležencev je bilo 400, iz slovenskih delovnih organizacij.

Vzlic vsemu premalo

Komite ZKS Ljubljane o poročilu za sejo konference — Ob spremembah na bolje v duhu Titovega pisma je še zmerom ostalo obilo dela in nalog

LJUBLJANA, 17. maja. Ali je Ljubljana imela »svojo 29. sejo« ali ne, je bilo vprašanje, ki je danes precej časa zaposlovalo udeležence razširjene seje komiteja mestne konference ZKS, ko so kritično tehtali osnutek poročila za sejo konference. Na konferenci ZKS Ljubljane, ki bo 7. junija, bo namreč na rešetu delo komunistov v slovenskem glavnem mestu od marca 1972 do maja letos.

Zamenjava vodstva ZKS (od 75 članov mestne konference sta ostala od prej dva) v lanskem letu je pomenila ravnanje v duhu 29. seje CK ZKS, zakaj to je bila obsodba elitizma, ločenosti od članstva, tehnomenažerstva in drugih odklonov, obsojenih na 29. seji. Slišali smo tudi mnenje, da so po ljubljanskih občinah imeli »29. seje«, vendar večidel niso bili dovolj odločni. Na to se je navezala misel, da je idejnopolitična diferenciacija ob Titovem pismu potekala bolj v občinah kot na ravni mesta. Hkrati je treba povedati, da se je v večini osnovnih organizacij ZK — zlasti še v gospodarstvu — položaj po 21. seji predsedstva bistveno obrnil na bolje. Na splošno pa drži, so rekli na seji, da so ti procesi šele začeti in organizacije ZK čakajo še naprej take ali še težavnejše naloge.

Skratka, odnos do 29. seje CK ZKS, so menili, je treba presojati kot proces, ki se je začel s spremembo v vodstvu ZKS Ljubljane. Pri tem uspehov na tej poti ne gre presojati zgolj z vidika tega, koliko je bilo odstopov, marveč tega(kako korenit je preobrat v politiki, kako močni so dejanski odmiki od politike, ki je navzkriž s Titovim pismom, z duhom 29. seje.

Zdaj in poslej je v zvezi komunistov potrebna — je poudaril sekretar Vinko Hafner — globlja socialna, vsebinska preobrazba, katere temeljna značilnost bo delovanje ZK v razrednem interesu osnovnih slojev delavstva. Ob tem pa tudi drži, da je tudi sedanje delo vodstev ZKS v Ljubljani bolj ali manj pod vplivom stvarnih družbenih teženj določenih struktur, katerih veljava morebiti ni tako velika kot v minulosti, je pa še zmerom pomembna.

Na seji so s številnimi pripombami dopolnili osnutek poročila, ki ga bodo pred sejo mestne konference obravnavala še občinska vodstva ZKS.

JOŽE ŠIRCELJ

VARNO ČEZ CESTO

Dogovor o skupnih težavah

Srečanje mednarodnega združenja brodarjev v Portorožu končano

KOPER, 17. maja — V Portorožu so končali zasedanje mednarodnega združenja, katerega člani so Sovjetska zveza, Poljska, Demokratična republika Nemčija, Češkoslovaška, Madžarska, Bolgarija, Kuba in Jugoslavija. Predstavniki omenjenih dežel so tri dni — kolikor so bili v Portorožu — razpravljali o gospodarskih, finančnih, pravnih in tehničnih vprašanjih pomorskega prometa in medsebojnem sodelovanju. Člani združenja sodelujejo že vrsto let pri prevozu tovora in pri nakupu goriva.

J. K.

Spet vera v pravico

Poslanci nezadovoljni s tistim, kar je do zdaj storjenega za varstvo zakonitosti — Dr. Vasil Grivčev: »Kaj sta delala SDK in devizna inšpekcija?«

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 17. maja. V razpravi o zaščiti zakonitosti so poslanci ponovili ugotovitve, ki so jih že doslej izrekli ob raznih priložnostih v zvezni skupščini. Te ugotovitve se nanašajo predvsem na podrejen položaj sodišč in organov nadzora in pregona ožjim lokalnim dejavnikom, ki so svoj vpliv često zlorabili.

Razprava je doslej najbolj odkrito spregovorila o mnogoličnih kršitvah zakonov in to ne le pri iskanju lukenj, ampak tudi kar zadeva neupoštevanje zakonov v celoti. Posledice tega so znane in segajo vse do najbolj grobega in razbijaškega nacionalizma, kateremu ni škodovalo kampanjsko zoperstavljanje pravosodnih in drugih organov, dokler ni prišlo do jasne politične zapore takim gibanjem.

Pravosodni organi so danes preko svojih predstavnikov pozdravili sedanjo politično aktivnost za vzpostavljanje stabilnega pravnega reda v naši družbi in za preganjanje nezakonitosti, ki se izraža v nasprotovanju naši družbeni ureditvi, skozi zlorabljanje pravic samoupravljalcev in samoupravljanja in spodrivanje interesov delavskega razreda v oblikah, ki so poprejle pomenile uzakonitev podkupovanja, privilegijev, povezovanja v klike in podobno. Ob vsem tem so opozorili tudi na posledice odrivanja vloge pravosodja v naši družbi, ki se je kazala v zanemarjanju materialnega položaja sodstva in drugih zveznih organov, s čemer je pravosodje izgubljalo tudi ugled, prišlo pa je tudi do zmanjšanja zaupanja v pravico, ki so jo delili na sodiščih.

Predsednik gospodarskega zbora dr. Vasil Grivčev je poudaril, da poslanci ne morejo biti zadovoljni s tistim, kar je do zdaj narejenega za varstvo zakonitosti. Poslanci so pričakovali, da bo ZIS pripravil akcijski program o uresničevanju zakonitosti in delu zveznih organov, namesto sklepov, ki so prezentirani skupščinskim zborom. Grivčev se je vprašal, kako je sploh lahko prišlo do primera »Vračarić«. Kaj so delali organi SDK devizne inšpekcije, ali lahko pojasnijo ta nezaželeni pripetljaj? Štirindvajset milijard starih dinarjev je šlo, vendar ne čez noč. Če so bile te službe dobre organizirane, bi morale prekršek ugotoviti že po ukradenih 100 milijonov, ne pa potem, ko je ukradel 24 milijard. Takšnih »Vračarićeva pa je pri nas veliko in to nas velja precej milijard.

Nekih natančneje opredeljenih predlogov kako naj bi vse to rešili, seveda ni bilo. Verjetno pa bo v nadaljnjih razpravah prišlo tudi do tega. Vsi zbori so namreč izvolili svoje predstavnike v komisijo, ki bo o teh zadevah nadaljevala razpravo in pripravila tudi ustrezne sklepe.

VIKTOR SIREC

Rešitev: izvoz

DELO

Mitja Gorjup (glavni urednik), **Jak Koprivc** (odgovorni urednik), **Ante Mahkota** (pomočnik glavnega urednika), **Vlado Jarc** (notranja politika in gospodarstvo), **Janez Stanič** (zunanja politika), **Tit Vidmar** (kultura), **Miro Zakrajšek** (dopisništvo, lokalna kronika), **Evgen Bergant** (šport), **Vojko Černelč** (centralna redakcija), **Jaka Štular** (nedeljska izdaja »Dela«), **France Vrečar** (sobotna priloga), **Bogo Sajovic, Olga Ratej, Ivan Kranjc** (kronika, reportaža), **Aco Pasternjak** (poslovna stran)

Hrvaško gospodarstvo ima danes za 40 odstotkov več sredstev kot lani

OD NASEGA ZAGREBSKEGA DOPISNIKA

ZAGREB, 17. maja. Član hrvaške vlade in direktor republiškega zavoda za plan dr. Velimir Rajković je izjavil, da ima hrvaško gospodarstvo danes za 40 odst. več sredstev kot leta 1972. Znesek sredstev na blokiranih žiro računih je zmanjšan od 5,5 milijarde dinarjev v decembru lani na 1,5 milijarde v marcu letos. Po njegovih besedah smo dosegli pomembne rezultate pri reševanju problema nelikvidnosti. Tudi finančno poslovanje je boljše.

Potem ko je dr. Rajković opozoril, da je uravnotežitev skupnih odnosov ponudbe in povpraševanja eden od splošnih pogojev, da bi dosegli večjo stabilnost gospodarstva, ni pozabil pojasniti, kako da je bila industrijska proizvodnja na Hrvaškem v letošnjem prvem tromesečju (v primerjavi z enakim lanskim obdobjem) večja komaj za 2,9 odstotka.

Če odštejemo jadjedelništvo ter še dve, tri industrijske veje v katerih je ritem proizvodnje in obseg poslovne aktivnosti zadovoljujoč, velja za večino ostale industrije na Hrvaškem, da je precej zmanjšala proizvodnjo ter poslovanje, to pa nujno neugodno vpliva na dohodek, akumulacijo in osebne dohodke na tem področju. Dr. Rajković je pojasnil, da so vzroki za to različni: nekateri so posledica ekonomske politike za 1973. leto, ki so bili sprejeti, drugi pa so posledica problemov v razvojni politiki, ki so prisotni že dalj časa.

MARJAN KUNEJ

V ZDA zaradi okolja

Skupina slovenskih strokovnjakov zbira izkušnje v Kaliforniji

LJUBLJANA, 17. maja — Sredi minulega tedna je dopotovala v ZDA skupina slovenskih strokovnjakov, da bi na območju Los Angelesa in Pasadene v Kaliforniji obiskakala vrsto institucij, ki se ukvarjajo s problemi onesnaževanja okolja. Pobudo za to potovanje je dalo koprsko podjetje v izgradnji »Sermin« kot investitor treh načrtovalnih objektov na Koprskem: rafinerije nafte, termoelektrarne s 320 MW moči v prvi fazi in petrokemijske industrije. Pri teh objektih nujno prihaja do problema onesnaženja okolja s plini in odvečno toploto, zato ima strokovna skupina nalogo, da prinese iz ZDA najnovejše in ekonomsko čim ustreznejše rešitve s področja čistilnih naprav.

MARKO JAKŠE

M. Neville navaja razloge

Pogovor predsednika mednarodnega RK z našimi predstavniki

LJUBLJANA, 17. maja — Na republiškem odboru RKS je bil pogovor s predsednikom mednarodnega komiteja RK g. Marcelom Nevilleom.

Marcel Neville je najprej poskusil pojasniti vzroke za pomanjkljivo delovanje komiteja pri zaščiti vojnih ujetnikov in civilnega prebivalstva. Kot glavni vzrok je navedel nespoštovanje ženevskih konvencij, kajti nobena od vojn, ki je nastala po letu 1945, ni bila razglašena uradno.

V glavnem so mu zastavljali vprašanja glede Vietnama, na katera je tudi zelo izčrpno odgovarjal. Posebno pozornost so razpravljalci, pa tudi sam predsednik, posvetili možnostim dopolnjevanja ženevskih konvencij.

Zgodilo se je

18. maja

Danes je petek, 18. maja, 138. dan v letu 1973. Do konca leta je ostalo še 227 dni. Na današnji dan so se med drugim pripetili tudi tile pomembnejši dogodki:

1941 — Umrla je naša znana operna pevka Milka Trnina (rodila se je leta 1863).

1925 — Od 17. do 23. maja je bil na Dunaju III. kongres KPJ.

1899 — V Haagu se je začela prva mirovna konferenca, ki so se je udeležili predstavniki 26 držav.

1878 — »Panamska družba« je dobila od Kolumbije dovoljenje za gradnjo prekopa. Ta francoska družba pa zaradi finančnih težav ni uspela uresničiti svojega načrta. Gradnjo prekopa so nadaljevale ZDA, ki so leta 1902 odkupile del opreme in zaključna dela za 40 milijonov dolarjev. Prva ladja je zaplula skozi Panamski prekop 15. avgusta 1914.

1875 — Potres je opustošil velik del Kolumbije. Mrtvih je bilo več kot 10.000 ljudi.

1872 — Rodil se je znameniti angleški filozof Bertrand Russel.

1814 — Rodil se je ruski revolucionar Mihail Aleksandrovič Bakunjin (umrl je leta 1876), bojevnik za »revolucionarni panslavizem«, kateremu se je pozneje odrekel in razvil svojo doktrino o kolektivističnem anarhizmu. Zaradi takih stališč so ga na haaškem kongresu 1872 izključili iz prve internacionale.

1711 — Rodil se je naš znani matematik, fizik in astronom Rudjer Bošković, ki je umrl leta 1787, avtor številnih znanstvenih razprav iz matematike, mehanike, geofizike, optike, astronomije in geodezije. Bil je član londonskega znanstvenega društva »Royal Society« in profesor na več evropskih univerzah.

Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti uprave

SKUPŠČINE OBČINE LJUBLJANA-BEŽIGRAD

razpisuje
prosta delovna mesta za:

1. **REFERENTA za gospodarstvo**
2. **REFERENTA za investicije**
3. **ANALITIKA prispevkov in davkov**
4. **DVA PISARNIŠKA DELAVCA**

POGOJI:

pod 1.: visoka ali višja šolska izobrazba ekonomske smeri ter 3 oziroma 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih.

pod 2.: visoka ali višja šolska izobrazba gradbene ali komunalne smeri, ter 3 oziroma 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih.

pod 3.: visoka šolska izobrazba ekonomske smeri in 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih.

pod 4.: srednja ali nižja šolska izobrazba, splošne ali administrativne smeri ter 1 leto delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih.

Osebni dohodki so določeni s pravilnikom o delitvi sredstev upravnih organov Skupščine občine Ljubljana Bežigrad.

Pismene prijave s kratkim življenjepisom, dokazili o strokovni usposobljenosti in delovnih izkušnjah, sprejema razpisna komisija 15 dni od objave razpisa. Prijave pošljite na naslov: Skupščina občine Ljubljana Bežigrad, kadrovsko personalna služba, Ljubljana, Parmova ul. 33. 4373

Zadnji nosilec štafete

Predsedniku Titu jo bo predal 25-letni Milan Ivetić iz Kikinde

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug) — Zvezni odbor za proslavo dneva mladosti je na današnji seji sklenil, da bo štafetno palico 25. maja zvečer na stadionu JLA tovarišu Titu izročil Milan Ivetić, 25-letni visokokvalificirani strojni ključavničar, monter orodnih strojev v livarni železa v Kikindi. Tako so sklenili na predlog PK ZM Vojvodine. Ivetić je znan ne samo kot vzoren delavec, ampak tudi kot delaven mladinski aktivist.

Plinska magistrala v vzhodnem delu SFRJ

Naftagas začenja obsežne priprave za enega najpomembnejših projektov po vojni — Povezava domačih virov plina in zveza z evropskim sistemom

NOVI SAD, 17. maja (Tanjug). Novosadski Naftagas je končal pogajanja s predstavniki mednarodne banke za obnovo in razvoj, od katere bo dobil 60 milijonov dolarjev kredita, zdaj pa že začenja obsežne priprave za uresničitev enega naših najpomembnejših projektov po vojni — zgraditev plinskega omrežja v vzhodnem delu Jugoslavije.

Zdaj, ko so natančno določili dinamiko za uresničevanje tega programa, bo treba pripraviti vse potrebno za izdelavo izvajalskega projekta, razpisati mednarodni natečaj za nakup opreme in zbrati ponudbe za opravljanje del. Po 20. maju bo v Jugoslavijo prispela skupina tujih inženirjev, tako da se bodo naši strokovnjaki lahko posvetovali tudi z njimi. Pogodbe o dobavi opreme in pogodbe z izvajalci del bo treba skleniti do konca letošnjega leta. Montaža plinovoda bi se začela prihodnje leto.

To je danes izjavil glavni direktor skupnosti delovnih enot za transport, predelavo, uporabo in promet v podjetju Naftagas inž. Radmilo Marojević.

Del sredstev so zagotovili z ustreznimi sklepi SAP Vojvodine in SR Srbije, pričakujejo pa tudi sklep izvršilnega odbora beograjske banke in ustanovitev konzorcija bank za zagotovitev sredstev potrošnikov — 15 par za kubični meter predvidene potrošnje plina v letu 1980. Predračunska vrednost projekta znaša okrog 129 milijonov dolarjev.

Po besedah inž. Marojevića naj bi projekt uresničili do srede leta 1976, ko bo končan nov magistralni plinovod do Niša in Loznice. Mednarodna banka se zanima tudi za financiranje druge faze — za gardnjo plinovodov v Bosni in Hercegovini (čez Zvornik). Tam bodo dotlej zgradili tovarno aluminija, ki bi bila največja odjemalka plina v BiH in druga v državi, takoj za kemično industrijo Pančevo.

Nato bi plinovod speljali čez Zenico do Sarajeva, en krak pa čez južno Srbijo v SAP Kosovo in SR Makedonijo. Plinovodni sistem vzhodnega dela države naj bi se pri Osijeku povezal z zahodnim, ki bo verjetno zgrajen še pred letom 1977. Tako bi dobili enoten jugoslovanski sistem.

Strokovnjaki poudarjajo, da je položaj projektiranega sistema plinovodov zelo ugoden, ker povezuje vse domače vire in poteka čez potencialna območja novih rezerv plina. Povezali ga bodo s kosovskim sistemom za pridobivanje plina iz premoga, poteka pa tudi mimo kolubarskega bazena, kjer lahko pričakujemo, da bomo v prihodnosti dobivali plin iz premoga po zelo sprejemljivi ceni.

V severnem delu države se sistem racionalno povezuje s plinskim sistemom Madžarske, prek tega pa tudi z evropskim sistemom, katerega temelji so sovjetski plinovodi. Iz te smeri bo tudi plin iz Sovjetske zveze.

Poraba naravnega plina v Jugoslaviji je doslej temeljila izključno na domačih zalogah.

Realni OD: 11% nižji

Ocena komisije predsedstva ZKJ: 3 odst. zaradi raznih posojil

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug) — Komisija predsedstva ZKJ za družbenogospodarske odnose je ocenila, da so realni OD v začetku leta padli, s tem pa tudi standard.

Kakor so navedli na današnji seji komisije, je že znan podatek, da so realni dohodki v primerjavi s prvim četrtletjem lanskega leta nižji za 8 odstotkov, ugotovili pa so pri tem, da so dejansko še za 3 odstotke nižji zaradi raznih posojil in drugih obremenitev, uvedenih na OD.

Politika cen v letošnjem letu

Zvišanje splošne ravni cen decembra 1973 naj ne bi preseglo 9 % v primerjavi z decembrom 1972 - Dogovor

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug). Kakor je sporočil sekretariat ZIS za informacije, so na včerajšnjem sestanku v zveznem izvršnem svetu s predsedniki republiških in pokrajinskih izvršnih svetov sprejeli splošni družbeni dogovor o uresničevanju politike cen v letošnjem letu. Sestanku je predsedoval podpredsednik ZIS dr. Jakov Sirotković.

Zvezni izvršni svet je na včerajšnji seji ta dokument tudi sprejel.

S splošnim družbenim dogovorom so federacija, republike in avtonomne pokrajine prevzele obveznost, da bodo v duhu sprejete politike cen v tem letu ohranile okvir kakor tudi splošno raven zvišanja cen.

Z dogovorom je določeno, da zvišanje splošne ravni cen v decembru 1973, v primerjavi z decembrom 1972, ne bo preseglo okvira 9 odstotkov.

Prav tako je treba zagotoviti, da življenjski stroški v letošnjem decembru ne bodo zrasli za več kot 15 odstotkov v primerjavi z decembrom 1972.

Pričakujejo, da bodo pooblaščeni predstavniki zveznega izvršnega sveta ter socialističnih republik in avtonomnih pokrajin jutri podpisali splošni družbeni dogovor o uresničevanju politike cen v letošnjem letu.

Mimo nas

Ali bo šla avtomobilska cesta Benetke Istanbul—Moskva mimo SFRJ?

LJUBLJANA, 17. maja. Ali Jugoslavija ni zapostavljena glede razvoja prometne mreže v Evropi, je zanimalo poslanca Ivana Krefta. Na vprašanje mu je odgovoril na seji republiškega zbora slovenske skupščine Ljubo Levstik, pomočnik republiškega sekretarja za gospodarstvo.

Poslansko vprašanje zadeva akcijo zasebnega konzorcija iz Milana, ki načrtuje izgradnjo avtomobilske ceste od Benetk proti vzhodu do Moskve in Istambula. Ta okoli 3.400 km dolga avtomobilska cesta bi povezovala devet držav. Obšla pa bi Jugoslavijo in tekla mimo naše države nekje pri Trbižu ter ob jugoslovansko-romunski meji. Stroške ocenjujejo na 5 milijard dolarjev.

Pri programiranju tega objekta samo zaenkrat vezani, je poudaril Ljubo Levstik, na pojasnilo člana zveznega izvršnega sveta Borisa Šnuderla, ki je na poslansko vprašanje v začetku marca v zvezni skupščini dejal, da je italijanski minister za zunanjo trgovino ocenil akcijo kot zadevo konzorcija, o kateri italijanska vlada še ni zavzela stališča. Zvezni izvršni svet bo — po izjavi Borisa Šnuderla — vodil širše mednarodne akcije, da se bo preprečile cestno-prometna izolacija Jugoslavije.

Pomembno pa je dejstvo, je dejal Levstik, da se bodo bolj zahtevni uporabniki cest usmerjali na tiste ceste, ki so bolj udobne, varne in ekonomične ter na krajše prometne relacije. Geografsko ugodna lega Jugoslavije za mednarodni promet ne bo zadržala te prednosti, če ne bomo pravočasno izboljšali cest v naši državi.

ALENKA LESKOVIC

Novi prostori JAT na rimski Via Veneto

RIM, 17. maja (Tanjug) — Na ulici Via Veneto so odprli nove prostore jugoslovanskega turističnega biroja in predstavništva JAT v Rimu. Predstavniki našega turizma in civilnega letalstva upajo, da bodo tako povečali poslovne rezultate, zlasti na področju turizma. Novi prostori so namreč v četrti, kjer imajo turistične in letalske poslovalnice skoraj vse druge tuje države.

Prve tri mesece manj turistov iz ZRN

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug) — Turisti iz ZRN so v prvem trimesečju letos pri nas prenočili 119.000-krat (lani v ustreznem obdobju 174.000-krat). Lani se je število nemških turistov povečalo v večini držav, kamor zahajajo na letovanja, povprečno za 10 %. Veliko držav je razširilo svoje propagandne akcije. Za nemške turiste se med našimi sosedami poteguje zlasti Grčija.

Leteks in Vučje: velike investicije

LESKOVAC, 17. maja (Tanjug) — Volnena industrija Leteks in tovarna v Vučju sta investirali za razširitev proizvajalnih zmogljivosti okrog 170 milijonov dinarjev. Leteks bo v drugi polovici letošnjega leta dobil najsodobnejše statve, s katerimi bo lahko povečal proizvodnjo za dobrih 70 odstotkov. Za 70 odstotkov so se povečale tudi zmogljivosti v novi predilnici tovarne Vučje.

Pridelane več nafte

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug) — V prvem četrtletju smo v Jugoslaviji predelali 938.000 ton surove nafte, nekaj več kot lani v prvih treh mesecih.

Statut zbornice

Gospodarska zbornica SR Slovenije naj bi postala splošna samoupravna skupnost — Zbornice ožjih območij

LJUBLJANA, 17. maja. Osrednji točki dnevnega reda današnje seje upravnega odbora gospodarske zbornice SR Slovenije sta bili razprava o prvem osnutku začasnega statuta zbornice in obravnava informacije o izvajanju sklepov skupščine zbornice o ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela ter o integracijskih procesih v slovenskem gospodarstvu.

Osnutek statuta, ki izhaja iz ustavnih dopolnil in tez za novo ustavo, uveljavlja povsem nov koncept organizacije zbornice z doslednо izpeljavo načela neposrednega delovanja delegatov iz temeljnih organizacij združenega dela z območja republike v zborih, organiziranih po panoških načelih, in v vseh ostalih zborničnih organih. Zbornica naj bi se tako preobrazila v splošno neposredno samoupravno skupnost, ki jo sestavljajo temeljne organizacije združenega dela, podjetja brez TOZD, pogodbene organizacije združenega dela in nosilci osebnega dela z zasebnimi delovnimi sredstvi z gospodarskega področja.

Takšna organizacija naj bi omogočila samoupravno razreševanje in usklajevanje vseh, za uspešen, hitrejši razvoj in napredek gospodarstva pomembnih vprašanj in interesov.

Posebej velja omeniti, da bi bila v prihodnje dana tudi možnost za ustanavljanje gospodarskih zbornic za ožja območja republike, zlasti kadar bi kazalo že obstoječo teritorialno tvorbo z osamosvojitvijo še bolj okrepiti; to naj bi omogočilo določilo v republiškem zakonu o gospodarskih zbornicah, za katerega so že pripravili prvi osnutek.

Poročilo o izvajanju sklepov skupščine zbornice o ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela kaže, da zlasti po nedavnem sprejemu začasnih zveznih izvršilnih zakonov poteka akcija za uresničevanje ustavnih dopolnil hitreje in uspešneje, k temu pa je precej prispevala tudi pomoč zbornice gospodarskim organizacijam, še posebej pri razščščevanju nekaterih odprtih vprašanj. Po podatku okrožnih sodišč je bilo doslej v Sloveniji že registriranih 30 TOZD, pričakujejo pa, da bo zdaj, ko so bili sprejeti izvršilni zakoni, postopek registracije stekel znatno hitreje.

ZDRAVKO STEFANČIČ

Predlog: nagrado AVNOJ Crveni zastavi

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug) — Predsedstvo republiške gospodarske zbornice Srbije je predlagalo, naj bi letošnjo nagrado AVNOJ podelili »Crveni zastavi« iz Kragujevca. Predsedstvo zbornice je še zlasti upoštevalo, da se je »Crvena zastava« v dvajsetih letih razvila iz majhne delavnice v tovarno na evropski ravni. V njej zdaj dela 26 tisoč ljudi, v kooperacijskih obratih po vsej državi pa 150 tisoč.

Popravili bodo spomenik Krajišnikom

BANJALUKA, 17. maja (Tanjug) — Letos bodo začeli popravljati spomenik padlim Krajišnikom na hribu Šehitluci pri Banjaluki, delo Antuna Augustinčića. Spomenik je kipar končal leta 1961 in ga je izdelal iz znamenitega braškega marmorja. Kamen pa ne ustreza vremenskim razmeram v Bosanski krajini, začel je pokati in spomenik je že precej poškodovan.

Občutna obratna sredstva

Gospodarstvo BiH je z novimi ukrepi pridobilo 3,7 milijarde dinarjev

SARAJEVO, 17. maja (Tanjug) — V Bosni in Hercegovini so dosegli spodbudne rezultate na področju stabilizacije gospodarstva. Likvidnost se je povečala, število akceptnih in sodnih nalogov za plačilo dolgov pa zmanjšalo. Zaradi odpisa državnega kapitala v korist gospodarstva, odložitve plačila kreditov ter spremembe kratkoročnih kreditov v dolgoročne je gospodarstvo te republike dobilo 3,7 milijarde dinarjev obratnih sredstev. Vendar gospodarstveniki poudarjajo, da se ne smejo dati uspavati uspehom in si morajo še naprej prizadevati za nove možnosti v nadaljnjem boju za stabilizacijo.

Sovjetski gostje odšli

Delegacija sovjeta nacionalnosti je bila gost zbora narodov

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug) — Danes je iz Beograda odpotovala v Moskvo delegacija sovjeta nacionalnosti vrhovnega sovjeta SZ, ki je bila pri nas gost zbora narodov zvezne skupščine. Delegacija, ki jo je vodila predsednica sovjeta nacionalnosti Jadgar Sadikovna Nasridinova, se je pogovarjala s predstavniki zbora narodov zvezne skupščine in predstavniki republiških skupščin in obiskala več gospodarskih in turističnih središč.

oglašujte v dnevniku DELO

Japonski bančniki pri nas

Študijska delegacija bo od 17. do 19. maja v gosteh pri Jugobanki

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug) — Od 17. do 19. maja bo pri nas japonska finančno-študijska delegacija, ki bo v gosteh pri Jugobanki. Delegacijo je poslala japonska finančna ustanova »The Daiwa Securities Company«, ena od vodilnih organizatorjev 30 milijonov dolarjev posojila, ki ga je Jugobanka pred kratkim dobila za potrebe našega turističnega gospodarstva.

V delegaciji je 18 članov, predstavnikov 14 vodilnih japonskih bank in finančnih ustanov. Obiskali bodo tudi Finsko, SZ, Poljsko, Avstrijo, ČSSR, Grčijo, Romunijo in Madžarsko, da bi raziskali finančni položaj v teh državah.

Povečati vlaganja v gozd

Sredstva za amortizacijo gozdov v BiH — samo za obnavljanje

OD NAŠEGA SARAJEVSKEGA DOPISNIKA

SARAJEVO, 17. maja — Kakovost in zaloge zdravih dreves v BiH so vse slabše. Položaj se je poslabšal predvsem zaradi neustreznih cen, premajhne tehničen opremljenosti in prenizkih vlaganj v gradnjo gozdnih cest in mehanizacijo. V lanskem letu so uresničili samo 49 % predvidenih del za gojitev gozdov. Republiški sekretariat za kmetijstvo in gozdarstvo je zaradi tega predlagal, da bi sredstva za amortizacijo gozdov uporabljali samo za obnavljanje gozdov. Doslej so 70 % teh sredstev uporabljali za vzdrževanje in gradnjo gozdnih cest.

MARJAN BAUER

Pšenica dobro kaže

Blagodejen dež v maju in ugodno vreme: celo izvrsten pridelek?

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 17. maja — Letošnji posevki na splošno dobro kažejo, posebno ozimna pšenica. Če bodo vremenske razmere še naprej ugodne, lahko pričakujemo dober in morda celo izvrsten pridelek. V prihodnjih dneh bo nekoliko topleje, dnevne temperature se bodo gibale med 20 in 23 stopinjami.

Na agrotehnološkem oddelku srbskega hidrometeorološkega zavoda so povedali, da je dež v začetku meseca blagodejno vplival na posevke zlasti v Vojvodini. Deževalo je ravno prav za rastje, medtem ko je bilo v Srbiji nekoliko preveč dežja.

ANDREJ ARKO

Sprejemi in obiski

Delegacija »Gostrah« iz SZ v Jugoslaviji

ZAGREB, 17. maja (Tanjug) — Delegacija zavarovalnih organizacij SZ (Gostrah), ki je v naši državi na povabilo upravnega odbora združenja zavarovalnih organizacij Jugoslavije, je danes v Zagrebu govorila s predstavniki zavarovalnice Croatia in njene zagrebške podružnice o organiziranju in delovanju te institucije. Danes popoldne bo delegacija odpotovala v Slovenijo.

Budimir Lončar pri dr. Jožetu Brileju

LJUBLJANA, 17. maja — Novoimenovani veleposlanik SFR Jugoslavije v Zvezni republiki Nemčiji Budimir Lončar je danes obiskal podpredsednika republiške skupščine dr. Jožeta Brileja, podpredsednika republiškega izvršnega sveta Rudija Čačinoviča in v. d. predsednika gospodarske zbornice SR Slovenije mgr. inž. Rudija Babiča.

Veleposlanik Lončar je imel dopoldne razgovor v komisiji za vprašanja mednarodnih odnosov skupščine SR Slovenije o sodelovanju med SFRJ oziroma SR Slovenijo in Zvezno republiko Nemčijo.

Prof. Remigiusz Bierzanek v Ljubljani

LJUBLJANA, 17. maja — Danes je prispel v Ljubljano prof. Remigiusz Bierzanek, profesor mednarodnega prava na varšavski univerzi in predsednik poljskega društva za Združene narode. Profesor Bierzanek je gost jugoslovanske Zveze društev za Združene narode, v Ljubljani pa bo njegov gostitelj društvo za združene narode za SR Slovenijo. Prof. Bierzanek je bil promotor, ko je bil na varšavski univerzi predsednik SFRJ Josip Broz Tito promoviran za častnega doktorja.

Moskovska delegacija v Splitu

SPLIT, 17. maja (Tanjug) — Danes je prispela v Split delegacija Moskve s predsednikom mestnega sovjeta Vladimirom F. Vpromislovom na čelu. Delegacijo spremlja tudi sovjetski veleposlanik v Jugoslaviji Vladimir I. Stepakov. Sovjetski gostje so takoj po prihodu obiskali splitsko občinsko skupščino, kjer jih je sprejel predsednik inž. Jakša Miličić. Ogledali si bodo tudi jadransko železarno v Kaštel Sućurcu in kombinat Jugoplastiko.

Doronjski na kmetijskem sejmu v Novem Sadu

NOVI SAD, 17. maja (Tanjug) — Član izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stevan Doronjski si je sinoči ogledal jubilejni mednarodni kmetijski sejem v Novem Sadu in se pogovarjal s predstavniki treh največjih delovnih organizacij v Vojvodini: podjetja Donava-Tisa-Donava, združenja »Koprodukt« in »Naftagasas«. Doronjski je med drugim dejal, da je novosadski sejem potrdil gospodarski in industrijski razvoj naše države, še zlasti v kmetijstvu, in da so se očitno zmanjšale razlike med vasjo in mestom.

HOJA

predelava lesa LJUBLJANA

proda

v svojih obratih v Slomškovi ulici št. 16 in Parmovi ul. 53

naslednja osnovna sredstva:

1. **Visokoturni rezkalni stroj »Žičnica«**
2. **Krožne žage razne — 7 kom.**
3. **Tračne žage — 2 kom.**
4. **Pasni brusilni stroj — 2 kom.**
5. **Čelilna krožna žaga — 2 kom.**
6. **Stroj za zasek francoskih nasadil**
7. **Verižni rezkar — 3 kom.**
8. **Trovaljčni brusilni stroj**
9. **Poravnalni skobeljni stroj**
10. **Mizarska stiskalnica**
11. **Horizontalni vrtalni stroj**
12. **Podajalna naprava**
13. **Stroj za krpanje grč**
14. **Vrtalni stroj — 2 kom.**
15. **Ekscentrična stiskalnica — 2 kom.**
16. **Skarje za pločevino**
17. **Brusilni stroji — 4 kom.**

in več elektromotorjev, garderobnih omar in drugega inventarja

Licitacija bo v četrtek, dne 24. maja 1973 v Slomškovi ulici ob 8. uri in v Parmovi ulici ob 12. uri.

4390

Razpisna komisija

Skupnosti zdravstvenih delovnih organizacij SRS

LJUBLJANA, Komenskega ulica 4

razpisuje

prosto delovno mesto

GLAVNEGA TAJNIKA

Poleg splošnih pogojev za sprejem na delo morajo kandidati imeti še:

končano fakulteto medicinske, ekonomske ali pravne smeri, najmanj 10 let dela na vodilnih delovnih mestih.

Prednost imajo kandidati s prakso v zdravstveni dejavnosti.

Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in z opisom dosednjega dela v 14 dneh od objave razpisa na naslov: Skupnost zdravstvenih delovnih organizacij SRS, Ljubljna, Komenskega 4, razpisna komisija. 4362

S SESTANKA MEDBANČNEGA DEVIZNEGA TRŽIŠČA

Ponudba in povpraševanje

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug) — Na začetku današnjega sestanka sta zabeležena naslednja ponudba in povpraševanje:

Valuta	Ponudba	Povpraševanje
dolar	2,500.000	730.000
šiling	—	28,100.000
belgijski frank	7,000.000	56,000.000
danska krona	1,250.000	—
angleški funt	50.000	210.000
francoski frank	—	10,200.000
forint	300.000	2,300.000
lira	250,000.000	300,000.000
kanadski dolar	180.000	—
marka	1,000.000	7,000.000
norveška krona	150.000	—
švicarski frank	—	3,520.000
švedska krona	450.000	2,780.000

Narodna banka odkupila presežke ponudenih deviz in krila povpraševanje

BEOGRAD, 17. maja — Na današnjem sestanku medbančnega deviznega tržišča je ponudba dolarjev močneje presegla povpraševanje, medtem ko za ponudene danske krone, kanadske dolarje in norveške krone ni bilo povpraševanja in jih je odkupila Narodna banka. V dolarjih ZDA je bila ponudba 2,5 milijona, povpraševanja pa je bilo za 730.000; od presežka ponudbe je Narodna banka odkupila 0,5 milijona dolarjev po 16,6233 din.

V italijanskih lirah je bila prijavljena potreba 300 milijonov lir. Ob ponudbi 250 milijonov je Narodna banka krila le razliko 50 milijonov pri srednjem tečaju 2,79 din. Za zahodnonemške marke je bila prijavljena potreba 7 milijonov mark, ponudba pa je znašala 1 milijon in je presežek povpraševanja krila Narodna banka pri srednjem tečaju 576,7960 din. V francoskih frankih je bila prijavljena potreba 10,2 milijona, ki jo je v celoti krila Narodna banka po 362,64 din, ker ni bilo ponudbe. V belgijskih frankih je bilo potreba 56 milijonov frankov; presežek potrebe nad ponudbo 7 milijonov je krila Narodna banka po 40,7721 din. Potrebo po holandskih goldinarjih je v višini 2 milijonov krila Narodna banka, v višini 300.000 goldinarjev pa prijavljena ponudba, pri čemer je bil srednji tečaj 559,30 din.

Potrebo 3,52 milijona švicarskih frankov je krila Narodna banka po 500,9940 din, prav tako pretežni del potrebe 2,78 milijona švedskih kron pri srednjem tečaju 364,4517 din in celotno prijavljeno potrebo avstrijskih šilingov po 79,4160 dinarjev. V angleških funtih je znašala ponudba 50.000, potreba pa 210.000, pri čemer je presežek potrebe krila Narodna banka po 40,3594 din. Ker ni bilo povpraševanja, je Narodna banka odkupila ponudbo 180.000 kanadskih dolarjev po 16,35 din, 850.000 danskih kron po 261.00 din in 150.000 švedskih kron po 272,00 din.

Nova tečajna lista

Na včerajšnjem medbančnem sestanku v okviru deviznega trga je bila oblikovana naslednja lista vrednosti deviz, je pa enaka za valute in efektivne valute, in sicer od 18. maja 1973.

država	valuta	tečaj velja za enote	tečaj (v dinarjih) nakup	srednji	prodaja
ZDA	dolar	1	16,5984	16,6233	16,6482
Avstrija	šiling	100	79,2969	79,4160	79,5351
Belgija	frank	100	40,7110	40,7721	40,8333
Danska	krona	100	260,6085	261,0000	261,3915
V. Britanija	funt	1	40,2989	40,3594	40,4199
Francija	frank	100	362,0960	362,6400	363,1840
Nizozemska	forint	100	558,4611	559,3000	560,1390
Italija	lira	100	2,7858	2,7900	2,7942
Kanada	dolar	1	16,3255	16,3500	16,3745
ZR Nemčija	marka	100	575,9308	576,7960	577,6612
Norveška	krona	100	271,5920	272,0000	272,4080
Švica	frank	100	500,2425	500,9940	501,7455
Švedska	krona	100	363,9050	364,4517	364,9984
Irak	dinar	1	40,0000	41,0000	42,0000
Avstralija	dolar	1	18,8000	19,0000	19,5000
Grčija	drahma	100	55,5000	56,0000	56,5000
Izrael	funt	1	3,5000	3,7500	4,0000
N. Zelandija	dolar	1	17,0000	17,5000	18,0000
Finska	marka	100	430,0000	431,0000	432,0000
Španija	pezeta	100	27,0000	27,1500	27,3000

Tečaji iz te liste se uporabljajo za nakup in prodajo tujih bankovcev in kovancev v skladu z navodili Narodne banke Jugoslavije štev. 97/21-41 k štev. 269 od 23. aprila 1973 in veljajo za pooblaščene banke, pooblaščene menjalnice in trgovine.

Koteks Tobus

import-export

LJUBLJANA, Miklošičeva 5

razpisuje

prosta delovna mesta in vabi k sodelovanju

1. VODJO KONJUNKTURNO-INFORMATIVNE SLUŽBE

Zaželeno je, da ima kandidat:

— sposobnost organizacije domačih in tujih sejmov
— sposobnost vodenja interne informativne službe (časopis)
— sposobnost razvijanja propagande in reklame
— daljšo prakso na podobnih delovnih mestih in primerno šolsko izobrazbo
— znanje svetovnega jezika

2. POMOČNIKA NOSILCA POSLOV v komercialnem sektorju za plastiko

POGOJ: popolna srednja šola, delno znanje nemškega jezika, strojepisje

3. STENODAKTILOGRAFA za delo v upravi podjetja

POGOJ: obvladanje stenografije in strojepisja

4. KV DELAVCA za delo v skladišču

Zaželeno je, da ima kandidat prevozno sredstvo

Poskusni rok do 30 dni. Ponudbe sprejema kadrovska služba 10 dni od objave v dnevnem časopisju.

4387

Bomo dobili „naraščaja"?

Na nedavni seji zborničnega strokovnega odbora za obrt za širše ljubljansko območje so se — ne prvič — zaskrbljeno zamislili nad ugotovitjo, da interes mladine — pa tudi njihovih staršev — za vključitev v družbeno kot v zasebno obrt zadnja leta nenehno upada, zlasti za manj konjunkturne obrtne dejavnosti, kjer postaja pomanjkanje naraščaja čedalje resnejši problem. Upadanje interesa mladih za obratne poklice pa ni zgolj problem obrti, saj se iz strokovnih kadrov iz obrti rekrutirajo delavci tudi za številne veje industrije.

Predstavniki obrti menijo, da bi lahko problem dokaj omilili, če bi rešili vprašanje poklicnega izobraževanja mladine, ki nima končane popolne osemletke. Čeprav je bilo v skladu z zakonom o poklicnem izobraževanju določenih 40 poklicev ozkega profila, za katere bi se lahko usposabljala mladina z nedokončano osemletko, pa so bile doslej uveljavljene praktične možnosti za takšno izobraževanje le za nekaj teh poklicev. Člani strokovnega odbora so zato sklenili, da bodo skušali z neposrednim stikom s predstavniki šolstva pospešiti uveljavljanje možnosti za takšno izobraževanje že v prihodnjem šolskem letu, hkrati pa bodo skušali tudi doseči, da bi strokovne šole prilagodile učne programe izobrazbeni ravni te skupine mladine, pri čemer naj bi dale večji poudarek predvsem strokovnemu delu izobraževanja.

Drugo možnost bi po mnenju predstavnikov obrti kazalo iskati tudi v uvajanju izrednega strokovnega izobraževanja. Z njim naj bi omogočili poklicno usposabljanje vsem tistim, ki so se zaradi potrebe ali želje po čimprejšnjem zaslužku zaposlili, kasneje pa si žele pridobiti poklicno kvalifikacijo z izrednim izobraževanjem ob zaposlitvi.

Pomemben delež k oživljanju interesa mladih za vključevanje v obrtne dejavnosti pa bi po mnenju članov strokovnega odbora lahko prispevale tudi inštitucije za poklicno usmerjanje mladih, sredstva javnega obveščanja in ne nazadnje tudi družbenopolitične organizacije, predvsem še mladinska organizacija.

ZDRAVKO STEFANČIČ

Skopske zelenice

Na področju Skopja je okrog 158 ha zelenih površin, kar obenem predstavlja okras mestu in filter za zrak. Po programu komunalnega podjetja se morajo te površine vsako leto povečati za 10 ha, da bi dosegli svetovne norme, katere predvidevajo, da mora imeti vsak prebivalec 25 m² zelenih površin.

oglašujte v dnevniku DELO

KORAKSIČ: RAZBREMENITEV

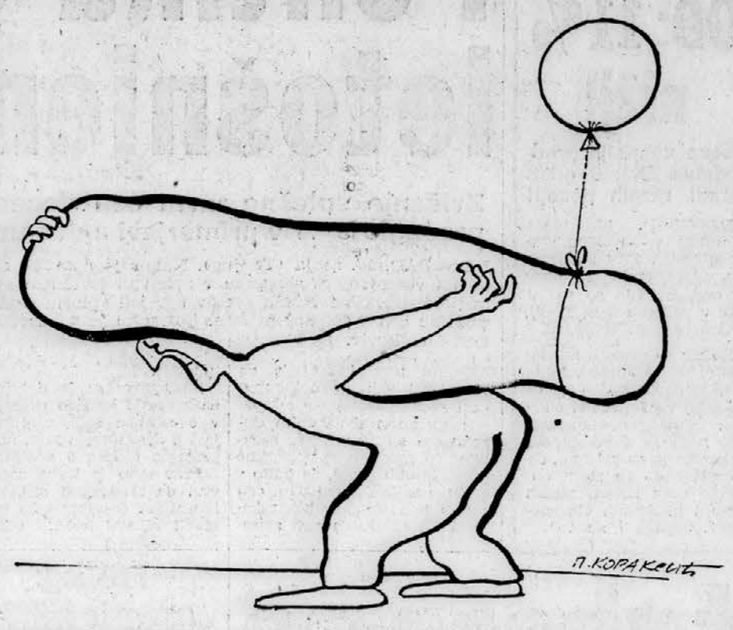

Po »Ekonomski politiki«

Obleka po meri

V Srbiji naj bi bile investicije letos za 200 milijonov dinarjev nižje kot lansko leto — Ne dolgov v tujini

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

Boj za gospodarsko ustalitev veleva tudi zmanjšanje investicijske potrošnje ali vsaj tolikšno investiranje, kolikor je pri roki denarja. Prav zato zdaj v Srbiji razmišljajo, katere investicije naj bi letos nadaljevali in kako bi zanje zbrali denar.

Vlada je že predlagala spisek republiških obveznosti v letošnji investicijski gradnji, čemur po navadi pravimo tudi neprora čunska bilanca. Gre za gospodarsko potrebo, da se razbremenijo delovne organizacije v gospodarstvu. Srbska vlada namreč meni, naj bi v republiki nadaljevali le z gradnjo tistih objektov, ki bi v naslednjih letih utegnili gospodarsko še bolj obremeniti, če bi z njimi odlagali. Prav tako seznam naložb vsebuje tudi tiste objekte, za katere so že poprej prevzeli mednarodne obveznosti, ali pa koder gre za posojila, ki se že več let nabirajo, kot je to primer s progo Beograd —Bar.

Letos bi republika soplačevala gradnjo proge Čačak—Užiška Požega, ki poteka v okviru gradnje železnice od Beograda do Bara. Po vladnem predlogu bi se ta denar gibal okrog vsote 169 milijonov din, razliko do celotne cene del pa bi pokril investitor ŽTP Beograd.

Naslednja na seznamu je rešitev plinovodnega omrežja, za kar bi po predračunski vrednosti šli več kot dve milijardi din. Republika bi sodelovala tudi v razširitvi surčinskega letališča, ki je že zdavnaj pretesno. Tako bo nepripravljeno na primer samo 30. maja, ko bo v enem samem dnevu sprejelo kar 120 letal (nogometna tekma Juventus : Aiax).

Na spisku so še investicije v nekatere kmetijske organizacije, v gradnjo seizmološke postaje v Jošanički Banji in v obnovo beograjske, (ki je na primer ob lanskem potresu v Pomoravju skoraj odpovedala in je imel naš Golovec boljše podatke), v gradnjo priključka na cesto Beograd—Novi Sad itd.

Srbski izvršni svet predlaga, naj bi denar za vse nameravane investicije letos znašal 2.800 milijonov din, kar je skoraj za 200 milijonov manj kot lani. Samo da so lani v resnici porabili za 300 milijonov več, kot so predvideli, torej kar 2.306 milijonov din.

Člani vlade so proti, da bi se Srbija letos zadolžila v tujini. Izjema so seveda ugodni krediti pri mednarodni banki za obnovo in razvoj. Precej denarja za naložbe nameravajo zbrati z omejitvijo splošne in skupne potrošnje. Tako bodo letos v neproračunsko bilanco prenesli 980 milijonov din iz proračuna, lani pa je bil ta znesek le 288 milijonov din.

Iz neproračunske bilance bodo namenili največ denarja za investicije, za odplačilo tujih in domačih posojil in za beneficirane obresti kmetijstvu in turizmu. Od gospodarskih dejavnosti bo železnica dobila sorazmerno največ, kakih 700 milijonov.

Vse te namere bo seveda morala blagosloviti še skupščina, vendar so že predlogi izvršnega sveta, njegovih komisij in sekretariatov sami po sebi taki, da ne dopuščajo prevelikih oči in da so v tej svoji realnosti morda celo rahlo ozkosrčni. Prava ocena pa bo mogoča šele konec leta, ko se bo vedelo, koliko se bodo začrtanih investicij držali, namreč za koliko jih bodo prekoračili, če jih bodo.

ANDREJ ARKO

Za spominski dom v Kumrovcu

Do sedaj so na območju Skopja zbrali okrog 683.000 din za gradnjo spominskega doma borcev in mladine v Kumrovcu.

V zbiralni akciji je sodelovalo 460 delovnih organizacij, sindikalnih podružnic, organizacij SZDL in drugih. Akcija bo trajala do konca maja.

Življenje dražje za 21 odstotkov

V prvih treh mesecih tega leta so se v Skopju življenjski stroški povečali za 21 %, maloprodajne cene pa za 16.6 odstotka v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta. Statistiki so prepričani, da se bodo cene proizvodov in storitev z drugem tromesečju spet povišale.

B. P.

Vrsta ukrepov za še boljše stike z deželami v razvoju

E. Ludviger: Naše sodelovanje s temi državami temelji na gospodarskih načelih — Pomagali jim bomo pri njihovem razvoju in jih podprli, da bi zmagale v boju proti neokolonializmu

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug.) Član ZIS Emil Ludviger je na skupni seji zbora narodov, družbenopolitičnega in gospodarskega zbora zvezne skupščine prebral poročilo o gospodarskih stikih med Jugoslavijo in državami v razvoju. Predvsem je poudaril, da kot neuvrščena socialistična država v razvoju sodimo, da je sedanji položaj držav v razvoju v svetovnih gospodarskih odnosih neenakopraven, čeprav imajo te države velik pomen in vlogo v mednarodnih dogajanjih.

Delež držav v razvoju se v svetovni trgovini čedalje bolj zmanjšuje in relativno upada. Leta 1950 je znašal 32 odstotkov, 20 let pozneje pa samo še 17 odstotkov. Podatki mednarodne banke za obnovo in razvoj govorijo, da so bile države v razvoju leta 1971 zadolžene že za dobrih 80 milijard dolarjev, stopnja njihove zadolženosti pa še narašča in že dosega 15 odstotkov letno. Zaradi vse širšega protekcionizma zaprtih integracijskih grupacij, posebnih ugodnostnih in drugih sporazumov ter zaradi vse večjega števila necarinskih ovir, ki jih uvajajo razvite države, se položaj držav v razvoju na svetovnem trgu še slabša in povzroča njihovo nadaljnje siromašenje.

Še bolj neposredno sodelovanje

Svetovna monetarna kriza in najnovejši ukrepi ozke skupine razvitih, ki skušajo te življenjske probleme reševati mimo držav v razvoju, grozijo, da se bo na hrbet držav v razvoju zvalil večji del bremena te krize, čeprav je one niso sprožile.

Jugoslavija kot država v razvoju in njeno gospodarstvo se morata vse dejavneje usmerjati v neposredno sodelovanje z državami v razvoju, je nadaljeval Ludviger.

»K temu nas navajajo značilnosti naše gospodarske strukture ter tudi potrebe izvoza oziroma uvoza različnega blaga in surovin. Takšno sodelovanje ponuja Jugoslaviji možnosti, da v stabilnejših razmerah načrtuje svoj lastni gospodarski razvoj ter da se ob ugodnejših pogojih in bolj smotrno vključuje v mednarodno delitev dela. Tako hkrati nastajajo možnosti za bolj pretehtano sodelovanje z razvitimi državami in njihovimi ekonomskimi grupacijami, kar prispeva k nadaljnji krepitvi položaja naše države. Zaradi tega je širjenje sodelovanja z državami v razvoju naša trajna strateška politika, usmerjena tudi v čimbolj vsestransko gospodarsko sodelovanje.«

Imamo tudi določene obveznosti

Jugoslovansko gospodarstvo je pokazalo veliko zanimanje za sodelovanje z državami v razvoju. Tudi ukrepi, ki so jih danes predložili poslancem, so med jugoslovanskimi gospodarstveniki naleteli na popolno odobravanje.

Pri obravnavanju našega sodelovanja z državami v razvoju je ZIS upošteval, da je Jugoslavija tudi sama država v razvoju ter da smo v mednarodni skupnosti prevzeli obveznosti, ki nam pripadajo kot državi v razvoju.

Vendar sodi Jugoslavija med razvitejše države v razvoju, iz česar izvirajo moralne obveznosti solidarnosti, ki jih ima naša država do manj, zlasti pa do najmanj razvitih držav v razvoju. Iz predloženega dokumenta je razvidno, da je ZIS predvidel vrsto posebnih ukrepov, ki se nanašajo prav na 25 najmanj razvitih med državami v razvoju. Posebna obravnava, ki je bodo deležne najmanj razvite države, je prilagojena našim sedanjim možnostim, in želeli bi, da bi bila lahko samo še širša.

Sveženj ukrepov

Ta program pomeni »paket« zunanjetrgovinskih, deviznih in drugih ekonomskih ukrepov, ki v tem trenutku v celoti predstavljajo našo spodbudo za gospodarsko sodelovanje z državami v razvoju. Ludviger je dodal, da so program ukrepov oprli na akcijske programe konferenc šefov držav neuvrščenih v Lusaki in zunanjih ministrov neuvrščenih držav v Georgetownu kakor tudi na sklepe tretjega UNCTAD.

»Pri izdelavi koncepta tega programa smo imeli pred očmi, da so države v razvoju zaradi specifičnih težav, s katerimi se srečujejo v mednarodni delitvi dela, posebna ekonomska kategorija v naših gospodarskih stikih s svetom in da je torej v razmerju do njih treba uveljaviti posebne olajšave oziroma jim priznavati pravico do ugodnostnega obravnavanja. To obravnavanje je zamišljeno tako, da bodo države v razvoju zmeraj imele sorazmerno večje ugodnosti kot katerakoli druga kategorija držav, s katerimi ima naša država gospodarske stike.«

Spremembe v strukturi izvoza

Ker smo uveljavili nekatere stimulativne ukrepe, je nadaljeval Ludviger, smo že med dosedanjim našim sodelovanjem z državami v razvoju lahko precej razširili naše stike s tem delom sveta. Poudariti je treba, da je dosedanji instrumentarij precej bolj podpiral uvoz kot izvoz iz teh držav, kar je obrodilo nekatere pozitivne sadove v korist posameznih držav v razvoju. Značilno za naše gospodarske stike z državami v razvoju je, da so se področja sodelovanja stalno širila. V začetku so bili to samo ali pretežno odnosi blagovne menjave, postopoma, zlasti od začetka odobravanja državnih kreditov naprej, pa se je začelo tudi širše investicijsko sodelovanje z izvozom kapitalnih dobrin.

Takšno sodelovanje vnaša velike spremembe v strukturo našega izvoza, tako da v zadnjem času pride tudi do 60 odstotkov našega skupnega izvoza na opremo. Treba pa je povedati, da ta oblika sodelovanja — zlasti zaradi tega, ker je bila politika izvoza v države v razvoju doslej premalo stimulativna — doživlja zastoj in upadanje v zadnjih dveh letih.

Ludviger je poudaril, da naša podjetja ne morejo biti

EMIL LUDVIGER: z deželami v razvoju na ekonomskih temeljih

izvozniki opreme, ladij ali izvajalci velikih del (ki se na svetovnem trgu plasirajo s krediti), če tudi našemu gospodarstvu ne bomo zagotovili ugodnih možnosti in zadostnega obsega sredstev za kreditiranje izvoza. Če ne bomo zagotovili ustrezne vloge sklada za kreditiranje in zavarovanje izvoznih poslov, ne bomo mogli širiti sodelovanja z državami v razvoju, vsaj glede izvoza kapitalnih dobrin ne.

Ekonomski motivi sodelovanja

»Ko predlagamo lasten koncept razvoja gospodarskih stikov med Jugoslavijo in državami v razvoju, hkrati izražamo tudi pričakovanje in prepričanje, da bodo naši partnerji, zlasti neuvrščene države, ob uresničevanju skupno prevzetih mednarodnih obveznosti, s svoje strani prav tako storili vse za razvoj gospodarskega sodelovanja z Jugoslavijo.«

Tudi gospodarsko sodelovanje z državami v razvoju se mora razvijati na načelih tržnega gospodarstva ter biti predvsem ekonomsko motivirano. Kadar naša podjetja v medsebojnih stikih niso izhajala iz takšnega stališča, so nastajale težave in problemi. Samo gospodarstvo je dolžno iskati poti za čim širše sodelovanje. Instrumentarij gospodarske politike mora omogočiti zaželene gospodarske tokove ter tako najbolje uskladiti gospodarske in politične interese v našem prizadevanju, da bi čim tesneje sodelovali z državami v razvoju. Sodimo, da je večina predloženih ukrepov tako postavljena, da se gospodarstvo učinkoviteje spodbuja in usmerja ne s pretežno administrativnimi, temveč z ekonomskimi ukrepi.

S čem nastopamo?

Vsaka država v razvoju stopa v to sodelovanje s svojim potencialom in s svojo gospodarsko fiziognomijo. Sedanja komplementarnost gospodarstev posameznih držav v razvoju je temelj njihovega sodelovanja. Naša država stopa v to sodelovanje s pomembnimi prednostmi, med katerimi je tudi njen ekonomsko-geografski položaj. Jugoslavija ponuja spričo svojega položaja v Evropi in na Jadranskem morju, spričo svojih pristanišč, železniških in drugih magistral razne vrste možnosti velikemu številu držav v razvoju, zlasti tistim s sredozemskega območja.

Ludviger je navedel podatek, da so za gradnjo našega naftovoda aktivno zainteresirane proizvajalke nafte s tega in s širšega območja. Jugoslavija ima lahko pomembno vlogo tudi pri širjenju sodelovanja držav v razvoju z državami srednje in vzhodne Evrope, da niti ne govorimo o vlogi, ki bi jo v tem sodelovanju lahko opravila na primer naša tankerska flota. Sodelovanje z državami v razvoju bi lahko uspešno uveljavili tudi pri uporabi jugoslovanskih pristanišč, skladišč, hladilnic in predelovalne zmogljivosti. Finančna sredstva, ki nam jih nekatere države v razvoju lahko dajo in želijo dati na voljo, bi lahko prispevala k dokajšnji razširitvi takšnega sodelovanja.

Zmotna stališča

Ko danes v tem visokem domu ponovno govorimo o gospodarskih stikih z državami v razvoju in o ukrepih, s katerimi želimo že začeto sodelovanje še razširiti in utrditi, je dejal Emil Ludviger, dovolite, da omenim tudi nekatera zmotna in škodljiva mnenja. Ori časa do časa je namreč slišati da jugoslovansko gospodarstvo nima ne potrebe ne interesa, da bi razvijalo gospodarsko sodelovanje z državami v razvoju. Včasih celo zlonamerno pripominjajo, da gre pri tem za »pritisk politikov na gospodarstvo«, zastopajo in propagirajo pa samo gospodarske stike z razvitimi, zlasti zahodnimi državami.

Naše sodelovanje z državami v razvoju temelji na gospodarskih načelih, na gospodarskem računu in potrebah države, o čemer imamo dovolj podatkov in dokazov. Povsem gotovo pa je, da naše politično sodelovanje in prijateljstvo z neuvrščenimi in z državami v razvoju pomeni velik delež pri krepitvi gospodarskih stikov z njimi.

Upoštevati moramo tudi, da Jugoslavija nima na razpolago izredno pomembnih primarnih proizvodov, na primer kavčuk, fosfate, juto, kavo, kakao, čaj in sisal, vrsta drugih važnih proizvodov pa nam primanjkuje, na primer nafte, bombaža, volne, usnja in drugega. Prav v deželah v razvoju pa proizvajajo vse te surovine, od katerih so odvisne mnoge panoge naše industrije. In potreb po teh izredno pomembnih proizvodih nas usmerjajo k državam v razvoju. Poudariti moramo še, da lahko pogosto z uvozom iz nekaterih držav v razvoju povežemo tudi možnost ekspanzije našega izvoza. Tako predvsem odpiramo vrata prodaji naše opreme in investicijskim delom naših podjetij.

Naj omenim, da naše delovne organizacije prav zdaj uresničujejo investicijske načrte v 27 državah Afrike, Azije in Latinske Amerike. Očitno je, da so naše delovne organizacije dobro razumele, kje so njihovi interesi in možnosti za dolgoročno povezovanje.

Tudi pomoč

Povsem neutemeljene so tudi govorice, da nam tako sodelovanje prinaša izgube. Res da so nekatere države v težavah in da ne morejo pravočasno poravnavati zapadlih obveznosti, na splošno pa take ocene niso pravilne, saj imamo z večino držav v razvoju zelo dobre izkušnje. Vse to je v prid trditvi, da se odločamo za sodelovanje z državami v razvoju predvsem iz lastnih gospodarskih interesov.

Naša država sodeluje s temi državami, da bi pomagala pri njihovem razvoju in jih podprla v prizadevanjih, da bi zmagali v boju proti neokolonializmu, a ne lasti si koncesij in jim ne vsiljuje svojih stališč. Kot socialistična in neuvrščena država ima Jugoslavija načelo enakopravnosti za temelj takega sodelovanja.

»Če se želimo danes retrospektivno in kritično ozreti na naše sodelovanje in izkušnje z državami v razvoju, bi morda morali povedati, da naša dosedanja praksa ni bila vselej v skladu s politiko, ki smo jo razglašali, ali s tempom urejanja obveznosti, ki smo jih sprejeli na posameznih mednarodnih zborovanjih. S tem dokumentom oziroma s predlaganimi ukrepi želimo premostiti tak položaj in s svoje strani prispevati k bolj uspešnemu in popolnejšemu uresničevanju sklepov z zgodovinskih zasedanj neuvrščenih in držav v razvoju,« je na koncu rekel Emil Ludviger.

Kako do cen za meso

Podpisniki sporazuma o sodelovanju in oblikovanju cen mesa niso zadovoljni z odlokom ZIS o višini odkupnih cen — Podrobni novi predlogi

Zaradi višjih cen uvožene krme, povečanih režijskih stroškov, osebnih dohodkov in drugega so stroški v živinoreji zrasli. Zato jih višina odkupnih cen, v odloku ZIS predvidena kot osnova za izračunavanje cen mesa, ne more več pokrivati. Tako je na svoji aprilski seji ugotovil izvršni odbor podpisnikov sporazuma o poslovnem sodelovanju in oblikovanju cen goveda, mesa, mleka in mlečnih izdelkov pri gospodarski zbornici Slovenije.

Izvršni odbor, ki je obravnaval vprašanje proizvodnje, predelave in plasmana živine in mesa s stališča obveznosti, izhajajočih iz proizvodnih programov za leto 1973, je na tej svoji seji tudi sprejel vrsto sklepov in predlogov. Podlaga tem sklepom so razprave na področnih posvetih v mesecu marcu (v Ljubljani, Ptuju, Murski Soboti, Žalcu, Kranju in Novi Gorici) ter stališča sekcije za predelavo mesa pri kmetijskem poslovnem združenju v Ljubljani, njih namen pa je vplivati tako na zadrževanje porasta življenjskih stroškov kakor tudi na povečanje obsega proizvodnje.

Odkupne cene za govedo

V zvezi s prodajo in nakupom goveda za zakol je IO sklenil, da se bodo vsi podpisniki sporazuma v medsebojnem prometu držali naslednjega cenika (pri čemer pripadajo organizacijam na to odkupno ceno 4 odstotki marže, drugi stroški nakupa in prevoza od odkupnega mesta do klavnice pa bremenijo klavnico).

Kategorija goveda	Cena za kg žive teže	Klavnost v %
Baby beef I a	14.50 din	58 in več
Baby beef I	13.90 din	56 in več
Mlado pitano govedo	13.00 din	54 in več
Govedo I	11.00 din	52 in več
Govedo II	9.50 din	48 in več

Klavnost v odstotkih je mogoče izračunati s pomočjo naslednjega obrazca:
topla teža nekrojene polovice X 100
živa teža tik pred zakolom

Topla teža nekrojene polovice je tisti del živali, iz katerega so že odstranjeni notranji organi in tkiva (torej organi prsne, trebušne in ledvene votline, razen ledvic in ledvičnega loja), spodnji deli nog (spod karpalnega in terzalnega sklepa), glava, koža ter (pri kravah) vime. Pri sesnih teletih se glava in koža ne odstranjujeta in tedaj sodita k topli klavni teži. Živa teža tik pred zakolom je teža živali, stehtane neposredno pred zakolom in to po nekrojene polovice na osnovi so tedaj (pri klavnosti 58, 56 ali 54 odstotkov in na osnovi navedenih odkupnih cen za živo živino) naslednje: za baby beef Ia 25.00, za baby beef I 24.80 in za mlado pitano govedo 24.00 dinarjev.

Redni in dopolnilni regresi

Stabilizacijski sklad SR Slovenije za živinorejo bo poleg rednih izplačeval na glavo pogodbeno pitanega goveda še naslednje regrese:

Za kategorijo	v din: redni regres	dodatni regres	skupaj
baby beef I a	400.—	200.—	600.—
baby beef I	350.—	175.—	525.—
mlado pitano govedo	300.—	150.—	450.—

Ti regresi se bodo priznavali na osnovi izpolnjenih pogojev. Ti so na kratko takšni: dobavitelji in kupci se morajo držati dogovorjenih odkupnih cen, zahtevek za regres se mora nanašati na pogodbeno spitane živali, ki morajo doseči zahtevano kvaliteto in ki gredo v zakol ali v izvoz prek organizacij, podpisnic sporazuma, dokončne prijave morajo biti pri službi sklada deponirane vsaj 60 dni pred klanjem, med organizacijo-rejcem in predelovalno organizacijo mora biti sklenjena pogodba o obsegu proizvodnje, ta pogodba pa mora biti tudi registrirana pri službi sklada.

Kako je ugodneje prodajati živino?

O tem, kako je ugodneje in — tako za rejca kot za klavnico — bolj pošteno in pravično prodajati živino, ali po mesni enoti ali po kilogramu žive teže, govorita naslednji tabeli:

Zagotovljene cene za kg žive teže

kategorija goveda	klavnost v %	teža v kg	odkupna dogovorj. cena din	redni regres din	dopoln. regres din	skupaj din
baby beef I a	58	400	14.50	1.00	0.50	16.00
baby beef I	56	480	13.90	0.73	0.37	15.00
mlado pit. g.	54	550	13.00	0.55	0.27	13.82

Cene za kilogram mesne enote

kategorija goveda	klavnost	teža mesa top. n. p.	cena za mesno enoto	redni regres na m. e	dopoln. regres na m. e.	skupaj din
baby beef I a	58	232	25.00	1.72	0.86	27.58
baby beef I	56	269	24.82	1.30	0.65	26.77
mlado pit. g.	54	297	24.00	1.01	0.51	25.59

Upoštevaje gornjo primerjavo je tedaj mogoče ugotoviti, da pri prodaji živine med obema načinoma ni razlike. Vendar je tako za rejca kot za klavnico bolj pravična prodaja po mesni enoti, saj so tako vse teže ugotovljene s tehtanjem, medtem ko je pri odkupu na živo težo živine njena klavnost ocenjena.

Odkupne cene za teleta, premije za plemenske telice

Za teleta, namenjena za nadaljnjo rejo, veljajo naslednje odkupne cene: a) za teleta teže 90—110 kg v povprečju 23.00 din za kilogram (za bikce 25.00, za telička 21.00 din za kg) b) za teleta teže 180 do 220 kg v povprečju 20 din za kilogram (za bikce 21.00, za telička 18.00 din za kg). Pogodbenim dobaviteljem grejo pri tem štirje odstotki marže, odkup pa se opravlja samo na odkupnih mestih.

Določene pa so tudi redne prispevne stopnje za prispevke, ki se plačujejo v stabilizacijski sklad. Prispevki znašajo: od telečjega mesa in mesa regresiranih kategorij živine 0.45 din za kilogram, od govejega mesa 0.30, od prašičjega 0.20 dinarjev za kg. Dopolnilni prispevki stabilizacijskemu skladu pa znašajo od kilograma izvoženega mesa 0.225 din ter od prodanih količin mesa v občinah, v katerih je dovoljeno 5-odstotno povečanje cen telečjega in junčjega mesa, 0.225 din za kilogram, (od kilograma govedine 0.15 dinarjev).

Podpisniki sporazuma se bodo morali takoj lotiti sklepanja pogodb po dogovorjenih pogojih ter jih predložiti službi sklada v registracijo, sicer jim grozijo sankcije.

Rejcem - plemenske živine so za leto 1973 zagotovljene premije na kakovost telic; do teh premij pa so upravičeni tako zasebni rejci, kot družbena gospodarstva, seveda oboji pod posebnimi pogoji. Premije lahko dobijo organizacije, podpisnice sporazuma, ki poslujejo prek podpisnikov sporazuma s celotnim svojim proizvodnim programom. Premije se gibljejo med 400 in 600 dinarji.

Vrsta predlogov izvršnega odbora

Izvršni odbor podpisnikov sporazuma je tudi zaprosil za aktivno podporo in pomoč pristojne organe republike in občin, ki naj s svojimi ukrepi podprejo takšno akcijo podpisnikov sporazuma. Le tako bo namreč mogoče odpraviti nekatera žgoča vprašanja, ki neugodno vplivajo na položaj v reji živine in v trgovanju z njo. Po mnenju izvršnega odbora je med drugim še zmerom prevelik zakol telet in precejšnji nered pri odkupu živine; ta nered povzročajo zlasti številni nakupovalci in prekupčevalci.

O sklepih s svoje 21. seje bo izvršni odbor podpisnikov sporazuma obvestil tako izvršni svet kot vse občinske skupščine; le-te bo zaprosil, da podprejo ukrepe podpisnikov s hitro odobritvijo upravičene spremembe cen, s tem, da podpisnikom ne bodo nalagale dodatnih obveznosti in s tem, da bodo prek svojih inšpekcijskih služb preprečevale nedovoljeno klanje telet ter vsakovrstne oblike prekupčevanja z živino in podobno.

JOŽE OLAJ

DVE SKRIVNOSTI NAJLEPŠEGA CVETJA
FLOVIT HUMOVIT
CINKARNA CELJE

GRADIS
STANOVANJSKA GRADNJA
NOVE JARŠE
PRODAJA STANOVANJ:
LJUBLJANA, KVEDROVA 30,
TELEFON 310-585
795

ISKRA
Odbor za kadre
ISKRE — tovarne elektromotorjev in gospodinjskih aparatov ŽELEZNIKI
razpisuje
1. vodilno delovno mesto
TEHNIČNEGA VODJE
(reelekcija)
POGOJI: visoka strokovna izobrazba tehnične smeri, 5-letna praksa v gospodarstvu in znanje enega svetovnega jezika. Stanovanja ni.
2. delovno mesto
VODJE KONTROLE v obratu Idrija
POGOJI: višja strokovna izobrazba strojne ali elektro smeri in 8 let delovnih izkušenj in znanje enega svetovnega jezika. Stanovanje po dogovoru.
Ponudbe pošljite odboru za kadre v 15 dneh od dneva razpisa.
4372

Nova zahteva

Naftne družbe, ki so nedavno tega minirale razgovore o povečanju cen nafte zaradi devalvacije ameriškega dolarja, se bodo v kratkem spet znašle pred razpotjem: ali sprejeti novo zahtevo dežel združenih v organizaciji izvoznic nafte (OPEC), ki bodo o bližnjem dunajskem sestanku bržčas zahtevale 11,1 odstotno povečanje naftnih cen. Kriza se je razplamtela do vrhunca, tako da je britanski Reuter celo zapisal, da bo, v primeru, če se ne pojavi »nekdo tretji«, ki bi pomiril razburjene duhove, lahko prišlo do največje naftne krize v zgodovini.

Kdo naj bi bil ta skrivnostni tretji? Reuter najbrž pri tem misli na zahodnoevropske države, vprašanje pa je, ali bodo te, pod pritiskom svojih naftnih družb, ki iz črpanja tuje nafte kujejo lepe dobičke, lahko veljale za nepristranske razsodnice.

Kakorkoli že, obe sprti strani sta odločeni in ne bosta kar takoj privolili v umik. Američani, ki kontrolirajo tudi evropske naftne predelovalnice, bodo skušali združiti vse potrošnike v enotno fronto, ki naj zaščiti interese predelovalcev, medtem ko so dežele OPEC prav tako odločene svoj boj biti do konca. Libijski minister Mabruk je celo izjavil, da bodo naftne družbe same sebe privedle do bankrota, »če ne preneha jo z manevri proti deželam OPEC«.

Neposredno po teh besedah so nekatere zahodne agencije namignile, da bi dežele OPEC v primeru, da predelovalci njihovih zahtev ne bi upoštevali, lahko zmanjšale dobavo nafte ali celo zaplenile naprave zahodnih družb na svojih naftnih poljih.

Ali se bo spor tako drastično zapletel, je težko reči, vsekakor pa velja nekaj. Do konca, torej do trmoglavega odbijanja kakršnegakoli sporazuma, obe strani gotovo ne bosta šli. Dežele OPEC se najbrž krepko zavedajo, da je dobiček od načrpane nafte največji del njihovega proračuna, čeprav je res, da imajo v rokah močne adute, saj načrpajo 80 odstotkov svetovne nafte. Enako velja za predelovalske koncerne. Svet potrebuje naftne derivate in dobički še vedno niso tako majhni, da ne bi veljalo nekoliko popustiti. O tem, koliko naj bi kdo popustil, pa je vsaj za sedaj težko govoriti.

B. MAŠANOVIĆ

Obisk pri bolnem „dedku"

Prvi človek današnje Brazilije general Medici se ta teden mudi na obisku pri »dedku«, kot v Braziliji imenujejo Portugalsko. »Družinski« obisk (eden redkih v osamljenem življenju portugalske diplomacije) je natrpan s simboličnim poudarjanjem historičnih vezi med Portugalsko in Brazilijo, toda pogovori med premierom Caetanom in generalom Medicijem so uprti v prihodnost. Brazilija, ki postaja prva močna država Latinske Amerike, je namreč svojo gospodarsko ekspanzijo kanalizirala tudi na Portugalsko, Portugalska pa vidi — v svoji dokajšnji osamljenosti — v Braziliji eno izmed najpomembnejših oporišč: ne samo gospodarskih, ampak tudi političnih, kajti njene sodobne kolonialne vojne je niso samo gospodarsko izčrpale, ampak jo tudi politično vse bolj osamljajo. »Končni cilj gospodarskega prepletanja med Portugalsko in njeno nekdanjo kolonijo,« je izjavil neki visoki bančnik v Lisboni, »je neke vrste Commonwealth. Če bodo morali nekoč Portugalci zapustiti Angolo, Mozambik ali Gvinejo, bo Brazilija idealno zatočišče za sto tisoče belcev, ki jih njihova matična dežela ne bo mogla sprejeti.«

Oči Brazilije pa so vseeno uprte v Afriko in Portugalska ji tam odpira vrata. Letala brazilskih družb pristajajo v Angoli, ob afriških obalah love brazilski ribiči, združenje brazilskih bank že dolgo sodeluje z »Banco Comercial de Angola« in trgovinske delegacije z druge strani oceana prihajajo v portugalsko Afriko. Skratka, Portugalska nudi Brazilcem možnost uveljavitve v tem delu sveta.

Portugalska, ki je izčrpana od konstantne napetosti zaradi boja z osvobodilnimi gibanji v Afriki, upa v Brazilijo: v njen investicijski kapital, tehnično in tudi politično pomoč.

Naslednik Salazarja, portugalski premier Marcello Caetano, sprejema generala Medicija z vso ljubeznivostjo, ki mu jo velevajo načrti države, stisnjene v kritiko Evrope. General Medici, ki je navezal tvorne gospodarske vezi tudi s socialističnimi državami, nima pri tem sodelovanju nobenih predsodkov.

Tako se namreč vedejo močni. In Brazilija je vse bolj prepričana o svoji moči, ki jo napoveduje tudi atomska oborožitev.

P. BRESČAK

OLIPHANT: PADLI SPOMENIK

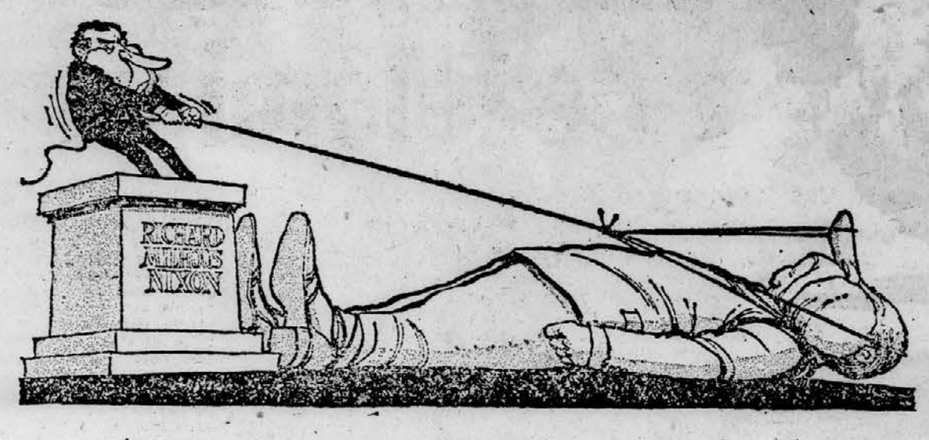

»The Denver Post«

Barzlov konec

Vodja zahodnonemške konservativne opozicije je zdrknil v politično pritličje — Kriza desnega tabora CDU

OD NAŠEGA BONSKEGA DOPISNIKA

BONN, 17. maja. Vodja konservativne opozicije dr. Rainer Barzel je poniknil v politično pritličje v dveh sunkih: sredi prejšnjega tedna je odstopil kot šef parlamentarne frakcije CDU CSU, včeraj popoldne pa je umaknil svojo kandidaturo za predsednika CDU. S tem je dokončno izgubil tudi svojo tretjo funkcijo, s katero je tri leta strašil bonsko levoliberalno koalicijo — funkcijo kanclerskega kandidata.

»Sic transit gloria mundi«? Ironija je v tem, da ta talentirani politik in sijajni govornik nikoli ni užival »slave« ne v mednarodnem svetu ne v zahodnonemški širši javnosti ne v lastni stranki. Izredna ambicioznost, delavnost, organizacijska sposobnost in oportunistična prožnost razmeroma mladega vzhodnopruskega politika so bile za stranko lastnosti, ki jih je veljalo izrabiti, da bi ob pomanjkanju ustrezne »adenauerske« osebnosti vsaj z videzom modrega političnega managerstva pridobila spet večino zahodnonemškega volilstva. Toda kot osebnost se gladki, preveč spretno izražajoči se in teatralično napadalni Barzel nikoli ni naselil v »srcu« stranke in tudi v »srcih« zahodnih Nemcev. Ko je izgubil novembrske parlamentarne volitve, ko se je izkazalo, da ni »koristen«, ga je stranka nesentimentalno odvrgla — ni izpolnil njenih pričakovanj. Devetinštiridesetletni politik, ki je že kot 38-leten zlezel na ministrski stolček (v zadnji Adenauerjevi vladi je bil minister za vsenemška vprašanja), deset let vodil konservativno parlamentarno frakcijo in je bil pred dvema letoma z veliko večino izvoljen za predsednika, CDU je zdaj kot kaže, na koncu svoje politične kariere. Na površje ga lahko pljuskne spet morebitna nova konservativna perioda ob koncu desetletja, na sam vrh najbrž ne bo prišel nikoli več.

Barzlov izsiljeni odstop — stranka mu je jasno pokazala, da na izrednem, samo izvolitvi novega predsednika namenjenem kongresu CDU 12. junija ne bo dobil večine — ni samo pokazal, da si zahodnonemški konservativci od sedanjega predsednika nič več ne obetajo, temveč tudi, da je desni tabor v globoki politični krizi, na razpotju. Desstvo, da si je prav Barzel zadnje mesece najbolj prizadeval

RAINER BARZEL — Nikoli več na vrhu?

za posodobljenje konservativnega programa in se je poskušal bolj približati uspešni Brandtovi koncepciji, je v zvezi s tem drugotnega pomena — novembrske volitve so njegovo moč zlomile, ni imel več dovolj avtoritete, da bi se uveljavil. Njegovo delo morajo opraviti drugi. Na junijskem kongresu bo za predsednika CDU najbrž izvoljen 42-letni predsednik deželne vlade Rheinland-Pfalz dr. Helmut Kohl, ki že več let velja za predstavnika »levega« krila in za pobornika radikalnejših družbenih reform. Kohl želi, da bi CDU postala privlačnejša tudi za mlajšo generacijo, predvsem pa za delavstvo in za izobraženstvo. Hoče ji odvzeti nadih reakcionarne, »kapitalistične« stranke, katere filozofsko jedro sta »ohranjevanje vrednot« in militantni antikomunizem. Vprašanje je, ali je stranka že pripravljena na takšno personalno in nazorsko pomladitev, in ni še povsem gotovo, ali Kohlu ne bodo postavili pred nos kakšnega »desno profiliranega« nasprotnega kandidata.

Odločilnega pomena je, kakšno taktiko si bo izbral Franc Josef Strauss, motor desnega radikalizma. Njegova bavarska CDU določa temeljno politične smer zahodnonemških konservativcev in vedno je v zraku grožnja, da bo prekinila akcijsko enotnost s CDU in se oklicala za vsezvezno samostojno stranko. Če bo Kohl izvoljen, bo njegova glavna skrb, kako ohraniti enotnost na desnici. Ta skrb se utegne spremeniti v dilemo: mogoče bi bilo bolje prepustiti desno obrobje Straussu, CDU pa naj prodre v sredino in posrka tiste »brezdomovinske« meščanske sloje, ki se zdaj zbirajo okrog liberalne FDP . . .

Danes so izvolili novega vodjo parlamentarne frakcije, čez mesec dni bo CDU dobila novega predsednika, toda obdobje konsolidacije bo še dolgo trajalo. Brandt v bistvu nima več pravega notranjepolitičnga nasprotnika.

SLAVKO FRAS

Velik premik v kongresu

Ameriški kongres se čedalje odločneje upira izvršilni oblasti

WASHINGTON, 17. maja (Tanjug) — Oba domova ameriškega kongresa sta z nekaj zadnjimi akcijami in glasovanji odločneje kot doslej pokazala, da nasprotujeta temu, da bi izvršilni organi dobili premoč nad zakonodajnimi. Neposreden povod teh akcij so bile zahteve administracije, da naj bi zagotovili dodatna sredstva za nadaljnje bombardiranje Kambodže. Nobeden od treh kongresnih organov, ki so se doslej ukvarjali s tem vprašanjem, ni podprl administracije.

Predstavniški dom kongresa je sicer zmeraj bolj konservativen kot senat, zdaj pa se je zgodilo prvič od začetka vietnamske vojne, da ni podprl vojaške pobude administracije. V komiteju za uporabo namenskih sredstev, ki je najbolj konservativni del senata, so sklenili celo s 24:0 glasovom, da je treba ustaviti izplačilo vseh odobrenih sredstev za bombardiranje Kambodže in Laosa. Zunanjepolitični odbor senata je šel še dalje in sprejel zakonski projekt, s katerim naj bi preprečili nadaljnjo uporabo ne le sedanjih in dosedanjih skladov za bombardiranje Laosa in Kambodže, temveč tudi kakršnih koli drugih skladov in sredstev, katerih namen bi bil »podpirati posredne ali neposredne vojaške dejavnosti« v Kambodži in Laosu.

Nekateri voditelji obeh strank so ta premik v kongresu označili kot odločilno spremembo stališč do nadaljnjega ameriškega vojaškega vmešavanja v Indokini.

Neuspel mesec

Vodstvo neofašistov v precejšnjih težavah zaradi atentatov, ki so jih organizirali pristaši nasilja v tej stranki

OD NAŠEGA RIMSKEGA DOPISNIKA

RIM, 17. maja. Skupina neofašističnih mladcev, članov skrajno desne »nacionalne avantgarde«, je v Reggiu Calabria z noži napadla pripadnike levičarskega »študentovskega gibanja«. Do napada je prišlo ob koncu zborovanja, ki so ga na univerzi sklicali mladi levičarji. Od teh so jih sedem ranjenih odpeljali v bolnišnico.

Vrsta politikov, ki predstavljajo različne demokratične stranke, je brž po dogodku od ministrstva za notranje zadeve terjala nove in ostre ukrepe zoper fašistično nasilje, ki je bilo minule dni tema parlamentarnih razprav. Noži fašističnih mladcev so spričo tega ranili v hrbet bolj sekretarja neofašistične stranke Almiranteja, ki se je ves minuli teden bodel s skrajneži v svoji stranki, kot pa pripadnike italijanske zunajparlamentarne levice. Almirante namreč preživlja naporne dni in prav minuli teden je v Milanu s hudim naporom poravnal spore, ki so nastali med zagovorniki politike »batin« v stranki ter med zagovorniki »meščanske dostojnosti«. April je bil za italijanski neofašizem politično izredno neuspel mesec. Dvanajstega aprila je med neofašističnimi demonstracijami bomba ubila enega od policistov, le kakih deset dni pred tem pa je v vlaku med Genovo in Rimom v rokah eksplodiral vžigalnik bombe enemu od neofašističnih mladcev. Policijska preiskava, začuda bolj učinkovita kot vse dosedanje, je odkrila povezavo med obema dogodkoma, pa tudi zasnovo novega terorističnega načrta, ki naj bi ga izvedli neofašisti tako, da bi krivdo spet lahko pripisali italijanski levici.

Do aprilskega vala atentatov je prišlo v okoliščinah, ki so bile precej težavne za sredinsko vlado premiera Andreottija (dvanajstkrat preglasovana v parlamentu) in ki so vnovič postavljale v ospredje vprašanje obnove koalicije levega centra s socialisti v vladi. Pred atentatom v vlaku Genova—Rim se je atentator skupaj s pajdaši namerno nastavljat sopotnikom z glasilom ene od levičarskih organizacij v roki. Toda zadeve so krenile po drugi poti: atentatorju je v roki eksplodirala zažigalna kapica in le nekaj dni kasneje so fašisti ubili policista v okoliščinah, da v njihovo krivdo ni bilo moč dvomiti. Neofašistična stranka se je morala brž distancirati od atentatorjev, ki pa so s svoje strani užaljeno ugotovili, da jih stranka pošilja v akcije, ko jih potrebuje, ko pa se znajdejo v težavah, jih zavrže. V tem položaju se je rodilo močno politično gibanje, ki se je spet spomnilo starega Scelbovega zakona iz leta 1952 (ki kaznuje obnavljanje fašistične stranke) in Almirante, ki je na svojo politiko »meščanske dostojnosti« na lanskih volitvah dobil ne samo monarhiste, marveč tudi del nefašistične meščanske desnice, je te dni potil krvav pot, da je v stranki spet uveljavil aureolo »dostojnosti«. Sopotniki, ki so se stranki priključili pred lanskimi volitvami, so namreč zagrozili, da ga bodo zapustili, če ne bo zadušil strankinega nasilnega krila. Almiranteju je to kolikor toliko uspelo opraviti v Milanu, toda spopad v Reggio Calabria — priča, da se nasilno krilo stranke noče vdati.

Njeno orožje so ekstremistična desna gibanja, ki s stranko uradno niso zvezana, katerih pripadniki pa so začuda na vsaki fašistični demonstraciji. Vse te skupine so dobro finansirane, deloma iz domačih in deloma iz tujih fondov, predvsem pa oblasti proti njim doslej niso resno ukrepale, saj v Italiji zadnjih petnajst let skorajda ni fašista, ki bi ga sodišče obsodilo. Nekaj več volje je oblastvena struktura pokazala zadnji mesec.

MARJAN SEDMAK

Konvoj za Phnom Penh

Kljub ameriški letalski zaščiti se je na ladje vsula toča raket

PHNOM PENH, 17. maja (UPI) — Iz južnovietnamskega pristanišča Vung Tau na reki Mekong je odplul konvoj osmih ladij, med njimi 6 tankerjev z gorivom, namenjen v Phnom Penh. Od kamboške meje do Phnom Penha, kamor naj bi ladje prišle že danes, bodo nad njimi krožila ameriška letala.

Konvoj so Sihanukove čete pri Neak Luongu, 50 kilometrov jugovzhodno od Phnom Penha, zasule z baražnim raketnim ognjem.

Včeraj so bili ostri boji 130 kilometrov severovzhodno od Phnom Penha, v bližini pokrajinskega središča Kompong Čama. Partizani so sinoči napadli tudi območja, ki leže le 4 kilometre od Phnom Penha.

Boj inflaciji

DUNAJ, 17. maja (Reuter) — Avstrijska vlada je sporočila, da bo podaljšala in celo poostrila radikalne protiinflacijske ukrepe, uvedene novembra, ki bi morali biti po prvotnih predvidevanjih razveljavljeni konec maja.

Sojenje odloženo

NEW DELHI, 17. maja — (Tanjug). Zaradi pakistanske pritožbe mednarodnemu sodišču so odložili sojenje 195 pakistanskim vojnim ujetnikom. Med zadnjo vojno na podcelini leta 1971 je bilo po uradnih podatkih mrtvih približno 3 milijone Bengalcev, večina so bili žrtve vojaškega terorja. Najprej so objavili, da bo sojenje sredi prihodnjega meseca, zdaj pa so ga preložili na oktober.

Pred ofenzivo dolarja?

Ameriški finančni minister napoveduje zviševanje vrednosti dolarja

WASHINGTON, 17. maja (Reuter) — Ameriški sekretar za finance Schultz je izjavil, da se bo vrednost dolarja zviševala, kar bo tudi izboljšalo položaj ameriškega gospodarstva. Poudaril je, da se je trgovinska menjava od lani izboljšala in da se ugodno razvija.

Kljub temu da je na evropskih borzah zato naglo poskočilo, dolar pa pada, si to na prvi pogled nelogično sigurnost Američanov v Parizu in v drugih zahodnoevropskih državah razlagajo s prihodnjo ameriško trgovinsko ofenzivo; ZDA naj bi s poplavo svojega blaga poskušale zaobrniti zdajšnji položaj v povsem nasprotno smer.

Določili dnevni red

DUNAJ, 17. maja (Reuter) — Danes je na Dunaju potekala četrta plenarna seja pripravljalnih pogovorov za konferenco o zmanjšanju števila čet v osrednji Evropi. Na današnjem sestanku so predstavniki držav članic atlantskega in varšavskega pakta določali dnevni red konference.

Iz zahodnih virov se je zvedelo, da sta obe strani premostili vse razlike v pogledih z dosedanjimi uvodnimi pogovori in da se bodo zato na današnjem sestanku zlahka sporazumeli o dnevnem redu konference. Najbrž bo konferenca jeseni.

Fanfani zanika

Predsednik italijanskega senata Fanfani je demantiral govorice o sestankih, ki naj bi jih imel z ameriškimi uradnimi predstavniki in v okviru katerih naj bi od ZDA terjal finančno podporo za svojo stranko in še posebej za svoje krilo v njej.

Te za Fanfanija neprijetne govorice so prišle iz ZDA, potem ko je »New York Times« pred dnevi objavil nekaj podatkov o ozadju delovanja nekdanjega ameriškega veleposlanika v Italiji Grahama Martina. Podatki, ki jih navaja ameriški dnevnik, naj bi prihajali iz zanesljivih virov. Leta 1969 naj bi prišlo do vrste srečanj med Fanfanijem in ameriškimi predstavniki v stanovanju, ki naj bi bilo last italijanske RTV. Da bi bila slika bolj zaokrožena, je treba povedati,

da sta bili leti 1968 in 1969 izredno nemirni. Tako politično kot tudi sindikalno izredno zavzeto stavkovno gibanje je tedaj spremljala vrsta bombnih atentatov, katerih avtorji so bili, kot prihaja na dan prav zdaj, italijanski fašisti. V teh okoliščinah naj bi prišlo do srečanja Fanfanija s predstavniki veleposlaništva, nato pa do zahteve, ki jo je veleposlanik Martin naslovil na Central Intelligence Agency, naj pomaga Fanfaniju z milijonom dolarjev. Te zahteve so podprli z namigovanjem na slabost levosredinske vlade premiera Rumorja, ki naj bi ji grozilo, da se bo morala — slaba kot je bila — opreti na komuniste in jih spustiti če že ne v vlado, pa v »sfero vladanja«. Vse to naj bi v začetku leta 1970 povzročilo v Beli hiši zaskrbljenost, ki pa je niso delili ne v zunanjem ministrstvu ne v CIA. Martin je spričo tega sklenil obiti zunanje ministrstvo in je naslovil posebno poročilo na predsednikovega svetovalca Henryja Kissingerja.

Podobno poročilo, vendar v nasprotnem smislu, sta pripravila tudi zunanje ministrstvo in CIA, o obeh pa je nato razpravljal »odbor štiridesetih«, ki ga vodi Kissinger, in veleposlanikovo zahteva zavrnil. To stališče naj bi potrdil tudi predsednik Nixon s pripombo, da je bolje »ostati zunaj afer te vrste«

M. SEDMAK

Trda pogajanja

Kissinger bo imel poleg težavnih pogajanj z Le Duc Thojem tudi precej težavne pogovore s Francozi

OD NAŠEGA PARIŠKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 17. maja (po telefonu) — Henry Kissinger in »njegov stari kolega z mirovnih pogajanj« Le Duc Tho sta se dopoldne ob desetih po treh mesecih spet sestala v vili nekega ameriškega bogatina v elegantnem pariškem predmestju St. Nomla-Breteche. V času, ko to poročamo, njuni pogovori še trajajo. Vendar iz dobro zastražene pritlične vile, okrog katere »taborijo« reporterji, še ni pricurljala nobena novica.

»Na te sestanke prihajamo s prepričanjem, da smo zaradi trpljenja in stisk, iz katerih se je rodil ta sporazum, dolžni storiti vse, kar je v naši moči, da bi izboljšali njegovo uresničevanje,« je izjavil posebni Nixonov svetovalec, ko je sinoči pristal na Orlyju. Nekaj podobnega je seveda Kissinger rekel vsakokrat, kadar je prišel na pogajanja v Pariz. Zato po tej izjavi ne moremo ničesar sklepati o ameriških namenih.

V Parizu menijo, da Kissinger in njegov sobesednik na današnji seji bereta vsak svoj spisek obtožb zaradi kršitev pariških sporazumov. Po mnenju komentatorjev bi lahko te pritožbe razdelili v dve kategoriji — v tiste, ki sta jih zagrešila neposredno Hanoj oziroma ZDA oziroma Severni Vietnam in pa v tiste, ki so jih storili njuni zavezniki.

V prvi kategoriji je Le Duc Tho brez dvoma zahteval, naj ZDA ustavijo izvidniške polete nad DRV, naj nadaljujejo odstranjevanje min iz severnovietnamskih voda ter naj se vrnejo na dvostranska pogajanja o gospodarski pomoči. Severni Vietnamec je najbrž tudi ponovil zahtevo, naj ameriška letala prenehajo bombardirati ozemlje pod kontrolo ZRV v Južnem Vietnamu.

Kissinger v okviru te kategorije nedvomno predvsem zahteva, naj Severni Vietnam ustavi pretok orožja in vojakov med Severnim in Južnim Vietnamom. Američani namreč trdijo, da pripravlja Hanoj novo vojaško ofenzivo na jugu.

V drugi kategoriji kršitev premirja pa je brez dvoma v ospredju Kambodža. Kot so namignili Američani pred začetkom pogovorov, utegne biti to osrednja točka teh pogajanj. Kissinger verjetno zahteva, naj Severni Vietnamci umaknejo svoje čete iz Kambodže. Toda Tho najbrž z enako odločnostjo zahteva, naj Američani pritisnejo na sajgonske oblasti, da bodo prenehale kršiti pariške sporazume v Južnem Vietnamu.

Po koncu tega prvega sestanka, ki mu bo gotovo sledilo še več drugih, bo Nixonov svetovalec obiskal še novega francoskega zunanjega ministra Michela Joberta. Čeprav bo to njuno prvo uradno srečanje, bo obisk vse prej kot vljudnosten. V Parizu namreč napovedujejo, da bo Jobert stresel na mizo vse francoske očitke »novi atlantski listi«, katere idejno očetovstvo pripisujejo Kissingerju.

ANDREJ NOVAK

Druga plat medalje

LONDON, 17. maja (Reuter) — Britanija zdaj bolj uspešno nadzoruje inflacijo kot mnoge druge države; tako je izjavil britanski premier Heath v intervjuju za londonski »Daily Express«.

Premier Heath je opozoril, da je bila pred lansko odločitvijo vlade, da za pet mesecev zamrzne cene in plače, kar je izzvalo več množičnih stavk, stopnja inflacije v Britaniji višja kot v mnogih drugih državah, zdaj pa je med najnižjimi. Omenil je razmere v gospodarstvu in optimistično napovedal, da se bo v prihodnjih letih nadaljeval zdajšnji gospodarski razcvet in da se bo izboljšal življenjski standard.

oglašujte v dnevniku DELO

Po 5., 6. in 7. členu pravilnika o delovnih razmerjih, razpisna komisija

CESTNEGA PODJETJA CELJE

razpisuje prosto delovno mesto

VODJE gospodarsko računskega sektorja

Kandidati za razpisano delovno mesto morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:
a) da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri in vsaj 8 let prakse, od tega najmanj 5 let na vodilnem delovnem mestu v gospodarstvu ali srednjo strokovno izobrazbo, vsaj 10 let delovne dobe v gospodarstvu, od tega najmanj 5 let na vodilnem delovnem mestu;
b) da je moralno-politično neoporečen, da ima pravilen in aktiven odnos do samoupravljanja;

Na razpolago je družinsko stanovanje.

Pismene ponudbe z življenjepisom, dokazilom o strokovni izobrazbi in praksi naj pošljejo kandidati v 20 dneh na gornji naslov. 4357

SIP — strojna industrija ŠEMPETER V SAV. DOLINI

objavlja več prostih delovnih mest, in sicer za:

1. STROJNE KLJUČAVNIČARJE
2. KLJUČAVNIČARJE
3. REZKALCE
4. STRUGARJE
5. ELEKTRO VARILCE
6. PRIUČENE ali NEPRIUČENE DELAVCE kovinske stroke

Vse delavce, ki imajo navedene poklice ali so navedenih poklicev priučeni, pa tudi tiste, ki imajo veselje do dela v kovinski stroki vabimo, da se prijavijo pismeno ali osebno v splošnem sektorju podjetja do 15. junija 1963.

Posebej opozarjamo delavce, ki jih veselijo razpisani poklici, da nudimo ugodno možnost za priučitev za vse te poklice in vabimo kandidate, da se prijavijo. Podrobne informacije lahko dobite pismeno ali ustno v splošnem sektorju podjetja 4359

Pariško ozadje

Govorice o sestanku so prve dni maja padle v prazno - Sihanukova izjava - Kaj bo prineslo sedanje srečanje?

Po 13. januarju sta se v Parizu vnovič sestala Le Duc Tho in Kissinger, avtorja pariških sporazumov. O njuni tokratni nalogi smo pisali včeraj. Ponuja se vprašanje, zakaj je prišlo do srečanja prav sedaj, in pa, kaj od tega srečanja lahko pričakujemo.

Govorice o sestanku med Le Duc Thojem in Kissingerjem so se v Washingtonu razširile že zadnje dni aprila, ko je dobila ofenziva osvobodilnih sil v Kambodži vznemirljivo širok zamah, senator Symington pa je neposredno obtožil ameriško veleposlaništvo v Phnom Penhu, da na podlagi starih kart uravnava polete ameriških bombnikov, ki so večkrat tudi zgrešili cilj in bombardirali Lon Nolove čete; istočasno pa je bilo v senatu jasno povedano, da so se ZDA s svojim letalstvom angažirale na Lon Nolovi strani v državljanski vojni, ne pa v obrambni vojni proti napadu od zunaj. V tem času torej je tudi glasnik State Departmenta potrdil, da se bosta Le Duc Tho in Kissinger srečala ob Seini. V podtonu je bilo razumeti, da bo Kambodža glavni predmet razprave.

Toda Hanoi je odgovoril z lesenim začudenjem: »Nam o tem ni nič znanega. . .« Pač pa sta se tiste dni v Parizu sestajala severnovietnamski zunanji minister Nguyen Co Tach in ameriški podsekretar William Sullivan, ameriški strokovnjak za Indokino. Tudi o teh razgovorih ni bilo ničesar objavljenega, opazovalci pa so ugibali, da je šlo v prvi vrsti za Kambodžo. Vsekakor je dejstvo, da v tistih dneh ameriška letala kljub Lon Nolovi zahtevi niso bombardirala Sihanukovih sil, razporejenih okrog prestolnice. »Da ne bi ogrožali miru,« je v Saigonu pojasnil saigonski zunanji minister Tran Van Lam. Potem, ko je Sullivan odletel na poročanje Nixonu in Kissingerju, pa so ameriška letala še z večjo silovitostjo znova posegle v državljansko vojno med Khmeri.

Od takrat, ko »Hanoi ni ničesar vedel« o pariškem srečanju Tho — Kissinger« pa do včerajšnjega sestanka, se je zgodilo dvoje:

Kissinger se je mudil v Moskvi, kjer je dobil namig, da bo sovjetsko stališče do Indokine »odgovorno«; nekaj dni po njegovem obisku je sovjetska prestolnica uradno sporočila, da bo Brežnjev 18. junija obiskal ZDA, sovjetska ocena pariških sporazumov pa je »kljub mnogim pomanjkljivostim pozitivna«.

V Peking pa je odpotoval David Bruce in prevzel vodstvo »urada za zvezo«, ki je prvo ameriško uradno predstavništvo v Pekingu po 1949. Najbrž je tudi Bruce skušal od Ču En Laja glede Indokine dobiti nekaj podobnega, kar je dobil Kissinger od Brežnjeva.

Vsekakor je Hanoi po teh dogodkih potrdil tisto, kar je prve dni maja ignoriral. Le Duc Tho se je na poti v Pariz ustavil v Pekingu, kjer ga je na prijateljskem pogovoru sprejel Ču En Lai.

Pomenljiva pa je izjava, ki jo je dal 2. maja, to je v času prvih govoric o ponovnem srečanju Tho — Kissinger, princ Sihanuk. Povedal je, da se ima v imenu Kambodže pravico pogovarjati z Američani samo on, ne pa morda Peking ali Hanoi. . .

Kot smo že včeraj omenili, je dosje za tokratne pariške pogovore zelo zajeten. Ali bo rezultat srečanja ta, da bodo »pariški sporazumi spoštovani v večji meri«, ali ne, bo v največji meri odvisno od ameriške strani. Prav gotovo pa bo na tem srečanju začrtana meja »dopustnega«, to je ločnica, onstran katere bi bili pariški sporazumi resno ogroženi in z njimi vse, kar je bilo doseženo v Indokini.

MIRAN ŠUSTAR

Jemensko zbliževanje

SANA, 17. maja (MENA) — Sefa držav Severnega in Južnega Jemena Abdel Rahman el Iriani in Salem Robai Ali se bosta še ta mesec sešla v Taezu, je izjavil podpredsednik republikanskega sveta in zunanji minister Severnega Jemena Mohamed Noaman.

Sodijo, da se bosta pogovarjala o nadaljnih korakih, ki jih bo treba storiti za združitev teh dveh sosednjih arabskih držav.

Skrb za znanje odraslih

Vrsta aktualnih člankov v reviji »Vzgoja in izobraževanje«

Tomaž Bizalj uvodoma govori o vzgoji in izobraževanju ter družbenopolitičnem prizadevanju za stabilizacijo. Poudarja, da je večja in trajnejša stabilnost v družbi porok za normalnejši razvoj in vrednotenje vzgoje in izobraževanja. Jure Gartner opredeljuje glavne cilje in pomen organizacije druge mednarodne razstave učil in šolske opreme, ki je bila aprila 1973 v Ljubljani. Marjan Lah v članku »Za novo kvaliteto delavskih univerz« pojasnjuje osnovna izhodišča za nadaljnji razvoj delavskih univerz ter pri tem poudarja nujnost uresničevanja načel in ciljev izobraževanja delovnih ljudi. Danica Marion razpravlja o družbeni vzgoji in izobraževanju staršev. Avtorica utemeljuje potrebe po nenehnem usposabljanju staršev za sodobno družinsko življenje in vzgojo. Mirjana Borčič je napisala članek o estetskem dojemanju filma in televizije. Helena Novak je pripravila aktualen članek »učenčeve delovne zmogljivosti v učnem procesu« na osnovi raziskave v Sovjetski zvezi. Jože Gluk razpravlja o »osnovnem izobraževanju ob delu«. Avtor poudarja, da se slabo izobražen delavec ne more v zadostni meri vključiti v samoupravljanje, ne more enakovredno odločati in se zatorej tudi ne more uveljaviti kot polnovredna osebnost.

Marija Breznik je napisala o »rejništvu kot sestavnem delu kompleksne rehabilitacije slušno prizadetih«; Vinko Skalar pa razpravlja o pojmu permisivnosti, pri čemer dokazuje, da permisivna vzgoja omogoča realizacijo vzgojnih smotrov za učno temo pri novi matematiki; Tončka Metelko pa je prispevala analizo podaljšanega bivanja učencev v osnovni šoli kot faktorju za izboljšanje učnih uspehov, odpravljanju socialnih razlik, zniževanju števila ponavljalcev.

Revija objavlja del gradiva o družbeni moralni vzgoji, ki ga bo izdal zavod za šolstvo SR Slovenije kot vsebinsko in metodično pomoč učiteljem pri pouku družbeno moralne vzgoje. Rudi Lešnik je napisal članek »Delo je pogoj otrokovega znanja«, Marija Košak in Jože Valentinčič pa analizira anketo z ravnatelji o družbeno-političnem izobraževanju. Martin Rozman govori o »samoupravi v šolskih športnih društvih«, dr. Barica Marentič pa o izobraževanju tehnologiji v nekaterih socialističnih državah«.

Bralci bodo lahko prebrali med drugim še zanimive informacije, pregled letošnjih opravljenih seminarjev zavoda, pregled potrjenih učil in učbenikov.

JURE GARTNER

Dve desetletji

Jubilej Prešernove družbe in njenega kulturnega poslanstva — Nove oblike dela za pridobivanje bralcev

Prešernova družba letos praznuje svoj jubilej — dvajsetletnico obstoja, to pa pomeni dvajset let pestre knjižne aktivnosti, v okviru katere je prišlo na trg 6,893.660 izvodov njenih knjig. Slika je pravzaprav takšna: redne knjižne zbirke in dodatne knjige k rednim zbirkam so dosegle število 5,932.310, zbirka Ljudska knjiga (izhajati je začela leta 1957) pa 973.330 izvodov knjig. Revije Obzornik, ki jo je Prešernova družba prevzela od Ljudske prosvete Slovenije leta 1953, se je v tem času nabralo 2,133.240 zvezkov, 12.000 izvodov posebne izdaje poezij Franceta Prešerna in 15.000 izvodov lista Knjižna polica, ki je izhajala eno leto. Družba je izdala tudi 310.000 barvnih umetniških reprodukcij.

Vse to je očitno bogata kulturna bera, ki je v marsičem dosegla svoje prvotno zastavljene smotre. Še naslednji ilustrativen podatek: izdanih je bilo 20 koledarjev, 35 izvirnih del slovenskih pisateljev, 12 del domačih klasikov, 4 prevodi iz jugoslovanske književnosti, 28 prevodov iz svetovne književnosti ter 42 poljudno znanstvenih knjig in praktičnih priročnikov. Pomembna pri tem je seveda tudi okoliščina, da so knjige dosti cenejše kot proizvodi drugih slovenskih založb, zato pa so dostopne pretežni večini slovenskih bralcev. Predvsem v prvih letih obstoja PD se je izkazalo, da so njene knjige iskano in zaželeno blago, saj je bila tedaj naklada redne zbirke najvišja. Šele v zadnjih letih, kot vse izvemo iz gradiva, ki je pripravljeno za današnji jubilejni občni zbor, se je naklada nekoliko znižala, zaradi — večinoma — objektivnih okoliščin, ki jih je narekovala splošna situacija oziroma atmosfera, v kateri so se na eni strani začele uveljavljati »elitistične« izdaje, na drugi pa je podirala plaža. Oba tokova sta močno zmanjševala manevrski prostor dobri množični knjigi, ki se je zategadelj marsikomu zazdevala nepomembna ali celo »nepotrebna«. Ob tem je knjiga Prešernove družbe ponekod izgubljala tudi širšo družbeno podporo, bodisi v obliki materialne ali tudi le moralne pomoči. Subvencije so do nedavnega bile zelo skope, zaupniki in razpečevalci knjig po terenu pa niso prejemali zadosti družbenega priznanja. Sicer pa je, kot je prav tako razvidno iz omenjenega gradiva, poglavitna skrb vodstva Prešernove družbe v zadnjem času pogosto veljala iskanju izhoda iz neprijetnih materialnih zagat; zato je bilo mogoče posvečati tudi manj pozornosti zaupniški mreži, ki vzpostavlja potrebni stik med bralcem oziroma kupcem in knjigo.

Z ustanovitvijo kulturnih skupnosti in širšo družbeno stabilizacijo pa obstajajo ugodne možnosti, da bi premostili težave, zaradi katerih množična knjiga ni zmerom najdevala odmeva, kakršnega bi pričakovali; z znanimi premiki dobivajo vse več priznanja kulturne vrednote, ki jih je Prešernova družba pomagala sooblikovati in ki jih je nemalo brčzas tudi uresničila. Ob tem pa čakajo PD seveda številne naloge, še prej pa nekaj vprašanj, ki jih bo morala rešiti, preden bo utrta pot, po kateri naj bi se njena dejavnost usmerjala med ljudi. V vodstvu oziroma uredništvu se zavedajo, da bodo med drugimi morali najprej utrditi zaupniško mrežo, ki so jo v zadnjem času sicer že razširili in pritegnili k sodelovanju vse družbeno politične organizacije, pomoč pa pričakujejo tudi od sindikatov. Vzporedno s tem bodo nadaljevali z zbiranjem stalnih in kolektivnih članov, nekatere največje delovne organizacije pridobili kot podpornike, dasi so nekatera podjetja že doslej izpričevala zanimivo gmotno podporo Prešernovi družbi. Oblikovali naj bi se tudi občinski »aktivi Prešernove družbe«, ki naj bi združevali zaupnike, člane, temeljne in podporne člane ter predstavnike družbenopolitičnih in podpornih organizacij. Aktivi bodo predvidoma popularizirali knjižne programe družbe, prirejali literarne nastope, skratka, aktivno naj bi prispevali k vzgoji bralca in širjenju knjige. V njihovo delo naj bi se vključile tudi druge slovenske založbe.

Takšna prizadevanja bodo gotovo prispevala k temu, da bo Prešernova družba, ki jo je leta 1953 ustanovil Glavni odbor OF, v novih okoliščinah lahko uspešno opravljala svoje poslanstvo: izdajala knjige in periodične publikacije, razpečevala knjige in dela drugih založb ter prirejala kulturno prosvetne akcije, namenjene vzgoji bralcev in popularizacije domače knjige. To pa so bili kulturni cilji, zastavljeni z njeno ustanovitvijo.

J. HORVAT

PORTOROŠKI PISATELJSKI OBRAZI Foto: E. Šelhaus

Slab odnos do učitelja

Finančna stiska šole na Brdu pri Lukovici opozarja na širše probleme

V sredo je bil na osnovni šoli »Janko Kersnik« na Brnu pri Lukovici razširjeni zbor delovne skupnosti, ki so se ga udeležili tudi predstavniki republiškega in občinskega sindikata, republiški poslanec tega območja, predstavnik temeljne izobraževalne skupnosti Domžale in ravnatelji vseh osnovnih šol v domžalski občini. Osnovna tema zbora je bila posledica zakona o zamrznitvi osebnih dohodkov v lanskem decembru, vračanje prepozno izplačanega denarja in predvidena odmrznitev.

Lani 21. decembra so v osmih domžalskih šolah, ne da bi vedeli za zamrznitev osebnih dohodkov (ker so dobili Uradni list prepozno) izplačali razliko med akontacijo in dejanskim zaslužkom, ki jim pripada po samoupravnem sporazumu. Ker so dvignili denar tri dni prepozno, je Služba družbenega knjigovodstva zahtevala, naj vrnejo denar, ki so ga izplačali tri dni po zamrznitvi. Kljub temu, da v tem primeru ni šlo za povečanje osebnih dohodkov, so na zboru takoj sklenili, da bodo denar vrnili, kar so tudi storili v treh obrokih od februarja do aprila.

Največji delež je odpadel na april, tako da so delavci z nižjimi dohodki dobili izplačanih le nekaj sto ali celo od 10 do 70 dinarjev. Ena od delavk, ki je zaposlena le 4 ure, pa je ostala dolžna 120 Ndin. Do tega je lahko prišlo zato, ker so delavci v prosveti plačani precej slabše, kot delavci enake kategorije v gospodarstvu, saj znaša po samoupravnem sporazumu dohodek za uro dela učitelja začetnika 8,75 din, predmetnega učitelja 9,92 din in profesorja 12,43 din. Udeleženci zbora so menili, da te težave niso enkratne, ampak predstavljajo širši družbeni problem, ki ga je treba začeti argumentirano reševati takoj.

Vinko Kastelic, predsednik republiškega odbora sindikata delavcev v družbenih dejavnostih je povedal, da se je v podobnem položaju znašlo približno trideset šol po vsej Sloveniji. Služba družbenega knjigovodstva po njegovem mnenju v tem primeru ni pravilno postopala, saj bi morala zagotoviti vsaj minimalne osebne dohodke, zato bi morala pristati na vračanje prepozno izplačanega denarja v več obrokih. Povedal je tudi, da standard prosvetnih delavcev pada, saj posledice zmanjšanega porasta sredstev za družbene službe s 24 % na 12 % nosi predvsem osnovno šolstvo. Problem osnovnega šolstva je treba razgrniti pred javnostjo, saj o nevzdržnosti trenutnega stanja govori že podatek, da v zadnjem letu namerava zapustiti službo precej prosvetnih delavcev (včasih se omenja tudi še nepreverjena številka tisoč).

Na koncu so udeleženci zbora sklenili, da bo aktiv učiteljev komunistov sklical sestanek vseh, ki so v domžalski občini zaposleni v osnovnem šolstvu, pozneje pa bi k reševanju tega problema pritegnili tudi aktiv komunistov delavcev in ostale družbenopolitične organizacije. Za družbeno priznanje učiteljskega poklica se je treba enotno boriti na osnovi dokumenta o idejni angažiranosti šole in s tem moralno in materialno diskriminacijo šolstva odpraviti po zakoniti poti.

JANEZ ODAR

Naloge filmske kritike

Kritika lahko občutno vpliva na razvoj filma in oblikovanje sporeda

V kulturno prosvetni skupnosti Srbije so se v okviru razprav o filmskih vprašanjih pogovarjali o filmski kritiki in navezali to razpravo na dosedanje izčrpne osvetlitve položaja v naši kinematografiji. Kot osrednje spoznanje posveta se je izoblikovala naloga za nadaljnje razvijanje marksistično zasnovane filmske kritike. Kajti kritika lahko občutno vpliva na razvoj filmske kulture, pa tudi na oblikovanje filmskega sporeda v kinematografih ter na domače filmsko načrtovanje.

Zato pa morajo imeti filmski kritiki poleg vsestranske izobraženosti tudi trdne kriterije, ki bodo podpirali interese družbe na področju filma. Pri nas pa je del kritike zašel na stranpoti. Dr. Milan Ranković je s tem v zvezi opozoril na nevarnost pristranske kritike, ki zastopa stališča določene grupacije ali klana, pa tudi na neosebno kritiko, ki nič ne pove. Pavao Broz pa je govoril o prodoru meščanske in malomeščanske mentalitete, ki je vplivala tudi na filmsko kritiko. Poudaril je, da potrebujemo takšno filmsko kritiko, ki bo znala odgovarjati na vprašanja svojega časa in povedati tisto, kar je bistveno za okolje, kateremu je ocena namenjena. Seveda pa mora takšno pisanje spremljati odgovornost, z njo vred pa tudi ustvarjalna svoboda in možnost za spopadanje mnenj.

(PO TANJUGU)

(Ne)moč tehnike

Nadaljuje se mednarodno pisateljsko srečanje v Portorožu — Razprava o neizpodbitnem prvenstvu človeškega

OD NAŠEGA POROČEVALCA

»Referata sta si tako daleč vsaksebi, kot se le da.« Tako je ocenil francoski pisatelj Jean Marie Domenach glavna teksta, ki sta bila na temo »tehnika pisanja« predložena na drugi seji mednarodnega pisateljskega srečanja v Portorožu: tekst nemškega pisatelja Petra de Mendelssona in slovenskega Dimitrija Rupla.

Mendelsson je z uvodnim stališčem, češ da neke določen tehnike pisanja sploh ni, se pravi, da je toliko tehnik pisanja, kolikor je pisateljev, razgrnil svoj zelo osebno doživeti prikaz, kako je nekoč, živeč z ženo v eni sami sobi, že zaradi pomanjkanja prostora začel pisati na neki določen način. Po njegovem je edina tehnika pisanja v tem, da sproti razne načine preizkušamo, zavračamo ali spreminjamo.

Rupel, čigar prispevek je bil prebran v avtorjevi odsotnosti, je nasproti tej iskreno preprosti pisateljski zgodbi postavil obložen filozofski tekst, v katerem je postavil tezo, da kultura zaostaja za tehniko, da je tehnika baza in kultura nadgradnja, da je literatura »poseben svet, ki v celoti daje v oklepaj svet naravnega odnosa oziroma zdravega razuma oziroma vsakdanjega življenja«. Tudi po Ruplovem ni neke enotne pisateljske tehnike, vendar tudi do nekega objektivnega vrhunca tehnike v pisanju priti ni mogoče, ker gre za različno frekvenco dveh sistemov.

Na zasedanju je govorila tudi sovjetska pesnica Margarita Aliger, ki se je nekoliko odmaknila od glavne teme. Izrazila je stališče, da je svobodni verz v poeziji nevaren in da je velik pesnik samo tisti, ki izraža čustva mnogih drugih ljudi. Za primer je navedla svoje in pesnika Simonova pesnitve iz vojnega časa.

Vsi ostali diskutanti so se ustavili predvsem pri razkoraku md Mendelssonovim in Ruplovim referatom, opredeljujoč se proti Ruplovim stališčem. Za Hermana Kestena, predsednika zahodnonemškega centra PEN, je bistveno pisateljevo delo, ne tehnika pisanja. Celo z anonimnim tekstom skuša odkriti predvsem — človeka. Seveda je veliko pisateljskih tehnik. Ena je že v tem, če pisatelj svoj tekst prebere in popravi ali če enkrat napisanega ne pregleda več. V današnji tehniško-potrošniški družbi nastajajo tudi druge oblike, kot so besedno aranžerstvo, radio-televizijsko pesništvo ali literatura iz elektronskih računalnikov, pa še to ne more v resnici zaživeti brez človeka.

Romunski pisatelj Jogan Grigurescu se je v tehtnem prispevku vprašal, ali so nove tehnike, kot so dadaizem ali antiteater, res nove tehnike, ki jih lahko posplošimo, ali pa le neke modne obogatitve. Odklonil je aprioristično nezaupanje do sredstev množičnega obveščanja, ki jih literatura nasprotno mora narediti za zaveznike. Iz filmske in časopisne tehnike je literatura koristno prevzela neko večjo slikovitost in reportažnost (celo Solženicinov Rakov povratnik je odlična reportaža), edina nevarnost pa preti od pornografsko-zabavne literature.

Francoz Claude Aveline je označil Ruplova stališča kot še en poskus defamacije, da bi iz umetnosti nasilno delali neko produkcijsko znanost. Francoz Jean M. Domenach pa je krog kritike sklenil z ugotovitvijo, da je bil Ruplov tekst že po jeziku nejasen in z mnogimi notranjimi protislovji.

V domačem ozračju so se pisatelji iz raznih dežel včeraj popoldne podali na izlet v istrsko vas blizu Umaga, kjer jim je tovariški sprejem pod oljkami, pripravil v Istri rojeni italijanski pisatelj Fulvio Tomizza, avtor lani v Italiji nagrajenega romana »Mirjamino mesto«.

BOGDAN POGAČNIK

Filmi Dušana Povha

Tretji večer slovenskih ustvarjalcev kratkih filmov bo 21. maja

V nadaljevanju večerov slovenskih ustvarjalcev kratkih filmov v kinoteki se po Jožetu Bevcu in Jožetu Pogačniku kot tretji avtor predstavlja letošnji nagrajenec Prešernovega sklada in znani avtor kratkih filmov, režiser Dušan Povh.

Povhova filmska pot je vsestranska, saj se je uveljavil kot scenarist, režiser, monter in organizator. Kot ustvarjalec se bo predstavil z izborom desetih filmov, ki so nastali v obdobju od leta 1945 do leta 1971. To so kratki filmi Filmske novice št. 2 iz leta 1945, dokumentarni film Maščujmo in kaznujmo nam predstavlja Povha kot montažerja, nastal pa je leta 1946, zelo znan je film Trije spomeniki iz leta 1958, sledita dva filma iz leta 1959 Naši najboljši in Prvi koraki, film Requiem predstavlja duhovito slovo od starega ljubljanskega tramvaja in je nastal leta 1960, lutkovni film Intermezzo je iz leta 1961, Povhova duhovitost je prisotna tudi v filmu Moški, ki je posnet leta 1960, za svoja zadnja dva filma Nova maša in Dve koračnici, posneta leta 1970 oziroma 1971 pa je Povh prejel nagrado Prešernovega sklada za leto 1973.

Po večeru filmov Dušana Povha, ki bo v ponedeljek 21. 5., se bodo predstavili 28. 5. Milan Ljubić, 4. 6. France Kosmač in 11. 6. Mako Sajko.

N. D.

Razvoj ekonomskih šol

Zavod za šolstvo SRS je včeraj v Ljubljani organiziral predavanje v načelih sodobnega ekonomskega izobraževanja. Okrog 40 delavcem z ekonomskih ter upravno-administrativnih šol ter članom odbora za rekonstrukcijo tega šolstva je o prizadevanjih za reševanje teh vprašanj v Jugoslaviji in v svetu govoril dr. Branislav Šoškić, profesor beograjske ekonomske fakultete in zvezni poslanec.

J. S.

Vidno glasbeno dejanje

V Mariboru je po nekajletnem premoru oživel simfonični orkester

Na abonmajskem koncertu 15. maja, ki sta ga organizirala koncertna poslovalnica in glasbena mladina iz Maribora, se je predstavil orkester mariborske Opere. V unionski dvorani so izvedli Kogoj-Srebotnjakove Bagatele za orkester, Mozartov Koncert za klarinet in orkester ter Beethovnovo 8. simfonijo. Dirigent Anton Nanut je zastavil z opernim orkestrom zares pomembno dejanje.

Po nekajletnem premoru se namreč ponovno oglaša v Mariboru simfonično telo, ki bo s sistematičnim delom nedvomno lahko še bolj razgibalo tamkajšnje koncertno življenje.

Izvedba programiranih del je pokazala vse slabe in dobre strani izvajalcev. Tehnične naloge, ki jih terja izvedeni spored, za poklicne simfonike niso prezahtevne, zahtevnejše so stilno oblikovne. Prav nastop klarinetista Pietra Cavalierrija iz Dubrovnika je opozoril, do kakšnih artikulacijskih tančin mora prispeti poustvarjalec, da podoživimo izrazne posebnosti Mozartove stvaritve.

Tako orkester, ki se je na prvem ponovnem nastopu obnašal zavzeto, kakor tudi dirigent Anton Nanut, ki je zanesljivo in sugestivno uravnaval in oblikoval poustvaritev skladb, sta prejela zasluženo in navdušeno priznanje mariborskega občinstva.

M. G.

Učenjak je živ

Pred blejskim simpozijem, prvim dejanjem počastitve bližnje stoletnice rojstva znanstvenika Josipa Plemlja

Letos bomo v Sloveniji (in verjetno tudi v širšem matematičnem svetu) slavili 100. obletnico rojstva velikega slovenskega in jugoslovanskega matematika dr. Josipa Plemlja. Enajstega decembra 1973 bo namreč poteklo natanko 100 let, odkar se je tudi mednarodno priznanj znanstvenik rodil na Bledu. Spominske počastitve Plemljevega rojstva bodo tekle po dveh tirih, po mednarodnem in domačem. Kar zadeva mednarodno počastitev, bo ta že prav kmalu, in sicer zadnje dni maja in v začetku junija na Bledu.

Tu bo namreč od 29. maja do 2. junija poseben simpozij, sklican Josipu Plemlju na čast z naslovom »Integralske, diferencialne in funkcionalne enačbe«. Prireditelja tega matematičnega shoda sta Balkanska unija matematikov in Zveza matematikov, in astronomov Jugoslavije.

Zakaj taka simpozijska snov oziroma, ali je Plemljevo znanstveno delo povezano s tematiko, o kateri bodo na Bledu razpravljali domači in tuji matematiki? Prof. Josip Plemelj se je ukvarjal z vsemi področji, ki so bila v njegovem času živa (umrl je maja 1967, njegovo najbolj plodno znanstveno obdobje pa je bilo v letih od 1901 do 1911). Potemtakem se je ukvarjal z algebro, s teorijo števil, teorijo analitičnih funkcij, z integralskimi in diferencialnimi enačbami in posebej še s teorijo potencialov. Njegovo najznamenitejše delo pa je rešitev tako imenovane Riemannove robne naloge iz funkcijske teorije. Nalogo so 50 let brez uspeha reševali mnogi matematiki. Iz rešitve Riemannove naloge in formul, ki jih je pri reševanju uporabil Josip Plemelj je pozneje zrasla teorija singularnih integralskih enačb. Prva téma, ki jo bodo obravnavali na simpoziju bo prav področja in uporaba te teorije. Teorija živi zdaj predvsem v Sovjetski zvezi, in zato ni čudno, da se bo, po prijavah sodeč, udeležilo blejskega simpozija kakih 20 sovjetskih matematikov.

Sovjetsko zastopstvo bo najštevilnejše. Vseh udeležencev iz SZ, Bolgarije, Jugoslavije (14), ČSSR, Poljske, Romunije, NDR, Avsrije, Italije, Nizozemske, Grčije, Turčije in Anglije, naj bi bilo šestdeset.

»Republiška konferenca SZDL Slovenije je dala Plemljevim proslavam primeren poudarek«, je izjavil sekretar organizacijskega odbora za pripravo blejskega simpozija, prof. dr. Franc Križanič, ki nam je predstavil simpozijske priprave in tudi na splošno očrtal vsebino prihodnjih spominskih počastitev. »Prevzela je pokroviteljstvo nad vsemi proslavami in posebej nad simpozijem. Imenovala je častni odbor, ki bo bdel nad spominskim praznovanjem, v kar je seveda všteto tudi reševanje denarnega vprašanja. Predsednik častnega odbora je predsednik RK SZDL Slovenije Mitja Ribičič.« P. Z.

Napak naloženo

Nastop orkestra Slovenske filharmonije na zagrebškem bienalu sodobne glasbe — Trud se spet ni izplačal

V ponedeljek zvečer je v koncertni dvorani Istra v Zagrebu nastopil simfonični orkester Slovenske filharmonije pod vodstvom Oskarja Danona in s solistoma Vladimirom Krpanom (klavir) ter Siegfriedom Palmom (violončelo). Naši filharmoniki so predstavili Primoža Ramovža Simfonični portret, Györgyja Ligetija koncert za violončelo, Rubena Radice Extensio za klavir in orkester ter Darijana Božiča Audiospectrum; iz programa je izpadlo delo Iva Petrića Docturnes et jeux. Med prvima in poslednjima orkestralnima skladbama smo prisostvovali nastopu pianista Gerarda Fremyja, ki je zaigral tri dela: Toshija Ishiyanagija Piano music no. 7, Johna Cageja Water music in Davorina Jagodića Body music.

Nekakšen začetek glasbenega bienala naj bi bil nastop naših filharmonikov. Reči moramo, da se tudi tokrat ni izplačal vloženi trud. Iz več vzrokov. Majhna odzivnost, ki se je proti koncu prireditve močno skrčila, nepotrebno vložena sredstva za solista Siegfrieda Palma, saj bi njegov solistični part zlahka »odigral« naš violončelist, posebno pa prvi stavek ter finale (solist ne proizvaja več tonov, marveč na instrumentu samo nakazuje igro). Posebej se velja vprašati nad kvaliteto predstavljenih del. Vse preveč je v pravem pomenu besede primitivnega obravnavanja kompozicijsko tehnično nekontrolirane zvočne materije. Tudi Ligetijev koncert za violončelo se ne vzpne nad raven dobre zamisli.

Kratka oznaka seveda ne more obdelati še vseh drugih pomanjkljivosti, npr. enoplastnosti zvočne monotonije, ponavljanja že znanih trikov in modelov. Rentgenska slika bi nedvomno opozorila tudi na zares malo izkoriščene možnosti posameznih instrumentov in skupin.

Omenjen vmesni »pianistični« nastop je nekoliko zabaval, saj je prinesel nekaj (ne) smiselnih dovtipov, npr. pri Cageju prelivanje vode iz ene posode v drugo, pri Jagodiću pianistovo igro nad klaviaturo, napihovanje otroškega balona itd., itd.

Opozoriti velja na prenos simfoničnega koncerta RTV Ljubljana (v sredo zvečer), kjer so poslušalci lahko spremljali kompozicijsko tehnično bolje izdelane skladbe Iva Maleca, obenem pa dobro pripravljeno izvedbo pod vodstvom Sama Hubada.

Kljub nameri, da se Slovenska filharmonija nanovo uveljavi v širšem jugoslovanskem prostoru, se nastop na zagrebškem bienalu ne more šteti kot začetek »novih časov«.

M. GABRIJELČIČ

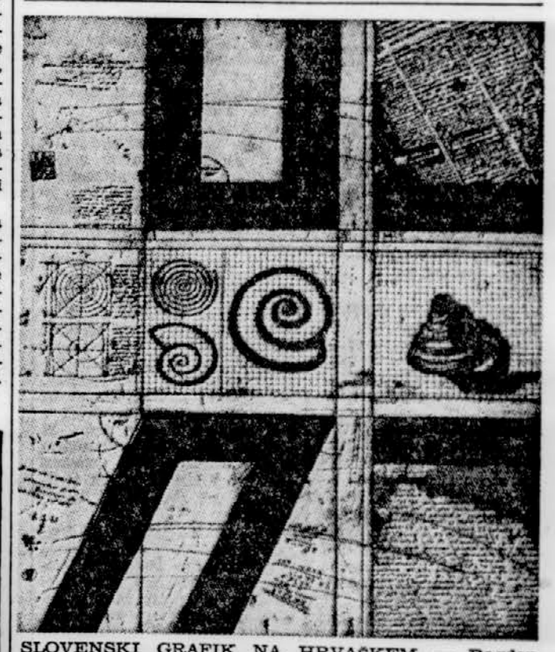

SLOVENSKI GRAFIK NA HRVAŠKEM — Bogdan Borčič razstavlja v dubrovniški galeriji Sebastian. Na sliki njegovo delo »Še enkrat nekaj malega o školjki II«, bakropis in akvatinta v barvah.

Premiera in slovo

Jutri zvečer prireja Primorsko dramsko gledališče v svoji solkanski dvorani zadnjo premiero v letošnji sezoni. Uprizorilo bo dramo španskega pesnika Federica Garcie Lorca »Dom Bernarde Albe«. V naslovni vlogi se poslavlja od gledaliških odrov igralka Nada Gabrijelčičeva, ki je svojo izrazito teatrsko kariero izpolnila z nastopi v ljubljanski Drami, ptujskem gledališču in slovenskem gledališču v Trstu, kamor je odšla takoj po vojni. V tem času je Nada Gabrijelčičeva vodila gledališko šolo v Gorici, kjer je igralka tudi doma. Nada Gabrijelčičeva se po lastni želji poslavlja prav na odru novogoriškega gledališča. Drama »Dom Bernarde Albe« je postavil na oder režiser Jože Babič, za sceno je poskrbel Sveta Jovanović, kostumografinja je bila Milena Kumrova, odrsko glasbo pa je napisal Tone Natek. V predstavi nastopa — poleg Nade Gabrijelčičeve in mlade ljubljanske gostje Marjete Gregoračeve — ves ženski ansambel Primorskega dramskega gledališča, pomnožen še z amaterskimi igralkami iz Nove Gorice.

SGP »GRADITELJ« KAMNIK
KAMNIK, Maistrova 7

razglaša
naslednja prosta delovna mesta:

KV žerjavarja
KV buldožerista
KV bagerista

POGOJI:
prednost imajo kandidati s končano šolo kovinske stroke
nastop dela takoj za nedoločen čas

Pismene ponudbe oziroma prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema splošna služba podjetja.

Razpis velja do 31. maja 1973. 4366

ČGP DELO
TOZD ČASOPISI
LJUBLJANA

objavlja prosta delovna mesta za:

1. **ANALITIKA**
2. **ŠOFERJA-DISTRIBUTERJA**
3. **ŠOFERJA-AVTOLIČARJA**
4. **ŠOFERJA-AVTOKLEPARJA**
5. **VEČ PRODAJALCEV v kioskih v Novi Gorici, Šempetru, Vipavi**

POGOJI:
pod 1.: visokošolska izobrazba, 7 let prakse;
pod 2.: poklicna vozniška šola z nekajletno prakso;
pod 3.: KV avtoličar z vozniškim izpitom in prakso;
pod 4.: KV avtoklepar z vozniškim izpitom in prakso;
pod 5.: trgovska šola.

Pismene ponudbe za delovna mesta 1.—4. pošljite na naslov: ČGP DELO, Sekretariat TOZD Časopisi, Ljubljana, Tomšičeva 3. Pismene ponudbe za delovna mesta pod 5. sprejema: ČGP DELO, Podružnica DELA, Nova Gorica, Kidričeva 20.

REVIJA ZA TV RADIO FILM IN ZABAVNO GLASBO
STOP

Novice

Mladinski kulturni teden

LJUBLJANA — Republiška in mestna konferenca Zveze mladine ter prireditvena poslovalnica Festival pripravijo med 21. in 25. majem v Križankah že 5. mladinski kulturni teden, vrsto kulturnih prireditev, ki jih bodo spremljali posebni komentarji in za katere mlademu občinstvu ne bo treba plačevati vstopnine. Za letošnje prireditve bodo prispevali svoje stvaritve: Mestno gledališče ljubljansko, Lutkovno gledališče, Opera, Balet in Drama ljubljanskega SNG, RTV Ljubljana, Mladinsko gledališče iz Ljubljane idr. Na sporedu bodo torej gledališke, filmske in koncertne prireditve, literarni nastop, likovne in muzejske razstave. Pokroviteljstvo je nad to zanimivo in tradicionalno prireditvijo prevzel izvršni svet slovenske skupščine. Otvoritev 5. mladinskega kulturnega tedna bo v poletnem gledališču v Križankah v ponedeljek ob 17. uri. Govorila bo podpredsednica izvršnega sveta dr. Aleksandra Kornhauser, koncertiral pa simfonični orkester RTV Ljubljana pod dirigentskim vodstvom Sama Hubada.

Koncert in razstava

LJUBLJANA — V Koncertnem ateljeju Društva slovenskih skladateljev bo v torek, 22. maja 1973, ob 20. uri koncertirala mezzosopranistka Sabira Hajdarević ob spremljavi pianista Marijana Lipovška. Na sporedu bodo poleg dveh ciklusov pesmi Arnolda Schönberga in Xaverja Montsalvatgeja dela domačih avtorjev Škerjanca (Počitek pod goro, Jesenska pesem, Vizija), Ajdiča (Toliko besed), Liparja (Pismo), in Lipovška (Štiri narodne). Ob koncertu bo otvoritev razstave akademske slikarke Alice Lenček, razstava pa bo odprta še teden dni po koncertu.

Kranjčani v Mali Drami

LJUBLJANA — Jutri in prihodnjo sredo bo v Mali Drami Slovenskega narodnega gledališča gostovala eksperimentalna skupina »TR« iz kranjskega Prešernovega gledališča. Igralca Tomaž Pipan in Pavel Rakovec bosta pod režijskim vodstvom Matije Logarja — vsi trije so študentje gledališke akademije — in v scenografiji Saša Kumpa uprizorila dramo domačega avtorja Pavleta Lužana »Salto mortale«. To je zanimiv odrski poskus, s katerim smo se mogli srečati že na goriškem srečanju malih odrov v februarju. Na sliki: prizor iz Lužanove drame.

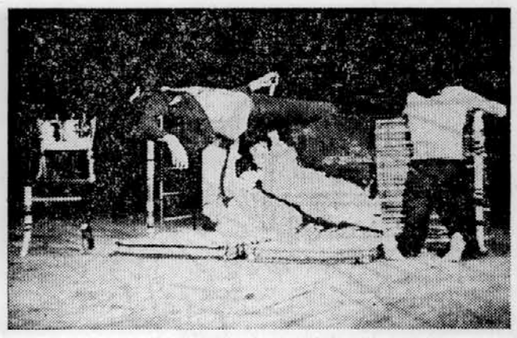

Razstava na gradu

BRESTANICA — Do konca meseca bo v galeriji na brestaniškem gradu na ogled razstava likovnih del, ki so jih izdelali člani kluba »Klik« iz Krškega. Občinstvu se predstavlja 12 avtorjev s 54 deli. Eksponate je izbrala posebna žirija, z njimi pa se bodo likovniki junija udeležili tudi posebne revije v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju.

Koncert za tisočletnico

ŠKOFJA LOKA — Drevi ob 20. uri bo v grajski kapeli na loškem gradu koncert, ki ga ob tisočletnici Škofje Loke prirejata pevska zbora »Loka« in »Stane Žagar« iz Krope.

Srečanje pravnikov

LJUBLJANA — V teku je tradicionalno študijsko srečanje študentov, asistentov in profesorjev pravnih fakultet iz Gradca in Ljubljane. Graški gostje se udeležujejo posebnih predavanj, ki so jih zanje pripravili V. Korošec, V. Murko, A. Finžgar in S. Pretnar, med dvodnevnim obiskom pa jih bosta sprejela tudi rektor ljubljanske univerze Mirjan Gruden in avstrijski generalni konzul v Ljubljani Heinrich Riesenfeld.

Narcise bodo zaščitili

Na plazu pod Prisankom pa se bodo pomerili jeseniški šolarji

JESENICE, 17. maja — V informacijah Turistične zveze SRS piše, da se bodo v nedeljo, 20. t.m. na Planini pod Golico zbrali številni funkcionarji, odborniki, predstavniki gorske straže, LM in drugi, da bi se dogovorili, kako zaščititi narcise na Golici, ki so v maju edinstven okras te planine. Prihodnja nedelja je namreč že tradicionalna nedelja narcis in je zato vsekakor pobuda Jeseničanov, da očuvajo redko planinsko floro, vredna pohvale.

Na Gorenjskem bo v nedeljo še ena zanimiva prireditev: na plazu pod Prisankom se bodo ob 9.30 jeseniški šolarji pomerili v veleslalomu. Tekma bo v počastitev krajevnega praznika Kranjske gore.

Prvi „jumbo“ pri nas

Veliko letalo bo pripeljalo v Pulo 400 angleških turistov

LJUBLJANA, 17. maja — Kot smo zvedeli v agenciji »Kompas«, bo v nedeljo, 20. t. m. ob 3.30 na puljskem letališču pristalo veliko letalo »Jumbo-jet«, ki bo v aranžmaju agencij Kompas-Clarksons pripeljalo z londonskega letališča Luton 400 angleških turistov.

Po zatrdilih strokovnjakov doslej pri nas še ni pristalo tako veliko letalo, ki lahko prepelje kar 400 potnikov. Letalo je tipa Tristar 1011 s tremi Rolls-Roycejevimi motorji in je last britanske letalske družbe Court-Line. Letos bo to letalo priletelo v Pulo še približno dvajsetkrat. Prihodnje leto pa bo že lahko pristajalo na povečanem brniškem letališču. I. P.

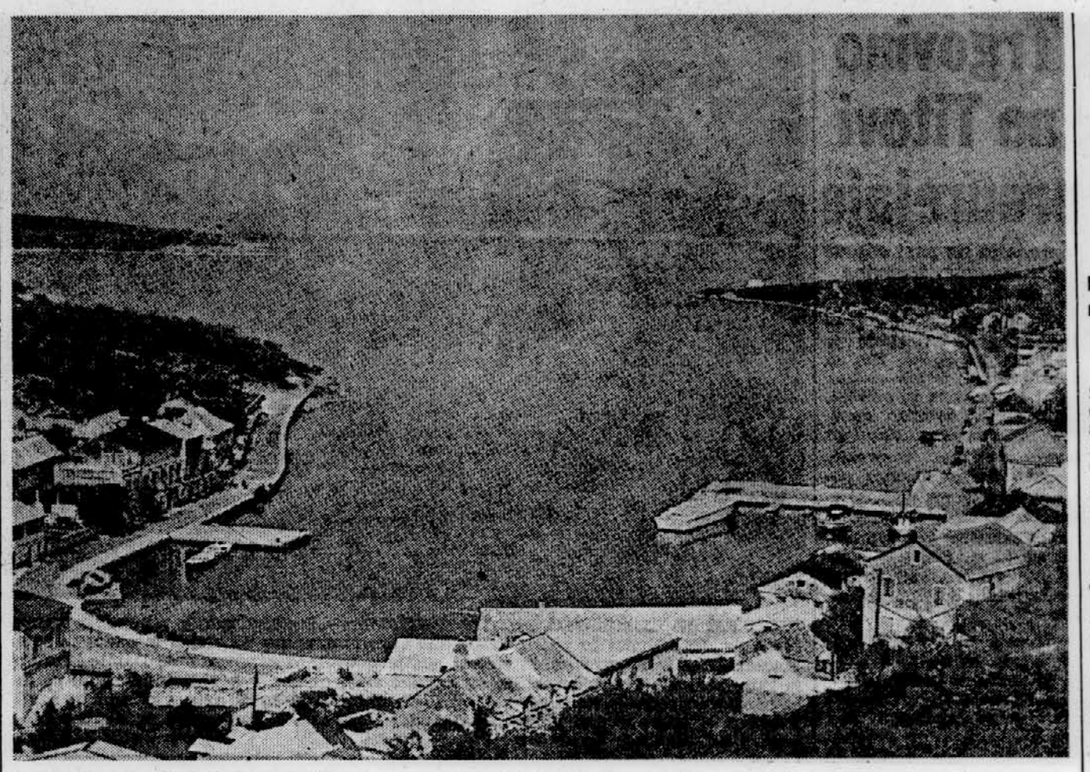

POGLED NA POVLJO NA BRAČU

Neveste mesijo kruh

Na kmečki ohceti zanimive prireditve v Škofji Loki in Preddvoru

LJUBLJANA, 17. maja — Prihodnjo soboto, 26. tm. bo tradicionalna Kmečka ohcet. Svečana otvoritev bo že v torek zvečer v veliki Unionski dvorani v Ljubljani. Dekliščina bo v sredo, 23. maja. Začela se bo na Jarčjem brdu pri Škofji Loki, kjer bodo neveste zamesile kruh. Popoldne se bodo preselile na Stari grad v Škofjo Loko, kjer bodo pokazale še druge spretnosti. Fantovščina pa bo naslednji dan. Z glavnega trga v Kranju se bodo fantje podali v Preddvor, kjer bodo tudi oni morali pokazati svojo spretnost v sekanju, žaganju in zbiranju žebljev. V Preddvoru jih bodo tudi krstili in jim s tem dali pravico, da bodo postali možje.

L. JAVORNIK

Precej bazenov odprtih

V soboto in nedeljo se boste lahko že marsikje osvežili

NOVO MESTO, 17. maja — Te dni so turistom že na voljo mnogi odprti bazeni, med drugim tudi več bazenov na Dolenjskem. Kot poroča Turistična zveza Slovenije v svojih »Informacijah«, so na Dolenjskem že odprti trije bazeni, napolnjeni s termalno vodo, in sicer v Dolenjskih, Šmarjeških in v Čateških toplicah. Nedvomno bo marsikdo izkoristil to priložnost in se v soboto ali nedeljo nekoliko osvežil v enem izmed bazenov, saj je voda dovolj topla, upajmo pa, da se tudi sonce ne bo preveč skrivalo za oblaki. Vrh tega so odprti bazeni na prostem v Podčetrtku, Radencih in Rimskih toplicah.

Že zdaj mislijo na zimo

V prihodnji zimski sezoni iz Vojvodine pri nas okrog 3600 otrok

LJUBLJANA, maja — Kot poroča »Kompas-press«, je v letošnji zimi preživelo v Sloveniji lepo število mladih smučarjev iz Novega Sada in drugih krajev Vojvodine. Čeprav je zima že zdavnaj mimo, pa v »Kompasu« že zdaj mislijo na prihodnjo sezono in bodo v kratkem rezervirali okrog 1200 ležišč v Bohinju, na Bledu, v Kranjski gori, Mojstrani, Martuljku in še nekaterih krajih za potrebe vojvodinske mladine. Smučanje dobiva namreč vedno več pristašev tudi v tej ravninski pokrajini, saj pričakujejo pri »Kompasu« v sezoni 1974 iz Vojvodine okrog 3600 otrok

so dobre gostilne

BLED, maja — Gostilna Rikli, ki si je nadela ime po začetniku in ustanovitelju blejskega zdraviliškega turizma — Švicarju Rikliju — se sicer skriva tam v bližini blejske cerkve, sodi pa brez dvoma med boljše gostinske hiše, ki se ponašajo s pravim hotelskim jedilnikom. — Okusno opremljen lokal ima več deset sedežev pod streho, še več pa v ograjenem sončnem vrtu, ki je odmaknjen od prometnega trušča. Znajti se boste pač morali v prometnem vozlu pred hotelom »Jelovica«, zato je najbolje, da poprašate kakega domačina. Cene za mesne in druge poslastice (plošča Rikli 45 din, biftek z jajcem 30 din, rumpsteak 25 din, itd.) ribe in vina (20 do 25 din) niso pretirano nizke, niti ne hotelsko »zasoljene«. N. L.

Veliko malih zalivov

Povlja na Braču leži med nasadi oljk in vinogradi — V tem kraju je mirno in tiho, vendar kljub temu ni dolgočasno — Penzioni poceni, od 50 do 100 din

BRAČ, maja. Otok Brač je vedno bolj oblegan. Čeprav ceste na njem še niso najboljše, pa kljub temu potuje tja s trajektom veliko izletnikov in dopustnikov. Trajekt plove večkrat na dan iz Splita v Supetar. Na Braču je letos že tako, da je v večjih in bolj znanih turističnih krajih prava gneča in je skoraj težko dobiti prostor; to velja predvsem za Supetar na severni in Bol na južni obali otoka.

Ima pa Brač vse polno majhnih in v turizmu še ne povsem uveljavljenih krajev, ki pa že desetletja sprejemajo goste z vsega sveta. To so Milna in Sutivan, Postira in Spliska, Pučišča in Povlja (ali Povja), Sumartin in Murvica.

Obiskali smo Povljo, majhno naselje, skrito v enem izmed zalivov na severovzhodni strani otoka Brača. Kraj je majhen, saj nima niti tisoč prebivalcev. Vsenaokrog so nasadi oljk in vinogradi. Poleg Povlje je še precej manjših zalivov, pravcatih skritih kotičkov za kopalce (Travna, Smokvica, Tičja luka, Tatinja itn.). Kljub temu pa ni dolgčas, ker domačini skrbe za zabavo.

V Povlji je mirno in tiho, razmeroma poceni in za dopust kakor nalašč. Imajo majhen hotel »Galeb« (B in C kategorija) ter precej dobro opremljenih sob pri zasebnikih. Penzion v hotelu stane v juliju in avgustu 80 do 100 din, v juniju in septembru 70 do 80 din, v oktobru ter maju pa 50 do 55 din. Če stanujete zasebno, se lahko hranite v hotelu ali v restavraciji »Žalo«. V tem primeru je celodnevni penzion v juliju in avgustu od 55 do 70 din, v juniju in septembru pa 55 do 60 din. Rezervirati pa morate kar na naslov: Ugostiteljsko podjetje »Galeb«, Povlja na Braču.

Povlja je dosegljiva na več načinov. Če se peljete z avtom, potem lahko »prebredete« morje s trajektom med Splitom in Supetarjem. Nato pa se morate peljati preko celega Brača do Povlje (47 kilometrov). Skoraj bolje se je peljati z avtom po obalni cesti iz Splita v Makarsko (90 km) in potem iz Makarske s trajektom v Sumartin na Braču, (večkrat na dan), odkoder je do Povlje samo še 10 kilometrov. Če pa greste na pot brez avta, potem do Splita z letalom, ladjo ali vlakom, naprej pa z lokalno ladjo od Povlje.

IČA VELKAVRH

V Šobcu že šotori

RADOVLJICA, 17. maja — Znani kamp Šobec med Lescami in Bledom so te dni obiskali že prvi turisti. Leščani, ki kamp vzdržujejo in upravljajo, pričakujejo, da bo gostov in nočitev letos veliko več kot lani. Med turisti prevladujejo Nizozemci, Nemci in drugi. Te dni so v očiščeni ribnik že spustili vodo. MIRO KUNŠIČ

oglašujte v dnevniku DELO

Opatija športni eldorado

Prihodnje leto spomladi morda pri nas že okrog tisoč športnikov?

OPATIJA, maja (Tanjug) — Vedno več je znanih športnikov iz Švedske, Finske, Norveške in drugih severnoevropskih dežel, ki prihajajo k nam na spomladanski trening, kjer je pri nas ob morju dosti topleje kot na severu. Po vesteh »Kompas-pressa« je že konec prejšnjega meseca prispelo v Opatijo več sto atletov in kolesarjev, v Rovinj pa okrog 40 nogometašev. V »Kompasu« pa računajo, da bodo prihodnje leto jenem senčnem vrtu, ki okrog tisoč skandinavskih športnikov, ne le Švedov, marveč tudi finskih atletov, med katerimi bo morda celo olimpijski zmagovalec Viiren.

Gledališča Koncerti Razstave

Gledališče

DRAMA SNG

Petek, 18. maja, ob 20. uri: Valle Inclan: BOZJE BESEDE. Abonma H in izven. (Simonina — Šimčičeva). Vstopnice so tudi v prodaji.

Sobota, 19. maja, ob 20. uri: Bernard Shaw: PYGMALION (komedija). Izven abonmaja (nepreklicno zadnjikrat). Vstopnice so v prodaji danes in jutri od 10.30 do 12. ure in od 18. do 20. ure (tel.: 20-171, 20-172).

Jutri ob 20. uri bo v Drami SNG nepreklicno zadnja ponovitev komedije »PYGMALION« Bernarda Shawa. Skoraj sedemdeset predstav priča o »bestsellerju« našega odra. V glavnih vlogah duhovite zgodbe irskega hudomušneža nastopata Iva Zupančičeva in Boris Kralj. Ne zamudite!

MALA DRAMA SNG
(vhod iz Igriške ulice)

Sobota, 19. maja, ob 20. uri: Pavel Lužan: SALTO MORTALE. Izven abonmaja. Gostuje eksperimentalna skupina »TR« Prešernovega gledališča iz Kranja. Vstopnice pri blagajni Drame (tel. rez.: 20-171, 20-172).

OPERA IN BALET SNG

Petek, 18. maja, ob 15. uri: G. Verdi: NABUCCO. Zaključena predstava za Solski center za blagovni promet iz Nove Gorice. Peli bodo: Samo Smerkolj, Rajko Koritnik, Stefan Elenkov k. g., Hilda Hölzl, Vera Lacić, Ivan Sancin, Ljubo Kobal in Manja Mlejnik. Dirigira Lovrenc Arnič. (Razprodano).

Sobota, 19. maja, ob 20. uri: Aram Hačaturjan: SPARTAK. Balet. Abonma P in izven. V glavnih vlogah: Mojmir Lasan, Metka Meša, Mijo Basajlović, Janez Mejač in Lane Stranič. Dirigira Lovrenc Arnič. — Vstopnice so tudi v prodaji.

Nedelja, 20. maja, ob 15. uri: G. Donizetti: VIVA LA MAMMA. Abonma N in izven. Zadnjič v sezoni. Nekaj vstopnic je še v prodaji.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Gledališka pasaža

Petek, 18. maja, ob 20. uri: T. Williams: OBDOBJE PRILAGAJANJA (resna komedija). Abonma KOLEKTIVI P.

Ob 19.30: D. Storey: OBLETNICA POROKE (socialna drama). Gostovanje v Radovljici.

Sobota, 19. maja, ob 20. uri: D. Storey: OBLETNICA POROKE (socialna drama). Abonma RED Y.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Mestni dom

Petek, 18. maja, ob 17. uri: Popović: JARA MEŠČANKA ALI POGOSPODENA BUTICA, komedija. Abonma E.

Ob 19.30: Popović: JARA MEŠČANKA ALI POGOSPODENA BUTICA, komedija. Abonma C in izven.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

MARIONETE, Levstikov trg 2

Petek, 18. maja, ob 9. uri: Svetlana Makarović: SOVICA OKA — zaključena predstava za VVZ TRŽIČ.

Sobota, 19. maja, ob 15. uri: Niko Kuret: OBUTI MAČEK — za izven. Predvidoma zadnja uprizoritev v letošnji sezoni.

ROČNE LUTKE, Resljeva c. 36

Sobota, 19. maja, ob 17. uri: M. C. Machado: MALI STRAH BAVBAV — za izven. Predvidoma zadnja uprizoritev te lutkovne igre za izven v letošnji sezoni.

Predprodaja vstopnic za obe jutrišnji sobotni popoldanski predstavi v MARIONETNEM gledališču in v gledališču ROČNIH LUTK je danes in jutri od 10. do 12. ure v upravi gledališča, Resljeva c. 36 in pol ure pred začetkom predstave pri blagajni gledališča.

Rezervacije vstopnic za obe jutrišnji popoldanski predstavi v obeh gledališčih so danes in jutri od 10. do 12. ure po tel. štev.: 312-020.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 18. maja, ob 18. uri: Sofokles: ANTIGONA. Gostovanje v Hrastniku.

Ob 20.30: SREČNA ISABELA in ZALJUBLJENI VOJAK. Gostovanje Teatra Insieme iz Rima. Vstopnice v prodaji.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 18. maja, ob 20. uri: Pavle Lužan: SALTO MORTALE, za IZVEN. Gostovanje v Beogradu na festivalu »Brams 73«. Uprizori Eksperimentalna skupina Prešernovega gledališča »TR«.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE MARIBOR

Petek, 18. maja, ob 20. uri: Verdi: TRAVIATA — za red Zeleni.

Koncerti

SLOVENSKA FILHARMONIJA obvešča cenjene abonente 5. ciklusa, da je zaradi gostovanja orkestra na Zagrebškem bienalu današnji koncert prestavljen na ponedeljek, 21. tega meseca. -K

Akademija za glasbo v Ljubljani priredi danes, 18. maja 1973 ob 20.15 v dvorani akademije za glasbo v Ljubljani, Gosposka 8/III., podiplomski koncert, na katerem bo nastopil VLADIMIR HROVAT, violina; mentor izr. prof. ROK KLOPČIČ, prvi klavirju prof. NADA OMAN. Na sporedu so dela: M. Babnika, J. S. Bacha, S. Prokofjeva in A. Ginastera. 4415-K

Razstave

NARODNI MUZEJ LJUBLJANA

V razstavišču ARKADE, Trg revolucije 18, je do konca junija odprta razstava KMEČKI PUNT NA SLOVENSKEM. Prirejata jo Narodni muzej in Arhiv Slovenije. Razstava vsebuje slikovni zgodovinski prikaz kmečkega gibanja in originalne dokumente petih velikih kmečkih uporov na Slovenskem.

Odprto je vsak dan od 10.—19. ure, v nedeljo pa od 10.—13. ure. Prijave za strokovno vodstvo skupin vsaj en dan poprej po telefonu 24-463. -O

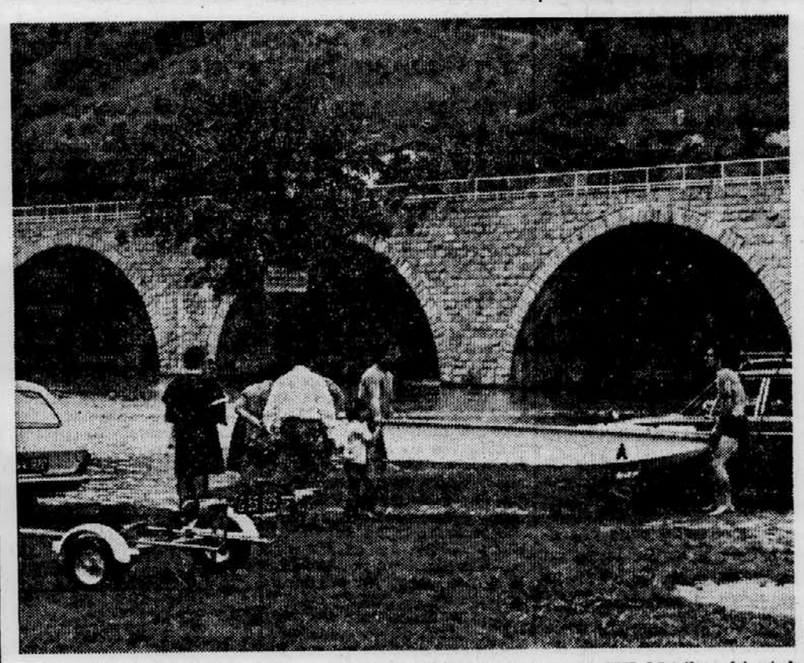

TUJI TURISTI OB JEZERU — Ob Bresterniškem jezeru za HE Mariborski otok se te dni zbira vedno več tujih turistov, zlasti iz sosednje Avstrije, ki se po jezeru prevažajo z motornimi čolni. Foto: B. Čerin

Kmalu bo tu sezona

PODGORA, maja — Ko so se te dni turistični novinarji zbrali na 11. mednarodnem majskem zboru v Podgori pri Makarski, so lahko ugotovili, da bo res kmalu napočila glavna turistična sezona. V petek, 11. t. m. so pred hotelom »Aurora«, v katerem so počivali številni predstavniki sedme sile, že ob pol šestih zjutraj gradbinci začeli krepko zabijati žeblje v »plohe« in na vso moč žagati opažni les, tako da so morali prebuditi tudi največje zaspance z najboljšimi živci. Pa naj še kdo reče, da se v naših turističnih krajih ne držijo lepih tradicij in navad! I. P.

Asfalt do konca doline

Že v kratkem popolnoma modernizirana pot v Kamniško Bistrico

KAMNIK, 17. maja — Marsikateri obiskovalec Kamniške Bistrice se je z avtomobilom doslej zapeljal le do spodnje postaje gondolske žičnice na Veliko planino, kajti zadnji trije kilometri do konca doline niso nič kaj vabljivo makadamsko vozišče. Že v kratkem pa bo odpadla tudi ta ovira, saj bodo verjetno že prihodnji mesec začeli polagati asfaltno previsko še na zadnjem delu ceste, ki vodi do planinskega doma PD Ljubljana-matica v Kamniški Bistrici. Asfaltiranje zadnjih 3 km bo veljalo okrog 2 milijona din. Tako bo ta lepa dolina močno pridobila na turističnem obisku. I. P.

kam na sonce ?

LJUBLJANA, 17. maja — Po napovedih ljudskih vremenarjev nam ledeni možje sicer ne bodo prinesli slane v prihodnjih dneh, bo pa vreme še vedno razmeroma hladno, zlasti zjutraj in zvečer, sem in tja pa se bo tudi bliskalo in grmelo, kar pomeni »krajevne« plohe v popoldanskem času.

Ker se hladne zračne gmote še vedno zadržujejo nad Balkanom, smemo za bližnji vikend pričakovati bolj oblačno kot sončno vreme, kakor poročajo jugoslovanski časopisi. Vendar pa so čez dan možni nenadni skoki temperature v Sloveniji do 25 stopinj C, v južnejših predelih države pa tudi do 30 in več, kar se je dogajalo tudi v minulem tednu. Nevarnosti snežnih padavin ni. N. L.

Ob morju glasbe na pretek

Turneja potujočega festivala »Melodije Istre in Kvarnera«

RIJEKA, maja (Tanjug) — Potujoči festival »Melodije Istre in Kvarnera«, ki v zabavno glasbo uvaja čakavsko narečje in specifični istrsko-primorski melos, bo letos obiskal 16 večjih turističnih središč ob morju ter skrbelo za zabavo tujih in domačih gostov. Prvi nastop bo imel ta ansambel 14. junija v naselju Čavle pri Rijeki, naro pa ima na sporedu še obisk mnogih krajev, med njimi Labina, Selc, Krka, Pule, Buzeta, Kraljevice, Raba, Rovinja, Senja in še nekaterih središč Zadnji nastop je predviden 30. junija v Pazinu.

Ob mogočni Blegoš

Stari vrh nad Škofjo Loko je zanimiv tudi v tem času, ko ni smučarskega živ-žava — Naprej na Mladi vrh in Koprivnik — Dobre zveze z dolino

STARI VRH, maja. Pozimi in zgodaj spomladi tako znan in obiskan Stari vrh nad Škofjo Loko spi zdaj spanje pravičnega. Kakor da se je utrudil od smučarskega živ-žava je sedaj tih in zapuščen. Smučarske naprave, steze, sedežnica in vlečnica — vse miruje in čaka na naslednjo sezono.

In prav zato želimo danes opisati Stari vrh v novi luči, brez reflektorjev, ki stojijo na visokih stebrih ob smučiščih. Povedati vam hočemo, da je lahko tudi v tem letnem času lep in zanimiv. Snega res ni, je pa ves odet v spomladansko cvetje, izpred planinske koče in z vrha pa je lep razgled. Koča je stalno oskrbovana in vedno boste postreženi s pijačami in hladnimi jedili, če pa boste malo počakali, pa tudi s toplimi. Čeprav tu ni obveznega žiga loške poti, bomo vseeno udarili v dnevnik kar običajnega — za spomin na tako lep planinski kotiček, predno se bomo podali na vrh in potem dalje še na Mladi vrh in Koprivnik, kjer pa sta na vrhu v skrinjici obvezna žiga loške poti. Vsi ti trije vrhovi so nanizani drug za drugim in tvorijo hrbtenico škofjeloškega pogorja in zato vidni od vsepovsod, tak pa je tudi razgled z njih. Za vsemi pa stoji mogočni Blegoš, toda o njem drugič.

Z rednim avtobusom se lahko pripeljemo najbližje in tudi najvišje do Javor, od tam pa imamo samo urico hoje skozi Četeno ravan k Loški koči; tam se bomo okrepčali in potem krenili po dobro markirani poti čez urejena smučišča na vrh Starega vrha. Od tu bomo občudovali razgled, kajti naslednja vrhova sta delno zarašča na. Steza nas vodi sprva malo navzdol, pa se kmalu dvignemo — na Mladi vrh. Vpišemo se v knjigo in pritisnemo žig, pa zopet navzdol — prav na blegoško cesto. Malo po njej in zopet strmo v hrib — to je Koprivnik. Ta pa nas bo pošteno upehal in daljši počitek ob opravljanju formalnosti bo prišel kar sam od sebe.

Ko se zopet spustimo navzdol, smo že na Kalu, tam, kjer se blegoška cesta razcepi v dva kraka. Mi se bomo spustili v levo po poti v Žetino, naprej pa po cesti v izhodiščne Javorje. Iz Kala se lahko še spustimo po novi gozdni cesti v Sušo in po Logarščici v Hotavlje, ali v desno skozi Martinj vrh v Selško dolino. Konec maja pa bo prevozna že vsa blegoška cesta in bodo tako tudi avtomobilisti prišli na svoj račun in bodo to pot lahko opravili v različnih variantah. Z avtom pa je mogoč pristop še iz Luš in z Javorja. Vsa križišča pa so dobro opremljena z napisnimi tablami.

LUKA KOČAR

Tujcev bo kar dovolj

Veliko zanimanje za letovanje pri nas zlasti v ZRN, Italiji, Avstriji

BEOGRAD, maja (Tanjug) — Zanimanje tujcev za letovanje v Jugoslaviji močno presega pričakovanja. Skoraj vse velike evropske turistične agencije so povečale letos svoje aranžmaje za potovanje v SFRJ v povprečju za 10 do 15 odstotkov. V Turistični zvezi Jugoslavije poudarjajo, da je močno povečano zanimanje za našo državo tudi s strani individualnih tujih gostov. To velja zlasti za ZRN, Italijo in Avstrijo. Kot vse kaže, bo torej letos pri nas tujcev kar dovolj. Nekoliko stagnacije je bilo letos opaziti le v ZDA do konca marca, toda že aprila se je stanje močno popravilo.

„Meduza“ samo za gurmane

V tem lokalu boste dobili najrazličnejše ribje posladke

OPATIJA, maja (Tanjug) — Hotelsko turistično podjetje Kvarner-expres iz Opatije je restavracijo »Meduza« v Voloski preuredilo v ekskluzivni lokal za gurmane, kjer bodo gostom na voljo zlasti ribje specialitete — od brodeta in najboljših morskih rib do morskih jegulj. Lahko pa boste tu dobili tudi polento, domač črn kruh in nekaj značilnih furlanskih specialitet. Za turiste z bolj tankimi denarnicami pa bodo na voljo posebni turistični meniji po 25 din za obrok. Ker leži restavracija tik ob obali, bodo gostje lahko prišli h kosilu kar v kopalnih hlačkah.

Pridni pionirji s Prul

Zelo prizadevno so se vključili v akcijo »Bela Ljubljana«

LJUBLJANA, 17. maja — Medtem ko učenci drugih ljubljanskih osnovnih šol urejajo v akciji Bela Ljubljana le okolico svojega šolskega poslopja, so se prulski pionirji odločili čistiti tudi del Prul od Grubarjevega nabrežja do Levstikovega trga. Že ob 7. uri zjutraj se ob sredan, četrtkih in petkih odpravijo na svoje področje. Pobirajo listke in papirčke po zelenicah in okoli blokov, zlasti pred trgovino in šolo. Pri tem vljudno opozarjajo ljudi, naj ne odmetavajo odpadkov, ker bodo morali za njimi pospravljati otroci. Naredili so tudi napise, kot »Pusti življenje cvetlicam, travi« itd.

Vse zelenice v šolski okolici so pograbili, pobrali odpadke, prekopali, znova posejali travo in okopali rože.

Pisali so tudi prulskemu TVD Partizanu, naj pomaga in sodeluje pri čiščenju igrišča in naj telovadci in nogometaši ne odmetavajo papirja in praznih steklenic, ker so otroci že počistili njihova igrišča.

Zadolžili so pionirje-stražarje Bele Ljubljane, ki imajo na rokavicah bele trakove z napisi »Bela Ljubljana«, da dežurajo po njihovem delovnem območju in zapišejo vsakega učenca, ki se ne drži pravil. Kasneje prestopnike pokličejo pred šolski akcijski odbor, kjer jih hudo okregajo.

Pretekli teden so žrtvovali svoj športni dan za čiščenje Golovca. Gozdni čuvaj jih je zato javno pohvalil. V tem tednu pa so čistili v Tivoliju.

RADO RADEŠČEK

Trgovino na Titovi preurejajo

V nedeljo bo zdaj odprta delikatesna trgovina na Miklošičevi 6

LJUBLJANA, 17. maja — Delikatesa na Titovi 28 je že nekaj dni zaprta. Kot so nam povedali, je bila »stara« že 12 let, zato so se odločili, da jo bodo nekoliko obnovili in preuredili. Napeljali bodo centralno ogrevanje, ventilacijske in hladilne naprave ter nabavili novo opremo. Ko bo trgovina popolnoma preurejena — predvidoma bo to 11. junija — bodo imeli kupci na voljo večji, specializiran oddelek delikates.

Trgovina bo tudi v prihodnje odprta ob nedeljah. Zdaj je namesto te trgovine odprta ob nedeljah delikatesna trgovina na Miklošičevi 6.

D. B.

PIONIRJI IZ KUMROVCA PRI DR. BRILEJU — Podpredsednik republiške skupščine dr. Jože Brilej je včeraj dopoldne sprejel skupino pionirjev iz osnovne šole Maršala Tita iz Kumrovca, ki se kot gostje pobratene osnovne šole Danile Kumar iz ljubljanskega Posavja mudijo na večdnevnem obisku v Ljubljani. Z njimi se je zadržal v prisrčnem razgovoru. Pionirji iz Kumrovca so si nato s posebnim zanimanjem ogledali fresko v avli pred veliko dvorano, ki prikazuje zgodovino Slovencev od naselitve do danes. Foto: J. Zrnec

Ihan brez avtobusov

Ihanci so veliko dali, zdaj pa zahtevajo pomoč — Radi bi: asfalt, trden most, klubski prostor, telovadnico in tudi vrtec — Pogovor s predsednikom KS

IHAN, 17. maja — Ihanu pri Domžalah pravijo dolga vas. To pa ni. Bolj redko je slišati, da so Ihanci odrezani od sveta. Mostovi, ki iz Domžal in Dola vodijo v Ihan, so tako slabi, da avtobusi skozi Ihan zaradi varnosti ne vozijo. To pa je čisto res. O tem in še o drugih, za Ihance pomembnih stvareh, smo se pogovarjali s predsednikom krajevne skupnosti Francetom Gnidovcem.

Na območju krajevne skupnosti Ihan prebiva okrog 1500 ljudi; kakih deset odstotkov med njimi je pravih kmetov. Drugi so zaposleni, med njimi pa je precej takih, ki se v prostem času ukvarjajo tudi z zemljo. Samo od nje ne morejo živeti, zapustiti pa je tudi nočejo. Največ prebivalcev je zaposlenih v domžalskih tovarnah, zato Ihanci menijo, da bi jim morala ta občina bolj pomagati pri razvijanju njihovega kraja. Farma bekonov v Ihanu, ki je ponesla ime kraja po vsej Evropi, je dala kraju svoj pečat, čeprav je res, da v zadnjem času nima pravega vpliva na razvoj kraja.

»V zadnjih štirih letih smo v naši krajevni skupnosti s samoprispevki zbrali 200 tisočakov za elektrifikacijo, 110 tisočakov za ceste in 42 tisočakov za vodovode in mostove. Trdim, da smo med domžalskimi krajevnimi skupnostmi največ sami prispevali za razvoj kraja. Zato naši prebivalci pričakujejo več pomoči domžalske občine. Pred leti ob večerih še televizijskih oddaj nismo mogli gledati, tako slaba električna napetost je bila. Z denarjem, ki smo ga sami zbrali, smo zgradili transformatorske postaje, za vasi Bišče in Malo Loko jo bomo zgradili letos in tako v celoti uredili električno omrežje na območju krajevne skupnosti.

Ihanci imajo sedaj več zahtev do domžalske občine. Čeprav kraj ni majhen, skozi njega še sedaj ne vozijo avtobusi, ker so mostovi preslabi. In ker v kraju nimajo prave trgovine, pešačijo, ali se vozijo s svojimi vozili v Domžale nakupovat in na delo. Upajo, da bo ljubljanska Emona, ki je prevzela zanemarjeno trgovino od domžalskega »Napredka«, staro poslopje, v katerem je bila trgovina, dobro preuredila in da bo v novi trgovini večja izbira. Projekt za asfaltiranje dveh kilometrov ceste, ki naj bi se priključila Litijski cesti, je že narejen in čaka finančne podpore občine. Seveda bo, če bodo cesto asfaltirali in zgradili trden most (da bo kraj dobil avtobusne zveze), z denarjem pomagala tudi krajevna skupnost. Potrebovali bi tudi telovadnico v šoli, ki bi jo uporabljali tudi ihanski športniki, predvsem smučarji, ki se vse bolj uveljavljajo.

»V Ihanu nimamo klubskega prostora. Športniki, člani sveta krajevne skupnosti in drugi, vsi se sestajamo po gostilnah in zasebnih hišah. K sreči so gasilci odstopili prostetnemu društvu »Svoboda«, ki je zelo marljivo in ohranja tradicijo amaterske kulture, svojo dvorano v gasilskem domu. Mladinci preživljajo prosti čas v gostilnah, namesto v zanje primernem klubu, potrebovali pa bi tudi vrtec, na katerega čaka okrog 60 otrok.«

Se vam ne zdi, da so to malo prezahtevne želje?

»To sploh niso želje, pač pa zahteve. Ihanci smo vedno pomagali, zato sedaj od občine terjamo pomoč. Naš kraj je v domžalski občini med zaostalimi in potrebuje večjo pomoč. Ihan postaja baza, iz katere se ljudje zaposlujejo v domžalski industriji. Zato mislim, da mu je ta, skupno z občino, dolžna tudi pomagati.«

BRANKO PODOBNIK

Kje stanovanja

Viški odborniki so obravnavali študijo o vrednotenju in razvrstitvi razpoložljivih zazidalnih površin v Ljubljani

LJUBLJANA, 17. maja — Ljubljanski urbanistični zavod je pred časom izdelal podrobno študijo o vrednotenju in razvrstitvi razpoložljivih zazidalnih površin na območju mesta Ljubljane. Tovrstna študija, ki je ena prvih pri nas, služi tudi kot predlog obravnave o etapni izgradnji teh zemljišč za stanovanjske namene v vseh ljubljanskih občinah.

Omenjeni predlog so tako danes obravnavali tudi viški odborniki, ki so študijo LUZ-a pozdravili in izrazili željo, da bi se le-ta v bodoče še dopolnjevala v skladu s potrebami razvoja v našem mestu. Razprava pa je pokazala tudi številne vrzeli in pomanjkljivosti. Tako naj bi k delu v bodoče pritegnili tudi zdravstvene delavce, saj se že zdaj srečujemo s perečim problemom onesnaževanja okolja, več pozornosti pa bo treba posvetiti tudi ostalim kritérijem, kot so klimatski pogoji, neposredna bližina delovnih mest (delovne organizacije so pred dilemami, kje graditi: ali v neposredni bližini delovnih organizacij ali tam, kjer je ceneje), pa tudi vprašanjem o organizirani individualni stanovanjski gradnji, o sosesekah, ki so v gradnji že več let, o socialni problematiki, ki se poraja ob rušenju hiš in tako dalje.

Soglasno je občinska skupščina sprejela pripombe sveta za komunalne zadeve in urbanizem k omenjenemu predlogu, da se čimprej dokonča gradnja sosesk, ki so v gradnji že več let, da se uvrsti gradnja sosesk Murglje in Trnovo v prvo etapo (po kriterijih LUZ-a v prvi etapi stanovanjske izgradnje na Viču ne bi zgradili nobene soseske), v drugo etapo pa gradnjo Kozarij. Predlagali so, naj bi se pri mestni skupščini formiral organ, ki naj bi usklajeval pripombe vseh ljubljanskih občin. Pri tem pa so opozorili na premišljeno in trezno razpravo v mestu, saj so že številne izkušnje pokazale, kako draga je naglica. JANJA DOMITROVIC

Pionirji v vlogi kurirčkov

Tudi danes bo kurirčkova torba potovala po Ljubljani

LJUBLJANA, 17. maja — Kurirčkova torba je v rokah ljubljanskih pionirjev tudi danes varno prepotovala skozi vse ovire. V Centru so jo sprejeli pionirji s šol Toneta Tomšiča, dr. Jožeta Potrča, Toneta Čufarja in šole z Ledine za Bežigradom pa s šole dr. Vita Kraigherja. Kurirčkovo torbo so sprejeli in prenesli tudi pionirji šole Valentina Vodnika, Hinka Smrekarja in Riharda Jakopiča v Šiški.

Jutri bo kurirčkova pošta nadaljevala svojo pot po Ljubljani. D. B.

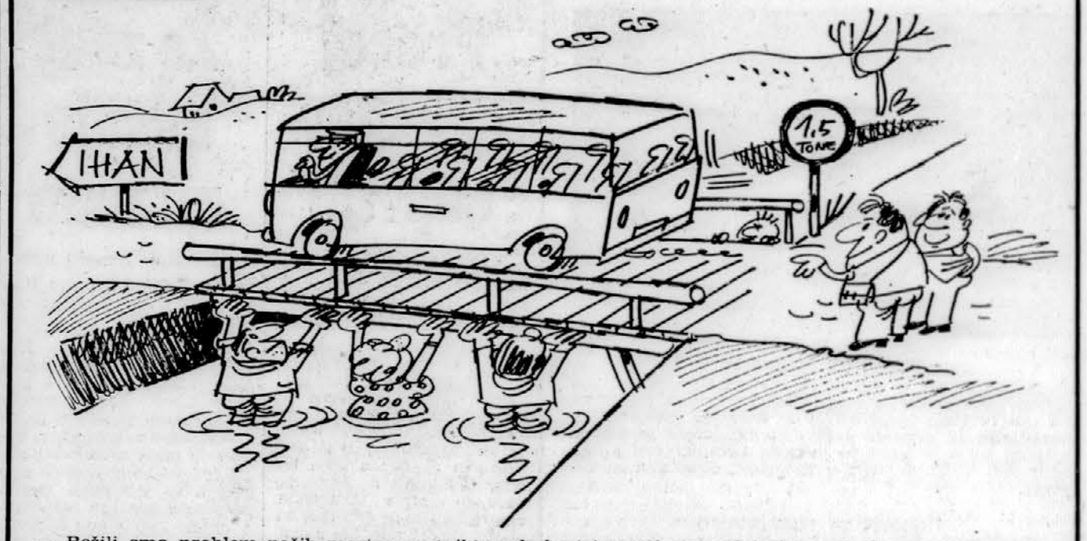

— Rešili smo problem naših mostov: potniki vsakokrat izstopijo in podpirajo most, da gre avtobus lahko čezenj . . .

»KRALJ POLKE« JANKOVIČ V LJUBLJANI — Včeraj je prispel s skupino 176 ameriških turistov, med katerimi je večina slovenskega rodu, tudi popularni ameriški rojak Frank Jankovič, ameriški »kralj polke«. V aranžmaju Kollandra so se pripeljali direktno iz Detroita z JAT-ovim letalom na ljubljansko letališče. Pri nas bodo ostali 14 dni in bodo odšli na znano »Polka Tour« pod vodstvom Tonyja Petkovška. Med drugim se bodo udeležili tudi letošnje Kmečke ohceti, na kateri se bo poročil tudi par iz Pittsbourgha. Na sliki: Frank Jankovič (prvi z leve) in Tony Petkovšek včeraj na ljubljanskem letališču, kjer so jih sprejeli s harmoniko in narodnimi nošami. Foto: Stane Lenardič

Akcija RK bo 31 maja

Po vsej Sloveniji bodo dve uri zbirali rabljena oblačila

LJUBLJANA, 17. maja — V Sloveniji že nekaj let uspešno poteka zbiranje rabljenih oblačil, obutve in posteljnine. Lani so aktivisti RK zbrali 120.000 kg blaga in ga razdelili ljudem, zlasti otrokom v manj razvitih območjih Slovenije.

Letošnja akcija bo v četrtek, 31. maja od petih do sedmih popoldne, po vsej Sloveniji hkrati. Pripravljene zavitke oblačil posteljnine in zvezanih čevljev (da se pari ne bi pomešali) bodo aktivisti RK pobirali po hišah in zbirališčih v bloku. Rabljena oblačila in posteljnina naj bo čista in zakrpana. Rdeči križ še posebej prosi za oblačila in obutev, primerno za otroke in šolarje.

D. B.

križan Ke In Humor

Plavalni tečaji za študente

Tečaji bodo v študentskem taboru v Ankaranu — Le del stroškov

LJUBLJANA, 17. maja — Komisija za telesno kulturo in tehnično vzgojo univerze v Ljubljani bo v sodelovanju s komisijami na fakultetah priredila plavalne tečaje v Študentovskem taboru Ankaran. Tečaji so namenjeni vsem rednim študentom. Kdor še ne zna plavati in bi se rad naučil, naj se prijavi referentu za telesno kulturo pri tajništvu univerze, Trg revolucije 11 (v II. nadstropju, soba št. 10) do 31. maja.

Plavalni tečaji bodo predvidoma od 1. do 10. julija, od 11. do 20. julija ter od 21. do 30. julija. V posamezni tečaj bodo lahko sprejeli 40 tečajnikov. Del stroškov vseh teh tečajev bo kril organizator, tečajniki pa si bodo morali sami plačati vožnjo in oskrbo v študentskem taboru.

RADO RADEŠČEK

Za vroče dneve

Ljubljanske blagovnice že zdaj polnijo športne oddelke s priborom za taborjenje, lov, ribolov in alpinizem

LJUBLJANA, 17. maja — Po ljubljanskih blagovnicah maja polnijo športne oddelke s priborom za taborjenje, ribolov in alpinizem. V nekaterih trgovinah so prinesli iz skladišč le lanske zaloge, povsod pa do konca maja pričakujejo nove pošiljke, saj precej blaga že čaka po carinskih skladiščih.

Ljudje trenutno najbolj povprašujejo po jogi ležalnih blazinah za šotore. Take blazine imajo na zalogi le v blagovnici Centromerkur in pri Slovenija športu. Pri Centromerkurju morate za tako blazino oštteti 224,50 din. Tudi jeklenk in bombic s plinom ni ravno predvsem zato, ker morajo biti vse jeklenke testirane manjše bombice pa uvažajo. S plinskimi bombicami so najbolje založeni v prodajalni Lovec, kjer imajo veliko izbiro sicer dragih, a kvalitetnih švedskih bombic Primus. Dvokilogramsko jeklenko lahko dobite pri Nami za 139 din, za 180 din pri Maximarketu, pri Slovenija športu pa so jih prodajali po 165 din.

Med šotori najlaže izberete pri Slovenija športu, kjer imajo na zalogi 8 različnih tipov, od tega so trije tipi uvoženi, 5 pa je domačih. Uvoženi šotori za pet oseb so od podobnih domačih cenejši za približno 1000 din. Madžarski šotor za 4 osebe z ločenima spalnicama stane 3661 din, skoraj enaki šotori, ki jih ponuja Bosna šport, pa 3851 din. Zanimivo je tudi to, da je večina opreme za taborjenje uvožene iz Madžarske, Poljske, Nemške demokratične republike in celo iz Španije. Opremo za podvodni ribolov čakajo trgovci iz Italije.

Do nedavnega je primanjkovalo tudi kvalitetne alpinistične opreme. To praznino je zapolnilo podjetje Slovenija šport, ki prodaja najboljšo avstrijsko opremo za planinarjenje. Z njo so opremili že precej jugoslovanskih planinskih društev in gorskih reševalnih ekip.

JANEZ ODAR

Poroke

LJUBLJANA: Danes dopoldne bosta v poročni dvorani na Magistratu tudi pred uradno osebo dahnila odločilni »da« dva para, za soboto pa se je prijavilo 119 parov.

R. D.

„Pomlad v svobodi“ v Tivoliju

V dvorani Tivoli bo 18. maja ob 20. uri prireditev POMLAD V SVOBODI.

Nastopili bodo otroci iz raznih krajev Slovenije. Izkupiček od prodanih vstopnic bodo namenili za pomoč otrokom Vietnama in Kambodže.

Pričakujemo, da bodo obiskovalci te prireditve z množično udeležbo podprli plemenito pobudo slovenskih otrok in s tem izrazili polno solidarnost našega ljudstva s težkim bojem za osvoboditev indokitajskih ljudstev.

Pozivamo sindikalne organizacije, da v vseh kolektivih organizirajo obisk te lepe prireditve.

Vstopnice za vaše člane lahko kupite v predprodaji v podjetju Kompas — Ljubljana, Titova 12.

MESTNI SVET ZVEZE SINDIKATOV — LJUBLJANA

Zvedeli smo

Prve jagode

● LJUBLJANA — V Supermarketu na Ajdovščini že prodajajo letošnje jagode. Cena jagod pakiranih v plastičnih košaricah je 39.— dinarjev za kilogram.

R. D.

Hrana za diabetike

LJUBLJANA — V Supermarketu, na oddelku z živili, imajo naprodaj uvoženo pecivo, čokolado, marmelado, bonbone, moko, testenine in sladkor za diabetike.

R. D.

»Obdobja prilagajanja« v Medvodah

MEDVODE, — V torek zvečer so igralci Mestnega gledališča ljubljanskega pred polno dvorano Svobode v Medvodah uprizorili resno komedijo Tennesseeja Williamsa »Obdobje prilagajanja«, ki jo je režiral Žarko Petan.

F. R.

Že peti mladinski kulturni teden

LJUBLJANA, 17. maja — V ponedeljek 21. maja se bo v Ljubljani pričel že peti Mladinski kulturni teden, ki ga bodo zaključili v petek 25. maja dopoldne v Križankah s sprejemom ljubljanskih pionirjev v Zvezo mladine. Kulturni teden so pripravili republiška konferenca ZMS, mestna konferenca ZMS Ljubljana. Festival Ljubljana in glasbena mladina Slovenije.

V. P.

Zlata poroka

LJUBLJANA — V soboto ob 14.45 bosta po petih desetletjih skupnega življenja ponovno podpisala poročni listini zakonca Antonija in Janez Jež. Zlati ženin je star 75 let, nevesta pa 71.

R. D.

Pogrebi

LJUBLJANA: Na žalah se bodo danes popoldne svojci poslovili od 74-letne profesor Marije Trampuž (ob 13.45); 71-letne upokojenke Mafenke Uhlir (ob 15.15); 81-letne upokojenke Ivanke Šuster (ob 17. uri) in 55-letnega upokojenca Frančka Lista-Marka (ob 17.45). V Dravljah pa bo ob 16. uri pogreb 76-letnega upokojenca Alojza Planinška.

KAMNIK: Danes ob 17. uri bodo svojci pospremili na zadnjo pot 80-letnega upokojenca Albina Justina. Pogreb bo na žalah v Kamniku.

R. D.

Rekli so

LJUBLJANA, 17. maja — V sredo smo na seji za komunalne in stanovanjske zadeve občinske skupščine Ljubljana Center med razpravo o poročilu stanovanjskega podjetja Dom slišali tudi naslednja mnenja.

● JOŽE PINTER: »Podatki kažejo, da stanovanjski fond v družbeni lastnini stagnira, ker nima enakih pogojev kot druge gospodarske veje. Stanovanjsko gospodarjenje je še vedno v okvirih administrativne ekonomije.«

● ALEKSANDER LUZINA: »Hišne svete smo zavozili, ampak treba jih je reorganizirati. V mnogih primerih se uničujejo skupni prostori ali zelenice, vendar ni nikogar ki bi posredoval. Ne obsojam stanovanjskega podjetja saj ima v rokah ogromno hiš. Čisto gotovo je, da za hiše ne more nihče skrbeti tako kot nekdo na terenu. Če ne bomo imeli hišnih svetov, tudi samoupravne interesne skupnosti ne bodo mogle delovati, kajti začeti je treba od spodaj.«

● JANEZ MARINŠEK: »Hišni sveti pogosto slabo poznajo svoje pristojnosti. Kar se v hiši domenijo imajo za zakon. Zgodi se, da sanitarna inšpekcija postavi svoje pogoje — hišni svet pa jih hoče spremeniti. Mislim, da ostaja iz prejšnjih časov miselnost, da je dober tisti hišni svet, ki pridobi dosti denarja za urejanje svoje hiše, čeprav nima nobenega posluha za širše mestne zadeve.«

L. JAVORNIK

Dežurne službe Kinematografi Obvestila Predavanja

Kinematografi

SPORED ZA PETEK
LJUBLJANA

KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: ob 16. in 18. uri amer. film SERENADA V DOLINI SONCA. Režija: H. Bruce Humberstone. Glav. vl.: Sonia Henie, Cornel Wilde, Milton Berle, Glenn Miller.
Ob 20. uri amer. barv. film SMEŠNI OBRAZ. Režija: Stanley Donen. Glav. vl.: Audrey Hepburn, Fred Astaire, Suzy Parker, Robert Fleming.
Prodaja vstopnic uro pred prvo predstavo.

KINO UNION:
»Veste, kdor tega filma ni videl, ne ve, kaj je lepo in doživeto v filmski umetnosti . . .« (M. Kalan, gospodinja, anketa na predstavi). Amer. barv. film V VRTINCU — I. in II. del po znamenitem romanu Margareth Mitchell. Dobitnik 10 Oskarjev! Režija: Victor Fleming. V glav. vl.: Vivien Leigh (Scarlet O'Hara), Olivia de Havilland (Melanie), Clark Gable (Rhett Butler), Leslie Howard (Ashley) in drugi. Brez tednika! Predstavi ob 16. in 20. uri. Zaradi dolžine filma cene zvišane!
Med I. in II. delom 15 minut premora — streže restavracija Unión!

POLETNI KINO DOM JLA:
Lex Barker (te dni podlegel infarktu) kot Old Shatterhand v nem. barv. CS pust. filmu WINNETOU V DOLINI SMRTI po K. Mayu. Tednik št. 17. Predstava ob 20. uri. Zadnjič!

KINO KOMUNA:
»Film s predrzno, včasih skorajda nesramno, a — priznajmo — duhovito kamero anekdotično nabira poudarke na račun zakonske zvestobe in nezvestobe . . .« (S. Godnič, Delo). Film s Festa! Ital. barv. VV filmska satira MIMI KOVINAR. Režija: Lina Wertmüller. V glav. vl.: Giancarlo Giannini, Mariangela Melato, Agostina Belli in drugi. Tednik št. 19. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16., 18.15 in 20.30. Ni za otroke! Zvišane cene!
Ob 10. uri MATINEJA amer. barv. WS kriminalke GRISSOMOVA TOLPA Roberta Aldricha. Zvišane cene! Zadnjikrat!

KINO SLOGA:
grško-franc. barv. VV glasbena komedija LJUBEZEN V BUZUKI RITMU. Režija: Alecos Sakellarios. Brez tednika! Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Zadnjikrat!

KINO VIČ:
Lee van Cleef v amer. barv. vesternu SEDEM VELIČASTNIH JEZDIL. Režiser: George McCovan. Igrajo še: Michael Callan, Stefane Powers in drugi. Brez tednika! Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Hrvatski podnaslovi!

KINO ŠIŠKA:
Charles Bronson in Alain Delon v amer.-franc. barv. pust. vesternu RDEČE SONCE. Režiser: Terence Young. Igrata še: Ursula Andress in Toshiro Mitune. Tednik št. 18. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16., 18.15 in 20.30. Zaradi dolžine filma cene zvišane!

KINO SAVA:
Lex Barker v glavni vlogi nem. barv. CS pust. filma ZAKLAD AZTEKOV. Režiser: Robert Siodmak. Predstavi ob 17. in 19. uri. Zadnjikrat!
Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstav.

KINO KRIŽANKE:
ital. barv. CS film KLOFUTA VSAK DAN. Režija: Armando Crispino. Igrajo: Gianni Morandi, Laura Belli, Duilio Gruciani. Znani in priljubljeni pevec Gianni Morandi nastopa v prikupni komediji, polni topline in preprostosti. Predstava samo ob 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred začetkom.

KINO TRIGLAV:
ital. barv. pust film MEČ ZA BRANDA, ob 16., 18. in 20. uri. Igrajo: Paul Winston, Corinne Schubert, Furio Meniconi. Prodaja vstopnic je od 15. ure dalje.

KINO VEVČE:
amer. barv. CS vestern BANDOLERO, ob 20. uri. Zadnjikrat! Igrajo: James Stewart, Dean Martin in Raquel Welch.

POTUJOČI DOMŽALE:
amer. barv. VV film KAKO REŠITI ZAKON IN UNIČITI ŽIVLJENJE, gostovanje v Blagovici, ob 20. uri.

HALA TIVOLI: v mali dvorani bo ob 17. in 20. uri prireditev POMLAD V SVOBODI, na kateri nastopajo otroci, čisti dohodek pa gre v korist indokitajskih otrok.

ELEKTRIČNI AVTODROM in otroški vrtiljak sta odprta vsak dan od 8. do 22. ure. Vabimo vas na ploščad pred Halo Tivoli.

ZLATI KLUB danes lahko ženske posvetijo negi svojega telesa in večanju njegove vzdržljivosti ter hujšanju vsaj dve uri, in sicer od 8. do 10., 10. do 12., 12. do 14.; 15. do 17., 17. do 19. in 19. do 21. ure. Pojasnila po tel.: 317-468. POSKRBITE ZA SVOJE TELO, PREDEN PREPOZNO BO!

Stopoteka
Vabimo vse mlade, ki imajo radi glasbo in ples danes od 20. do 1. ure. Vstopnina ob petkih je 15 din, sicer pa vse ostale dneve 10 din. Vstop imajo le starejši od 18. leta, garderoba je brezplačna.

HALA TIVOLI
ZAVOD ING. STANKA BLOUDKA LJUBLJANA CELOVŠKA CESTA 25

DISCO POLJANE
Vsem ljubiteljem ansambla TIME sporočamo, da danes 18. 5. ta od. lični zagrebški ansambel zaradi zasedenosti ne bo nastopil v disko klubu Poljane. Torej plesa ne bo. Vse mlade vabimo 19. 5. ob 19.30 v Disko klub Poljane. Dobra glasba je zagotovljena. Vabljeni. V nedeljo, dne 20. 5. 73 disko ne bo obratoval.

RADIO STUDENT
12.00 Glasbeni avtomat; 12.25 Poročila, obvestila; 12.33 Glasbeni avtomat; 16.00 Top 30; 16.05 Poročila, obvestila; 16.30 Aktualna tema; 17.30 Poročila.

oglašujte v dnevniku DELO

Dežurni zdravnik

LJUBLJANA

Nočna dežurna zdravniška služba je za nujne obiske na domu od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih ves dan in to v naslednjih enotah Zdravstvenega doma Ljubljana:
Bežigrad: Križičeva c. 10, telefon 310-533.
Center: Miklošičeva c. 24, telefon 313-063.
Vič—Rudnik: Postojnska 24, tel.: 61-121.
Moste—Polje: Prvomajska 5, tel.: 316-155.
Šiška—Šentvid: Derčeva ulica 5, za občinsko stavbo, tel.: 55-221.
Medvode: Medvode, tel.: 71-215.
Grosuplje—Ivančna gorica: začasno v stavbi bivšega ZD Ivančna gorica, telefon 783-039, telefon LM štev.: 783-002.

Služba stalne pripravljenosti je na območju Črnuč, telefon štev.: 314-317, Dobrava — Polhov gradec, Vnanje gorice, Horjul in Velike Lašče.

Nočna in nedeljska in praznična dežurna zobna ambulanta je v zobni ambulanti v nebotičniku, Kidričeva 1/II, soba 5. Ambulanta nudi prvo pomoč v nujnih primerih in to vsak dan od 19. do 7. ure naslednjega dne, ob nedeljah in praznikih — ves dan.

DEŽURNA LEKARNA
Lekarna Miklošič.

Mladi zadružniki

Krepka ramena za kmetije

Na pobudo RK ZMS je ponovno oživela dejavnost aktivov mladih zadružnikov, ki jo bo vodila zadružna zveza - Ustanovili naj bi jih pri 71 kmetijskih organizacijah - Žalski zadružniki uspešni

Mladi zadružniki, ki so se povezovali v aktive pri kmetijskih zadrugah, so v povojnih letih opravili pomembne naloge pri razvoju našega kmetijstva. Ko pa so zadruge omejile svojo dejavnost med kmeti, so aktivi odmrli. Sedanja vloga kmetijskih zadrug in obratov za kooperacijo pri kmetijskih kombinatih, kot je določena z zakonom o združevanju kmetov, pa spet spodbuja kmečko mladino k večji podjetnosti. Od nje bo v veliki meri odvisen razvoj kmetijstva. Zato naj bi se mladina hkrati, ko postane član kmetijske organizacije, spet povezovala v svojih aktivih. Ne zato, da bi se ločila od drugih zadružnikov, ampak da bi laže dajala duška svojemu mladostnemu poletu in z medsebojnimi spodbudami dosegala večje uspehe.

Pobudo za ponovno ustanavljanje aktivov mladih zadružnikov je dala republiška konferenca Zveze mladine Slovenije. Pred dvema letoma so se sestali nekateri ravnatelji šol za kmetovalce, predstavniki kmetijske pospeševalne službe in mladinski funkcionarji ter se pogovorili o organizaciji in dejavnosti takih aktivov.

V nekdanjih aktivih mladih zadružnikov je kmečka mladina navdušeno delala. Ne le politično in kulturno-prosvetno — to so bile naloge vseh mladinskih organizacij — ampak tudi strokovno in gospodarsko. Prva povojna leta, ko je primanjkovalo skoraj vseh vrst živil, je bilo treba kmete prepričati in navaditi, da bi sejali nove sorte pšenice, koruze in še nekaterih poljščin, da bi gnojili tudi z mineralnimi gnojili, polja globlje orali ipd. Da bi zadružni strokovnjaki dokazali kmetom, kako koristne so take novosti, so v mnogih vaseh delali poskuse. Zadruga je poiskala zemljišče in dala semena ter gnojila, na njih pa so navadno delali člani aktiva mladih zadružnikov. Pri zadrugah so bili sicer tudi strokovni odbori, a na poskusnih poljih so bili mladi zadružniki vedno prvi.

Takratne izkušnje pa lahko s pridom uporabljamo še zdaj.

Pobuda za ustanavljanje aktivov mladih zadružnikov je dobila veliko večjo razsežnost po ustanovitvi zadružne zveze Slovenije. S spremembami v zadružništvu in uvajanjem samoupravljanja zadružnikov — kmetov postajajo naloge takih aktivov vse širše. V njihove delovne programe je moč zajeti vse, kar zanima mlade ljudi in jim koristi pri gospodarjenju ali veselje do kmetijstva. Mladinci, ki so že imeli nekaj poklicne kmetijske izobrazbe, so bili le jedro nastajajočih aktivov. Podobno vlogo bodo imeli verjetno tudi drugod. Naloga aktivov pa bo, da pritegnejo vse, ki nameravajo ostati na kmetijah, četudi morda iščejo dodatno zaposlitev drugod.

Aktiv mladih kmetijskih proizvajalcev pri KK Žalec posveča veliko skrb izobraževanju kmečke mladine. Vsako leto se v šolo za kmetovalce in kmetijsko gospodinjsko šolo v Šentjurju vpiše 20 do 25 mladink in mladincev. Pripravlja tudi kuharske tečaje za dekleta in strokovna predavanja iz kmetijstva, ki so sicer namenjena vsem kmetom, člani aktiva pa posebej skrbijo za boljšo udeležbo.

Področne aktive osrednji odbor spodbuja k večji podjetnosti z medsebojnim tekmovanjem, ki so ga letos spremenili v republiško.

Koliko aktivov?

Ali je pri žalskem kmetijskem kombinatu le en aktiv mladih kmetijskih proizvajalcev ali 14, o tem ni vredno razpravljati. Področni aktivi delajo zelo samostojno. Osrednji odbor jih le spodbuja k večji živahnosti in nikakor ne omejuje najpodjetnejših. Lahko bi tudi rekli, da imajo 14 samostojnih aktivov, ostalom v jagodovem nasadu pa želijo zaslužiti denar za ekskurzije, da bi si lahko ogledali nekaj sodobnih kmetij in družbenih posestev.

Kmečki mladinci v Hotizi so prehiteli ustanavljanje aktivov mladih zadružnikov od vodstva kmetijske zadruge navzdol. Če bo na območju njihove zadruge ustanovljenih še več takih aktivov, bodo verjetno kmalu iskali ustrezno obliko medsebojnega povezovanja.

Zadružno seme kali

V občini Trebnje so pred tedni ustanovili tri aktive mladih zadružnikov, in sicer v krajih Sela-Šumberk, Dobrnič in Trebelno. Ustanovili sta jih kmetijska zadruga in občinska konferenca ZMS, gmotno pa jih bo podprl sklad za pospeševanje kmetijstva pri skupščini občine Trebnje, tako da lahko začnejo takoj delati.

Na območju kmetijske zadruge Slovenj Gradec so ustanovili aktiv mladih zadružnikov v začetku tega leta. Ko je število članov zraslo na blizu 50, so začeli razmišljati, kako bi ga preoblikovali v tri aktive. Toliko čalnov sicer ni preveč za en aktiv, preveliko pa je njegovo območje, saj je razširjen po vsej občini. Vsi člani se težko zbirajo na enem mestu. Območja treh aktivov pa lahko uskladijo z območji zadružnih enot. Takrat se bo verjetno pridružilo še več kmečkih mladincev. Občinski sklad za pospeševanje kmetijstva je aktivu že določil 100 din, njegovo dejavnost pa bo gmotno podpirala tudi zadruga.

Kmečka in vaška mladina

V občini Murska Sobota se je prvi aktiv mladih zadružnikov rodil precej daleč od središča kmetijske organizacije, v Tešanovcih. Na obratu za zadružno kooperacijo menijo, da bi take aktive ustanovili po vseh proizvodnih enotah, ki jih imajo 27. Zdaj pripravljajo ustanovitev sedmih aktivov in sicer v sodelovanju z občinsko konferenco ZMS. V drugih vaseh pa ugotavljajo, kaj menijo o tem kmečki mladinci in kako velika območja naj bi zajeli posamezni aktivi mladih zadružnikov.

Večina kmečke mladine bo gotovo bolj navdušena za več aktivov kot za velike, saj bi se laže zbirala in delala. Ne smejo pa biti tako majhni, da ne bi mogli uspešno delati. V murskosoboški občini je sicer precej velikih vasi z več kot po 100 zasebnimi posestvi. Prevladujejo pa majhna in zelo majhna posestva, zato je na njih malo mladine. Precej se je je zaposlilo v drugih dejavnostih, veliko pa je je odšlo na začasno delo v tujino.

JOŽE PETEK

Manj kmetijskih zemljišč

Kmetijska zemljišča je treba bolj zavarovati pred odtujevanjem. S tistimi, ki jih še imamo, pa je treba skrbno gospodariti, da bodo dajala večje hektarske pridelke. To je najpomembnejša naloga zakona o kmetijskih zemljiščih, ki ga bo v kratkem sprejela skupščina. Tabela kaže spremembe v SR Sloveniji za posamezna leta in predvidevanja za leto 1990 (podatki so v tisoč hektarih).

Vrsta zemljišča	1938	1948	1968	1990
Njive in vrtovi	360	289	280	240
Sadovnjaki	24	22	36	15
Vinogradi	36	26	20	15
Travniki	227	254	308	310
Pašniki in ribniki	416	431	293	205
Kmetijska zemljišča	1063	1022	937	785
Gozd in neprodovitni svet	962	1003	1088	1240
Skupno v Sloveniji	2025	2025	2025	2025

KMETJE NE SEKAJO — Kljub temu, da bomo že v letošnjem letu sprejeli nov zakon o gozdarstvu, ta ne bo bistveno pripomogel k temu, da bi kmetje posekali več lesa. Zaradi dalj časa zamrznjenih cen lesa in hitro rastočih drugih stroškov smo prišli že tako daleč, da kmetje ne dobijo za les niti dinarja, če je le-ta v težko dostopnih krajih. Sicer pa se povprečna cena kubika smrekovega lesa na panju giblje od okoli 60 din medtem ko je cena kubika smrekovih desk že okoli 1200 din. Razumljivo je, da je treba ceno hlodovine čimprej popraviti, sicer bo 4000 črnih žag v Sloveniji kmalu dobilo še več soimenjakinj.

Foto: Janez Zrnec

Le stroji bodo zadržali mlade

Suhakranjski kmetje se vedno bolj zanimajo za nakup strojev, zlasti traktorjev — Neugodni kreditni pogoji

Kmetijska mehanizacija se širi tudi v suhokranjskih vaseh; osem novih traktorjev znamke zetor je konec letošnjega aprila prišlo v roke naprednih kmetovalcev - kooperantov kmetijske zadruge Žužemberk. Res niso to prvi traktorji za območje Suhe krajine, toliko pa jih hkrati še ni stalo na trgu v Žužemberku, kjer so jih prevzeli kupci in jih odpeljali v pet okoliških vasi. Preseneča, da so se vsi odločili za močnejše traktorje, za take s po 25 do 35 konjskih moči.

»Mene je pravzaprav sin primoral, da sem kupil traktor,« je povedal eden od teh kupcev, posestnik Jože Primc iz vasi Podlipa in nadaljeval:

»Takole mi je sin trdo postavil pogoj: kupi traktor, sicer bom odšel!« Kaj sem hotel. Imam 18 hektarov zemlje, z zadrugo sodelujem in mislim pogodbeno sodelovanje še razširiti. Devet glav govedi redimo, ko se sin vrne od vojakov, bomo število živine še povečali pa teleta bomo pitali. . .«

Kaj pa cena traktorjev in kreditni pogoji? Zvečine so jih dobili na 50:50. Polovico proti plačilu takoj in polovico na kredit za dobo treh let. »Kreditni pogoji banke so trdi,« je rekel Franc Primc iz Sadinje vasi, ki je tudi kupil traktor. Pravi, da je triletni rok za vračilo kredita prekratek. »Če bi se denimo teleta redila tako hitro, kot se valijo piščanci, potem bi še šlo,« je še dodal Primc, ki vse svoje pridelke proda zadrugi.

Cena 50.000 do blizu 65.000 dinarjev za traktor za povprečno kmetijo v Suhi krajini ni majhen denar, vendar bi kmetijska zadruga lahko prodala še veliko traktorjev, če bi jih dobila; takšno je namreč zanimanje za stroje. Brez dvoma, na manjši kmetiji traktor ni izkoriščen, je pa vsekakor koristen pomočnik kmeta, ki mu lajša delo.

Kmetovalci iz vasi Podlipa so povedali tole: »S kravami ne bomo več orali in prevažali, zato bodo dale več mleka in telet. Lahko bomo redili tudi več krav kot doslej, ker tudi konj in volov ne bomo več držali. S traktorji bomo namreč tudi prevažali. Traktor, ko ne dela, tudi ne je; preden gre na vožnjo, ga ni treba uro ali še več poprej krmiti . . .«

Eno je gotovo, tudi suhokranjski kmetje čedalje bolj gospodarijo s svinčnikom v rokah in s posluhom za sodobno kmetijsko proizvodnjo, kakršna je pač mogoča na njihovi skopi zemlji. To velja še zlasti za mlade kmečke gospodarje. Verjetno bodo kdaj prišli tudi do izračuna, da bi bili stroji najbolj izkoriščeni v vaški strojni skupnosti. Zaenkrat kupuje stroje še vsak zase in za svoje potrebe. Eno je kot pribito: prav stroji bodo zadržali mlade na kmetijah, tako kot Primčevega fanta iz Podlipe. Stroji, ki omogočajo boljše življenje tudi kmetu.

PETER ROMANIČ

Pomlajeni vinogradi

Na Štajerskem naj bi obnovili 3100 ha zasebnih vinogradov do leta 1990

Na obdravskem vinorodnem območju še ni uspelo uvesti organizirane obnove zasebnih vinogradov. Te naloge se je sicer lotilo poslovno združenje za proizvodnjo hmelja, sadja, vina in živine Styria. Njegova strokovna služba je pripravila dolgoročni program obnove zasebnih in družbenih vinogradov, ki ga želi tudi uresničiti. Ni pa še opaznih uspehov. Premalo je denarja za investicije, a še manj strokovnjakov za pomoč zasebnikom. Tako je zapisano v obrazložitvi letošnjega programa.

Po dolgoročnem programu razvoja vinogradništva, ki temelji na sedanji zmogljivosti kleti in ekološkim razmerah na Štajerskem, upošteva pa tudi obstoj in ustrezne osebne dohodke vinogradniških delavcev in kmetov, naj bi leta 1990 pridelali 3000 vagonov vina. To bo moči doseči tako, da družbena posestva naredijo poleg obnovljenih starih vinogradov še nekaj novih, zasebni vinogradniki pa organizirano obnovijo okrog 3100 ha vinogradov.

Zasebniki naj bi obnovili v sodelovanju s kmetijskimi organizacijami do 1975. leta 600 hektarov vinogradov, v naslednjih petih letih 1500 ha, od leta 1980 do 1985 pa še 1000 ha. Pet let pozneje bi vsi ti vinogradi že rodili.

Program gotovo ni preobširen. Za vso Štajersko gotovo ne more biti preveč 200 do 300 ha letne obnove. Vzlic temu so strokovna služba poslovnega združenja Styria in kmetijske organizacije na vinorodnih območjih zaskrbljene, ali bo program moči uresničiti. Investicijska sredstva bi bilo treba zagotoviti z ugodnimi krediti. Potrebna pa je tudi številčno močnejša strokovna služba. Sedanja je prešibka v kmetijskih organizacijah pa vse do republiškega vrha.

Kmetijski inštitut Slovenije ima zaposlenega le enega vinogradniškega strokovnjaka. Le dva kmetijska zavoda v Sloveniji, v Mariboru in Novi Gorici, imata po enega strokovnjaka za vinogradništvo. Kmetijske organizacije, ki imajo vinograde, imajo — zlasti na Štajerskem — le toliko vinogradniških strokovnjakov, kolikor jih potrebujejo za lastno proizvodnjo.

Vinogradniški pospeševalci

Za zasebno vinogradništvo skrbijo — ali naj bi skrbeli — splošni kmetijski pospeševalci. Le redke kmetijske organizacije — v Ormožu, Bizeljskem, Krškem in Metliki — imajo specializirane pospeševalce za vinogradništvo.

Zaradi premajhne donosnosti vinogradov ni bilo pri kmetijskih organizacijah sredstev za številnejšo in strokovno močnejšo pospeševalno vinogradniško službo. Gospodarske organizacije so zaposlovale le take strokovnjake, ki so si s komercialno dejavnostjo sproti prislužili osebne dohodke. Taki pa imajo premalo časa za strokovno pospeševalno delo pri zasebnih vinogradnikih.

Pomoč vinogradniških strokovnjakov višje agronomske šole in kmetijskega zavoda v Mariboru ter drugih ustanov je bila močno omejena prav tako zaradi pomanjkanja gmotnih sredstev. Lani so imeli za strokovno delo v vinogradništvu le 10.000 din. Strokovno službo pri poslovnem združenju Styria pa vzdržujejo člani.

Poleg sredstev za investicije bo treba zagotoviti denar tudi za močnejšo vinogradniško pospeševalno službo. Sorazmerno sicer ne bo treba veliko. Pri namenski delitvi sredstev pa tudi to ne bo lahko.

J. PETEK

Rekorden obisk

Na mednarodnem kmetijskem sejmu v Novem Sadu je bilo v nedeljo okrog 100.000 obiskovalcev. To je bil rekorden obisk. Sicer pa tudi sejem slavi letos 40. obletnico.

OSAT

Pri poslovnem združenju kmetijskih proizvajalcev in predelovalne industrije Agria v Murski Soboti so povedali, da so ani posredovali kmetom 150 novih traktorjev, a kmetje so jih hoteli desetkrat toliko. Tudi letos ni lič bolje. Kmetje pravijo, da je veliko laže dobiti kredit kot traktor, čeprav bi ga takoj plačali. Mnogi krediti niso dolgo izkoriščeni prav zaradi tega.

Crvena zastava ponuja posameznikom velike kredite — do 30.000 din — da bi laže prodala svoje avtomobile. Industrija motorjev in traktorjev pa je lani zbirala kredite v devizah od kmetov, ki bi radi kmalu dobili traktorle. Ali je traktorje toliko teže izdelovati kot avtomobile ali morda niso enako potrebni?

Življenje pestrejše — gospodarjenje donosnejše

To je bila le ena od dejavnosti aktivov mladih zadružnikov, ki se je še vedno radi spominjajo številni sedanji napredni kmetje. Aktivi so skrbeli tudi za strokovno izobraževanje svojih članov. Tega se rad spominja tudi Marjan Tratar, ki je kmečkim fantom in dekletom v letih 1953—56 predaval na kmetijsko gospodarskih šolah v Slovenskih goricah. V Zgornji Ščavnici je dobila takratna šola že tak naslov, kot ga imajo šole za kmetovalce v zadnjih nekaj letih. Kmečki gospodarji v lenarški občini pa so že takrat predlagali, naj bi bilo tako izobraževanje obvezno za vse kmečke fante in dekleta, ki bodo ostali na kmetijah.

Takšno izobraževanje je shiralo hkrati z odmiranjem aktivov mladih zadružnikov.

Sodobne farme za mleko

Ustanovitev 2000 sodobnih farm za pridobivanje mleka v zasebnem sektorju je eden od najpomembnejših sedmih načrtov za razvoj živinoreje v SR Hrvatski. Računajo, da bodo tako ustavili naglo zmanjševanje pridobivanja mleka v tej republiki. Za vsako farmo bi prispevali 10.000 do 20.000 din oziroma 15 % do 50 % potrebnih sredstev, tako da bi skupno potrebovali okrog 340 milijonov dinarjev (40 % dobijo iz tujine). To pa je skrajna meja višine kreditnih sredstev, saj bi se drugače utegnilo zgoditi, da bi nastale težave pri odplačevanju anuitet.

Jedro mladih

Pri kmetijskem kombinatu v Žalcu so že pred štirimi leti ustanovili aktiv mladih kmetijskih proizvajalcev. Združuje 370 mladih kmečkih ljudi, starih do 25 let. Imenujejo se mladi kmetijski proizvajalci, ne zadružniki, ker je pri kombinatu le obrat za kooperacijo s kmeti. Njihova dejavnost pa je lahko popolnoma enaka dejavnosti mladih zadružnikov. Člani aktiva so po krajevnih območjih razdeljeni na 14 področnihaktivov. Glavni ali osrednji mentor aktiva je kmetijski inženir Slavko Vošnjak. Tudi področni aktivi imajo svoje mentorje, kmetijske pospeševalce — tehnike. Ti skrbijo za strokovno delo. Predsedniki aktivov pa so kmečki fantje, ki hkrati sestavljajo odbor osrednjega aktiva.

Žalski aktiv mladih kmetijskih proizvajalcev je začel združevati predvsem take mlade kmečke ljudi, ki imajo nekaj strokovne izobrazbe. Takih je približno polovica vseh članov. Torej ni zapiral vrat tudi pred drugimi kmečkimi mladinci, ki imajo

služi za razvedrilo. Življenje na kmetih naj postane pestrejše, gospodarjenje pa donosnejše, da bo na kmetijah ostalo toliko mladih, kolikor bo potrebno za dobro in donosno gospodarjenje kmetijstva.

Po podatkih, ki jih je zbrala zadružna zveza, nameravajo ustanoviti aktive mladih zadružnikov pri 71 kmetijskih organizacijah. Zdaj jih je le kakih trideset. Četudi bi bil tak aktiv pri vsaki kmetijski zadrugi in obratu za kooperacijo, bi jih bilo premalo, če bi bil le po en sam. Na letošnjem občnem zboru zadružne zveze so menili, naj bi bil tak aktiv pri vsaki zadružni enoti. O tem, da bi bilo to zares koristno, govorijo tudi dosedanje izkušnje.

Na rešetu

Delavke niso rentabilne

Čebele so bile vzor pridnosti. So bile, kajti kaže, da ne bodo več. Ne zato, ker bi se polenile — še vedno nabirajo med enako pridno kot prejšnja leta in desetletja ter celo stoletja — ampak zaradi gospodarskega računa neke kmetijske organizacije.

»Čebele ne naberejo dovolj medu,« so rekli, »iz dohodkov drugih dejavnosti pa ne bomo trošili denarja zanje. Naj se likvidirajo ali naj ustanove svojo temeljno organizacijo združenega dela.«

Ker čebele še niso tako pametne, da bi znale voditi knjigovodstvo ali da bi razumele, kaj je gospodarski račun, so jim dodelili nekaj delavcev za inštruktorje. Imenujejo jih čebelarji. Ni pa še podpisan sporazum, ali bodo čebelarji skrbeli za čebele ali bodo čebele morale nabirati m d tudi za osebne dohodke čebelarjev. Po ocenah strokovnjakov taiste kmetijske organizacije — menda bolj gospodarskih kot kmetijskih ocenah — ne bo rožnato niti za čebelarje in ne za čebele.

Kako je mogoče, da pridne delavke-čebele niso rentabilne tako kot včasih?

Podjeten čebelar je vedel povedati, da je tega kriv napačen gospodarski račun. Veliki ekonomisti se menda v šoli niso učili, da so čebele koristne ne le zato, ker nabirajo med, ampak ker hkrati opra šujejo cvetove. Res je, da to lahko opravi tudi kdo drug, vendar nikoli tako dobro kot čebele. To so vedeli že stari kmetovalci in vneti čebelarji. Sedanji gospodarski račun pa tega ne upošteva. Če je pridelek pičel, dolžijo za to neugodno vreme ob cvetenju, nikoli pa ne pomislijo na čebele, ki jih je v nekaterih krajih premalo. Neukemu kmetu bi tako zmoto še lahko oprostili. Ali jo je moč oprostiti tudi visoko izobraženim strokovnjakom?

V kmetijstvu se vse mehanizira. Ali bodo stroji izpodrinili čebele tudi pri opraševanju cvetja? Stroji bi bili seveda rentabilni, ker bi njihovo delo gospodarski strokovnjaki upoštevali pri stroških proizvodnje; opraševanja, ki ga opravijo čebele, pa ne upoštevajo.

PAJEK

ODGOVORI NA VPRAŠANJA KMETOV

Delež ni obvezen

VPRAŠANJE: Stari zadružni svet je sklenil, da je članski delež za zadružnika — kmeta 500 din, jamstvo pa trikratno. Vsa zadruga je ena sama temeljna organizacija združenega dela, čeprav ima tudi nekaj lastne proizvodnje in delovno enoto transport z gostišči. Članski delež plačajo samo kmetje, izgube pa lahko nastanejo v drugih dejavnostih, pri odkupu gotovo najmanj. Ali bomo člani zadruge — kmetje jamčili s svojimi deleži in jamstvom v trikratnem znesku deleža za vse izgube v zadrugi, ker smo v enotni temeljni organizaciji združenega dela? Ali bi bilo to prav?

IVAN ČIR, PODVELKA

ODGOVOR: Zakon je glede deleža in jamstva jasen: delež ni obvezen. Lahko pa ga vsaka zadruga ali obrat za kooperacijo uvede. Zato tudi ni nobene predpisane višine deleža. Kljub temu, da delež ni obvezen, ga uvajajo številne zadruge in obrati za kooperacijo. Višina deleža je običajno od 300 do 600 din. Tolikšen delež ne more bistveno povečati gospodarske moči zadruge niti zboljšati njeno plačilno sposobnost.

Pomembno pa je, da zadružnike , ki so ga vplačali, trdneje naveže na njihovo zadrugo, saj so se obvezali, da bodo jamčili za njeno poslovanje. Zadružniki čutijo do upravljanja več odgovornosti, bolj se zanimajo za celotno poslovanje kot v primeru, da zadrugi samo prodaja svoje pridelke.

Menim, da se poveča zanimanje za zadružno samoupravo tudi ob razmeroma majhnih deležih. Vsekakor deleži ne smejo biti tako visoki, da bi vplačilo takega deleža pomenilo težavo tudi za manjšega kmeta, ki je zainteresiran za članstvo v zadrugi.

Kot že rečeno, delež po zakonu ni obvezen, mogoče pa ga je uvesti. Odločitev je prepuščena samoupravnemu organu zadruge, mora pa biti uzakonjena tudi v statutu zadruge. Določila statuta pa seveda veljajo za vse člane zadruge. Večinoma so vplačali delež, kjer so se zanj odločili, razen zadružnikov tudi zaposleni. Ker so člani zadruge lahko tudi člani kmetove družine, ki sklepa pogodbo o sodelovanju, in delajo na kmetiji, so za te v večini zadrug običajno predlagali nižji delež.

Ker gre pri uresničevanju novega zakona o združevanju za preoblikovanje obstoječih zadrug, je imel zadružni svet pravico do sklepanja o statutu in torej tudi o deležu.

Postavljate tudi vprašanje o izgubi, ki bi jo morali pokrivati, če bi jo »ustvarili« v drugih dejavnostih, ki so še v zadrugi.

Če je zadruga ena temeljna organizacija združenega dela, potem v njej skupno gospodarijo zadružniki in zaposleni. To pomeni, da skupaj delijo tudi dobiček. Prav tako mora celotna TOZD nositi posledice slabega gospodarjenja in izgubo. Izguba lahko nastane ob slabem gospodarjenju v vsaki dejavnosti, tudi pri odkupu kmetijskih pridelkov. Če na primer kmetje-zadružniki v Podvelki mislite, da boste gospodarili samo bolje, lahko ustanovite svojo TOZD, v kateri ne bo lastne kmetijske proizvodnje, transportne dejavnosti itn.

SLAVKO GLINŠEK

Kako naj škropim

VPRAŠANJE: Zaradi bolezni pozimi nisem mogel poškropiti sadnega drevja. Zanima me, s katerimi kemičnimi sredstvi lahko sedaj — v prvi polovici maja — nadoknadim zamujeno zimsko škropljenje proti ameriškemu kaparju, jajčecem listnih uši in drugim škodljivcem, ki prezimujejo na sadnem drevju. Rad bi tudi odgovor, kako naj ravnam zoper škrlup, jabalnovo plesen in rdečega pajka.

GEZA POLANIČ, Gradišče pri M. Soboti

ODGOVOR: Da nasade v drugi polovici aprila in v prvi polovici maja zavarujemo proti jabolčnemu cvetožeru, ameriškemu kaparju in listnim ušem, škropimo jablane in hruške z ultracidom.

Ultracid je fosforni insekticid, ki deluje na mnoge grizoče žuželke (jabolčni zavijač, koloradski hrošč), sesače (listne uši, kaparji) in pršice. Ultracid je učinkovit v 0,1 odstotni jakosti.

Tam, kjer obstaja nevarnost okužb s škrlupom, poškropimo jablane in hruške z ditanom M-45 ali ortocidom.

Dithan M-45 se je posebej uveljavil pri zatiranju bolezni vrtnin in sadnega drevja ter vinske trte. Z njim škropimo proti plesnim, rjam, listnim pegavostim in ožigom (na primer proti paradižnikovi in krompirjevi plesni, plesni listni pegavosti, peronospori, škrlupu).

Ortocid je posebno učinkovit proti škrlupu, sicer pa še proti peronospori in drugim boleznim.

V novejšem času sta za zatiranje škrlupa in jablanove plesni učinkovita tudi enovit in benlate. V primeru ko vzamemo za zatiranje škrlupa in jablanove plesni samo enovit in benlate, potem zmešamo enovit in benlate še z ultracidom, ki uničuje škodljive žuželke.

V nasadih, ki jih ogroža jablanova plesen, dodamo dithanu ali ortocidu še karathan ali cosan in dodati škropivo proti škrlupu še ultracid.

S keltanom ali galecronom poškropimo jablane in hruške le ob pojavu sadne pršice (rdeči pajek). Galecron učinkuje na vse razvojne stadije pršic tudi jajčeca.

Najprimernejša je 0,1 do 0,2-odstotna jakost.

Keltan je manj strupen kot fenkapton (učinkovito sredstvo proti pršicam), učinkuje pa v 0,12 do 0,25-odstotni jakosti.

Če hočemo preprečiti škrlup tudi v deževnih letih, moramo škropljenje ponoviti vsaj vsakih deset dni.

Za uničevanje listnih uši uporabljamo sredstva anthio, dimecron ali metasystox.

LADO JERSE

ODGOVORI NA VPRAŠANJA KMETOV

Jim bomo kos?

Od danes do nedelje v Zagrebu dvoboj teniških reprezentanc Nove Zelandije in Jugoslavije za Davisov pokal

ZAGREB, 17. maja. Vse je nared za jutrišnji začetek četrtfinalnega dvoboja evropske skupine A za Davisov pokal med Novo Zelandijo in Jugoslavijo, ki bo na Šalati. Prvi dan se bosta najprej pomerila naš Jovanović in Parun, v drugi tekmi pa bosta igrala Franulović ter prvak Nove Zelandije Fairlie.

Z istim nasprotnikom je Jugoslavija v enaki postavi igrala že pred petimi leti in tedaj gladko zmagala s 4:0. Odtlej pa se je razmerje moči spremenilo v prid gostom. Parun in Fairlie od leta do leta napredujeta česar za Jugoslovane ni mogoče trditi, še zlasti pa pomeni za naše handicap Franulovićeva poškodba, zaradi katere lani sploh ni nastopal, ne nazadnje pa je seveda škoda da za Jugoslavijo ne igra tudi Pilić.

Jugoslovanska postava za igro dvojic še ni določena, tretji dan pa bo najprej na sporedu dvoboj Franulović : Parun, nato pa bosta igrala Jovanović in Fairlie. V naši ekipi je prijavljen tudi slovenski prvak Igor Košak, ki je ves teden v Zagrebu tudi treniral z našimi reprezentanti.

Po žrebu — listke je vlekla TV napovedovalka Helga Vlahović — sta oba kapetana izjavila naslednje:

Novozelandec **John Lockington**: »Nismo brez možnosti. Mislim, da lahko vsak izmed naših igralcev dobi po eno posamično igro, v paru pa smo celo izraziti favoriti«.

Jugoslovan **inž. Radmilo Nikolić**: »Težavno je karkoli napovedovati. Gostje so nedvomno mnogo močnejši kot pa so bili leta 1968.«

Treba je povedati, da sta Fairlie in Parun izredno nevarna zlasti na travi, saj se je Parun že dvakrat na znamenitem wimbledonskem turnirju uvrstil v četrtfinale.

Dvoboj z Novo Zelandijo je 86. jugoslovanski nastop za Davisov pokal. Doslej smo dosegli 45 zmag, 40 krat pa smo bili poraženi.

S. PIRŠL

Vodita Košak in Jaušovčeva

LJUBLJANA — Teniška zveza Slovenije je letos nazadnje uresničila sklep, da sproti izračunava in tudi objavlja republiške teniške lestvice. Za zdaj turnirjev še ni bilo veliko, vendar sta že opravljeni prvi dve koli v republiški teniški ligi, nekaj točk pa so si najhojši priborili tudi že z nastopi v mednarodni konkurenci. Za zdaj so bile tekme samo v konkurenci članov in članic, poslej pa so pred durmi tudi že tekmovanja v najrazličnejših starostnih skupinah.

Stanje točk — moški: 1. Košak (Br) 12, točk, 2. Jaušovec (Br) 4, 3. Ćirić, Ahlin, Znidar, Polenc, Mulej (vsi Tr), dr. Bogataj, Lavrič (oba Ka) po 2 točki, 10. Svenšek, mag. Mulej, Perenčak (vsi Br), I. Škulj, dr. Gabrovšek, Ulčar (vsi Ol), Jezeršek, Anzelc, Primc (vsi Tr), Veselko, Walas (oba Slovan), Vengust (Ka), Komel, Klinar (oba Jes), Simončič, B. Godnik (oba Ce), Božjak (Ru), Bergelj (Vič) po 1 točko; **ženske:** 1. Jaušovec (Br) 18 točk, 2. Miklič (Ol) 1.

ZMAGALI V LJUBLJANI — Atleti AK Velenje, zmagovalci partizanskega marša 1973: z leve — Balek, Vedenik, Koselj. Foto: Ojsteršek

Tabor bo rekorden

Na Golem brdu bo v nedeljo tretji zbor ljubljanskih planincev v počastitev jubileja PZS in PD Medvode

LJUBLJANA — Dosedanja tabora ljubljanskih planincev — prvi je bil leta 1971 na Jančah s 300 udeleženci, drugi pa lani na Planini nad Vrhniko s 100 udeleženci več — sta dokazala, da je tako shajanje med člani planinske organizacije čedalje bolj priljubljeno; zato ljubljanski meddruštveni odbor planinskih društev in planinsko društvo Medvode na nedeljskem tretjem taboru na Golem brdu (ob 10. uri) pričakujeta rekordno udeležbo. Prireditelji pričakujejo kar 3.000 planincev in planink.

S tretjim taborom bodo planinci počastili visok jubilej svoje organizacije — osemdesetletnico in 25. letnico PD Medvode.

Velika prireditev na Golem brdu pod pokroviteljstvom sekretarja sekretariata CK ZKS Franca Šetinca bo veličastno planinsko slavje s pestrim sporedom in planinsko zabavo.

Člani planinskih društev, ki jih združuje ljubljanski meddruštveni odbor, imajo skoraj 18.000 članov; prav gotovo bodo mnogi v nedeljo pohiteli na skrbno pripravljeno slavje na Golo brdo in s številno udeležbo kar najlepše počastili jubilej.

ATLETIKA

Velenjčani v Kumrovcu

VELENJE — Skupino maratoncev atletskega kluba Velenje čaka v nedeljo nova velika preizkušnja. Udeležili se bodo XXI. partizanskega marša v Kumrovcu, malega maratona na 26 km dolgi progi. Prav na tem tekmovanju so Velenjčani lani (zmagal je Dinić) dosegli imeniten uspeh, saj so med ekipami zasedli drugo mesto, Koselj pa se je kot najboljši posameznik iz SRS uvrstil na 6. mesto.

Nedavni partizanski marš na 25 km v okviru tradicionalne prireditve »Po poteh partizanske Ljubljane« so Velenjčani uspešno končali. Prva ekipa Velenja je zasedla prvo, druga pa četrto mesto. To seveda pomeni, da so Koselj, Balek in Vedenik pa tudi Grošl, Čajič in Urbancl v dobri formi, ki jo bodo zdaj v konkurenci najboljših jugoslovanskih maratoncev skušali znova potrditi.

L. O.

GIMNASTIKA

Najuspešnejše Šiškarice

LJUBLJANA — V soboto in nedeljo je bilo v telovadnici Partizana na Taboru področno prvenstva v gimnastiki za ženske v višjem razredu. Zanimivega in kvalitetnega tekmovanja se je udeležilo 41 pionirk in mladink ter le ena članica. Med pionirkami so bile v srednjem razredu najboljše tekmovalke Partizana Spodnja Šiška. V tej kategoriji je nastopilo 12 tekmovalk, najvišjo oceno pa je dobila Bunc Andreja v preskoku (9,40). Pionirke v višjem razredu so tekmovale v obveznem in poljubnem programu. Nastopilo je osem tekmovalk, najboljša pa je bila Fartekova (Zelena jama). Pri mladinkah v II. razredu so nastopile tri vrste, zmagale pa so z malenkostio predmočjo varovanke trenerja Jožeta Mavriča. Najbolj zanimivo in kvalitetno je bilo tekmovanje v kategoriji mladink I. razreda. Zasluženo je zmagala Maja Renek iz Spodnje Šiške, ki je imela edini večji spodrsljaj na gredi. Edina nastopajoča članica je bila Bernarda Müller, ki je po daljši odsotnosti ponovno pričela nastopati Telovadila je zelo dobro, v obveznih in poljubnih vajah je zbrala po 74,50 točke.

REZULTATI: pionirke — srednji razred: 1. Bahar 37,15, 2. Hlastec 36,50, 3. Remšak 36,45 (vse Spodnja Šiška); ekipno: 1. Spodnja Šiška 145,65, 2. Zelena jama 132,40; pionirke — višji razred: 1. Fartek 73,10, 2. Černjavič 71,45, 3. Ogrin (vse Zelena jama) 70,70; ekipno: 1. Zelena jama 283,85; mladinke II. razred: 1. Zavrl 36,95, 2. Dremelj 33,80 (obe Zelena jama), 3. Hojan (Narodni dom) 33,45; ekipno: 1. Zelena jama 160,5, 2. Narodni dom 159,40, 3. Tabor 148,85; mladinke — I. razred: 1. Renek 74,50, 2. Seliger 71,85, 3. Djaković (vse Spodnja Šiška) 71,75.

J. ALIČ

AVTO-MOTO

Tretji rally »Iskra 73«

LJUBLJANA — Kar 77 posadk — avtomobilov je prijavljenih za III. turistični avtorally združenega podjetja Iskra — Kranj, ki bo v soboto, 19. t. m. s štartom pred Iskrino tovarno na Prežanu. Tekmovalci se bodo podali na približno 255 km dolgo ocenjevalno vožnjo, ki bo razdeljena na tri etape, imela bo 3 časovne in 4 prehodne kontrole. Pred štartom imajo udeleženci rallya »ISKRA 73« spretnostno vožnjo, ob 8. uri pa štartanja na točnostno vožnjo, v kateri morajo prevoziti približno 3 km dolg odsek ceste v okolici tovarne točno v 10 minutah. Nato jih bo pot vodila do Kranja, kjer je prehodna kontrola in v Domžale na prvo časovno kontrolo. Po prejemu podatkov, to je povprečnega časa vožnje za drugo etapo, bodo nadaljevali pot v Trbovlje in Celje, pred tovarno EMO, ki se je pred kratkim pridružila k Iskri.

Med vsemi etapami bo vsak tekmovalni par prejel karton z vprašanji o kulturnih znamenitostih krajev, skozi katere bo rally. Od Celja bo proga speljana v Velenje in dalje v Ljubljano, točneje na Pržan, kjer bo cilj rallya in razglasitev rezultatov.

Organizator tega rallya je sindikalni odbor ZP Iskra — Kranj, tehnično izvedbo pa so zaupali funkcionarjem avto-moto društva ŠOLT, ki imajo že izkušnje. Tekmovalci bodo razdeljeni po jakosti motorjev v štiri kategorije — do 785, do 1000, do 1300 in nad 1300 kubikov. Udeleženci bodo iz skoraj vseh Iskrinih tovarn po Sloveniji. Zmagovalci prejmejo praktične nagrade in pokale.

L. STOJANOVIĆ

UTRINKI

SLOVO V OREHOVI VASI — Podpredsednik mednarodne motociklistične zveze FIM, Belgijec Alfred Lenfranc, ki je hkrati predsednik odbora za motokros, si bo ogledal nedeljsko tekmovanje v motokrosu za svetovno prvenstvo v Orehovi vasi na tem položaju zadnjič; po novih pravilih FIM odslej namreč ne bo mogel opravljati obeh funkcij, hkrati.

TEMELJITE PRIPRAVE — Za nedeljsko mednarodno tekmovanje v kartingu v Ljubljani za »Nagrado Ljubljane« se AMD Moste pripravlja zelo temeljito; vsi člani, ki bodo skrbeli za izvedbo tekmovanja, so seznam svojih nalog dobili celo pismeno; prireditelji želijo zapustiti pri gostih — 53 tujih in 35 domačih dirkačih — ter gledalci kar najboljši vtis.

NAJVEČ ZA STARTNINE — Prireditelji 24. mednarodnih cestnih hitrostnih motornih dirk za »Nagrado Lokve« (26. in 27. t. m.) bodo za štartnine tujim in domačim dirkačem izdali približno 280.000 din.

PO DOMAČIH KRAJIH

SKOPJE — Jugoslovanska odbojkarska reprezentanca je zmagala na mednarodnem turnirju. V finalu je premagala Jugoslavijo II. s 3:2, poprej pa ekipo sofijskega Akademika s 3:0. Tretji je Akademik, četrti pa Vardar.

KRMELJ — Rokometaši Krmelja so v zasavski rokometni ligi premagali ekipo Leskovca z 19:17, zatem pa še Cerklje s 33:19.

PANČEVO — V tekmi za jugoslovanski rokometni pokal je Dinamo premagal PIK Apatin s 27:23 (13:7).

LJUBLJANA — Pred dnevi se je končalo tekmovanje kegljačev v ljubljanski podzvezi, v »mali« ligi. Skupno je tekmovalo 26 ekip v disciplini 6 x 100 lučajev v 4 skupinah.

Zmagovalci skupin so se pomerili v finalu; zmagal je KK Sora pred Saturnusom, Ilirijo in Grosupljem. Mladi kegljači Sore so prejeli pokal.

J. D.

KOČEVJE — V 15. kolu občinske lige v malem nogometu so igrali takole: Koblarji : Kolodvor B 3:1, Mozelj : Rudar 0:3, Dolga vas : Rog 0:3, Kolodvor A : Stara cerkev 1:2, Mahovnik : Ko-26, Rog in Kolodvor A 22, Podpriník 5:2.

Z. F.

KOČEVJE — V 17. kolu občinske lige v malem nogometu si je ekipa Mahovnika učvrstila vodilni položaj na lestvici, saj ima kar šest točk prednosti pred drugouvrščenim Rogom Rezultati: Koblarji : Rudar 4:6, Podgorska : Rog 6:1, Mozelj : St. cerkev 0:3, Dolga vas : Koprivnik 0:3, Kolodvor A : Mahovnik 1:3.

Z. F.

KOČEVJE — Končana je občinska nogometna liga za pionirje. Vrstni red je tale: Rog 16 točk, Podgorska 12, Reška in Roška po 10, Stara cerkev 8, Kolodvor 7, Rudar 3, Klinja vas in Trata po dve točki. Na sporedu je še zaostala tekma Podgorska : Reška.

KRMELJ — Svoboda Krmelj je priredila turnir za dosego III. kategorije, ki so jo osvojili prvi štirje igralci: 1. Markovič 11, 2. inž. Sribar 8, 3. Debelak in Zitnik 7,5, 5. Orešnik 7, 6. Pogačnik in Kos itd. V sodelovanju s Sevnico in Mokronogom bo jeseni turnir za dosego II. kategorije. — Na rednem majskem brzoturnirju je med 6 igralci zmagal inž. Sribar s 7,5 točke.

B. D.

KOČEVJE — V 8. kolu dolenjske rokometne lige so bili dosežena tile rezultati: ITAS — Sodražica 8:11, Šmarje — Ribnica 20:19; vrstni red: Gradišče 10, Grosuplje in Ribnica B 9, Sodražica 7, Itas 5, Šmarje 4.

KOČEVJE — Na republiškem osnovnošolskem prvenstvu v namiznem tenisu, ki je bilo v Ljubljani, so nastopili tudi igralci iz Kočevja. Ekipno so zasedli 8. do 16. mesto, Hegler in Škufca sta bila v dvojicah 4.—8., med posamezniki pa je bil Hegler 8. do 16.

Z. F.

Saturnus in Kolinska

LJUBLJANA — Na velikem sindikalnem tekmovanju občine Ljubljana Moste — Polje, ki ga prireja ObZTK, bo sodelovalo okrog dva tisoč športnikov iz delovnih kolektivov. Doslej se je v okviru »Iger trim 73«, kakor imenujejo to tekmovanje, končalo smučanje in kegljanje, začel se je mali nogomet, medtem ko bo plavanje avgusta, namizni tenis, streljanje, orientacijski pohod in šah pa jeseni.

V kegljanju je nastopilo 15 moških in 4 ženske ekipe, vrstni red pa je takle — **moški — ekipno:** 1. Saturnus 4985, 2. SAP I 4701, 3. Kolinska 4622, 4. Javna skladišča 4615, 5. INDOS 4612, 6. Izolirka, 7. Figovec, 8. Mineral, 9. SOB Moste — Polje, 10. Papirnica, **posamezno:** 1. Ivačič 882, 2. Tršan 867, 3. Gostinčar 856, 4. Dolinar 855, 5. Pirc 852, **ženske — ekipno:** 1. Kolinska 1054, 2. Saturnus 1029, 3. Figovec 1009, **posamezno:** 1. Kastelic 391, 2. Gostinčar 354, 3. Vereš 350, 4. Pirc 343, 5. Bevc 337.

V malem nogometu je 24 moštev odigralo I. kolo, tekmovanje pa bo končano konec junija. Za

KAJAKAŠTVO

Uspeh naših na Tiberi

LJUBLJANA — Minulo soboto se je v Basciu pri Corbarskem jezeru končala 4. mednarodna regata kanuistov in kajakašev, ki so se za udeležili tudi člani LBD. Tradicionalna prireditev, ki jo je organiziralo nekaj umbrijskih mest in »olnarski klub iz Milana, se je začela s spustom po Tiberi od Sansepolcra do Città di Castello.

Vsi trije Ljubljančani so se v tem tekmovalnem delu regate odlično uvrstili: v kategoriji C-1 je prvi prišel na cilj Rok Svetek v kategoriji C-2 pa Miro Rednak in Janez Klun (vsi LBD). Prireditev, ki je v Italiji znana kot »Umbrijski teden v čolnu«, se je v prihodnjih dneh nadaljevala s 150 kilometrov dolgo in zelo slikovito regato do Corbarskega jezera.

DUŠAN SNOJ

NOVO NA TUJEM

KRAKOV — V šesti etapi mednarodne kolesarske dirke Praga—Berlin—Varšava je na 151 km dolgi progi zmagal Ihačev (SZ). V skupnem plasmaju vodi Poljak Szurkowski pred rojakom Szodom.

VROCLAV — V prijateljski nogometni tekmi je reprezentanca Poljske premagala Irsko z 2:0 (1:0) Oba gola je dal Lubanski.

PARDUBICE — Po šesti medsebojni tekmi z Duklo je ekipi Tesle iz Pardubic prvič uspelo osvojiti naslov državnega prvaka v hokeju na ledu. V zadnjem srečanju je Tesla zmagala s 5:3, v skupnem seštevku pa je 4:2.

Ogorčen boj

Danes bodo v Poreču odločilne igre za vstop v prvo zvezno šahovsko ligo

POREČ, 17. maja. V VI. kolu II. zvezne šahovske lige je Maribor igral z Mladostjo neodločeno, medtem ko bo ekipa Domžal zmagala brščas s 6:4.

Rezultati do prekinitve: Maribor : Mladost 5:5 (vse partije so se končale z remiji), Domžale : Kvarner 4:2 (4) — Kržišnik : Nemet remi, Karner : Brizmić 0:1, Slak : Pubičić 1:0, Vaupetič : Troskot 1:0, Koširjeva : Pečarskijeva 1:0, Kolar : Mufić (mladinca) remi; Železničar : Titograd 3,5:2,5 (4), Niš : Zora 5,5:3,5 (1).

Vrstni red: Mladost 34,5, Maribor 32, Domžale 31 (4), Zora 28,5 (1), Železničar 27,5 (4), Kvarner 27 (4), Niš 27 (1), Titograd 23,5 (4).

Jutri je na sporedu zadnje kolo. Prvouvrščeni ekipi se bosta uvrstili v I. zvezno ligo, zadnjeuvrščeni pa bosta izpadli.

I. BAJEC

V Zagorju 140 šahistov

ZAGORJE — V organizaciji osnovnih šol T. Okrogar, I. Skvarča in Izlak je bilo prvo srečanje pionirjev — šahistov. Tekmovanja se je udeležilo 160 tekmovalcev, seveda pa je treba poudariti, da je osnoven pomen prireditve predvsem v zbliževanju in spoznavanju krajev. Prihodnje leto bo tako tekmovanje v Kočevju.

Rezultati — 1. Kočevje 79,5, 2. Zagorje 67, 3. N. mesto 57, 4. Borovnica 36,5.

T. P.

NOGOMET

Kladivar : SRS (mladi) 1:0 (1:0)

CELJE — V tekmi za trening so nogometaši Kladivarja premagali mlado republiško reprezentanco (do 21 let) z 1:0 (1:0). Gol je dal Bosina (45).

K. J.

Rudar : Litija 4:2 (1:1)

TRBOVLJE — V prijateljski nogometni tekmi so po slabi igri zmagali Trboveljčani. Strelci za Rudarja so bili Gorišek, Grešak, Ojsteršek in Kompan, za Litijo pa je dal oba gola Kolman.

J. M.

GLASGOW — V nadaljevanju nogometnega prvenstva V. Britanije je reprezentanca S. Irske premagala Škotsko z 2:1 (2:0). Vodi Anglija s štirimi točkami pred Škotsko in Irsko po dve ter Walesom brez točke.

Lepa udeležba

Na »Istrski regati« bo nastopilo 96 posadk s 328 veslači iz 16 klubov

IZOLA — Izolski zaliv bo v nedeljo znova, tokrat že osemnajstič zapored, kraj tradicionalne »Istrske regate« z udeležbo šestnajstih domačih in italijanskih klubov. Po prijavah, ki jih je prejel prireditelj regate, VK ARGO, lahko rečemo, da si istrske regate utirajo pot ne le v množičnosti, pač pa tudi v kvaliteti.

Sicer pa je prav, da pobrskamo med številom prijavljenih. Prijave je poslalo 16 klubov iz Slovenije, Hrvatske Istre, Reke in pete italijanske cone. Zanimivo je, da bo na nedeljski regati v Izoli nastopilo kar devet zamejskih klubov, med njimi prvič tudi beneški SC Virtus Murano in to s štirimi čolni.

Tokrat nekoliko preseneča odsotnost dveh stalnih gostov izolskih regat, to je ljubljanske Save vice in mariborskega Branika. Teh dveh klubov namreč ni med letošnjimi prijavljenci.

Najštevilnejše bodo seveda zastopani domačini, in sicer s 16 čolni in 64 tekmovalci, sledijo pa Rečani s 14 posadkami in 56 veslači.

Mimogrede velja tudi povedati, da bo nastopilo kar 7 članskih skifov, med mladinci pa 5 četvercev s krmarjem, enako število tudi v osmercih. Skratka — zelo huda konkurenca bo, pri čemer si tudi tokrat najbrž lahko obetajo naveč lovorik veslači reškega Jadrana.

Če gornje podatke primerjamo z lanskoletnimi, potem lahko ugotovimo, da bo letošnja 18. regata rekordna predvsem v številu nastopajočih, kakor tudi po številu zastopstev iz zamejstva. Sicer pa je število prijavljenih klubov in posadk na enaki ravni kot lansko leto.

Spored nedeljske veslaške regate v Izoli obsega popoln olimpijski program v vrhunskem razredu in med mladinci; članice ter mladinke bodo tekmovale v skifu, doublu in četvercu, pionirji in pionirke pa v jolah.

Tekmovanje bo v 22 disciplinah, začelo se bo ob osmih, končalo pa predvidoma ob desetih in štirideset minut.

Pokrovitelj regate je izolsko turistično društvo. Zmagovalci v ekipni konkurenci bodo prejeli pokale, prvi trije uvrščeni v posameznih disciplinah pa kolajne.

JUST IVANOVIĆ

IVER DNEVA

Na novem avtodromu

V Kragujevcu, na novem avtodromu tovarne Crvena zastava, bo v nedeljo prva dirka za tekmovalne hitrostno prvenstvo Jugoslavije v avtomobilizmu, na kateri bodo sodelovali naši najboljši vozniki. Največ pričakujejo od dirk domačini, ki jih vodi veteran Milivoj Božić.

»Prvič pri nas bo prvenstvena dirka na ustreznem dirkališču,« pravi Božić, »saj so bile cestne dirke doslej na navadnih ulicah in cestah. Nova proga, dolga 4,01 km, je popolnoma varna za nastopajoče in gledalce.«

V Kragujevcu pričakujejo več ko 20.000 gledalcev.

Konjeniške novice

Slovenska ekipa za Novi Sad

Slovenski jahači so po ljubljanski konjeniški prireditvi odšli v Novi Sad, kjer so gostje tamkajšnjega kluba, ki v času novosadskega velesejma prireja vsako leto mednarodni jahalni turnir. Poleg Jugoslovanov nastopajo še Madžari in Romuni. Pretekli teden so tekmovali v skrajno slabih terenskih prilikah, saj je na terenu stala voda, ponekod tudi pedenj visoka. Tako so bili doseženi rezultati dokaj nerealni. Tekmovanje je bilo bolj priprava za konkurenco v petek, soboto in nedeljo, ko bo obenem prvi del državnega prvenstva članov v preskakovanju zaprek. Slovensko ekipa je sestavljena ta. kole: Vlado Rančigaj s Kolro (KK Celje), Eva Zaveršnik z Zmijo (KK Celje), inž. Igor Koren na Vikingu (KK Ljubljana) in Peter Blažič na Gastoriju (KK Maribor). — Nekaj slovenskih jahačev bo nastopilo še v konkurenci posameznikov.

Ugodne novice

Zelo ugodna poročila prihajajo iz Budimpešte, kjer izredno uspešno nastopata kasača Proza in Dinson, oba last Ivana Krušiča iz Ljubljane. Temu nastopu bo posvečen poseben članek.

Nova pridobitev v Franciji

Francija je odprla v Evryju — 30 km od Pariza — novo dirkalno galopno stezo. Parižani lahko pridejo tja v 40 minutah. To je sedaj francoska najmodernejša steza, ki se s svojo tehnično opremo, televizijskimi napravami in z elektronskim totalizatorjem lahko meri z dirkališčem v Longchampu in v Chantillyju. Možne so še nove stave, ki omogočajo na istem stavnem listku stavo na zmagovalca, na prvo trojico in celo na prvo četverico. Pokrita tribuna s sedeži lahko sprejme 3500 gledalcev.

Za večjo objektivnost

Kako kočljivo je sojenje dresure, se je pokazalo pri zadnjih olimpijskih igrah v Münchnu. Zaradi dodeljenih ocen je prišlo do ostre kritike in protestov s strani publike. Mednarodni sodniki bi morali poprej vskladiti kriterije na posamezni tečaju. Na tekmovanjih naj bi posneli vse nastope s televizijsko kamero; kar bi pri nesporazumih med sodniki pomagalo najti objektivne odločitve, s tem pa objektivnost.

Loterija KK Ljubljana

Konjeniški klub Ljubljana je spet poskrbel za ekspresno loterijo, v kateri je glavni dobitek 20.000,00 din. Za srečko je treba odšteti 4 dinarje. Izkupiček loteri. je je namenjen za vzdrževanje klubskih konj.

Dunajčani v Lipici

Na jesenski mednarodni jahalni prireditvi v Lipici — 8. in 9. septembra bo sodelovala tudi španska jahalna šola z Dunaja, ki gre s svojimi zastopniki le redko kdaj na pot, a tokrat, ko gre za Lipico, je le naredila izjemo.

SMUČANJE

Klubski dan SK Novinar

LJUBLJANA — Minulo nedeljo je imel SK Novinar klubski dan na Vršiču. Na plazu pod Mojstrovko so se pomerili člani kluba. Po tekmovanju v slalomu so imeli v Gozdu Martuljku piknik.

Zmagovalci v posameznih kategorijah — cicibanke: Zupančič 49,5; cicibanke: Kunovar 46,0; st. pionirke: Heric 41,3; ml. in st. pionirji: Müller 43,0; ml. mladinke: Kavalar 41,0; ml. mladinci: Jeraj 38,9; st. mladinke: I. Oital 35,5; st. mladinci: Penca 37,8; članice: Adamič 41,5; člani: Rant 34,8.

B. ADAMIČ

Klubski dan Olimpije preložen

LJUBLJANA — Klubski dan SK Olimpija s tekmo v veleslalomu na Vršiču in srečanje članov, ki je bil napovedan za soboto, 19. maja, je preložen na soboto, 26. maja.

I. liga v številkah

Strelci

21 — Santrač, 19 — Lazarević, 18 — Bajević, 13 — Halilhodžić, Nadoveza Karasi Bukal, Radović, 11 — Vukotić, Ivezić, 10 — Ćeric, Nikezić, Musemić itd.

Strelci Olimpije: 6 — Popivoda, 4 — Rogić, 3 — Oblak, Bečejac, Srok, Rožič, 2 — Ameršek, 1 — Sišić, Rašević (avtogol).

Enajstmetrovke

V 26. kolu sta bili dosojeni dve najstrožji kazni, ki sta ju Bukal in Nikezić tudi izkoristila. Doslej je bilo 39 enajstmetrovk, 30 pa realiziranih.

Najvišji rezultat

V 26. kolu je bil najvišji rezultat C. zvezda : Beograd s 3:3. Absolutno najvišji rezultat je bil v 15. kolu med Sutjesko in Borom s 5:3.

Najučinkovitejše kolo

V 26. kolu je bilo doseženih 21 golov. Najučinkovitejše je bilo 7. kolo z 31 goli, povprečno 3,44 na tekmo.

Domači : gostje

V 26. kolu so domači trikrat zmagali, petkrat remizirali in enkrat izgubili. Doslej so domači dosegli 144 zmag, 62 remijev in 39 porazov.

Največ gledalcev

V 26. kolu si je tekmo ogledalo le 54.000 gledalcev (ker je bilo kolo med tednom). Rekord kola je bil v 25. kolu. Doslej si je tekme ogledalo 1,901.000 gledalcev.

Etapa Oblaku

V 26. kolu napovedovanja prvoligaških rezultatov je Oblak premagal Popivodo s 7:6 ter znižal prednost Popivode, ki sedaj vodi s 198:196.

Lestvici

	DOMA					NA TUJEM				
1. C. z.	14	12	2	0	39:12	26	1. C. z.	14	6	5	3	18:7	17
2. Part.	14	12	2	0	29:11	26	2. Velež	14	4	8	2	18:13	16
3. Beog.	14	11	3	0	29:11	25	3. Željez.	14	5	2	7	19:25	12
4. Hajd.	14	11	2	1	33:12	24	4. Beog.	14	2	7	5	14:14	11
5. Vel.	14	11	2	1	25:8	24	5. Part.	14	2	6	6	13:18	10
6. Sar.	14	10	3	1	33:13	23	6. Sar.	14	2	5	7	10:21	9
7. Željez.	14	10	3	1	22:6	23	7. Borac	14	2	4	8	4:9	8
8. Vard.	14	8	6	0	20:7	22	8. Slob.	14	0	8	6	10:17	8
9. Slob.	14	8	5	1	18:5	21	9. Vojv.	14	3	1	10	13:11	7
10. Rad.	14	7	6	1	14:5	20	10. Spart.	14	3	1	10	14:28	7
11. Čelik	14	7	4	3	17:9	18	11. Vard.	14	1	5	8	11:26	7
12. Bor	14	7	4	3	19:15	18	12. Rad.	14	2	2	10	6:22	6
13. Dina.	14	7	4	3	13:11	18	13. Olim.	14	1	3	10	7:22	5
14. Vojv.	14	6	5	3	22:13	17	14. Dina.	14	0	5	9	8:27	5
15. Sutj.	14	6	5	3	17:15	17	15. Bor	14	1	2	11	10:33	4
16. Olim.	14	6	4	4	20:10	16	16. Čelik	14	0	4	10	4:30	4
17. Borac	14	6	4	4	18:9	16	17. Sutj.	14	0	1	13	7:31	1
18. Part.	14	3	6	5	12:14	12	18. Hajd.	14	0	0	14	3:31	0

Modri in rdeči trak Dela

Oblak in Popivoda

V ocenjevanju našega uredništva za rdeči in modri trak nogometašev Olimpije vodita reprezentanta Oblak in Popivoda. Vrstni red za rdeči trak (najvišja povprečna ocena): Oblak 7,40, Šišić 7,11, Popivoda 7,00, Dogandžić 6,89, Rogić 6,66, Sarap 6,60, Ameršek 6,56. Rožič 6,08 itd.

Vrstni red za modri trak (sešteval ocen): Popivoda 196, Dogandžić 179, Ameršek 169, Rogić 159 Oblak 155 Rožič 146, Šišić 135, Sarap 137 itd.

Nov vodnik

Planinska založba je izdala že drugi vodnik: Kamniške in Savinjske Alpe

LJUBLJANA, 17. maja. Planinska knjižnica je obogatena s pomembnim delom. Vodniška zbirka — obsežen načrt Planinske založbe pri PZS — je dobila že drugo knjigo: Kamniške in Savinjske Alpe, poleg Karavank drugi vodnik iz serije planinskih vodnikov.

Vodnik Kamniške in Savinjske Alpe je posvečen 90-letnici Planinske zveze Slovenije in pionirju planinstva v tem gorstvu ter piscu prvega slovenskega planinskega vodnika, Franu Kocbeku. Avtor vodnika Peter Ficko in urednik ter lektor Milan Cilenšek vsekakor nista imela lahkega dela. Že naslov vodnika ni bil preprost. Avtor sam je, ko je govoril o vodniku, povedal, »da ga je vseskozi spremljalo, kako imenovati to gorstvo.« Po temeljitem premisleku in brskanju po razpoložljivem gradivu ter pogovorih se je Peter Ficko odločil, da je najboljši pravično, če to gorstvo imenuje Kamniške in Savinjske Alpe.

Novi vodnik ostaja po sistemu zvest prvemu delu iz zbirke vodnikov, pa tudi naslednji — prihodnje leto bodo sledile Julijske Alpe — bodo v okviru zastavljenega načrta. Osrednji del vodnika je opis posameznih gorskih skupin, v drugih zaglavjih pa ne manjka zanimivih in obiskovalcu gora prepotrebnih opisov ino podatkov.

Planinska društva in vsi ljubitelji gora bodo vsekakor posegli po novem vodniku, ki ga dopolnjujejo grebenski zemljevidi in izbrani fotografski posnetki tega gorstva. Vodnik, ki ga je tiskal ČP Mariborski tisk, stane 75 din.

J. D.

ZOKS

Reprezentanti izbrani

BEOGRAD — Po dvodnevnih izbirnih tekmovanjih za sestavo državne boksarske reprezentance, ki bo nastopila na evropskem prvenstvu v Beogradu (od 1. do 9. junija), so se strokovnjaki odločili za naslednje boksarje: papirna Ališanović in Radu, mušja Asanović, bantamska Ristić in Bahtijarević, perespolahka Z. Jovanović, lahka B. Petrović in Milovanović, polveltarska Beneš, welterska Jelesijević, polsrednja A. Popović, srednja Vujković, poltežka Parlov in težka Matejić.

ODBOJKA

Dekleta v Stični navdušena za odbojko

STIČNA — Za dan mladosti bodo športna tekmovanja tudi med slovenskimi vzgojnimi zavodi iz Logatca, Planine, Smlednika, PMD Jarše, Višnje gore in drugimi.

Dekleta se bodo pomerila v odbojki, namiznem tenisu, trimu, med dvema ognjema in šahu. Povsod se že zdaj marljivo pripravljajo na ta srečanja. Pred dnevi so se v odbojki — za dober trening — pomerila dekleta Gimnazije Stična in Poklicne šole občečinih strok Višnja gora. V poprejšnjih srečanjih so dekleta poklicne šole izbrale ekipo, ki je nastopila v Stični. Žal so bile po precej enakovredni igri premagane v vseh treh setih (15:6, 15:14, 15:6). Med gimnazijkami so se izkazale Marinka in Marta, komaj katero pa bi lahko pohvalili v nasprotni ekipi. Imele so preveč treme, nezaupanja vase tudi igrale so zelo neusklajeno.

Za zdaj je bila boljša gimnazija Stična. Kdo je boljši, pa se bo pokazalo v ponovnem srečanju, ki bo v petek, 18. t. m., ko bodo dekleta iz Stične vrnile obisk.

D. N.

KOTALKANJE

Začetniški in nadaljevalni tečaj Olimpije

LJUBLJANA — Drsalno kotalkarski klub Olimpija organizira 4-tedenske začetniške in nadaljevalne tečaje v kotalkanju (na sporedu vsako sredo in petek od 16.00 do 17.30) za otroke od 4. leta starosti dalje. Pričetek tečajev bo v sredo 23. t. m. ob 16. uri na kotalkališču poleg mini-golfa, v primeru slabega vremena pa v dvorani Tivoli, kjer bo tudi vpisovanje v sobi št. 14 v ponedeljek, 21. t. m. od 15.00 do 18.00. Da bi se otroci čimveč naučili, je odbor omejil število prijav za posamezne tečaje, ki bodo pod strokovnim vodstvom.

SPORTNA NAPOVED

Devetica v Ljubljani

V 3. izrednem kolu »Športne napovedi« z 9 tekmovalnimi pari je bilo 55 devetic, med njimi ena za Beligradom v Ljubljani. Dobitek je 21.529 din.

Pari 20. kola svelikes in smales športne napovedi (20. t. m.):

1. Radnički — Dinamo 1,0
2. Sloboda — Vojvodina 0,2
3. Vardar — Hajduk 1,0
4. Sarajevo — C. zvezda 0,1
5. Beograd — Velež 0,2
6. Sutjeska — Spartak 1,0
7. Olimpija — Borac 1
8. Bor — Čelik 1
9. Teteks — Borac (Č) 0,2
10. Rudar (Lj) — Zagreb 0
11. Rijeka — Šibenik 1
12. Dinamo (Z) — Crvenka 1

Deveti par smales napovedi je:
9. Radnički (K) — Pobeda 1

Komunalni sklad občine Ljubljana-Vič-Rudnik

razpisuje po sklepu UO sklada z dne 21. 12. 1972,

Danes na RTV

TV ob 17.35:

V pisanem svetu mladih

Mladinsko televizijsko uredništvo je z veseljem pripravilo drugo oddajo »Pisani svet«, saj so mu pisma pionirjev povedala, da jim je oddaja všeč. Trudijo se, da bi bil vsak »Pisani svet« boljši, še bolj pisan od prejšnjega. Danes bo v oddaji zanimivih prispevkov na pretek: spoznali bomo mlade lutkarje iz Kočevja, delo mladinskega tehničnega centra v Ljubljani, pionirje iz Renč, urednica Pionirja bo predstavila drugo posebno izdajo tega priljubljenega lista, Pisani svet pa se bo odprl še svetu glasbene umetnosti, o kateri bodo govorile mlade Kranjčanke. Seveda ne bo manjkalo tudi vesele šole in zastavljenega vprašanja profesorja Raztresena, odgovor nanj pa bo srečnemu izžrebancu prinesel poni kolo.

TV ob 19.15:

O najbolj gledani oddaji

Ankete in statistike ugotavljajo, da je najbolj gledana oddaja pri nas Televizijski dnevnik. Čas je že, da izvemo kaj več o tej vsakdanji oddaji, ki za nas prestreža novice v besedi in sliki z vsega sveta in domovine. Kako se zbira gradivo, kako ga oblikujejo, kako ga opremljajo s slikovnim materialom — skratka — spoznali bomo tehnologijo TV dnevnika. To bo naredila za nas Helena Koder v oddaji »Naš ekran«.

Laurence Olivier igra v filmu »Carrie«

TV ob 20.35:

Dreiser in Wyler

Film, zelo pogosto poseže po snoveh, ki jih ponuja književnost. Tak poseg pa je vedno tudi nekakšen spopad med pisanim sporočilom in novim medijem, ki ga posreduje. Spopad, v katerem je film že velikokrat utrpel poraz. Enega takšnih porazov je doživel tudi režiser William Wyler, ko je posegel po romanu Theodora Dreiserja »Sestra Carrie«. Roman, ki razgrinja pred bralca moralno podobo ameriške družbe, se je v filmu skrčil na melodramsko podajano ljubezensko zgodbo o usodni navezanosti moža srednjih let na mlado, lahkomiselno in sebično dekle. In če je film vreden, da ga vendarle vzamemo iz arhiva in znova vložimo v projekcijski aparat, je to zasluga Laurenca Oliviera, ki je zelo dobro zaigral vlogo glavnega junaka.

R I ob 9.05:

Klepet o maju

Praznični dnevi mladosti že trkajo na koledarska vrata in v tem času je uredništvo radijskih šolskih ur pripravilo s pesnikom Nikom Grafenauerjem prijetno doživetje za najmlajše šolarje, »Maj je, maj« je naslov, za katerim se skrivajo pesmice, pravljice, pogovori in kar dve radijski postaji — ljubljanska in še ptičja iz Brezovega gaja.

R III ob 20.05:

Premiera v radijskem gledališču

Radijska igra mladega hrvaškega dramatika Fedje Šeferovića »Tereza«, ki jo bomo nocoj prvič poslušali na tretjem radijskem programu, je adaptacija monološke drame. Ta zvrst je za poslušalca zahtevnejša, saj hoče njegovo večjo zbranost; zahtevnejša pa je seveda še toliko bolj za izvajalca, saj mora v takšno vlogo položiti kar največjo sugestivno moč. Zato je monodrama zmeraj svojski eksperiment, ki pa ima, kadar se posreči, tudi poseben čar. Šeferovićeva »Tereza« je izpoved mlade žene na kritičnem višku življenjske stiske. Delo je globoko angažirano v naš današnji »zdaj in tukaj«, saj vešče prepleta osebno krivdo glavne junakinje s krivdo družbenih okoliščin, ki so vse prej kot naključne.

S. G.

Program

RADIO

4.30—8.0 Dobro jutro! 8.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.00 Poročila; 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — Maj je, maj; 9.35 Glasbena pravljica — Ivan Cankar-Marijan Vodopivec Majsko veselje; 10.00 Danes dopoldne — Turistični servis; 10.20—12.00 Pri vas doma; 12.00 Poročila — Na današnji dan; 12.10 Giacomo Puccini: odlomek iz 1. dej. opere »Madame Butterfly«; 12.30 Kmetijski nasveti — Stane Hočevar: Smrekova koreninska goba; 12.40 Z domačimi ansambli; 13.00 Poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 14.00 Poročila; 14.10 Za otroke — otroške pesmi; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Glasbeni intermezzo; 15.40 Kvintet na pihala RTV Ljubljana na najnovejših posnetkih — sodelujte basist Jože Stabej, 16.00 »Vrtiljak« 16.40 Popoldanski sestanek s Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana; 17.00 Poročila — posebna obvestila; 17.10 Operni koncert; 17.50 Človek in zdravje; 18.00 Poročila — Aktualno, iz doma in po svetu; 18.15 »Signali« — propagandna oddaja; 18.50 Ogledalo našega časa; 19.00 Lahko noč otroci! 19.10 Obvestila; 19.15 Minute z ansamblom Majka Kumra; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Naj narodi pojo — 7. oddaja — tekmovanje na BBC; 20.30 »Top-pops 13«; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.00 Poročila; 22.10 Besede in zvoki iz logov domačil.; 23.00 Vremenska napoved in poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz pred polnočjo — Gerry Mulligan in Johnny Hodges — Curtis Fuller; 24.00 Poročila in konec oddaje.

IZ DRUGEGA PROGRAMA

8.05 Vedri zvoki; 8.30 Novice in pomorski bliten; 8.40—12.30 Petek na valu 202; 12.30 Opoldanski poročevalec; 12.40 Izletniški kažipot; 12.55—14.00 Panorama zvokov; 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev); 14.35 Glasbeni variete; 15.35 Vodomet melodij; 16.05 Novo, novejše, najnovejše . . . 16.30 Novice — Tehnika za vsakogar; 16.40 Melodije po pošti; 17.30 Zrcalo dneva; 17.40 Svet in mi; 17.50 S slovenskimi ansambli zabavne glasbe; 18.00 Glasbeni cocktail; 18.40 Z velikimi plesnimi orkestri 19.00 Odmevi z gora — Prof. Pavel Kunaver: Brezna in vrhovi — XII.; 19.20 Kitara v ritmu.

TELEVIZIJA

9.30 TV v šoli: TV vrtec, Enačbe, Sodobna tehnika, Turizem, ZK Jugoslavije (Zg)
11.00 Angleščina — do 11.30 (Bgd)
16.15 Angleščina — ponovitev (Bgd)
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd)
18.15 Obzornik (Lj)
17.30 Pisan svet — II. oddaja (Lj)
18.20 Profesor Baltazar — barvna risanka (Lj)
18.40 Cesta in mi: O odnosih med udeleženci v prometu (Lj)
18.50 Pet minut za boljši jezik (Lj)
19.00 Naš ekran (Lj)
19.45 Kalimero — barvna risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.35 Iz zakladnice svetovne književnosti — T. Dreiser: Carrie (Lj)
22.30 XX. stoletje — serijski film (Lj)
22.55 Poročila (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec:
14.00 Tenis Jugoslavija : Nova Zelandija (Zg)
17.40 Poročila (Zg)
17.45 Velik in majhni (Zg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Narodi in umetnost (Zg)
19.00 V petek ob 19. uri (Zg)
20.00 TV dnevnik (Zg)
20.30 Zabavna oddaja (Bgd)
21.40 Serijski film (Zg)
22.30 TV dnevnik (Zg)

Ocena

Pomota v naslovu

V predzadnji oddaji iz televizijskega cikla o »živi filozofiji« so sodelavci beograjske televizije poskušali — med Heglom in Marxom — predstaviti danskega filozofa Sörena Kierkegaarda, enega prvih mislecev filozofije eksistence. Dovolimo si pripombo k izboru: kakor ni mogoče zanikati Kierkegaardovega »vpliva« na moderno filozofsko misel v Evropi in še manj njenega »deleža« v modernem literarnem pisanju, tudi ne more biti dvoma, da bi v seriji oddaj o osrednjih evropskih filozofih morali vendarle prej spregovoriti o Nietzschejevi misli — kajpada, o njenih filozofskih razsežnostih ter zunaj najrazličnejših ideoloških zlorab in potvorb, ki jih je bila ta misel deležna v preteklosti in ki jih ponekod še zmerom doživlja. Kierkegaard je moral ostati med Heglom in Marxom neizogibno le intermezzo, v njem pa — v beograjski »verziji« — literarne ali poetične sestavine celo razvidnejše od miselnih.

Omeniti je potrebno, pri priči, tudi zadrego, ki jo je v oddaji povzročil slovenski prevajalec. Eno temeljnih kategorij Kierkegaardove misli, zapisano tudi v naslov, — die Angst, strepnja, tesnoba — je prevajal kar z besedo »bojazen«, s čimer je seveda — poleg nekaterih drugih poenostavitev — po svoje prispeval k nerazvidnosti, če ne tudi k poljubnosti filozofove televizijske predstavitve.

Oddaja je bila nasploh bolj kot ne dekorativna, anekdotična in zgodbarska, polna nemih, globokoumno zamišljenih obrazov in pesniško navdahnjenega branja Kierkegaardovih citatov, tako da je šele razgovor z dr. Gličem vsaj do neke mere odprl pogled v filozofovo misel o eksistenci oziroma v eksistencialne temelje njegove misli. Prav tako so ostali več kot zasilni in preprosti tisti poskusi — na začetku produkcije —, s katerimi so poskušali mimogrede diskvalificirati Kierkegaardovo misel, češ, to je spopad z buržoazijo v imenu preteklosti, Marxov spopad pa je, na drugi strani, potekal v znamenju prihodnosti . . . Na srečo je dialog z Dankom Gličem kasneje, implicitno, sam razveljavil takšno nerazumevajoče razmerje do filozofa in filozofije, ki slednjič ne more biti drugega kot razumevanje temeljnega sámo — in seveda še najmanj diskvalificiranje.

A. INKRET

M. Gašperšič: 15 let

Čeprav je Gašperšič pred sodiščem zatrjeval, da ne ve, čemu je ubil A. Dremlja, pa sodišče meni, da se je hotel okoristiti z Dremljevim avtom

LJUBLJANA, 17. maja. Samo zaradi avta, zaradi športnega fiata 124, malo boljšega avta torej, navsezadnje pa še zmeraj samo avta, je Marjan Gašperšič, 24-letni mladenič brez zaposlitve in poklica, ki je hotel živeti mnogo lepše in bolje, kot so mu dopuščale razmere, 7. avgusta lani na Litijski ulici št. 276 ubil Aleša Dremlja. Najprej ga je ustrelil v levo sence, nato v tilnik, naposled pa ga je s kuhinjskim nožem 11-krat zabodel v tilnik. Potem je z avtom zbežal čez mejo. Danes ga je ljubljansko okrožno sodišče zaradi naklepnega uboja iz koristoljubnosti obsodilo na 15 let strogega zapora.

Prav motiv tega zločina — koristoljubnost ali ne — pa je bil osnovna in pravzaprav edina neznanka, ki jo je moralo pojasniti sodišče, saj je bilo že od vsega začetka jasno, da je ubijalec Gašperšič. To je priznal na listku, ki ga je pustil za seboj, potem ko je izginil z avtomobilom, to je povedal materi, ki je takrat, ko je Dremelj umiral, delala na njivi le petdeset metrov stran in to je Gašperšič, skrit za temnimi očali in širokimi brki, naposled podrobno priznal tudi na današnji obravnavi. Krčevito pa se je otepal priznanja, da je streljal in nato udarjal z nožem v najbrž že mrtvega Dremlja samo zaradi avtomobila. »Ne vem, bil sem razburjen,« je rekel, ko ga je sodnik vprašal, zakaj je ubil Dremlja.

»Dremljev avto pa bi lahko kupil, imel sem čeke v vrednosti 85.000 dinarjev. Prijateljice, ki mi je čeke dala, pa ne želim imenovati.«

Čeki, ki jih ni

Prav ta stavek o prijateljici, ki je ne želi imenovati, in ki ga je Gašperšič danes še mnogokrat ponovil, le da je bila neimenovana oseba enkrat njegova bogata žena, živeča v Ameriki, drugič prijateljica, ki mu je dala čeke, tretjič prijatelj, ki mu je dal 23.000 dolarjev in ki mu je za poročno darilo izročil tudi zapestno uro, vredno 25.000 dinarjev, pa je sodišče prepričal, da Gašperšič čekov ob kupovanju avtomobila sploh ni imel, da Dremljevega avta torej sploh ne bi bil mogel kupiti in da je Dremlja zato, da bi do avta vendarle prišel, enostavno ubil. Teh čekov ni nikjer, je rekel sodnik v kratki obrazložitvi sodbe, nihče jih ni videl, nihče jih ni našel, kljub dvakratni hišni preiskavi in kljub Gašperšičevemu zatrjevanju, da jih je po uboju v razburjenosti pozabil v svoji hiši, zataknjene v nekem koledarju, in da bi moral biti tam še zdaj. Obtožencev zagovor je torej popolnoma izmišljen in Dremlja je zvabil v hišo v času, ko je vedel, da v njej ni nikogar. Zvabil ga je k sebi, dobro vedoč, da avta ne more plačati.

Vrsta skrivnostnih tujcev

Med vso današnjo obravnavo je Gašperšič zmeraj, kadar ni mogel česa pojasniti, potegnil na dan kakšno osebo, zmeraj bogato in zmeraj iz tujine, ji pripisal kakšno zanj nesebično dejanje in potem, ko je hotel sodnik izvedeti kakšno podrobnost, rekel, da je ne želi imenovati. Sicer pa se Gašperšič, ta mladenič manjše postave, ki so ga na vojni akademiji zavrnili zaradi slabega vida, a ki se je rad predstavljal za pilota neke švicarske letalske družbe, ki si je dal izdelati celo pilotsko uniformo in usno sobo. Zahteval je, da mu dam za avto nekaj sto dinarjev več, kot sva se dogovorila prejšnje dni, potem ko mi je odgovoril na mojo ponudbo v »Avtu«. Jaz sem zato zahteval, da se v pogodbo vpiše dejanska vsota kupnine torej 85.000 namesto 45.000, za kolikor sva se zmenila, da bi plačala manj davka. On je rekel:

MARJAN GAŠPERŠIČ — ubil iz koristoljubnosti

»Misliš, da sem tako neumen, da bom plačal davek?« Jaz pa:

»Misliš, da sem jaz?« Takrat se mi je Dremelj zasmejal. Stal sem zraven bifeja in že držal steklenico, ko pa se je zasmejal, sem prijel pištolo, ki je ležala poleg steklenice in ga ustrelil. Pištola je bila tam po naključju, tja sem jo dal iz neke druge obleke. Dremelj je sedel tako, da je bil delno obrnjen proti meni. Nameril sem proti njemu s kakega pol metra, hotel je vstati, pa je bil prepozen. S prvim strelom sem ga zadel v sence, drugič v tilnik, tretjič pa je pištola zatajila. Potem sem ga s pištolo udaril po glavi, nato pa ga še večkrat zabodel v tilnik.

Beg in živci

Potem sem šel ven, premišljeval, kaj bi napravil, in se čez čas vrnil po pištolo. Prijeti se ne bi dal za nobeno ceno. Truplo sem zavlekel pod stopnice, napisal listek, da sem ubil Dremlja, povedal to tudi materi in se odpeljal v mesto v hotel Lev k prijatelju iz Nemčije. V Dremljevi denarnici sem našel tudi prometno dovoljenje, prodajno pogodbo in 1200 dinarjev. Denarja pa absolutno nisem iskal.«

Nemški prijatelj, čakajoč v Levu z bogatimi poročnimi darili, je seveda spet ena izmed Gašperšičevih zverižen domišljijskih utvar, toda dejansko ga je tisti popoldan po zločinu neki njegov znanec še videl v Ljubljani, živčnega in s tako tresočimi rokami, da »še ust ni zadel s kozarcem in da ga je moral polnega odložiti na mizo. Ko ga je znanec vprašal, kam gre in kdaj se bodo spet videli, se je Gašperšič le čudno zasmejal.

Drugi njegov znanec pa ga je opisal kot človeka, ki je imel zmeraj prvo besedo, ki je rad vlekel na dan denarnico, v kateri je bil denar naložen tako, da ga je lahko vsakdo videl.

Domišljija v zraku

No, vsekakor si je Gašperšič tistega dne v zavarovalnici še zadnji hip izmoledoval zeleno karto za prehod čez mejo in se odpeljal v Avstrijo. Potem se je začelo njegovo dva tedna dolgo beganje po Avstriji, Češki in Italiji s kratkim izletom v Varšavo, kjer naj bi mu bil njegov neimenovani nemški prijatelj izročil 23.000 dolarjev. Po vrnitvi v Avstrijo, pravi Gašperšič, se je hotel iz Celovca z aerotaksijem odpeljati v Lesce, pa ga je s helikopterjem ulovila avstrijska policija, tako da je moral zbežati v Italijo. Tam so ga, kot je znano, prijeli in ga februarja letos izročili jugoslovanskim oblastem.

Želje s silo

Sodišče je Gašperšiča, kot rečeno, obsodilo zaradi uboja iz koristoljubnosti. Res je sicer, je rekel sodnik med razlaganjem sodbe, da bi lahko obtoženec, kot pravi obramba prišel do avta na kak drug način, ne pa za ceno človeškega življenja, vendar pa je njegov zločin laže razumljiv, če upoštevamo njegovo osebnost, težnje, in način reagiranja. Gašperšič je po načinu življenja neučakan in zmeraj je težil za hitro zadovoljitvijo svojih želja. Že iz mladosti je bil navajen, da je s silo izpolnil vsako svojo željo, zdaj, ko starši niso mogli več ustreči njegovim zahtevam, pa je posegel po celo najbolj grozovitem načinu.

J. LORENCI

Pretesno prehitevanje

LJUBLJANA, 17. maja — Na Titovi cesti je včeraj ob 14.45 voznica osebnega avta Frančiška Jereb (46 let) iz Količevega, med prehitevanjem zadela kolesarja Murata Zemelija (24 let) iz Ljubljane. Kolesar se je pri tem lažje ranil.

J. K.

Mopedistka v tovornjak

LJUBLJANA, 17. maja — Mopedistka Jelka Šobak (33 let) iz Ljubljane, se je včeraj ob 17.30 na Opekarski cesti zaletela v tovornjak, ki ga je vozil Metod Podržaj (23 let) iz Skuljarov. Pri trčenju je Šobakova dobila lažje poškodbe, materialna škoda pa znaša 1.000 din.

J. K.

V parkirani avto

LJUBLJANA, 17. maja — Na Jamnikovi ulici je včeraj ob 10. uri voznik avta Borut Grogel (23 let) iz Ljubljane, trčil v parkirani avto Slavka Gerjeviča, nato pa še v avto Tihimira Kavčiča. Kavčičev avto je nato odbilo še v parkirani avto Timida Antića. Laže se je poškodoval voznik Grogel, materialna škoda pa znaša 14.000 din.

J. K.

Vola sta ga pohodila

Pod parklji in kolesi je umrl 61-letni Andrej Matajdl

RAVNE NA KOROŠKEM, 17. maja — Včeraj se je v vasi Koroški Sovovec pri Ravnah smrtno ponesrečil 61-letni Andrej Matajdl iz iste vasi.

Andrej Matajdl je z volovsko vprego peljal po kolovou proti domači vasi opeko na vozu. V bližini vasi sta se vola splašila in zbeziala po kolovozu navzdol. Ker je kolovoz v useku se Matajdl ni mogel umakniti in sta ga vola pohodila, čezenj pa je peljalo tudi kolo voza. Andrej Matajdl je bil tako hudo ranjen, da je na kraju nezgode umrl.

M. S.

Kazni za grabež

ZAJEČAR, 17. maja — Zaradi nevestnega poslovanja, grabeža in zlorabe družbenega položaja so bili obsojeni bivši upravnik borske livarne ing. Radovan Fikojević na štiri in pol leta, komercialist iz Bora Stanoje Radovanović na tri in pol leta, komercialist iz Bora Aleksandar Mihajlović na tri leta in štiri mesece ter Dragan Alimpić iz Beograda na 15 mesecev strogega zapora. Milan Nestorov iz Novega Sada je dobil osem mesecev zapora, študent Milo Gavrilov pa leto dni, pogojno za tri leta. Obsojeni so bili, ker so družbo oškodovali za 580.000 din.

Avto na travniku

MARIBOR, 17. maja — Ivan Gregurič iz Maribora se je včeraj popoldne peljal z osebnim avtom iz Limbuša proti mestu. V bližini odcepa proti »Marlesu« pa je v desnem ovinku zaneslo s ceste na travnik, kjer se je avto prevrnil. Pri nesreči se je hudo ranila sopotnica Renata Vudler iz Pesnice, škode pa je za 10.000 din.

M. Š.

V smrt zaradi ljubezni

Pri Varaždinu 22-letni fant hudo ranil 16-letno dekle in ubil sebe

VARAŽDIN — V vasi Peščenica nedaleč od Varaždina, je 22-letni Ivan Podgorelec s tremi streli iz pištole hudo ranil 16-letno Katico Podgorelec, z enim srelom pa pokončal še sebe.

Do tragedije je prišlo, vsaj tako menijo, zaradi neuslišane ljubezni Podgorelca do mlade Katice. Zaljubljeni fant je poskušal kar je je sploh dalo, da bi ga deklica uslišala, vendar je bil trud zaman. Včeraj zvečer pa je Podgorelec pričakal Katico pred domačimi vrati in po kratem pogovoru je potegnil pištolo ter tačel streljati. Težko ranjena Katica je še uspela priti do vrat, Podgorelec pa si je takoj zatem pognal krogla v glavo.

J. K.

Štirje ranjeni v tovornjak

CELJE, 17. maja — Zjutraj se je Ivan Stradovnik iz Šmiklavža pri Gornjem gradu v naselju Bočna srečaval z nekim osebnim avtom. Pri tem je zapeljal na desni rob ceste in od tod zavil spet na vozišče, a je izgubil oblast nad vozilom. Najprej je trčil v nasip ob cesti, od koder je avto odletel 10 metrov po zraku pod cesto. Voznik Stradovnik je dobil notranje poškodbe in so ga morali odpeljati v celjsko bolnišnico.

F. K.

Štirje ranjeni v Rebernicah

AJDOVŠČINA, 17. maja — V prometni nesreči med Razdrtim in Podnanosom so bili včeraj popoldne ob 16.50 ranjeni štirje ljudje; voznik in dva sopotnika huje. Nesreča se je zgodila, ko je zaradi zanašanja 41-letni Ivan Rušinčič z Reke z osebnim avtom v desnem nepreglednem ovinku trčil v tovornjak s prikolico avstrijske registracije, ki ga je vozil Alfred Mollich iz Hasendorfa. Voznik osebnega avta je dobil hud udarec v obe nogi in glavo, njegova žena Renata je bila lažje poškodovana, huje pa sta bila poškodovana še sopotnika 25-letni Aldo Kovačič in 21-letna Dragica Kovačič, vsi z Reke. Po nudenju prve pomoči so jih odpeljali v reško bolnišnico.

J. P.

avtotehna
zastopstvo tujih firm, uvoz-izvoz
LJUBLJANA, Titova 36

razglaša
naslednja prosta delovna mesta:

1. PRAVNIKA
2. TEHNIČNO KOMERCIALNEGA REFERENTA za kalkulacije in cene
3. REFERENTA za ekonomsko propagando
4. DVEH INOKORESPONDENTOV
5. KORESPONDENTA
6. KURIRJA

POGOJI:
pod 1.: II. stopnja pravne fakultete ter 8 let prakse v gospodarskih organizacijah;
pod 2. a) I. stopnja ekonomske fakultete ter 5 let prakse v tehnično komercialnih poslih na področju kalkulacije in cen ali
b) ekonomska srednja šola ter 7 let prakse kakor pod a);
pod 3.: a) I. stopnja ekonomske fakultete ter 6 let prakse ali
b) ekonomska srednja šola ali popolna srednja šola splošne smeri ter 9 let prakse;
pod 4.: popolna srednja šola ter 4 leta prakse in a) obvladanje angleščine in strojepisja
b) obvladanje nemščine ali angleščine ali italijanščine in strojepisja;
pod 5.: popolna srednja šola — ekonomska ali splošne smeri — 3 leta prakse in znanje strojepisja;
pod 6.: osemletka.

Kandidati morajo imeti odslužen kadrovski rok. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Pismene ponudbe z navedbo izobrazbe in dosedanjih delovnih izkušenj sprejema splošni sektor 8 dni od dneva objave. 4369

Strmina solza

Ta neprijetna krivulja na današnjem grafikonu prikazuje porast števila mrtvih na naših cestah v zadnjih desetih letih!

Še nekaj natančnejših podatkov o številu mrtvih po posameznih letih: 1963 — 246, 1964 — 336, 1965 — 327, 1966 — 401, 1967 — 421, 1968 — 497, 1969 — 583, 1970 — 620, 1971 — 644 in 1972 — 625.

Kot ste lahko, laže iz grafikona kot iz številk, ugotovili, smo v minulem desetletju dvakrat zabeležili padec števila mrtvih v cestnem prometu in sicer leta 1965 in 1972. Kako si lahko razlagamo tak padec?

Obstaja več teorij, od tiste, ki tako zmanjšanje povezuje z družbenimi dogodki (1965 — reforma, 1972 — stabilizacija), do tistih, ki spravljajo te pojave v zvezo z luno in soncem in pojavi na teh nebesnih telesih. Vsekakor pa so vse te domneve bolj v domeni astrologov kot strokovnjakov, ker je skoraj nemogoče najti logično razlago. Razen faktorja, imenovanega naključje?

Po letu 1965, ko smo zabeležili prvi padec mrtvih v cestnem prometu se krivulja diagrama strmo vzpenja. Ali nas letos čaka isto? Podatki prvih štirih mesecev že kažejo na to!

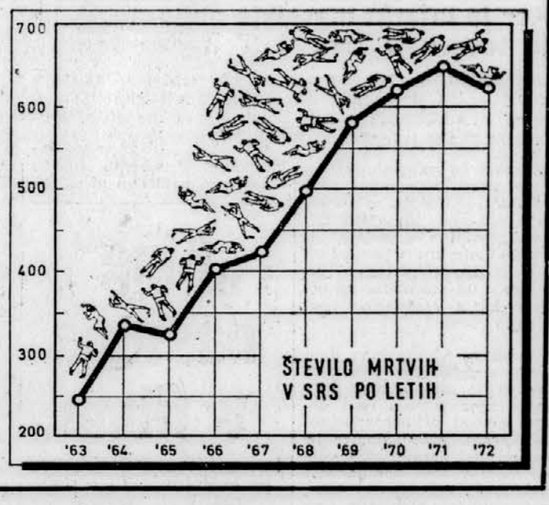

Richard Collier: (32)

Duce! Vzpon in propad Benita Mussolinija

Nič čudnega, če je bil Duce ponosen. Že novembra je kot rojen impresario začel delati načrte za obisk, ki mu ga bo vrnil Hitler — in v tistih mesecih se je zvrstilo med prestolnicama nad sto brzojavk o protokolarnih nadrobnostih. Toda nocoj je bil učinek dovolj wagnerijanski, da je naredil vtis celo na Führerja. »Gorečí« kolosej — amfore z gorečim magnezijem, osvetljene z rdečimi žarnicami — je bil samo ena podrobnost predstave, ki je veljala dobrih 90 milijonov lir. V ta okvir je med drugim sodilo popolnoma novo pročelje ostijske železniške postaje, ki je gledalo na pravkar preimenovani Trg Adolfa Hitlerja, a tudi kakih 150 kilometrov električne napeljave, ki je razsvetljevala Berninijeve vodomete. Vzdolž pet kilometrov dolge poti od železniške postaje do Kvirinala je stražilo sto tisoč vojakov, po osem v globino, na pločnikih pod črnimi kljukastimi križi in zlatimi fašističnimi »butaramí«, ki so naslikane visele s hiš z napisi »Viva il Führer«.

Bolj pruski od Prusov

Tudi policija obeh držav je imela polne roke dela. Pred prvim Hitlerjevim obiskom v Rimu je prišlo petsto dvojezičnih agentov varnostne službe (Sicherheitsdienst — esesovska organizacija). Prišli so preoblečeni v turiste in so delali v celicah po trije. In za dobro mero je italijanska OVRA vtaknila 6.000 nezanesljivih državljanov v preventivni zapor — med njimi tudi delavca, ki je nagovoril skupino delavcev na cesti s temi besedami: »Vsak lahko vidi, da prihajajo Nemci — jarke kopljete.«

V Kvirinalu, ki je bil določen za Hitlerjevo rezidenco, so nacistični funkcionarji obsipali vzhičenega Duceja s pokloni, ker so bili navdušeni nad dobro izurjenimi skupinami študentov, ki so s premikanjem ponazorili kljukasti križ.

Čeprav je bil večerni program zelo naporen, je Mussolini kmalu nato našel dovolj časa, da je poklical po telefonu Giorgia Pinija, urednika »Il Popolo d'Italia« v 650 kilometrov oddaljenem Milanu. Duce, ki je govoril tako zmedeno od razburjenja, da ga je urednik komaj razumel, je bruhnil iz sebe: »Pini, ali veš, kaj me je pravkar vprašal Göbbels? Vprašal me je, kdo so mladi oficirji, ki so stali ob cesti — ni mogel verjeti, da so člani fašistične mladinske organizacije. Rekel je, da je bil ‚prizor brez napake'!«

Za Mussolinija, ki se je hotel izkazati »bolj pruskega od Prusov«, ni bila mogoča večja pohvala.

Tisti večer in v naslednjem tednu je bil Duce preveč zaslepljen od nečimrnosti, da bi začutil podtalne tokove, ki so se začeli premikati — tokove sovraštva, ki so pet let pozneje odnesli njega in njegov režim kot morski tok odnese plavajoče razbitine. Tisti večer je mislil samo na to, da je Hitler, ki ga je oboževal kot »zadnjega Rimljana«, njegov večni dolžnik.

»Nie vergessen«

Sedem tednov poprej, v nedeljo 31. marca, je iz hotela Weinzinger v Linzu, Hitlerjevem avstrijskem domačem mestu, prišla v palačo Venezia v Rim ena najkrajših diplomatskih brzojavk. Glasila se je: »Mussolini dieses werde Ich Ihnen nie vergessen. (Mussolini, tega vam ne bom nikoli pozabil.) Hitler.« In pred svojim odposlancem princem Philipom von Hasse, ki se je dva dni poprej tajno pogajal z Ducejem, se je čustveno zaobljubil: »Kadar koli bo Mussolini v stiski ali v nevarnosti, se lahko zanese, da bom držal z njim v dobrem in slabem — in četudi bi se ves svet dvignil proti njemu . . .«

Da si je prislužil to zaobljubo večne zvestobe, je Duce storil tisto, kar je Hitler pričakoval od njega med zasedbo Avstrije — natanko nič. Po neobveznih pogovorih o prihodnosti Avstrije je Duce ob enajsti uri poslal »nedosegljiv«, ko ga je po telefonu klical avstrijski kancler Kurt von Schuschnigg. Italijanske divizije niso zdrvele proti Brennerju tiste vlažne noči v marcu, ko so nemški vojaki vkorakali v Avstrijo, da bi priključili sedem milijonov ljudi k Hitlerjevemu tretjemu rajhu.

»Cestitam vam, da ste tako rešili avstrijsko vprašanje. Opozoril sem že Schuschnigga,« je Mussolini posredno sporočil, da se ne bo vmešaval.

Navzlic temu je Hitlerja že eno uro po prihodu v Rim kar kuhalo od jeze. Človeka, ki ga je Mussolini imenoval za častnega narednika fašistične milice, je Hitler jezno govoril svojim spremljevalcem, ne bi smeli prisiliti, da se vozi v predpotopni kočiji z možem, ki ga je zbadljivo krstil za »kralja Hrestača«. (Čez petdeset let, Führer,« ga je tolažil Mussolini, »bo, upajmo, dvor odkril, da obstaja motor z notranjim izgorevanjem.«) Kot Ducejev gost bi bil zadovoljen, če bi lahko stanoval v Grand Hotelu skupaj z Göbbelsom in Hessom — toda ne kot kraljev gost v Kvirinalu. »V tem umazanem starem muzeju,« je rekel svojemu esesovskemu šefu Heinrichu Himmlerju namrščenega obraza, »čutiš pravi zadah katakomb.«

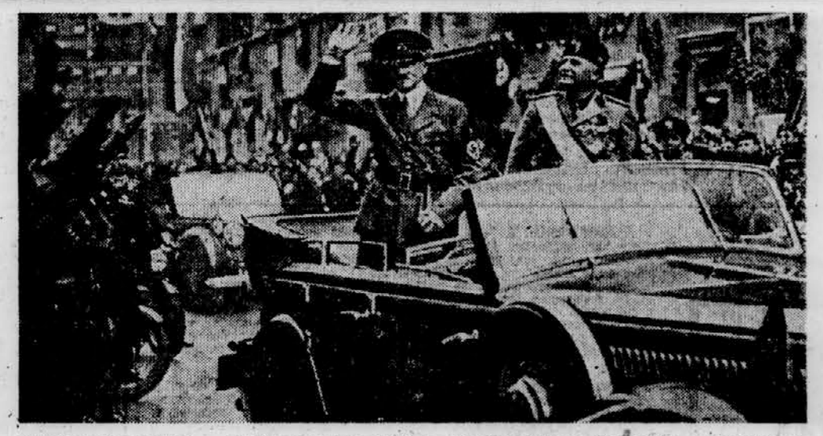

HITLER V RIMU — Tretjega maja 1938 je Adolf Hitler s številnim spremstvom uradno obiskal Rim. Mussolini se je kot gledališki režiser več mesecev pripravljal na ta obisk. Hotel je posekati vse, kar mu je Hitler septembra 1937 pokazal v Nemčiji. Hotel je zaslepiti Führerja z blestečimi predstavami in s prikazom svoje vojaške moči. Hitler pa je hotel predvsem skleniti trdno zavezništvo z Ducejem, toda ta se mu je izmikal. Toda že med obiskom so se pojavila resna znamenja, ki so napovedovala, kakšen bo naposled odnos med diktatorjema — kdo je med njima močnejši in kdo bo ukazoval in kdo ubogal.

Svarilna znamenja

Toda Hitlerjeva jeza ni bila nič v primerjavi s kraljevim besom. Ljudomrzni kralj je že nedvoumno povedal Mussoliniju, kako nerad gleda čedalje močnejše povezovanje Italije in Nemčije. »Ti Nemci so kot duhovniki in ženske,« je godrnjal. »Pomoli jim prst in zagrabijo ti celo roko.« Že to ga je bolelo, da se je Hitler prvi usedel v državno kočijo, še bolj pa ga je peklo, da mora gostiti nekdanjega narednika na državnem banketu — moža, ki je navzlic vsej dvorni etiketi vztrajal, da mora njegov osebni fotograf Heinrich Hoffmann sedeti na častnem mestu.

Na banketu se je Hitler na kraljevo nejevoljo spustil v kričeče predavanje. »Mussolini ni samo moj prijatelj, ampak tudi moj učitelj, moj gospodar,« je trdil. »Vzbudil je sanje v mojem srcu in v srcih milijonov Nemcev.« Hitler ni mogel dregniti v bolj razbolelo rano. Pet tednov je kralj, »ves bled od besa in s tresočo se čeljustjo«, kot se je pozneje spominjal Mussolini, jezno ugotovil, da Duce z vso naglico pripravlja zakon, s katerim je uvajal dva prva maršala imperija — tako da je sebe povzdignil na isto raven kot kralja. Več dni se je Vittorio Emanuele upiral, da bi podpisal odlok — potem pa je, kar je bilo značilno zanj, popustil. »V vsakem drugem trenutku, razen v trenutku krize, bi se bil odpovedal prestolu,« se je penil. »Potrgal bi si z uniforme te maršalske našitke.« . . .

Kraljeva družina je prav tako mislila. Prestolonaslednik Umberto je bil že tako ali tako jezen, ker se je moral izseliti iz svojega zasebnega apartmaja — ker ni bil noben drug apartma dovolj dober za Hitlerja. Še hujše je bilo to, da je načelnik ceremoniala nemškega kanclerskega urada dal narediti dragoceno posteljno pregrinjalo iz brokata, na katerem je bil izvezen nemški orel — na Umbertov račun. »Sežgite to prekleto reč,« je divje ukazal prestolonaslednik po Hitlerjevem odhodu, »nočem je več videti.«

Nadaljevanje prihodnjič

MEDVEDEK NEEWA

PO CURWOODU PRIREDIL TIT VIDMAR, NARISAL MIKI MUSTER

274.

Čez kakšno uro je sedel Challoner z Mikijevo glavo med svojimi dlanmi. Med tem časom ga je okopal in obvezal in Miki je spet videl. Oči je nepremično upiral v gospodarja, z repom pa je mahal brez prestanka. Tako sta bila zatopljena drug v drugega, da sploh nista slišala množice, ki je hrumela zunaj. »Vzamem te s seboj na svoje novo službeno mesto in poslej se ne ločiva več,« je končal Challoner.

275.

Ob enajstih zvečer se je Challoner odpravljal spat, tedaj pa je nenadoma potrkal na vrata sel, ki mu je prinesel sporočilo od Mac Donella. Klical ga je k sebi. Kaj bi neki utegnilo biti tako nujnega? »Gotovo gre za tega zlodeja Duranta. Toda če misli, da te bo dobil nazaj, Miki, se pošteno moti. Moj si in pri meni ostaneš!« Miki je spet pomahal z repom, potem pa sta skupaj stopila v noč.

276.

Mac Donell ju je sprejel z zaskrbljenim obrazom in s pipo v ustih. »Durant je bil poprej tukaj, zelo je besen.« Challoner je zmignil z rameni. »Vztraja, da je pes njegov.« — »Potem laže,« je mirno odvrnil Challoner. — »Pravi, da ga je kupil od Le Beauja.« — »Če je tako, mu je Le Beau prodal nekaj, kar ni bilo njegovo.« Mac Donell je za trenutek pomolčal, nato pa je Challonerja povabil, naj sede.

HARRISON JUDD

SENCA DVOMA

2 nadaljevanje

»Morrison je kriv.« Casey je kazal profesorju hrbet, ko si je natakal pijačo. »Kriv je, kot sem jaz na svetu. Ujeli smo ga v past in nikamor se ne more izmuzniti. Obsodili smo ga na smrt, dasiravno mu je pomagala kopica najdražjih odvetnikov, ki so v honorarjih gotovo dosegli svetovni rekord. Ne bi mogel reči, da se Morrison ni boril na sodišču. Dosegel je, da so usmrtitev preložili za poldrugo leto. Izzival in prelagal je smrt. Skrival se je za zidom iz denarja. Vendar je bilo vse zaman. Zdaj se ne more več rešiti.«

»Midva to lahko storiva, Casey. Vi in jaz. Če rečeva, da nisva prepričana, da nisva več prepričana o najinem pričevanju, potem bi bilo mogoče še kaj storiti. Morebiti bi mu zmanjšali kazen ali pa bi obnovili proces.«

»Ne!« je zavpil Casey. »Ne!«

Griffith si je pomel lica.

»Res je neumno, da me tako gloda dvom. Vendar je to tudi človeško. Hudo je prevzeti odgovornost za človeško življenje.«

Casey je srknil iz kozarca.

»Poslala ga bova v smrt, profesor, da bi preprečila kakšnemu drugemu norcu, da bi ubil nedolžnega človeka. Morda prav v tem trenutku kakšen izprijenec Morrisonovega kova opazuje kakšno dekletce pri igri in se sprašuje, ali bi lahko nekaznovano izvedel svoj podli načrt. Morda tega ne bi mogel storiti, če bi ga kaj zadržalo: na primer zavest, da je Morrison zaradi podobnega dejanja prišel v plinsko celico. Če ga bo ustavila ta misel, potem je bilo vredno prestati vse tisto, kar sva midva prestala. No, popijte še malo.«

Griffith je vzel kozarec in ga najnil. Zaletelo se mu je, vendar je potem naredil še en požirek. Pijača ga je nekako pomirila.

»Zmogel bom, Casey. Bržkone potem ne bom več isti človek kot zdaj, vendar bom zmogel.«

Caseyu je odleglo. Vedel je, da je tako predvsem zaradi pijače, vendar pa tudi zaradi tega, ker se je Griffith vdal.

»Odvisno je od tega, kako človek gleda na stvar,« je rekel. »Zločin takšne vrste mora biti kaznovan. Tako zahteva družba.«

»Vem, vem ... Toda smrtna obsodba je — tako dokončna!«

»Poslušajte, profesor, tudi smrt tistega dekletca je bila dokončna in veliko bolj nečloveška od tiste, ki čaka Morrisona,« je zavzeto rekel Casey.

Na svetu so večinoma takšni ljudje, kot je Griffith, je pomislil Casey, in prav je tako. Niso ne junaki ne strahopetci, marveč nekaj vmes, kar omogoča trdnost in jasnost idej. Strahopetci se otepajo odgovornosti, junaki pa se lotevajo nevarnosti izzivalno in pogumno — vendar ne zmagajo v bitkah. O zmagah odločajo ljudje Griffithovega kova. Ljudje, ki jih je strah in ki jih je včasih groza dolžnosti, katere morajo izpolniti.

Griffith se ni mogel izogniti dolžnosti, saj je bil edini, ki je lahko identificiral Morrisona. Ko je profesor vstal s klopi za priče, je bil Morrison potolčen — in to so vsi vedeli. Dvom je prišel pozneje. Dvom je nekaj naravnega, morda je tudi dober, toda profesor je bil zaradi tega vse bolj zmeden. Preveč časa je imel za razmišljanje. Takoj po zločinu je odločno opisal morilca. Bedasta je bila le tista zgodba o morilčevem izrazu. Tedaj je bil prepričan, ker še ni utegnil dvomiti, ker se še ni začel gristi.

Casey je začutil, da mora na svež zrak. Neslišno je odprl vrata in stopil ven, vendar se mu je zazdelo, da tudi zunaj ne more dihati. Velike bele in rdeče vrtnice, ki so rasle pred vhodom, so bile brez vonja. Magnolije, ki so po navadi tako nežne med listi, podobnimi zelenemu usnju, so bile rumenkaste kot star pergament. Trava je bila prašna in raskava. Vse je bilo zgrešeno in neuglašeno — ker naj bi jutri umrl človek.

Casey je poškilil v sobo. Profesor je spal. Težko je dihal. Viski je učinkoval. Griffith že dolgo ni zatisnil očesa: to je policaju povedala Grace.

Naslednjega dne mora biti profesor zbran in pri vseh svojih močeh, Caseyu je bilo žal, ker ni vzel s seboj kakšnega pomirila, toda za to je bilo že prepozno. Opazil je kamnito klop. Usedel se je.

Če že ne kaj drugega, je pomislil, potem bo jutri vsaj vsega konec — in konec bo tudi dvomov, očitkov vesti in obžalovanja. Sam se bo lotil drugih primerov, ki bodo morda manj zahtevni od Morrisonovega. Toda prav zaradi te izkušnje bo lahko temeljiteje in bolje opravljal svoje prihodnje delo.

Če bo šlo vse v redu, bo morda napredoval in dobil višjo plačo. Seveda si je te želel. Pa ne zato, ker je poslal človeka v smrt: to so navsezadnje storili porotniki. On je le priskrbel dokaze ter jih prikazal poroti tako, da jih je lahko razumela in ocenila. To so priznali številni ljudje, celo njegovi sovražniki — in teh ni bilo malo.

Casey ni dvomil: Morrison je bil kriv, za svoj zločin je zaslužil smrt. Vendar pa je bila tudi možnost, da ne umre. Spoznali so ga za krivega in ga obsodili, guverner pa je zavrnil vse prošnje za pomilostitev. Kar zadeva zakon, je bila Morrisonova usoda zapečatena.

Vendar pa je bil v motelski sobi človek, ki bi utegnil preprečiti usmrtitev. Casey je čutil, da bi Griffith to zares utegnil storiti. Morilec bi tako ušel pravici, ne da bi Casey sploh lahko kaj storil.

1. poglavje

Ob pol šestih Harold Griffith še ni bil pripravljen oditi domov. Laboratorij je bil takšen, kakršni so vsi šolski laboratoriji po nekaj urah pouka.

SZO o črnih kozah

Nekoč huda bolezen bo kmalu zbrisana z zdravstvenega zemljevida

ZENEVA — Svetovna zdravstvena organizacija je ugodno ocenila uspehe pri zatiranju črnih koz po svetu. Dežel s to boleznijo je čedalje manj, leta 1967 so bile koze endemična bolezen v 30 deželah, zdaj je še devet takih držav, samo v petih je bolezen endemična. Prizadevanja SZO je zasenčil izbruh epidemije črnih koz lani in letos v Bangladešu, v Indiji in v Pakistanu, kjer je bilo 47.000 primerov bolezni, torej vsi razen 51 obolenj v Etiopiji.

SAM SVOJ MIZAR — Zlasti mladim ljudem, ki nimajo mnogo denarja, a si želijo marsikaj, je neka wiesbadenska tovarna začela izdelovati dele pohištva, ki ga potem vsakdo po načrtu sam sestavi v stanovanju. Proizvodni program obsega naslanjače, kavče, mize in stole iz lesa iglavcev. »Pohištvo po delih« je seveda precej cenejše.

Prikaz stanja v mestih

Zbrali so podatke o stanovanjskih razmerah, preskrbi in higieni

BANGKOK — Karači velja za najbolj umazano mesto na svetu. Na drugem mestu je Kalkuta, potem pa se zvrstijo Manila, Lagos, Djakarta in Bangkok. Spisek so sestavili na nedavnem sestanku svetovne banke za obnovo in razvoj na podlagi podatkov o stanovanjskih razmerah, o umrljivosti, o povprečnem dohodku, mestni snagi, preskrbi z vodo in elektriko ipd. Ugotovili so, da je zadnje čase Singapur največ storil za boljše življenje in delo svojih prebivalcev.

Atomski aparat za dečka

Najmlajši bolnik z najnovejšim spodbujevalnikom srčnega utripa

CAPETOWN — Srčni kirurg je opremil srce šestletnega dečka Kobusa Botha z atomskim spodbujevalnikom utripa. Deček, ki se je rodil s srčno napako, je dobil prvi spodbujevalnik pri dveh letih, potem so mu ga zamenjali z novim, ki je deloval prav tako samo dve leti. Atomski spodbujevalnik bo uporaben 10—15 let. Botha je najmlajši bolnik s takšnim aparatom.

Mirna ledena celina

Za zdaj ima trinajst dežel raziskovalne postaje na Antarktiki

RIO DE JANEIRO — Na ledeni Antarktiki je 40 opori-šč za znanstvene raziskave, pravi britanski kapitan Christopher Isacke, ki zavrača govorice, da to celino uporabljajo v vojaške namene, čeprav je tam precej uniform. Trinajst dežel, ki imajo raziskovalne postaje, se je obvezalo, da Antarktike ne bodo uporabljali za poskuse z jedrskim orožjem. Ker je prišlo glede razdelitve antarktične celine do nesoglasij, so se sporazumeli, da za zdaj ne bodo začrtali meje. Te dežele so: Argentina, Avstralija, Belgija, Čile, ZDA, SZ, Francija, Velika Britanija, Japonska, Norveška, Nova Zelandija, Poljska in Južna Afrika. Britanski kapitan pravi, da Brazilija ne more na Antarktiki graditi raziskovalnih postaj brez privolitve teh trinajstih dežel.

oglašujte v dnevniku DELO

Jezero čisti vodo

Profesor Kapica piše o bioloških lastnostih Bajkalskega jezera

MOSKVA — Naravo, onesnaženo s proizvodi človeške dejavnosti, je treba zdraviti prav tako kakor ljudi, piše sovjetski znanstvenik Pjotr Kapica. Ob primeru Bajkala, največjega sladkovodnega jezera, nazorno opisuje, kako je mogoče sladko vodo uporabljati v industrijske namene, ne da bi to škodovalo okolju. Voda, ki jo reke prinašajo v Bajkal, je mnogo bolj onesnažena kot jezerska oziroma tista, ki odteka. To je posledica bioloških procesov v jezeru. Kapica piše, da morajo ljudje varovati to jezersko prečiščevanje vode.

Strožje kazni za trgovce z mamili

MONTEVIDEO — Urugvaj je zadnje case eno izmed središč trgovine z mamili, zato je vlada spremenila kazenski zakon, ki zdaj predvideva za to trgovino do 18 let zapora.

Poklic in srce

Ker je infarkt marsikje pogostejši kot rak, nameravajo v tovarnah dve leti nadzorovati zdravje zaposlenih

HAMBURG — Na lestvici vzrokov smrti se vzpenja srčni infarkt proti vrhu, v ZR Nemčiji je prehitel celo raka. Predlanskim je v tej deželi umrlo 731.000 ljudi, med njimi 333.000 zaradi bolezni srca in ožilja, zlasti infarkta. Profesor Dörken s hamburške univerze vodi posebno akcijo proti tej bolezni.

Znanstvena skupina, ki so v njej razen zdravnikov tudi psihologi, izvedenci za socialna vprašanja in statistiki, skuša zbrati vse podatke o srčnem infarktu v industrijskih in drugih podjetjih, da bi ugotovila morebitno vzročno zvezo z vsakdanjim poklicnim delom.

Povod za raziskavo so dale nedavne ugotovitve v velikih londonskih industrijskih podjetjih, kjer je bilo med delavci mnogo primerov srčnega infarkta. Zato bodo dve leti spremljali zdravstveno stanje ljudi v treh hamburških tovarnah. Proučevali bodo vpliv poklicnih dejavnikov na bolezni srca in ožilja, na primer učinek in posledice škodljivih kemičnih snovi (svinca, ogljikovih oksidov idr).

Dörken in sodelavci sodijo, da je Hamburg zelo primeren za proučevanje srčnega infarkta zaradi goste naseljenosti, velikega števila različnih delovnih mest in možnosti za sodelovanje med klinikami. Proučevali bodo zvezo med poklicem in zdravjem ter nadzorovali 3.900 ljudi, ki so preboleli infarkt.

„King" nastopa v filmu

Lev arhitekta Berberova je sodeloval že v več filmih o živalih

BAKU — Triletni lev »King« je postal filmski zvezdnik, o njem pišejo knjige. Živi v hiši arhitekta Leva Berberova v Bakuju. Zdaj sodeluje v filmu, ki ga snemajo v leningrajskih ateljejih, lani je nastopil v filmih »Modri zajci« in »O naših mlajših bratih«. Zakonca Berberov sta o njem napisala dve knjigi.

Druščina trguje z otroki

Oboroženе tolpe pobijajo Indijance, njihov naraščaj pa prodajajo

BRASILIA — V Braziliji in Paragvaju so prišli na sled tolpam, ki trgujejo z otroki. Brazilska policija je prijela nekaj osumljencev, v Paragvaju pa le listi pišejo o delovanju druščin. Dokazano je, da je brazilska tolpa prodala 30 otrok na tuje. Paragvajski tisk poroča, da oborožene tolpe pobijajo Indijance Aches.

Svarilo Linusa Paulinga

Nobelovec priporoča fluorografijo za ugotavljanje tuberkuloze

CANBERRA — Profesor Linus Pauling, dvakratni Nobelov nagrajenec, je ocenil množično obvezno fluoroskopijo kot škodljivo in nevarno. Na predavanju v Canberri je dejal, da s tem sicer odkrivajo tuberkulozo, vendar je treba ob vsakem novem primeru te bolezni pričakovati deset obolenj za rakom. Množični pregledi pljuč so po njegovem mnenju znatno manj tvegani, če fluoroskopijo nadomestijo s fluorografiranjem.

Tatovi starih slik

BENETKE — Iz beneškega pomorskega muzeja so vlomilci odnesli štiri umetniške slike iz 16. stoletja in precej starega orožja.

Hašiš na ladji

CAGLIARI — Sardinski cariniki so zaplenili na britanski ladji nad dvesto kilogramov hašiša. Nekdo jih je obvestil po telefonu.

Delovna organizacija iz Beograda

proda

LOKAL velikosti 130 kv. m.

Lokal je v Titogradu v pritličju stanovanjskega poslopja z 200 stanovanji.
Lokal obseg prodajalno kot samopostrežnico, boutique, 2 pisarni in priročno skladišče
Velikost izložbe je 10 x 4 m.
Objekt so zgradili 1971. leta.
V lokalu je instaliran telefonski priključek.
Lokal je moderno in funkcionalno opremljen za prodajo kolonialnega blaga, živil in drugo.
Boutique v sestavi samopostrežnice je opremljen za prodajo izdelkov iz plemenitih kovin, kristala, porcelana, keramike in drugo.

Obvestila po telefonu 338-718 in 339-856, Beograd.

GERALD DURRELL

SORODNICA ROZI

3. nadaljevanje

Prizori pri smrtni postelji so zmerom kaj malo razveseljivi. Zato ti kar takoj pošiljam Rozi; rad bi ji prihranil pogled na svoj zadnji zdihljaj. Prišla bo k tebi skoraj hkrati s tem pismom.

Karkoli je že rekel tvoj oče o meni (in gotovo je imel v vsakem pogledu prav): moje zadnje dejanje je nedvomno dobro delo v sicer prijetno zanikrnem življenju. Tvoj oče je bil precejšen bedak, ampak za nesrečneže, ki so ostali sami na svetu, je imel zmeraj odprte roke in iz vsega srca upam, da si to lastnost podedoval po njem Prosim te torej, stori za Rozi, kar le veš in znaš. Tole pomeni zanjo precejšen pretres in bilo bi mi zelo ljubo, če bi se zavzel zanjo in jo tolažil v njeni žalosti.

Tvoj ljubeči te stric

Amos Rookwhistle

P. S. Ne smem ti zamolčati nečesa, kar sem, se bojim, deloma sam zakrivil: Rozi ima žal majhno slabost za tisto, kar je tvoj oče (ki mu ni nikoli zmanjkalo oguljenih fraz) imenoval »demon alkohol«. Prosim te torej, nadzoruj njeno pitje; kadar se napije, z njo ni kaj početi. Pa saj je žal pri marsikom tako.

A. R.«

NAPETO PRIČAKOVANJE

Za Adriana se je stemnil ves svet. Ledenomrzel pot mu je lil — ne ozira se na zakon težnosti — navzgor in navzdol po hrbtu. V ušesih mu je bobnelo in le nerazločno je slišal glas gospe Dredgeove:

»No?« je vprašala. »Kaj piše?«

Za božjo voljo, je pomislil Adrian, tega ji vendar nikakor ne morem povedati!

»Piše ... Eh, pismo je poslal — eh, neki očetov prijatelj,« je rekel in vročično tuhtal, kako naj se izgovori. »Mislil je, da me bo zanimalo, kaj se takole dogaja na vasi.«

»Čez deset let?« je puhnila gospa Dredge. »No, to pa že rečem, podvizal se ravno ni.«

»Ja ... Ja, to je res. Dvizal se ni,« je priznal Adrian, zložil pismo in ga potisnil v žep.

Gospa Dredgeova pa nikakor ni bila pripravljena zadovoljiti se s kratkim povzetkom. Če je začela kdaj praviti o tragični smrti svojega moža, ni opravila pred poldrugo uro. Torej ji še malo ni mogel zadoščati samo bežen namig na vsebino pisma.

»No — in kako je kaj z vaščani?« se je pozanimala.

»Oh,« je odvrnil Adrian, »prav dobro jim gre. Menda so vsi zdravi.«

Gospa Dredge je trdno upria vanj drobcene črne oči in čakala na nadaljnje podrobnosti.

»Nekateri ljudje, ki sem jih poznal, so se poročili,« je nadaljeval Adrian naglo in prestrašeno, »In — in nekateri so dobili otroke.«

V očeh gospe Dredgeove se je prižgala iskrica upanja.

»Hočete reči, da so tisti, ki so se poročili, dobili otroke, ne? Ali drugi?«

»Oboji,« je prenagljeno zinil Adrian. »Ne, ne — hočem reči, otroke so dobili seveda tisti, ki so se poročili. No, vsekakor ... Vsekakor so vsi živi in zdravi in moram se podvizati in jim poslati čestitke.«

»Čestitke tistim, ki so se poročili, hočete reči,« Gospa Dredgeova je ljubila čiste račune.

»Ja,« je rekel Adrian ves voljan. »In seveda tudi drugim, tistim, ki so dobili otroke.«

Gospa Dredgeova je vzdihnila. Kako je mogoče lepo zgodbo takole pokvariti! Ko bi bilo to njeno pismo, bi lepo po koščkih pitala Adriana z vsebino in ga hranila z drobtinicami novic ves teden.

»Lepo,« je rekla filozofsko in se s težavo postavila na noge. »Boste imeli zvečer vsaj kaj početi.«

Adrian je hlastno, še ves omamljen zaradi pretresa, ki mu ga je pripravilo pismo, zmašil vase malo vabljivi ostanek krvavice, ga poplaknil s požirkom čaja in vs od mize.

»Kaj mislite že iti?« je vprašala gospa Dredge neodobravajoče.

»Ja. Skočiti moram še h gospodu Pucklehammerju,« je odvrnil Adrian.

»Bolje bi bilo, ko se s tem ne bi toliko družili,« je rekla gospa Dredgeova strogo. »Na poštenega mladega fanta, kakršen ste vi, bi utegnil imeti hudo kvaren vpliv.«

»Ja, že mogoče, da imate prav,« je rekel Adrian vdano. Gospod Pucklehammer je bil približno najboljši prijatelj, kar jih je imel, toda ta hip ni bil pri volji, da bi o tem razpravljal.

»Ne prihajajte prepozno na večerjo,« ga je opomnila gospa Dredge, »kupila sem lep koščck polenovke.«

Adrianu se je zdela vaba sicer nekoliko pomanjkljiva, pa je vendar urno odvrnil: »Ne, ne, seveda bom točen,« in zbežal iz hiše, preden ga je mogla gospa Dredgeova zadržati še s kako novo temo.

Gospod Pucklehammer je bil po poklicu mizar in izdelovalec krst. Njegova prostorna delavnica je bila kakih štiristo metrov daleč od hiše gospe Dredgeove.

Križanka

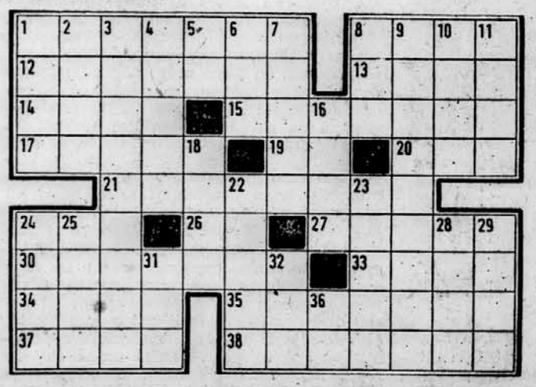

VODORAVNO: 1. epa, s zelo strupena goba, 8. skupek, kompleks, 12. pripadnik ruskega satiričnega in humorističnega pisatelja Averčenka, 13. pripadnik angleške konservativne stranke, 14. povezana žitna stebla 15. samodejni stroj, 17. priljubljena igra s kartami, 19. ploskovna mera, 20 namizno pregrinjalo, 21. okras tal v sobi, 24. življenjska tekočina, 26. nikalnica, 27. gornji dom parlamenta, v nekaterih državah, 30 začetek življenja, nastanek, 33 ime ljubljanskega pevca zabavne glasbe Robida 34. starogrški novčič; v prenesenem pomenu majhen prispevek, 35. zaščitena planinska cvetlica, 37. afriška država z glavnim mestom Akro, 38. dišeča gozdna cvetlica.

NAVPIČNO: 1. maščoba, 2 posoda za pepel umrlega, 3. ščipalec tropskega in subtropskega pasu 4. naprezanje, trud, 5. začetnici znamenite ameriške plesalke iz prvih desetletij našega stoletja 6. obveščevalna služba v ZDA 7 pikantna srbska jedilata, 8. število z dvema ničlama, 9. četa 10 precizni mehanik, 11. primek dveh angleških državnikov iz 18 stoletja (William starejši in mlajši), 16. vrsta rastlinskega semena 18 grottja v jugovzhodn. Angliji, 22. vokalni umetnik, 23. pritok Guadalquivirja, dolg 250 km, 24. geometrijski lik, 25. prodajno blago, 28 pokrajina v Vietnamu, 29. večja utežna enota, 31. poželenje 32. osebni zaimek, 36. kratica za »centralni komitej«.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Brenner, 8. spona, 13. Rapallo, 14. Rurik, 15. Ozim, 16. ekstrakt, 18. mac, 19. skat, 20. Ana, 21. etat, 23. ring, 25. dno, 26. Reed, 28. ura, 31. patriarh, 33. eter, 34. Odets, 35. nastava, 37. karat, 38. arzenal

NAVPIČNO: 36. S(ovjetska) z(veza)

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO GRAFIČNO PODJETJE DELO LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526 — OGLASNA AGENCIJA LJUBLJANA, SUBIČEVA 1 — TELEFON 21-896 MALI OGLASI 22-657 — ODDELEK ZA LJUBLJANSKE NAROČNIKE 20-463 ZA ZUNANJE NAROČNIKE 23-522, POŠTNI PREDAL 29 — EKSPEDIT TELEFON 321-489 — BRZOJAVNI NASLOV DELO LJUBLJANA — ŽIRO RAČUN PRI SLUŽBI DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA LJUBLJANA 501-02-601-20012 — MESEČNA NAROČNINA 32 DIN — ZA ZASEBNIKE NAROČNINA 30 DIN — POSEBNE NAROČNINE: — PETEK 4 DIN, SOBOTA 4 DIN, PONEDELJEK 3 DIN, PETEK IN SOBOTA 7 DIN — ROKOPISOV NE VRAČAMO — OPROŠČENO PROMETNEGA DAVKA PO PRISTOJNEM SKLEPU 421 — 2/72

telefon dežurnega urednika 20-646

ZALOŽBA

NOVA KNJIŽNA ZBIRKA Z LESKOM NAJBOLJŠEGA

SKRBEN IZBOR VRHUNSKIH DEL SVETOVNE KNJIŽEVNOSTI 20. STOLETJA

8 KNJIG

OKROG 2500 STRANI — ELEGANTNA VEZAVA Z ZLATIM TISKOM — FORMAT 14 X 21 cm — VSEH OSEM KNJIG IZIDE DECEMBRA 1973

V LETU 1973 IZIDEJO NASLEDNJE KNJIGE:

Sartre: V ZRELIH LETIH
Quasimodo: PESMI
Tagore: VAROVANJKE — GORA
Böll: IN NI REKLA NITI BESEDE — HISA BREZ VARUHOV
Reymont: KMETJE I/IV

Urednik zbirke je Janko Moder

CENA ZBIRKE JE 440.— DIN
PORAVNATE JO LAHKO
V 10 OBROKIH PO 44.— DIN

PRESENEČENJE ZA NAROČNIKE:

Naročnike nove zbirke čakajo posebna presenečenja: ugodnosti pri potovanjih z največjo jugoslovansko potovalno agencijo »Kompas« in kar 575 bogatih nagrad!

Vsi naročniki, ki se bodo na zbirko »Nobelovci« naročili do 30. junija in vplačali prvi obrok v roku 14 dni po prejemu položnic, bodo lahko potovali s »Kompasom« 10 odst. ceneje. Takšen popust jim bo namreč agencija »Kompas«, na podlagi našega potrdila o vplačanem prvem obroku, odobrila na izlete, ki so navedeni na posebnem »Kompasovem« prospektu, ki je priložen temu pismu. Naročniki — redni plačniki obrokov — pa bodo imeli poleg tega še pravico sodelovanja v VELIKEM NAGRADNEM ŽREBANJU, kjer bomo razdelili 575 lepih in privlačnih nagrad. Pri žrebanju bodo imeli pravico sodelovati tisti naročniki, ki bodo 15. decembra 1973 imeli vplačanih vsaj sedem obrokov (tj. 308 din).
Še več! Tisti naročniki, ki bodo 15. decembra imeli vplačan celoten znesek naročnine za prvi letnik zbirke, tj. 440 din, bodo dobili dve žrebni številki.

Žrebanje bo v začetku januarja 1974, izžrebali pa bomo naslednje nagrade:

Potovanje za eno osebo za 6 dni z letalom v LENINGRAD in MOSKVO
Potovanje za eno osebo za 5 dni z letalom v LONDON
Potovanje za eno osebo za 6 dni z letalom v CARIGRAD
Potovanje za eno osebo za 7 dni z vlakom v PARIZ
Potovanje za eno osebo za 5 dni z avtobusom v RIM
50 tranzistorjev
20 baterijskih brivnikov za avto z ličko
10 luksuznih pisalnih garnitur v etuiju znamke SENATOR
100 kompletov SENATOR kemičnih svinčnikov in manšetnih gumbov
300 lepih knjižnih daril, vsako vredno najmanj 100 din.

Na zbirko se naročite v vseh knjigarnah, pri zastopnikih založbe ali pa s spodnjo naročilnico

NAROČILNICA — D

Cankarjeva založba, Ljubljana, Kopitarjeva 2/II

Podpisani(a):

Rojen(a): v

Stanovanje (poštna št.)

(kraj) (ulica št.)

zaposlen(a) **Poklic**

Reg. št. osebne izkaznice **izdane od**

Nepreklicno naročam knjižno zbirko NOBELOVCI, v subskripciji za ceno 440 din. Dolžni znesek bom poravnal(a) v desetih (10) zaporednih mesečnih obrokih po 44 din. Strinjam se s pogojem, da velja naročilo tudi za prihodnje letnike zbirke, kolikor ga vsako leto v roku 14 dni po prejemu prospekta za prihodnji letnik ne odpovem.
Knjige mi pošljite: — na dom — v službo — prevzamem osebno (ustrezno označite)

Datum **Podpis**

MALI OGLASI

ZRCALNI fotoaparat z izmenljivo optiko in svetlomerom CANON QL (Pellix) prodam. Telefon št. 23-264. 15464-4
VSELJIVO enosobno stanovanje prodam. Ponudbe pod »Lj.-Center«. 15460-7
UGODNO prodam peč za centralno kurjavo z gorilnikom, mešalnim ventilom avtomatiko 30.000 kcal. Franc Bernardič, Metelkova 8, Vir pri Domžalah. 15445-4
ZASTAVO 750 — 1970, prodam. Informacije od 16.—19. ure po telefonu 59-784. 15441-3
ZASTAVO 750, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe pod: »Mesečno odplačevanje«. 15534-3
UNIČENO lambretto 175 LI kupim zaradi nadomestnih delov. Ponudbe pod »Lambretta«. 15514-3
V CENTRU vzamem v najem enosobno stanovanje ali garsonjero. Ponudbe pod »Takoje«. 15523-6
ITALIJANSKE betonske, nosilce z odgovarjajočo monto in strešno opeko — Tegula — prodam. Telefon 343-416, Rober, Pohorskega bataljona 87. 15529-4
NAJDITELJA zlate zapestnice, izgubljene v Mostah dne 14. 5. 1973 prosim, da jo proti nagradi vrne v »Transturist«, Vodovodna 19 od 6.—14. ure. 15532-8
PROSTOR, primeren za mehanično delavnico v okolici Ljubljane vzamem v najem. Ponudbe po telefonu 55-795. 15539-6

AUDI 72 L, letnik 1968, garažiran, prodam. Informacije po tel. 441-212 ali osebno na Gorjančevi 4, Ljubljana ob 16. ure dalje. 15434-3
DNE 8. 5. sem izgubil denarnico z dokumenti na začetku Resljeve ceste oziroma od Resljeve do avtobusne postaje št. 9. Poštenega najditelja prosim naj mi vrne denarnico in dokumente na naslov iz dokumentov, denar naj obdrži za nagrado. 15536-8
STUDENTKA išče sobo v Ljubljani ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Junij«. 15537-6
ZA OPREMLJENO sobo s posebnim vhodom plačam 500 ND. Ponudbe pod »1. junij«. 15546.6
USLUŽBENKA išče sobo za Bežigradom. Ponudbe pod »Nujno«. 15551-6
SPREJMEM KV šiviljo na dom. Informacije tel. 55-742, popoldne. 15554-1
UGODNO prodam karamboliran fiat 750. Ogledi v soboto, nedeljo dopoldne. Drago Koželj, Srednje Gameljne 27 A, p. Šmarčno pod Š. goro! 15556-3
PIANINO dobro ohranjen ugodno prodam. Inf. tel. (061) 61-953. 15564-4
STUDENT išče sobo v Rožni dolini. Ponudbe pod »Gobar«. 15562-6
TAKOJ kupim motorno kolo honda, 125 ccm, letnik od 1969 naprej. Franc Sršen, Suhadole 34, Komenda. 15567-3
DVA tehnika iščeta sobo v Centru. Ponudbe pod »Takoj«. 15566.6
OSEBNI avto VW 1300/67 prodam. Informacije od 16.—18. ure. Tel. 20-525. 15565-3
GARSONJERO iščeta diplomirani inženir in učiteljica, vseljivo v septembru. Ponudbe pod Ljubljana — »Plačilo vnaprej«. 15563-6
SOBO išče uslužbenka, pozimi kurjeno, s souporabo kopalnice, kjerkoli v Ljubljani ali v bližini. Vselitev 26. junija t. l. Ponudbe pod »Nemščina«. 15570-6
MLADA zakonca najameva sobo in kuhinjo, možnost predplačila. Ponudbe pod »Brez otroka«. 15572-6
MAGNETOFON Philips 4-stezni, prodam najboljšemu ponudniku. Kobe, Kalanova 7, Bežigrad. 15578-4
KV GALVANIZER išče službo. Ponudbe pod: »KV galvanizer«. 15585.2
BMW 1600, 1967, 85.000 km prodam. Kralj, Domžale, Kraigherjeva 15. 15591-3
IŠČEM izvajalca fasade. Ponudbe pod »Takoj«. 15592-8
IŠČEM gospo za varstvo dveh otrok dopoldne — Topniška 70/XII. stan. 90. 15594-1
AUDI 90 super, letnik 70, prodam. Informacije po tel. 311-622 v petek dopoldne. 15593-3
R 12 KARAVAN, nov, prodam. Ogled: Dolinar, Bizjakova 21, Šiška. 1560.3
ZAZIDLJIVO parcelo prodam v Zalogu v bližini Zadružnega doma. Javite se na naslov: Franc Vesel, Prvomajska 14, Lj. — Moste, od 16.—17. ure. 15603-7
RENAULT 10 prodam. Informacije tel. 25-887, Kosteve, Trg francoske revolucije 5. 15604.3
GARAZO v Drenikovi ulici (Šiška) dam v najem. Informacije po tel. 323-118 (popoldne). 15608-3
KASETNI magnetofon »Sanyo« prodam. Cena 1500,00 din. Informacije tel. 343-935. 15610-4
IŠČEM honorarno zaposlitev. Ponudbe pod »Angleščina in strojepisje«. 15609-2
KOMBINIRAN plinsko-električni štedilnik in hladilnik prodam. Matjašič, Wolfova 1/IV. 15614.4
SPREJMEM družabnika za kovinsko galanterijo imam prostorno delavnico. Ponudbe pod »Dober artikel«. 15617-8
ABSOLVENTKA išče ogrevano sobo blizu Filozofske fakultete. Gre tudi za sostanovalko. Ponudbe pod »Reden plačnik«. 15508.6
MLADA poročenca iščeta sobico z možnostjo pranja ter kuhanja. Plačata dobro. Ponudbe pod »Dobra plačnika«. 15051-6
S SEPTEMBROM iščemo sobo v centru ali okolici. Ponudbe pod »Tri bodoče vzgojiteljice«. 15050.6
MLADA zakonca brez otrok nujno iščeta neopremljeno sobo z majhno kuhinjo, ali samo večjo sobo v Ljubljani ali bližnji okolici. Lahko podstrešno ali kletno. Možnost predplačila. Ponudbe pod »Mirna in poštena«. 15152-6
ŠKODO 1000 MB, 1967, garažirano, dobro ohranjeno, prodam. Telefon 061-57-833. 15201-3
DVE sestrični iščeta sobo (po možnosti za Bežigradom) z uporabo kopalnice. Ponudbe pod »Nujno«. 15158-6
IŠČEM inštruktorja za vožnjo »B« kategorije. Tel. širca 51-554 ali 51-936 od 7. do 14. ure. 15621-8
ZAROČENCA iščeta sobo, možnost kuhanja in pranja, v Ljubljani ali Brezovici. Cena do 80 tisoč. Ponudbe pod »Brez otroka«. 15513-6
VIŠJA med. sestra išče garsonjero, neopremljeno. Ponudbe pod »Redna plačnica« — Center ali okolica«. 15474-6
DVE psički, nemški ovčar, stari 8 mesecev, prodam. Boris Podobnik, Pot k sejmišču 9, Črnuče. 15475-4
TRODELNO okno, novo, prodam. Tel. 61-586. 15482-4
IŠČEM dekle ali starejšo gospo za popoldansko varstvo otroka. Nudim sobo — ostalo po dogovoru. Sandi Flajšman, Bognarjeva pot 60, Vižmarje. 15486.6
POCENI prodam mizo (razteglijva, siv ultrapas) in šest stolov. Informacije po tel. št. 323-722. 15487.4
KOMBI zastava 1300, prevoženih 10.000 km, prodam. Tel. 310-103. 15490-3
OBNAVLJAM ženske in moške obleke. Ponudbe pod »Strokovno«. 15492-8
MLADOPOROČENCA iščeta garsonjero ali enosobno stanovanje, v Ljubljani ali bližnji okolici. Ostalo po dogovoru. Ponudbe pod »Garsonjera«. 15501.6
V NAJEM vzamem sobo, garsonjero ali enosobno stanovanje. Ponudbe pod »Ljubljana«. 15504-6
MOTORNO kolo »Puch — Galeb SS 150« prodam. Rado Kralj, Radomlje, Cesta borcev 6 pri Domžalah. 15507-3
»R 8 S« in fiat 750 prodam. Tel. 310-779 od 13. ure dalje. 15431-3
POCENI prodam televizor Stadion, stabilizator Iskra, šivalni stroj Vesta, sušilec za lase in magnetofon stereo Philips. Lado Burgar, Prijateljeva 28. 15399-4
AMI 8, letnik 70, ugodno prodam. Regent, Domžale, Kamniška 12. 15280-3

BODOČA zakonca, mladi par išče ta sobo s posebnim vhodom, opremljeno ali neopremljeno, možnost kuhanja in pranja. Ponudbe pod »Redna plačnika«. 15400-6
UGODNO prodam ali zamenjam za osebni avto ali kombi; tovornjak Mercedes — tip 6600; 7 ton, kiper. Milha Verbič, vas Štefan 12, 68210 Trebnje. 15402-3
PROJEKTIRAM načrte za individualno gradnjo. Ponudbe pod »Projekt 73«. 15333-8
TELEVIZOR RR, brezhiben, prodam za 800 dinarjev Koser, Prvomajska 12, tel. 314 278. 15346-4
ZARADI selitve takoj prodam eno leto staro spalnico z vložki, električni štedilnik, kabinet štedilnik, pomivalno korito in peč na olje. Ogled od 17. ure vsak dan. Nemec, Katreževa pot 20, Črnuče. 15364.4
SOBO išče samski moški v Ljubljani s kopalnico ali vsaj souporabo. Ponudbe pod »Prosim navedite ceno«. 15368-6
SOBO oddam dvema študentoma ali intelektualcu. Odmam tudi garažo. Moste, Zelena jama. Tel. 321-815. 15373-6
TRISOBNO stanovanje s kabinetom, centralno ogrevno, I. nad., v strogem centru zamenjam za 2 in pol sobno in 1 sobno ali garsonjero. Ponudbe pod »Komforta«. 15269-6
RENAULT R 8 major, odlično ohranjen, ugodno prodam. Ogled popoldne: Ljubljana, Oražnova 11. 15274.3
FORD GXL 1600, 1971, 32.000 km, garažiran, prodam. V račun vzamem tudi manjše vozilo. Tel. 061 62 434 od 15.30 do 16.30. 15470-3
FIAT 850, 1971, garažiran, 28.000 km, prodam. Tel. 061 323 046. 15469-3
RENAULT L 4, zelo dobro ohranjen prodam po ugodni ceni. Ogled vsak dan, Jože Cuzak, Sadinja vas 28, p. Dobrunje. 15467-3
NEKAJ kubikov hrastovih plohov in tudi nekaj smrekovih prodam. Ponudbe pod »Ugodno«. 15674-6
FIAT 1100 letnik 1961 dobro ohranjen, ugodno prodam Ogled petek, sobota od 14. do 16. ure. Janez Petrič, Lavričeva 5, Ljubljana-Bežigrad. 15673-3
FRIZERSKO pomočnico za non stop sprejmem takoj. Hribernik, Zidovska 6. 15670-1
R 16 TL, star 9 mesecev, kovinsko zelene barve prodam. Ogled v ponedeljek in torek od 17. do 19. ure na Celovški 66. 15701-3
UGODNO prodam Peugeot 403. Ogled vsak dan med 17. in 19. uro na Staretovi 17 — Trnovo. 15700-3
ABSOLVENTKA farmacije išče sobo. Špela Mraz, Glavarjeva 13, Ljubljana. 15684-6
FIAT 125 — 1970 prodam. Ljubljana, Puterlejeva 25. 15682-3
ČAROVNIŠKI pribor in navodila za 17 veščin s kroglicami, cigaretami, robčki, denarjem, časopisi. Karte za trike itd., vse 50 dinarjev. Plačljivo po povzetju. »Bigben«, Zagreb, p.p. 4003. 12533-8

POMLAD BO ŠE LEPŠA V JERSEY
triko
TRIKOTAŽI
BOSANSKA GRADIŠKA

ZIDARSKI in fasaderski mojster sprejema vsa dela z materialom ali brez. Ponudbe pod »Kvalitetno in solidno«. 15042-8
ENOSOBNO stanovanje ali garsonjero nujno potrebujeta fant in dekle v Ljubljani, najraje v Šiški. Lahko plačava tudi za nekaj mesecev vnaprej. Cenjene ponudbe pod »Lepi maj«. 15232-6
PEUGEOT 204, 1967 prodam. Stanovnik, Teslova 7, tel.: 22-371. 15252-3
TOVORNI avtomobil »Hanomag«, izredno dobro ohranjen, registriran za vse leto ugodno prodam in avtomobil R-8, letnik 70 prodam zaradi odhoda v tujino. Telefon 783-037 zjutraj in zvečer. 15258-3
VELIKO odsoten uslužbenec išče opremljeno sobo, najraje v Mostah. Ponudbe pod oznako »Nujno«. 15311-6
GARSONJERO s centralnim ogrevanjem in balkonom prodam v Trnovem. Ponudbe pod »Vseljivo oktobra«. 15369-7
FIAT 850 prodam po ugodni ceni. Kokalj, Na peči 12, Kodeljevo. 15391-3
F 125 SPECIAL proizvodnje 1971, prevoženih 20.000 km prodam. Ogled vozila od 16.—19. ure. Ljubljana, Herbersteinova 10. 15385-3
IŠČEMO izmenično varstvo za 5 mesečega sina pri stadionu za Bežigradom. Po potrebi nudimo sobo. Pokličite po tel.: 310-963. 15401-1
STUDENT medicine išče sobo s posebnim vhodom. Ponudbe pod »Centralna kurjava«. 15403-6
VIKEND prikolico 450, rabljeno prodam. Vilharjeva 25, Ljubljana. 15417-4
DVO ali trisobno stanovanje kupim v Ljubljani. Ponudbe pod »Solidna cena«. 15422-7
AUSTIN — maxi, karamboliran, prodam. Informacije po telefonu 321-005 od 14.—15. ure. 15453-3
SKORAJ nov spalni fotelj in rabljen kavč prodam. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Blaguša Zadnik, Vrhovčeva ul. 2. 15458-4
EKONOMISTKA išče opremljeno sobo za dobo dveh let do 400 ND. Ponudbe pod »Čimprej«. 15459-6
STUDENTKA išče enopostelino sobo, najraje v Centru ali Rožni dolini. Cenjene ponudbe pod »Takoj«. 15318-6
ZAMENJAM ford 17-M za fiat 850 ali volkswagen. Oglasite se po telefonu 343-739. 15415-3
ZASTAVO 1300, rabljeno kupim Ponudbe pod »Prvi lastnik«. 15429-3
SALONITKE sive barve, dimenzije 40 x 60 cm, 850 kom., prodam. Ponudbe pošljite pod »10«. 15428-4
STARO lopo (šupo) v Podljubelju, primerno za vikend, poceni prodam. Lastnik: Godnov, Blejska c. 2, Tržič. 1252-7
UGODNO prodam fiat 1100, registriran do 1974. Tavčarjeva 2, Kranj. 1236-3
PREVOZE, različne, opravljam ugodno, po zmernih cenah. Naročila sprejemam po tel. 61466 14749-8
ZELO UGODNO prodam hišo z vrtom na lepem kraju v okolici Krškega med vinogradi, takoj vseljivo. Ponudbe pod »Lepa Dolenjska«. 15013-7
NA DOPUST — prodam dlano, letnik 1969. Informacije: Krofič, tel. 22-615 do 14. ure. Zeleni pot 17, Ljubljanea. 15055-3
PONY kolo, oranžno-srebrno, prodam pod ceno. Ljubljana, Zaloška cesta 92 A, stanovanje št. 6, Ljubljana 15076-4
MALO rabljen, zložljiv gumijasti čoln z lesenim dnom, 3,80 m dolg z motorjem GPS prodam. Vprašajte dnevno od 13—15. ure po tel.: 323-714. 15104-4
SLIKARSKA dela ter tapete polagam. Ponudbe pod »Takoj«. 15174-8

Komisija za medsebojna razmerja podjetja
»ŠAMPIONKA« RENČE Nova Gorica
razpisuje
prosto delovno mesto
VODJE
razvojno-tehničnega sektorja

POGOJI:
— dipl. inženir kemije ali živilske tehnologije z najmanj 3-letno prakso
— inženir kemije ali živilske tehnologije z najmanj 5-letno prakso
— tehnik kemije z najmanj 10-letno prakso, od tega 4 leta na odgovornih delovnih mestih.

Kandidati naj pismene prijave pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa »Šampionka« Renče. 4401

KROVNI klepar ter pleskanje pločevine, izdelam hitro in solidno. Ponudbe pod »Konkurenca«. 15176-8
SIMCO 1100 GLS/4, belo, model 70, prodam. Tel. 61996. 15194-3
FIAT 125, prodam. Podrekar, Mojstrana 61, telefon dop. 81231 interna 803. 15253-3
ELEKTROMOTOR, 16 KM, 960 obratov, nov, s stikalom, zelo ugodno prodam. Jože Krištof, Šentvid pri Stični 138 61296. 15063-4
LAMBRETTO 150, odlično ohranjeno zelo ugodno prodam. Franc Sever, mizar Vrhpolje, pošta Šentvid pri Stični 61296. 15064-3
RABLJENO manjšo stanovanjsko prikolico kupimo. Kličite telefon 063 74056. 4445-3
V NAJEM vzamem neopremljeno sobo v središču novih Jarš v Ljubljani za pouk harmonike, Ponudbe pod »September«. 4438-6
ZELO poceni prodam DKW 1000 S, Stefanović, Trubarjeva 76. 15661-3
BRUSIM in lakiram parket! Ivan Mencin, Kvedrova 7, tel.: 342-474. 15654-8
AVTO zastavo 750, letnik 1969 prodam za ceno 14.000 din. Ogled popoldne med 15. in 18. uro, Streliška 25, Ljubljana. 15651-3
FIAT 850 special, odlično ohranjen in vzdrževan ugodno prodam. Česnikova 24, stan. 3. 15649-3
SUHE borove deske 25—50 mm prodam. Klemen, Kleče 26, Savlje. 15625-4
COLN busco, dolžine 2,5 m, s priključkom za motor prodam za 2.600 ND. Ogled od 15.—18. ure. Pleteršnikova 25/I, Tavčar. 15628-4
PODVODNO puško, zračno, srednjo prodam za 500 din. Ogled od 15.—18. ure. Pleteršnikova 25/I. 15629-4
ZASTAVA 750, letnik 69 prodam. Rotar, Tržaška 236/c. 15626-3
ZA FIAT 1100 R ugodno prodam prednjo masko. Telefon 62-963, novo prednjo masko, Telefon 62-963, popoldne. 15622-3
NOV televizor orion in anteno prodam za 2.100,00 ND. Janez Meško, 61000 Ljubljana, Tržaška 4. 15637-4
KARAMBOLIRAN fiat 600 prodam. Tome, Stranska pot 7, Ljubljana. 15646-3
KONZOLNO dvigalo 250 kg dajem v najem. Dostavim tudi na stanovanjske naslove. Trubarjeva 6, Grosuplje. 15633-8
O zaposlimo likarico, po možnosti šiviljo, možnost tudi priučitve. Plača po dogovoru. Kemična čistilnica Turk, Ljubljana, Cilenškova 5. 15636-1
ZASTAVO 750, letnik 1969 prodam. Telefon 53-046. 15678-3
PRI GERBICEVI ulici v Ljubljani v lepem mirnem kraju prodam starejšo hišo z lepim vrtom, primerno za adaptacijo, dozidavo ali novogradnjo. Vselitev možna julija Ponudbe pod »Gotovina«. 15677-7
STEREO gramofon dual z boxi, ter avtoradio blaupunkt — mannheim z zvočnikom, anteno in blokado za VW 1300 prodam v Ljubljani, Šibeniška 14. 15676-4
POLAVTOMATSKO tračno žago za razrez hlodovine prodam. Franc Helbing, Limbuš, Vrunčeva 21. 1276-4
STRUŽNICO maximat prodam. Pivka 22, Naklo. 1273-4

OBVESTILA

Fakulteta za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo sporoča, da bo Andre Mohorovičić, dipl. ing. arh. iz Zagreba zagovarjal svojo doktorsko disertacijo »O kategorijah absolutnega in relativnega v teoriji arhitekture« dne 24. maja 1973 ob 17. uri v predavalnici 1/IV zgradbe FAGG na Jamovi cesti 2.« 4431-O

Pripravljalni odbor vabi vse maturante, ki so od ustanovitve do danes maturirali na Gimnaziji v Crnomlju, na 1. družabni večer, ki bo 19. V. 73 v hotelu »SMUK« v Semiču. Zabavala vas bosta ansambla »Abadonis« in humorist Toni Gašperšič. Vstop dovoljen tudi družinskim članom. 15512-O

Komunalno podjetje **»LJUBLJANA«** obvešča vse uporabnike Goriške ceste, da bo zaradi rekonstrukcije zaprta Goriška cesta od Černetove ulice do Djakovičeve ceste z vsemi prehodi do 30. 9. 1973.
Lokalni dovozi in izvozi bodo prek posameznih ulic na Gorazdovo ulico, Djakovičevo cesto in proti križišču s Celovško cesto in preko Kettejeve, Aleševčeve, Černetove proti križišču s Celovško cesto. 4454-O

Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani sporoča, da bo mag. Danica Burg-Hanžel, zagovarjala svojo doktorsko disertacijo z naslovom: »Studij bizmutovih feritov BiFeO$_3$ in Bi$_2$Fe$_4$O$_9$ iz hiperfine strukture Mössbauerjevih spektrov železa 57. Zagovor bo v sredo, dne 23. maja 1973 ob 13. uri v predavalnici F-3/I, Jadranska cesta 19. 4476-O

PREDAVANJA

Elektroinštitut »Milana Vidmarja« vabi na predavanje, ki bo v torek, 22. maja 1973, ob 11. uri v predavalnici Elektroinštituta, Ljubljana, Hajdrihova 2.
Dipl. ing Edvard Höfler (Elektroinštitut »Milana Vidmarja«, Ljubljana) bo govoril o karakteristikah ventilnih prenapetostnih odvodnikov visoke napetosti do 40 kW. Predavanje bodo spremljali z diapozitivi. 4403-P

Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani sporoča, da bo imel prof. P. G. de Gennes iz College de France-Paris, dne 18. maja 1973 ob 12. uri predavanje z naslovom: »Recent views on phase transitions«. Predavanje bo v predavalnici F-3, Jadranska cesta 19/I. 4476-P

Jugoslovanska loterija

Neuradno poročilo o žrebanju srečk 20. kola, ki je bilo 17. V. 1973

srečke s končnicami	so zadele din
00	30
30	50
4520	200
17530	850
37170	1.000
164510	5.000
464130	10.050
31	40
41	40
35431	840
36861	800
42921	1.000
47701	600
018391	150.000
481411	5.000
22	20
52	20
09452	1.020
68082	800
78822	820
155502	5.000
03	20
4373	300
30293	800
324303	5.020
84	30
264	80
03504	600
04184	630
505564	10.000
05	20
585	80
06485	800
09015	600
50405	1.020
014785	5.000
572795	5.000
6	10
33236	1.010
39616	610
40136	1.010
87076	810
7	10
06047	610
10417	610
33267	1.010
75437	610
77247	610
106487	10.010
236677	5.010
18	20
298	60
998	100
82288	800
489888	10.000
49	30
039	60
0309	500
90109	1.000
93849	830
97829	600
310339	5.000
534039	10.060

V Sloveniji sta bili dve premiji po 5.000 din in to v Ljubljani, na št. 310339 in na številko 155502.

Dobitki po 1.000 din so: v Celju na št. 040136 in v Ljubljani na št. 209452, 533236, 350405, 533267 in na št. 190109.

Loto

LOTO I.
1. Končno poročilo za 19. kolo. Žrebanje je bilo 8. V. 1973.
Vrednost dobitkov:
S 4 + 1 zadetki 70.729,00 din
Četverka 1.240,85 din
Trojka 30,80 din
2. Začasno poročilo za 20. kolo. Žrebanje je bilo 15. V. 1973.
IZŽREBANE SO BILE ŠTEVILKE: 4, 20, 22, 32, 36 in dodatna 18.
Vrednost dobitkov:
S 4 + 1 zadetki 37.110,00 din
Četverka 629,00 din
Trojka (konč. vred.) 21,70 din
Večji dobitki v Sloveniji
Četverke:
Ljubljana
2—584680—4
Maribor
58—488924—4
Nova Gorica
64—S—134923 (3 x 4)
Jesenice
39—191277—4
39—681128—4
39—681133—4
Murska Sobota
63—292399—4 (2 x 4)
Trojk je bilo v Sloveniji 290.

LOTO II.
1. Končno poročilo za 19. kolo. Žrebanje je bilo 8. V. 1973.
Vrednost dobitkov:
Peterka 48.478,00 din
Četverka 336,65 din
Trojka 16,55 din
Začasno poročilo za 20. kolo. Žrebanje je bilo 15. V. 1973.
IZŽREBANE SO BILE ŠTEVILKE: 3, 24, 26, 31, 35 in dodatna 32.
Vrednost dobitkov:
Peterka 50.000,00 din
Četverka 743,60 din
Trojka (konč. vred.) 19,80 din
Večji dobitki v Sloveniji
Četverke:
Celje
23—S—392877 (3 x 4)
Trojk je bilo v Sloveniji 224.

IZ »ATLASOVE KNJIGE SVETA« '73

ŠPANIJA '73

cena od 2195 din dalje

z reaktivnim letalom, polni penzioni klasična tura:

8 dni: **MADRID — TOLEDO — CORDOBA — SEVILLA — GRANADA — MALAGA — TORREMOLINOS**

Naslednji prosti termini:
21. in 28. maja
6-MESEČNI KREDITI

PALMA DE MALLORCA

7 in 14-dnevno letovanje

- **reaktivno letalo, polni penzion**
- **7 hotelov po izbiri**
- **poseben predstavnik Atlasa skrbi za vašo udobnost**
- **bogat program zabave in izletov na najbolj sončnem otoku Mediterana**

od 1195 din dalje
odhodi ob ponedeljkih od 21. maja

LJUBIM, LJUBIM PARIZ!

tri in petdnevni izleti z letalom
odhodi: 3., 7., 17. junija petdnevni
15. junija tridnevni

cena: 1395 in 1795 din

VELIKA BRITANIJA

8 različnih potovanj junija in julija v London
8 in 9-dnevne ture po Angliji in Škotski

POČITNICE '73

na podlagi 5-letnih izkušenj
in afirmacije paketov
8, 11 in 15-dnevnih

prevozi: z reaktivnim letalom ali avtobusi
storitve: polni penzioni in turistične takse
transferji: pod kontrolo Atlasovih strokovnjakov
objekti: izbrani in preverjeni
posebni Atlasovi predstavniki skrbe za vaše udobje

cena od 595 din dalje

Milni	Srebreno
Cavtat	Dubrovnik
Količep	Sudjuradj/Šipan
Otok Života/Ston	Orebić
Prižba	Vela Luka
Podgora	Makarska
Postira	Supetar
Bol	Starigrad/Hvar
Kaštel Stari	Trogir
Solaris	Murter
Krk	Uvala Scott
Poreč	Rovinj

Brez prevoza: samo v maju
Uvala Scott: penzion 64 din (min. 3)
Krk: hotel Dražica 55 din (min. 3)

ZA POTOVANJE, ZA DOPUST IN IZLETE

boste našli vse, kar je potrebno, pri

nama

Ljubljana — Kočevje — Škofja Loka — Velenje

ATLAS

YUGOTOURS

GRČIJA VAS VABI NA POČITNICE

12-mesečno posojilo

Yougotours začenja v juniju z rednimi tedenskimi letalskimi potovanji v sončno Grčijo na atiško riviero v

HOTEL SOUNION BEACH A kategorije.

Cena 2.200,00 din — 8 dni
Cena 3.100,00 din —15 dni

Vsak teden odpelje naše letalo na 8-dnevno potovanje v Moskvo in Leningrad pa tudi v Volgograd v oktobru tudi v Sovjetsko Azijo (Samarkand—Buhara—Taškent) in Kavkaz (Tbilisi—Erevan)

Tudi za ta potovanja 12-mesečno posojilo

Informacije in prijave Yugotours, Ljubljana, Titova 36—9, tel. 321-794, 321-795

in poobiaščene agencije po vsej Sloveniji

kam kdaj kako

OTROCI NA DOPUSTU

Ko odhajamo z otroci na dopust, smo vedno v skrbeh; posebno če so otroci še majhni. Zaradi njih ne hodimo daleč, zaradi njih gremo v drage hotele, zaradi njih se bojimo otokov in malih krajev itn. Najpogosteje pa ob vsej tej skrbi — pozabimo na čar otrokovih počitnic!

Izkušnje kažejo, da se otroci bolj zanimajo, veselijo in uživajo v majhnih krajih, kjer s »krajevnimi« paglavci lovijo ribe in rakovice ter jezdijo prave osle, kakor pa na skrbno urejenih (in preobljudenih!) plažah... Izkušnje kažejo, da se otroci otepajo konfekcijske (in navadno tudi neokusne!) hrane, ki je na voljo v premnogih hotelih, ter jim bolj ugaja domača hrana pri kmetu, kjer ga ne posiljujejo z zrezki in predpisanimi prikuhami, temveč je predvsem na voljo dovolj sadja in raznih »neznanih« malih dobrot. Bolj kakor razkošni (a mrtvi) hoteli, otroka privlači kak slikovit majhen kraj, kjer so stari stolpi in obzidja — kakor v pravljicah. Otroku ni do komforta; navadno je najsrečnejši, če lahko tabori.

Otrok hoče biti na počitnicah aktiven, med potovanjem pa je — in ima pravico biti — silno radoveden. Starši morajo pač otrokovo dejavnost med potjo (vse videti in vse vedeti) vzeti kot pedagoško nujo in ne kot moro. Otrok hoče potovanje tudi planirati, zato šteje dneve pred odhodom in vrta v zemljevide. Ne jemljite mu veselja s tolažbo, da boste pač — starši — vse uredili in storili tako, da bo prav.

Ko odhajate na dopust v kraj, ki vas zanima, premislite kaj je v tem kraju zanimivega tudi za otroke. Če bo otrok siten ob veličastju starega Dubrovnika, ga skušajte potem razvedriti in zamotiti z ribami v tamkajšnjem akvariju ali z modeli starih ladij v pomorskem muzeju, pa četudi vas — starše — sploh ne zanimajo ne ladje in ne ribe. Otroke privlačijo in »čarajo« predvsem majhne, skoraj nepomembne stvari.

Sredi prijetnih bukovih gozdov je skrito

GOSTIŠČE — TABORSKA JAMA

Tople jedi — vse specialitete srbske kuhinje na žaru.

Odprto vsak dan — vrt in razgledna terasa — lovska soba.

Samo 1 km od avtobusne postaje.

Tel. (061) 771-236.

Večje skupine naj pošljejo rezervacije!

4180

ZVEDELI SMO

● Koncem meseca (22. maja) prireja »Yugotours« letos svoje zadnje **pomladno popotovanje v Grčijo** (»Klasična tura«). Za to potovanje, ki je poceni in ga je možno plačati v obrokih, se lahko popotniki priglasijo ne le v Ljubljani, temveč tudi pri večini agencij v Kranju, Novi Gorici, Bovcu, Tolminu, Mariboru, Celju, Velenju, Žalcu, Portorožu, Trbovljah, Brežicah, Idriji, Kamniku, Vrhniki, Jesenican, Ljutomeru, Slovenjgradcu in Črni.

OLIB — NAJLEPSI OTOK ZADRSKEGA OTOČJA. KOMPLETEN PENZION od 26. maja do 24. junija — 45 din, od 25. junija do 2. septembra — 51 din. Rezervacije so obvezne. Naslov: Odmaralište »Zrenjanin«, 57296 OLIB

POTUJTE IN LETUJTE Z VAŠO!

POTOVANJA:
— 3 dni avtobus CENTRA (Milano, Torino) SEVERNE ITALIJE — odhod 25. 5.
— 5 dni avtobus PO SLEDEH MICHELANGELA — odhod 30. 5.
— 3 dni avtobus KNEŽEVINA LIECHTENSTEIN — ZURICH — INNSBRUCK — odhod 8. 6.
— 4 dni avtobus MALI DRAGULJI ITALIJE — odhod 28. 6.
— 3 dni avtobus BUDIMPEŠTA — prestolnica ob Donavi — odhod 1. 7.
— 8-dnevni PLANINSKI IZLET V NIZKE IN VISOKE TATRE — od 31. 8. — 7. 9. za 980 din

LETOVANJA:
POČITNICE — POČITNICE
— letovanja v vseh kategorijah vzdolž Jadrana
— 7-dnevni paketi že za 379 din v juniju in septembru
— 7-dnevni paketi v juliju in avgustu od 515 din dalje
— sindikalnim organizacijam nudimo v objektih Alpe-Adria posebne popuste in brezplačna mesta

NUDIMO AVTOBUSNE PREVOZE po konkurenčnih cenah

ORGANIZIRAMO MATURANTSKE IZLETE IN ŠOLSKE EKSKURZIJE po domovini in tujini

PRIJAVE IN INFORMACIJE ALPE-ADRIA Ljubljana Masarykova 14, tel.: 315-677. -O

'73
KOMPAS
VAS VABI NA POTOVANJA:

ENKRATNA PRILOŽNOST!

4-dnevno potovanje z reaktivnim letalom v PARIZ, odhod 8. 6.

Cena samo 1.500.— din.

- Krožno potovanje z ladjo »Jeanstvos« za ogled SPANIJE — TUNISA — ALŽIRA — MALTE — SICILIJE. Odhod 28. 10.
- BISERKI NORVEŠKE. Spoznali boste Oslo, največje in najlepše fjorde, največje ledenike Skandinavije, najlepše mesto Evrope — Bergen in čudoviti Kopenhagen. Odhod 1. 7. in
- SKANDINAVIJA, 15-dnevno potovanje, ki vam pokaže vso prostranost in lepoto severa. Polnih 5 dni bo vaš spremljevalec dan, dolg 24. ur. Ogle dali si boste Helsinki in Stockholm. Odhod 5. 7.
- BOSNA IN SAMOSTANI SRBIJE, 8- dnevno potovanje, odhod 30. 6. in 8. 9.
- BERLIN IN NEMŠKA DEMOKRATIČNA REPUBLIKA, 8 dni, odhod 10. 6.
- SVICA — PILATUS, Milano — Luzern — Renski slapovi — Innsbruck, 5 dni, odhod 20. 6.
- CORTINA — GROSSGLOCKNER, 2 dni, odhod 2. 6.
- BENETKE — SAN MARINO, 2 dni, odhod 26. 5.
- RIM — NAPOLI — CAPRI, 8 dni, odhod 27. 6.
- LONDON, 3 in 5 dni, po želji tudi 8 dni, vsakih 14 dni, cena: 1.700 in 2.150 din, z letalom.
- CARIGRAD, 6 dni, odhod vsak mesec, cena: 2.200 din, z letalom.
- GRCIJA — Atene, 5 dni, odhod vsak mesec, cena: 2.190 din, z letalom.

POTOVANJA V SOVJETSKO ZVEZO:
- LENINGRAD — MOSKVA, 6 dni, odhod 15. 6., 29. 6., 13. 7.
- KIJEV — LENINGRAD — MOSKVA — ZAGORSK, 8 dni, odhod 31. 5., 21. 6., 5. 7.
- KIJEV — VOLGOGRAD — LENINGRAD — MOSKVA, 9 dni, odhod 28. 6. in 23. 8.
- ZAKAVKAZJE, Kijev — Erevan — Tbilisi — Leningrad — Moskva, 8 dni, odhod 12. 7. in 4. 10.
- SIBIRIJA, 11 dni, odhod 28. 8.
- SOVJETSKA SREDNJA AZIJA, 8 dni, odhod 27. 9.
- PET REPUBLIK — PET PRESTOLNIC, Kijev — Minsk — Riga — Tallin — Leningrad — Moskva, 13 dni, odhod 6. 9.

STROKOVNA POTOVANJA:
- FARMACEVTI! Strokovno potovanje v Zahodni Berlin in Nemško demokratično republiko, 8 dni, odhod 10. 6.
- LONDON, strokovno potovanje z letalom na največjo mednarodno razstavo plastičnih mas INTERPLAS 73, 6 dni, odhod 19. 6.
- 8. MEDNARODNI KONGRES ZA KEMOTERAPIJO V ATENAH, 8-dnevno potovanje z letalom, odhod 7. 9
- SLAVISTI! 10-dnevno potovanje po Slovaški in delu Moravske, odhod 10. 7.

Podrobne sporede naših potovanj dobite v najbližji poslovalnici KOMPASA, ali nam pišite: KOMPAS LJUBLJANA, Titova 12.

ODPRTA JE NOVA TRGOVINA SPOMINKOV PRI KOMPASU NA TITOVI 12. IZKORISTITE PRILOŽNOST — IZREDNO LEPA IN OKUSNA DARILA ZA VSAKOGAR. -O

DVE POTI V ROG

IZ LJUBLJANE SKOZI KOČEVJE ALI ŽUŽEMBERK

»Baza 20« v Kočevskem Rogu

Cilj popotovanja je danes Kočevski Rog, njegova zanimiva in najbolj obiskana točka — »Baza 20«. Visoko v gosti nad dolino Črmošnjice, na skrajnem vzhodnem robu Roga so še ohranjene barake — naselje 26 poslopij — kjer je bil nekaj časa sedež političnega in vojaškega vodstva NOB v Sloveniji. Mirno in tiho je danes v hosti med skalovjem; tja ne seže niti brnenje avtomobilskih motorjev, ki se ustavljajo četrt ure peščoje proč pod bazo na prostranem parkirišču pred »Lukovim domom«.

Dve približno enako dolgi poti vodita iz Ljubljane do »Baze 20«, kar omogoča krožni izlet...

● **PRVA POT: skozi Kočevje.** Iz Ljubljane do **Škofljice.** Tam na desno in čez progo. Potem navkreber skozi **Pijavo gorico** (gostilna Čot se ponuja sredi klanca). Skozi mirne hoste, po lepi cesti, kjer je malo prometa. Onstran doline se lepo vidita Kurešček in Krim. Na pravem kraju se s ceste pokaže **Turjaški grad,** ki je včasih celo odprt za ogled. Počasi ga obnavljajo. Gostilna pri Ahcu se ponuja ob glavni cesti.

Potem je Trubarjeva **Rašica s spomenikom.** Vrh položnega klanca se pokažejo **Velike Lašče** (gostilna Koprivc!) in kmalu za njimi Levstikovo **Retje,** kjer stoji pred pisateljevo rojstno hišo kozolec, pod katerim se je — v Levstikovi glavi — rodil **Martin Krpan.** Kmalu je mimo tudi **Ortnek,** kjer se v turizmu še ni nič zgodilo; nato je **Žlebič,** kjer se poslovi na desno cesta v kraljestvo sodraških sit in rešet.

Ribnica je lep in miren (premiren?) kraj. Spominke (ribniške!) prodajajo le dopoldne (8.—12.) in popoldne (16.—18.), ob nedeljah pa raje ne. Gostiln je več, a večina oštirjev raje postreže s pijačo, kakor z jedačo. Narodopisni muzejček v urejenih ostankih starega gradu je odprt ob nedeljah in praznikih; ključ pa ima tovariš Janez Arko (telefon: 87-179).

Vstopnina 2 din. V gradu je tudi grajski oštir, ki ima igralno skrinjo in izborno kavo.

Ko ste mimo **Prigorice,** kjer lahko kegljate je kmalu na levi nad hosto motel **Jasnica,** eden najlepših slovenskih motelov v skritem idiličnem gozdnem okolju. Avtobusna postaja pod motelom.

● **DRUGA POT: Skozi Žužemberk.** Iz Ljubljane skozi Škofljico in po avtocesti mimo šmarskega, grosupeljskega in višnjegorskega odcepa do **Ivančne gorice.** Pozdravljena avto cesta! Na levo skozi Muljavo; na vzpetini je Jurčičeva rojstna hiša, ob cesti pa Obrščak (gostilna!).

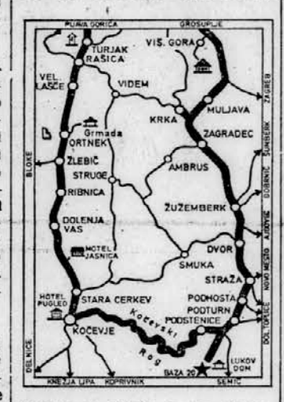

Potem je odcep v vas **Krko,** kjer sta gostilni Rebolj in Boršnik. Malo proč pa še izvir prave Krke.

Naprej ob reki skozi **Zagradec** (dve gostilni ob cesti), za katerim se razdajajo očem najlepše panorame naše najlepše reke. V **Žužemberku** grad obnavljajo. Obnova napreduje verjetno bolje kakor na Turjaku. Razen zadružne gostilne je tu še ena s prenočišči. V sosednjem **Dvoru** je »Bobenček«, nato pa je že Soteska z ruševinami svojega — nekoč — preimenitnega gradu. Tam se poslovimo od glavne ceste in zavijemo čez most v topliško smer. Mimo je **Podhosta** in njen oštir Henrik; ponuja se tudi kegljišče. Še malo naprej je **Podturen** s Stravsovo oštarijo, ki je v čislih predvsem pri lovcih in ribičih.

Podhosta je izhodišče za **naskok na Rog. Konec asfalta, strm (ne preveč), a kar dober makadam se vzpne in kar naenkrat smo na razpotju, kjer gre na levo cesta k bazi.** Po tej poti je iz Ljubljane do baze le 73 kilometrov; od tega komaj dobrih pet kilometrov makadama.

Potem je kmalu **Kočevje.** Lepo in prenovljeno, skoraj praznično. Pravijo, da se dobro je v hotelu Pugled. Tam je tudi najbolje iskati parkirni prostor in oditi na oglede do Rinže in malo naokrog spomenika in »Name«. Mesto pa ima tudi muzej.

Če vam ni do Kočevja lahko že pred središčem mesta zavijete na levo za kažipotom »Kočevski Rog«. Iz središča mesta pa pri spomeniku na levo. Čez Rinžo (labodi na otočku so umetni!) in potem ven v sosednje **Željne.** Tam na desno, če ne boste opazili slabo viden kažipot. Sploh so kažipoti na številnih roških razpotjih dokaj slabo vidni. Cesta čez Rog je ozka, vijugasta, tu in tam malce — a nikjer preveč — strma. Ni pa slaba, ker je zelo malo prometa; le tu in tam na serpentinah je ponekod malo rebrasta.

In nikjer žive duše; le hoste in hoste, še jas je malo. Edino naselje, ki se prikaže, skoraj pred ciljem, so razkoncev ne izgubite živcev, če se vam bo zazdelo, da ste zgrešili odcep k »Bazi 20«. Cesta se že dobro spušča nizdol proti dolini Krke in Črmošnjice, ko se na ostrem ovinku le odcepi na desno (ob ustreznem kažipotu) pot k bazi. Iz Ljubljane do baze je po tej poti skoraj natanko 90 km (do Kočevja — po asfaltu — 60).

Obiščite!

gostišče TURJAK

odprto vsak dan od 7. do 22.30; jedila na žaru — metliška črnina; vsako nedeljo ples od 16. do 22. ure.

Igrajo »RIBNIŠKI FANTJE«

4408

SREČNO OTOČJE BALEARI

Kaj bi dali Francozi, če bi imeli ob svoji Azurni obali take otoke, kakršne imamo na primer mi ali Grki, kaj vse bi odšteli, če bi kak skrivnostni tok zanesel španske Baleare k njihovi obali? Otoki so okras obal, so kakor biserna ogrlica na vratu lepotice.

Balearsko otočje, ki je od španske celine oddaljeno nekaj manj kakor sto kilometrov (otok Ibiza), sestoji iz štirih večjih otokov (Mallorca, Menorca, Ibiza, Feromentera) in številnih manjših (Aire, Cabrera, Tagomago, Vedra, Cunillera itn.).

Otočje je vse polno sledi in vplivov svojih davnih posestnikov, saj so na Balearih gospodarili Feničani in Grki, Kartažani in Rimljani. Bizantinci in Arabci. V 17. stoletju pa so se za otoke nenehno borile tri države: Velika Britanija, Francija in Španija, slednja jih je dobila v svojo posest leta 1802.

Car balearskega podnebja je stanovitnost. Niti niso poletja prevroča niti niso zime premrzle. Odstotek vlage v zraku je skozi vse leto enak (70 odstotkov); vedno pihljajo vetriči z morja, sončnih dni pa je v enem letu približno 300.

Vsako leto milijoni Evropejcev s celine preživijo svoj dopust na teh otokih. Tu se dopustniški vrvež poleže komaj po Novem letu, da se domačini malce odpočijejo in »pridejo k sebi«, kajti sezona se pričenja spet že v aprilu.

Glavno mesto Palma de Mallorca je po številu prebivalcev tolikšna kakor Ljubljana: ko pa je glavna turistična sezona, se število ljudi v tem lepem in veselem mestu s čudovitimi plažami, domala podvoji.

Otoki so hriboviti in gosto obraščeni s sredozemskim rastlinjem. Prepreženi so z dobrimi cestami in železnicami ter je iz izhodišča moč naglo potovati na krajše in daljše izlete v zanimive kraje v notranjosti.

LETALSKI MOST V CARIGRAD

Več jugoslovanskih potovalnih agencij (med slovenskimi — Kompas) se je skupaj z JAT lotilo organizacije zanimivih izletov. Zanimivih zaradi ciljev, aranžmajev, programov in — ne nazadnje — cen. **Carigrad ali Istanbul si lahko ogledate v štirih dneh,** ki vam jih potovanje sploh ne moti. Prvi dan potovanja po kosilu zletite najprej v Beograd in od tam čez čas še v Carigrad. Potem so štirje dnevi »čistega« Istanbula. Sesti dan pa že zarana vzletite nad Borsporjem in ste še pred deseto dopoldne na domačem Brniku.

Dan in pol »uradnih« ogledov carigrajskih znamenitosti, dan in pol pa prostega časa za potepe in nakupe. Ter en dan malega paradiža na Princevih otokih sredi Marmornega morja (kopanje). Lep in ne prenatrpan program! Cena pa: 2200 din. Vračunano je vse (prevoz, hotel, zajtrki ter večerja itn.).

»Most« bo vzpostavljen 24. maja. Potem pa vsak mesec po en polet (različni datumi) tja do oktobra.

KAPNIŠKO PODZEMLJE

● **TABORSKA JAMA je ena najlepših in najbolje urejenih slovenskih podzemskih jam. Je elektrificirana, po njej je skozi jamo Ledenico speljana lepa pot (deloma stopnice) po 6 dvoranah, v katerih je veliko zelo lepih kapnikov in kapniških skupin (Kralj Matjaž idr.). Redni ogledi jame so vsako nedeljo ob 11., 14., 15.30 in 17. uri ter še ob 18., če se zbere vsaj deset ljudi. Ogled je mogoč tudi kadarkoli med tednom, če se zanj zanima vsaj deset ljudi ali če manjša skupina plača 80 din. Obisk jame, ki traja 45 minut, je mogoč le v spremstvu vodnika. Vstopnina: odrasli: 8 din, otroci 4 din, vojaki 3 din.**

OČARLJIVA IN ZDRAVILNA KORČULA

Korčula je eden najlepših jadranskih otokov; zadnja leta se je turizem na njej tako uveljavil, da imajo že težave s prostorom v domala vseh hotelih. Na Korčuli pa je turizem že prodrl iz glavnega mesta tudi v druge kraje. Hotele imajo še v Lumbardi in Prižbi ter seveda v Veli luki, ki je začela s Korčulo kar tekmovati. Imajo kar tri hotele (Posejdona, Jadran in Korkyro) in zdravstveni zavod »Kalosa«. Prav zaradi slednjega postaja Vela luka zelo zanimiva in vedno bolj oblegana.

Na koncu zaliva, ki sega globoko v otok prav pri Veli luki, je nahajališče zdravilnega (črnega) blata, katerega plast je debela približno en meter. Blato je le nekaj centimetrov pod morsko gladino. Zdravilni učinek blata plemenitijo s prav tako zdravilno močjo mineralne vode (»kalaca«), ki izvira nedaleč proč od morja in je precej radioaktivna. Velikoluško blato (in voda) pomagata predvsem pri kroničnem revmatizmu, ženskih boleznih, vnetju živcev, pri lumbagu itn.

Seveda pa ne hodijo dopustniki v Velo luko samo zaradi zdravilišča, ki je danes lepo in sodobno urejeno ter je pod stalno zdravniško kontrolo, temveč kratkomalo zato, ker je kraj zelo primeren za dopust. V samem mestu (pred hotelom Posejdon) in v bližnji okolici (otoček Oslijak, kamor redno vozijo motorni čolni) je vse polno dobrih plaž, plažic ter skritih kotičkov za kopanje.

Vela luka, kakor vsa Korčula, je tako daleč na morju, da tja ne sežejo vplivi neviht in ohladitve s celine. Pa tudi prevroče ni, ker se po ves dan »oglaša« vetrič z morja.

Med drugimi potovalnimi agencijami posreduje dopuste na Korčuli in še posebej v Veli luki tudi »Atlas«, ki organizira ne le bivanje, temveč tudi prevoz z letalom (do Dubrovnika) in avtobusom (do Vele luke). Cena osemdnevnih počitnic v hotelu Posejdon, ki je nov in ima tudi svoj zaprt bazen stane v juniju od 745 do 970 din, v juliju in avgustu največ 1210 din, v septembru pa od 745 do 885 din. Nekoliko cenejše je v hotelu Korkyra. »Atlas« posreduje tudi sobe pri zasebnikih (hrana v hotelu!) po ceni, ki nikoli ne preseže (za osem dni s prevozom) 1010 din. Seveda je mogoče oditi tudi na 15 dnevno letovanje. Dvotedensko letovanje v hotelu Posejdon stane največ 1790 din.

Zanimivo je, da se je za počitnice v aranžmaju ljubljanskega »Atlasa« priglasilo že domala 80 odstotkov tistih, ki so lansko leto letovali z isto agencijo.

Peščena plaža pred veloluškim hotelom Posejdon (Korčula)

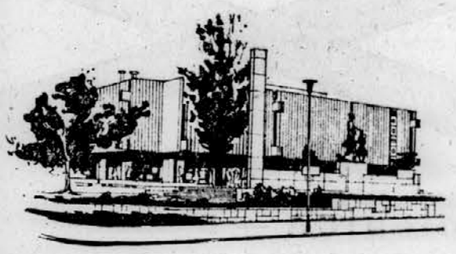

NAMA v Kočevju!

Obiščite pri potovanju skozi Kočevje restavracijo in kegljišče NAME — Kočevje. Restavracija je odprta od 8. do 21.30 ob delavnikih, od 10. do 21.30 ob nedeljah.

Restavracija razpolaga s 150 sedeži ter teraso z 200 sedeži. Kegljišče, ki je štiristezno, je odprto vsak dan od 10. do 23. ure, razen ponedeljka. Priporočamo vam jedila na žaru, postrvi iz lastnega akvarija, vedno sveže prekmurske gibanice, vse vrste divjačine ter točeno odprto pivo. Blagovnica je odprta vsak delavnik NON-STOP od 7. do 19. ure.

4410

SREDI GROSUPLJA
vas vabi
GOSTILNA GROSUPELJČAN in ADAMIČEV HRAM

Odprto vsak dan — tople jedi — velik vrt, telefon: 771-080. 4165

INEX TURIST

— 2 dni DUNAJ — GRAZ (avtobus), odhod: 25. 5.
— 2 dni BRUXELLES (letalo), ogled Medn. razstave ekonomske propagande, odhod: 25. 5
— 2 dni SALZKAMMERGUT (avtobus), Salzburg — St. Wolfgangsee — Bad Ischl — Bad Aussee, odhod: 9. 6.
— 4 dni ITALIJA — ŠVICA — AVSTRIJA (avtobus), odhod: 14. 6.
— 6 dni AZURNA OBALA (avtobus), Firenze — Pisa — San Remo — Monaco — Nice — Cannes — St. Tropez — Genova, odhod: 29. 6.
— 8 dni GRCIJA (vlak, avtobus), Atene — Epidaurus — Mikene — Korint — Delfi — Solun, odhod: 30. 6.
— 12 dni TORONTO — MONTREAL — NEW YORK — WASHINGTON strokovno študijsko potovanje za zdravstvene delavce na Svetovni kongres zdravstvenih ustanov — IHF, odhod: 15. 6
— 16 dni NIAGARA — TORONTO — OTAWA — MONTREAL — BOSTON — NEW YORK — WASHINGTON, turistični program, odhod: 26. 7.

KOLEKTIVE IN DRUGE INTERESENTE OBVEŠČAMO, DA SE ŽE LAHKO PRIJAVIJO ZA LETNE POČITNICE V KAŠTELAH.

Za zaključene skupine, kolektive in šole organiziramo prevoz, izlete, potovanja in strokovne ekskurzije po posebno ugodnih cenah. Prijave in informacije v naših poslovalnicah v Ljubljani, Mariboru in na Jesenicah.

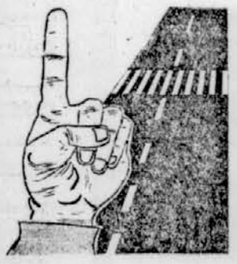

VARNO ČEZ CESTO

-O

JAT

KJE?
BUDVA, HERCEGNOVI, DUBROVNIK, SPLIT, ŠIBENIK, SUPETAR NA BRAČU

KAKO?
BREZPLAČEN POLET Z JAT V SPLIT IN DUBROVNIK

ZAKAJ
JAT PAKET POČITNIC?

NAJCENEJŠE HOTELSKE POČITNICE NA MORJU

Ljubljana, 18. maja (JAT — Jugoslovanski aerotransport) — Jat začenja prodajati posebno novost, svoj paket počitnic na morju, ki zajema 26 izbranih turističnih krajev vzdolž jadranske obale od Ulcinja do Poreča in 39 hotelov visoke B in A kategorije.

V sodelovanju s skupino renomiranih hotelskih podjetij ob Jadranu je Jat sklenil dolgoročen aranžma »počitnic v paketu«, zato da bi tudi domačemu gostu omogočil razmeroma poceni in ugoden dopust v najboljših hotelih ter najlepših krajih na naši morski rivieri, s čimer se vključuje v vsesplošna stabilizacijska prizadevanja ter v prizadevanja omogočiti našemu delovnemu človeku dostopni kakovostni in aktivni dopust.

Jatov paket počitnic je:

POCENI, KAKOVOSTEN, IN GOSPODAREN

Cena paketa počitnic (aranžmaja) je fiksna za vso sezono brez dodatnih ali stranskih stroškov oziroma povišanja cen. Celo več: kakršnokoli povišanje cen prevozov med sezono ne bo vplivalo na ceno paketa, ki velja vso poletno sezono, oktobra pa dobi značaj zimskega paketa.

Kakovost paketa počitnic: Jatov paket vsebuje prevoz z letalom do namembnega kraja (redna linija), prevoz z letališča do hotela in nazaj, polet domov, polno penzionsko ceno v hotelu visoke B kategorije (dvoposteljne sobe), ki so opremljene z WC in tuši.

Ker boste v vsakem primeru potovali z našimi rednimi letali, uresničitev potovanja ni odvisna od števila prijavljencev. Vsak praktično potuje sam.

Gospodarnost (čas) paketa počitnic: Ker boste na dopust oziroma počitnice potovali z letalom, se boste izognili dolgotrajnemu in napornemu potovanju, hkrati pa boste v vsakem primeru prihranili najmanj dva dni časa.

Paket počitnic, ki ga Jat nudi slovenskemu trgu, sloni na rednih letalskih zvezah Ljubljana—Split in Ljubljana—Dubrovnik, pri čemer bo samo v poletni sezoni realizirano v teh smereh 85 poletov, na katerih bo na razpolago več kot 8.500 sedežev; v celoti pa bo preko sezone samo v eni smeri — na morje — 578 posebnih poletov z več kot 80.000 sedeži (paket počitnic za vso državo).

Na južnem Jadranu so na izbiro:

BUDVA: hotela Mediteran in Splendid
HERCEGNOVI: hotela Igalo in Tamaris
DUBROVNIK: hotel A kategorije, Astarea

Na srednjem Jadranu:

SPLIT: hotel Resnik
ŠIBENIK: hotel Solaris
SUPETAR NA BRAČU. hotel Palma

POČITNICE, DOLGE PO ŽELJI: TEDEN DO ŠTIRINAJST DNI
Izven sezone traja od 1. oziroma 6. julija ter od 24. oziroma 26. avgusta naprej, odvisno pač od rednega letala na linijah proti Splitu in Dubrovniku. Zastavljena je tako, da lahko tudi starši šoloobveznih otrok (konec pouka je 20. junija, začetek pa drugi teden v septembru) izkoristijo cenejši izvensezonski paket počitnic.

Z nekoliko višjimi cenami za Jatov paket počitnic v glavni sezoni se skuša doseči, da bi kar največ naših gostov izkoristilo svoj dopust izven največjih »špic« na morju, ko se tako v hotelih kot na plaži kar tare domačih in tujih turistov. Nikakor ne moremo mimo dejstva, da so tudi meseci junij, september in oktober na srednjem in južnem Jadranu znani po izredno toplem in stanovitnem vremenu, ki je največkrat celo ugodnejše kot julija in avgusta, sicer pa ima večina hotelov, ki jih je JAT izbral za svoje pakete, tudi pokrite bazene, tako da ne boste izgubili za kopanje niti enega samega dne v primeru slabega vremena.

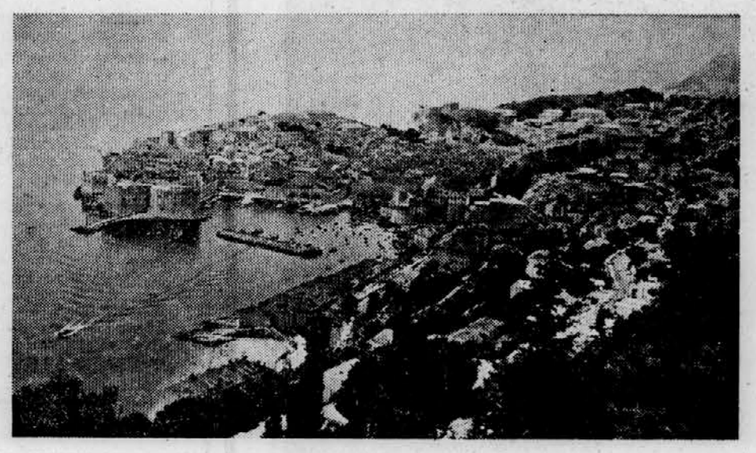

CENA PAKETA POČITNIC:

Tako Jat kot hoteli, s katerimi so sklenili aranžma »paket počitnic«, so maksimalno znižali cene, tako da je cena štirinajstdnevnega dopusta za okrog 30 odstotkov nižja kot so običajne cene, oblikovane na osnovi rednih cen za prevoz in hotelske storitve.

Jatov paket počitnic praktično velja toliko kot bi sicer znesla zgolj penzionska cena hotela, kar z drugimi besedami povedano pomeni, da je prevoz zastonj. Če se boste torej odločili za Jatov paket počitnic, boste na morje in domov leteli praktično brezplačno!

Pri tej zgradbi cene za počitnice v paketu je torej očitno, da odpadejo vsi stroški za posredniške provizije, ekstra profiti, takse itd.

POSEBNI POPUSTI ZA OTROŠKI PAKET

Pri paketu počitnic za otroke nudi Jat posebne popuste:

za otroke do dveh let starosti boste plačali samo pavšalni znesek 100 din, ne glede na dolžino počitnic. V ta znesek je zajet prevoz z letalom, prevoz z letališča do hotela in obratno ter namestitev v hotelu, medtem ko boste hrano za otroka (po dejanskih stroških) plačali v hotelu.

Za otroke, ki so stari do sedem let nudi Jat na ceno paketa 25 odstotkov popusta — z dodatno posteljo v sobi staršev.
Za otroke nad sedem let oziroma tretjo osebo, ki ima dodatno posteljo v dvopostelini sobi, nudi Jat 10-odstotni popust na normalno ceno paketa.

OD SEDEM DO ŠTIRINAJST DNI

Na južnem primorju nudi Jat sedemdnevne, desetdnevne, enajstdnevne in štirinajstdnevne pakete, na dalmatinski rivieri pa sedem, devet, dvanajst in štirinajstdnevne pakete.

JUŽNI JADRAN

Mesto in hotel	CENA PAKETA 7 dni	10 dni	11 dni	14 dni	Doplačilo na dan v visoki sezoni 1. 7. — 25. 8.
BUDVA: Mediteran, Splendid	949.—	1.184.—	1.263.—	1.498.—	25.00
HERCEGNOVI: Igalo, Tamaris	917.—	1.139.—	1.213.—	1.435.—	20.00
DUBROVNIK: Astarea	1.011.—	1.274.—	1.362.—	1.624.—	30.00

SREDNJI JADRAN

	7 dni	9 dni	12 dni	14 dni	6. 7. — 24. 8.
SUPETAR NA BRAČU: Palma	879.—	1.101.—	1.231.—	1.375.—	17.50
SPLIT — KAŠTEL STAFILIĆ: Resnik	894.—	1.042.—	1.267.—	1.417.—	15.00
ŠIBENIK ZABLAĆE: Solaris	896.—	1.047.—	1.273.—	1.424.—	17.50

Možnosti za namestitev otroške posteljice ali dodatnega tretjega ležišča so v vseh hotelih, razen v hotelu Astarea v Dubrovniku.

Doplačilo za enoposteljno sobo je 10,00 din na dan. Enoposteljne sobe so na razpolago v vseh hotelih razen v hotelu Astarea v Dubrovniku.

Dimnik Peter

LIKO VRHNIKA

vabi
k sodelovanju zaradi izpolnitve delovnih mest več sodelavcev, in sicer:

TOZD Parketarna Verd
za novi proizvodni oddelek

1. **več lesnih tehnikov in mojstrov**
   za delovna mesta v pripravi dela in vodenje proizvodnje
2. **več strojnih mizarjev**
3. **nekvalificiranih delavk**

TOZD Tovarna vrat Borovnica

4. **mojstra**
   v oddelku vratarne

TOZD skupne službe podjetja

5. **knjigovodjo saldakontov**
6. **administratorko**
   v kadrovskem sektorju

Poleg splošnih pogojev za zaposlitev so predpisani še naslednji:
pod 1. in 4. lesni tehnik ali delov. šola in 1—2 leti delovnih izkušenj
pod 5. srednja šola in 1—2 leti delovnih izkušenj
pod 6. srednja šola administrativne ali ekonomske smeri

Ostali pogoji: rok prijave 15 dni od objave.

Ponudbe sprejema in daje informacije kadrovski sektor podjetja

4402

Razpisna komisija

DELAVSKE UNIVERZE CELJE

razpisuje
prosti delovni mesti (ni reelekcija)

1. **DIREKTORJA**
2. **RAČUNOVODJE**

Za razpisani delovni mesti morajo kandidati poleg splošnih z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje
pod 1. visoka šolska izobrazba ustrezne smeri z najmanj 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih
— višja šolska izobrazba ustrezne smeri z najmanj 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih
— kandidati morajo imeti moralno-politične kvalitete in organizacijske sposobnosti
pod 2. višja ali srednja šolska izobrazba ekonomske smeri z najmanj 3 leta raznovrstnih delovnih izkušenj in najmanj 1 leto uspešnega dela kot računovodja

Ponudbe z dokazili in življenjepisom vložite v 15 dneh po objavi razpisa na DELAVSKO UNIVERZO CELJE, Cankarjeva 1. 4426

SVET ONKOLOŠKEGA INŠTITUTA V LJUBLJANI

razglaša
prosto delovno mesto

strokovnega pomočnika direktorja

Pogoji za sprejem:
zdravnik splošne prakse ali specialist iz socialne medicine in organizacije zdravstvene službe ali kake druge specialnosti z veseljem za organizacijsko delo.

Pogoj za zasedbo delovnega mesta je tudi uspešno poskusno delo v dobi 6 mesecev.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe z navedbo dosedanjih zaposlitev na kadrovsko službo inštituta v Ljubljani, Zaloška cesta št. 5. 4414

ODDAJA GRADBENIH DEL

Postavitev proizvodne hale skladišč in energetskih objektov v Slovenski Bistrici v celotni površini ca. 5000 m². Gradnja bo etapna.

Vse potrebne podatke za izdelavo ponudb dobijo interesenti pri Industrijskem biroju, Parmova 33, oddelek za nemetale, dipl. ing. Birsa.

Ponudbe naj interesenti pošljejo do 5. junija 1973 na Kovinotehno, Mariborska 7, 63000 Celje (organizacijski inženiring). 4428

»SLOVENIJA PROMET«
export — import
LJUBLJANA, Celovška 106/II

objavlja
po sklepu izvršnega odbora podjetja
RAZPIS za

DIREKTORJA gospodarsko računskega sektorja

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev, mora kandidat za zasedbo delovnega mesta imeti še ESS z najmanj 10 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 3 leta na vodilnem delovnem mestu računovodje.

Izpolnjevati mora tudi pogoje Družbenega dogovora (Ur. list SFRJ št. 13 od dne 15. 3. 1973).

Rok za prijavo je 15 dni po objavljenem razpisu.

Osebni dohodek po določilih Samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnega dohodka za dejavnost trgovine SR Slovenije.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemajo Skupne službe podjetja na gornji naslov.

4413

SVET ZAVODA ZA SLEPO IN SLABOVIDNO MLADINO
LJUBLJANA
Langusova 16

razpisuje
prosta delovna mesta za:

1. **2 tiflopedagoga**
   in sicer:
   1 za vzgojno delo v domu (za gospodinjsko vzgojo)
   1 za pouk (ortopedagog z dopolnilno tiflopedagoško izobrazbo)
   POGOJ: višja izobrazba.
   Nastop 1. septembra 1973.
2. **otroško negovalko**
3. **čistilko-varuhinjo otrok**

Ponudbe pošljite na naslov Zavoda za slepo in slabovidno mladino Ljubljana, Langusova 16. 4425

Razpisna komisija
TOZD MESO ZASAVJE
TRBOVLJE

razpisuje
(reelekcija) po 60. in 105. členu statuta prosti delovni mesti

1. **DIREKTORJA**
2. **RAČUNOVODJE**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:
Pod 1.:
a) višja ali srednja strokovna izobrazba živilske stroke, 10 let prakse, od tega najmanj 4 leta na vodilnem delovnem mestu,
b) VK mesar ali mesarski mojster, 15 let prakse, od tega najmanj 6 let na vodilnem delovnem mestu.
Pod 2.:
a) višja strokovna izobrazba ekonomske smeri, 8 let prakse, od tega najmanj 4 leta na samostojnem odgovornem delovnem mestu,
b) srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri, 10 let prakse, od tega najmanj 5 let na samostojnem odgovornem delovnem mestu.

OD po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke.

Stanovanje ni na razpolago.

Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o strokovnosti in podrobnim opisom dosedanjega dela v 15 dneh po objavi — razpisni komisiji podjetja.

4389

DOPUST ZA POTOVANJE IN DOPUST

Trpežen kovček
iz najboljšega skaja v štirih različnih barvah, 65x70 cm od
349,— S

Moške mrežaste srajce
iz čistega bombaža, zračne in hladne, različne barve samo
55,— S

Potovalke
iz najboljšega skaja in s krepkim držajem samo
169,— S

Zračne blazine
s povišanim zglavjem, šestdelne samo
55,— S

Obutev za telovadbo in taborjenje
iz platna, ki prepušča zrak in s trpežnim podplatom, modro/bela, od
22,50 S

MOM 2000 Moden Müller MOM 2000
CELOVEC — KLAGENFURT GRADEC — GRAZ

PRVO GRADBENO PODJETJE SLOVENIJE, KI JE BILO S SVOJIMI TOZD VPISANO V REGISTER PODJETIJ

sgp **Konstruktor**

TOZD GRADBENIK, LENDAVA
TOZD MARIBOR
TOZD POMURJE, MURSKA SOBOTA

— Kot prvi graditelj stanovanj za tržišče v Sloveniji bo delovni kolektiv SGP Konstruktor v letu 1973 povečal obseg gradnje stanovanj za delavce.

— Cene svojih stanovanj kakor tudi kalkulacije bo kolektiv SGP Konstruktor v prihodnje javno objavljal.

— Pogodbene cene stanovanj zgrajenih za trg so fiksne. Nikoli niso bile naknadno zaračunane razlike v ceni.

— Združene organizacije planirajo v letu 1973 realizacijo doma in v tujini v vrednosti 470 milijonov din.

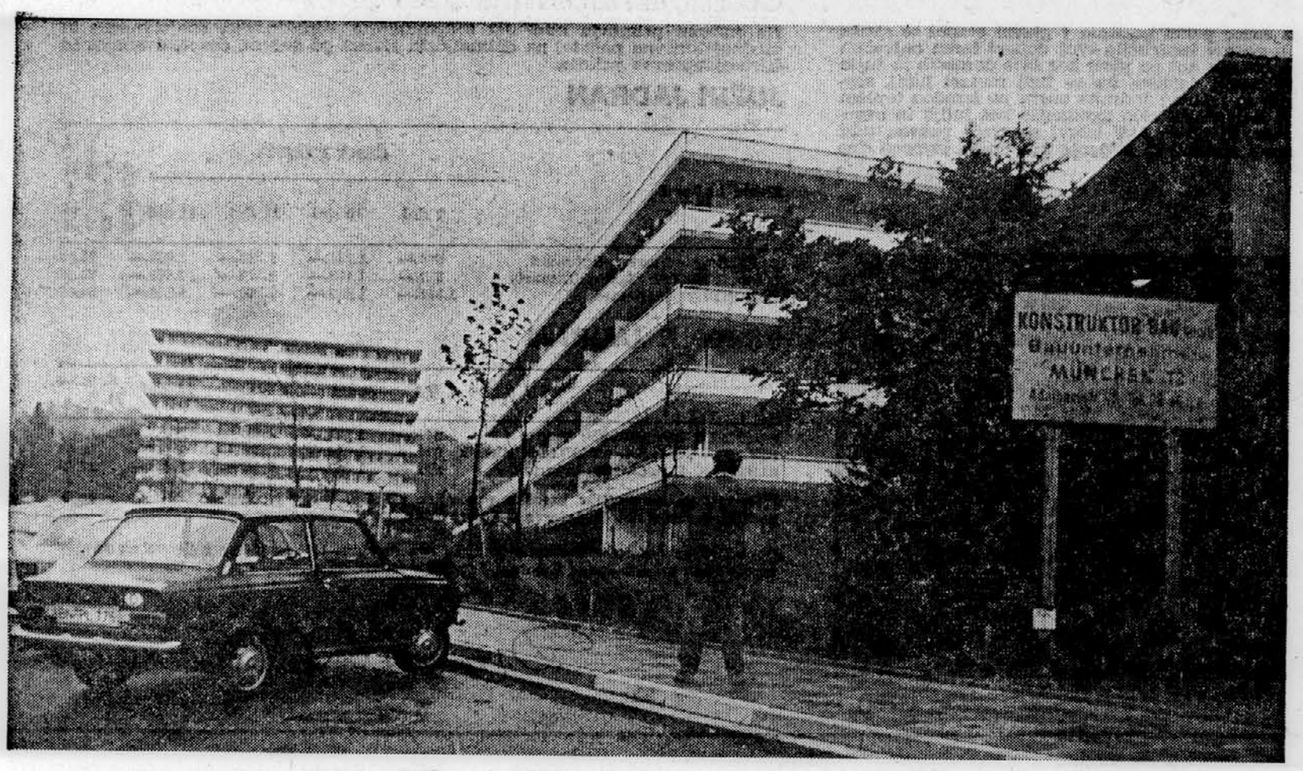

Trgovsko podjetje na veliko in malo s servisi

AVTO CELJE

CELJE, Ljubljanska 11

VAM NUDI
osebne avtomobile
ZASTAVA

101
1300 P
1300 Luxe
1500 Familiare
750 T in 750 K

za dinarska in devizna vplačila

Posebna ugodnost:
za plačilo v konvertibilni valuti — popust 3 % dobava vozil takoj po vplačilu

Obiščite prodajalno avtomobilov v Celju, Ljubljanska 11 ali zahtevajte informacije po telefonu 22-180

ZASTAVA 101

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja

KOVINARSTVA
» M A J A «
LJUBLJANA, Celovška 182/a

razpisuje
prosto delovno mesto

DIREKTORJA
(ni reelekcija)

Kandidati, ki se bodo prijavili na razpis, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
— imeti morajo visoko ali višjo šolsko strokovno izobrazbo strojne, gradbene ali ekonomske smeri ter najmanj 5 let prakse v isti ali sorodni stroki
— da ni bil kaznovan za kazniva dejanja zoper ljudstvo in državo, zoper narodno imovino in službeno dolžnost oz. zaradi kršitve pravic samoupravljanja
— da mu ni s sodbo prepovedano opravljanje dolžnosti direktorja.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe komisiji za razpis delovnega mesta direktorja delovne organizacije v 15 dneh od dneva objave razpisa. Po izvedbi ustreznega postopka bodo vsi kandidati prejeli odgovor na svojo ponudbo.

Pismena ponudba mora vsebovati vse potrebne podatke, kot tudi kratek življenjepis z opisom dosedanjega službovanja; predložiti je treba vse ustrezne dokumente o izobrazbi in potrdilo o nekaznovanju.

4406

GRAND HOTEL
METROPOL
PORTOROŽ

Po členu 189 Statuta podjetja

razpisuje
komisija za razpise prosto delovno mesto

ŠEFA gospodarskega sektorja

Poleg splošnih pogojev in moralno politične neoporečnosti mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

da ima višjo ekonomsko ali komercialno šolo s 5 let prakse na vodilnem delovnem mestu ali srednjo šolo ekonomske smeri z 10-letno prakso, od tega 5 let na vodilnih mestih.

Vlogi naj kandidat priloži dokaze o dosedanjih zaposlitvah in jo naslovi na razpisno komisijo podjetja.

Rok trajanja razpisa 8 dni od dneva objave.

Stanovanja ni na razpolago. 4439

Poslovno združenje energetike SR Slovenije

V LJUBLJANI
Hajdrihova 2/III

razpisuje
prosta delovna mesta za:

1. **VODJO oddelka za razvoj energetike ter energetik za premog in uran**
2. **VODJO oddelka za ekonomske analize in dokumentacijo**
3. **VODJO splošnih služb in pravni svetovalec**
4. **ENERGETIKA za nafto in plin**
5. **EKONOMISTA — ANALITIKA**
6. **GLAVNEGA RAČUNOVODJO**
7. **STENODAKTILOGRAFA — ARHIVARJA**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:
pod 1.: da ima visoko šolo tehnične stroke in 10 let prakse;
pod 2.: da ima visoko šolo tehnične ali ekonomske stroke in 10 let prakse;
pod 3.: da ima visoko šolo pravne stroke in 10 let prakse;
pod 4.: da ima visoko šolo tehnične stroke in 8 let prakse;
pod 5.: da ima visoko šolo ekonomske stroke in 7 let prakse;
pod 6.: da ima višjo šolo ekonomske stroke in 7 let prakse;
pod 7.: da ima srednjo šolo in 4 leta prakse.

Ponudbe sprejema tajništvo biroja Združenja v Ljubljani, Hajdrihova 2/III 10 dni po objavi. 4446

» A N G R O S E R V I S «
trgovsko podjetje za promet blaga na veliko in malo
BEOGRAD, Ul. Nušićeva 3/IV
telefona 338-718 in 339-856

O G L A Š A prosta delovna mesta za:

1. **SAMOSTOJNEGA KOMERCIALNEGA REFERENTA**
za delo pri prometu tehničnega in elektrotehničnega blaga ter materiala s sedežem v Beogradu
2. **SAMOSTOJNEGA KOMERCIALNEGA REFERENTA**
za delo pri prometu kmetijskih izdelkov, kolonialnega blaga, živil in drugo s sedežem v Beogradu
3. **SAMOSTOJNEGA KOMERCIALNEGA PREDSTAVNIKA**
s sedežem v Ljubljani
4. **SAMOSTOJNEGA KOMERCIALNEGA PREDSTAVNIKA**
s sedežem v Zagrebu
5. **SAMOSTOJNEGA KOMERCIALNEGA PREDSTAVNIKA**
s sedežem v Sarajevu
6. **SAMOSTOJNEGA KOMERCIALNEGA PREDSTAVNIKA**
s sedežem v Kopru
7. **SAMOSTOJNEGA KOMERCIALNEGA PREDSTAVNIKA**
s sedežem na Reki
8. **SAMOSTOJNEGA KOMERCIALNEGA PREDSTAVNIKA**
s sedežem v Novi Gorici
9. **SAMOSTOJNEGA KOMERCIALNEGA PREDSTAVNIKA**
s sedežem v Postojni
10. **SAMOSTOJNEGA KOMERCIALNEGA PREDSTAVNIKA**
s sedežem v Boru
11. **DIPLOMIRANEGA PRAVNIKA-ico**
za delo pri pravnih in splošnih opravilih v direkciji podjetja

POGOJI:

— za delovna mesta od 1. do 10. — visoka ali višja šolska izobrazba z delovno prakso nad 5 let oziroma srednja strokovna izobrazba z delovno prakso nad 10 let pri opravilih prometa trgovskega blaga;
— za delovno mesto pod 11. pravna fakulteta z delovno prakso nad 3 leta pri pravnih in splošnih opravilih v gospodarstvu

Posebni pogoji:
— vsi kandidati, ki bodo poslali prijave za sprejem v delovno razmerje, morajo priložiti dokazila o nekaznovanju in da niso v kazenski preiskavi.
— Kandidati, ki konkurirajo za samostojne komercialne predstavnike, morajo imeti obvezno svoj avtomobil in telefon v stanovanju.
— Osebni dohodek in nadomestila namesto osebnega dohodka bodo uredili po pravilniku o razdelitvi dohodka in osebnih dohodkov.
— S samostojnimi komercialnimi predstavniki bodo sklenili poseben sporazum o načinu nagrajevanja in izplačila osebnih prejemkov po ustvarjenih ekonomskih dosežkih v prometu trgovskega blaga.
— Delovno razmerje takoj ali po sporazumu.
— Prijave pošljite po pošti ali oddajte osebno.

»ANGROSERVIS« — Beograd
4405

Iščemo

PAZNIKA

za Cankarjevo sobo na Rožniku za trikrat tedensko.

Informacije v Mestnem muzeju, Gosposka 15, od 10. do 12. ure. 4419

Gostinsko podjetje
S O Č A
Most na Soči

razpisuje
prosta delovna mesta za:

1. **vodjo obrata**
gostilne Vuga Most na Soči
pogoj: visokokvalificiran gostinski delavec ali kvalificiran gostinski delavec s 3-letno delovno prakso
2. **vodjo kuhinje**
v hotelu Soča Most na Soči
pogoj: visokokvalificiran kuhar ali kvalificiran kuhar s 5-letno delovno prakso
3. **KV kuharja(-ico)**
za hotel Soča v Mostu na Soči in za gostilno Kotlar v Kobaridu
4. **dve natakarici-šankistki**
za hotel Soča v Mostu na Soči
pogoj: kvalificirana natakarica ali priučena gostinska delavka s 4-letno prakso
5. **dve natakarici**
za gostilno Kotlar v Kobaridu
pogoj: kvalificirana natakarica ali priučena gostinska delavka
6. **knjigovodjo kalkulanta**
pogoj: srednja ekonomska izobrazba
7. **administratorja-personalca**
pogoj: dveletna administrativna šola

Samske sobe zagotovljene.

Kandidati naj pošljejo pismeno vlogo z navedbo kvalifikacij in dosedanje zaposlitve do 31. 5. 1973 na naslov: Gostinsko podjetje »Soča«, Most na Soči. 4420

NOVOTEKS
NOVO MESTO

RAZPISUJE

za šolsko leto 1973/74 naslednje štipendije:

1. TEHNIŠKA TEKSTILNA ŠOLA
   a) predilski oddelek 2 štipendiji
   b) tkalski oddelek 2 štipendiji
   c) kemijski oddelek 2 štipendiji
   d) konfekcijski oddelek 12 štipendij
2. TEHNIŠKA ŠOLA ZA STROJNO STROKO 1 štipendijo
3. TEHNIŠKA ELEKTRO ŠOLA oddelek za jaki tok 1 štipendijo
4. ADMINISTRATIVNA ŠOLA 5 štipendij
5. EKONOMSKA ŠOLA 5 štipendij
6. VIŠJA ŠOLA ZA SOCIALNE DELAVCE 1 štipendijo
7. FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO 1 štipendijo
8. FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO oddelek za jaki tok 1 štipendijo
9. FAKULTETA ZA SOCIOLOGIJO, POLITIČNE VEDE IN NOVINARSTVO kadrovsko-organizacijska smer 1 štipendijo
10. VISOKA ŠOLA ZA TELESNO KULTURO rekreaciiska smer 1 štipendijo
11. EKONOMSKA FAKULTETA 4 štipendije

Pod točkami 1a, 1b, 1c, 1d, 2, 3, 7 in 8 imajo prednost moški kandidati.

Pogoji za dodelitev štipendije:
— kandidati za srednje šole morajo imeti v zadnjem obiskovanem razredu najmanj prav dober uspeh in odlično oceno v vedenju;
— kandidati za visokošolski študij morajo imeti v četrtem razredu srednje šole in pri zaključnem izpitu vsaj dober učni uspeh;
— kandidati, ki že študirajo na fakulteti, se lahko udeležijo razpisa, če bodo imeli pogoje za vpis v višji letnik in če so na dosedanjih izpitih dosegli v povprečju vsaj dobro oceno.

Prosilci naj prošnji priložijo zaključno spričevalo ali potrdilo o dosedaj opravljenih izpitih z ocenami in kratek življenjepis.

Prošnje sprejema kadrovski oddelek tekstilne tovarne NOVOTEKS Novo mesto, do 30. junija 1963.

Višina štipendij je določena po pravilniku o izobraževanju in strokovnem izpopolnjevanju.

4421

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA V SR SLOVENIJI,
CENTRALA LJUBLJANA

vabi
k sodelovanju nove sodelavce za delovna mesta

PROGRAMERJEV AOP

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Interesenti naj se pismeno prijavijo ali osebno zglasijo na razgovor v kadrovsko službo Službe družbenega knjigovodstva v SR Sloveniji, centrali Ljubljana, Čopova 38—III., kjer bodo dobili podrobnejše informacije.

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA V SR SLOVENIJI, CENTRALA LJUBLJANA
4422

ASTRA
VELETRGOVINA
LJUBLJANA, Titova 77

objavlja
prosta delovna mesta:

1. VODJO informacijsko-dokumentacijske službe
ekonomska, pravna fakulteta, fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo ali višja upravna šola z delovnimi izkušnjami na področju informacijske dejavnosti.
2. PRAVNEGA REFERENTA
diplomirani pravnik z delovnimi izkušnjami v pravnih zadevah v gospodarstvu.
3. FINANČNEGA KNJIGOVODJO
višja ali srednja strokovn izobrazba z večletnimi delovnimi izkušnjami v finančni stroki, obvezno poznavanje finančnega knjigovodstva.
4. SALDAKONTISTA
srednja strokovna izobrazba z delovnimi izkušnjami v finančni stroki, po možnosti na takem delovnem mestu.
5. VODJO referata birotehnike
višja ali srednja izobrazba ekonomske ali tehnične smeri s 3 do 7-letnimi delovnimi izkušnjami na samostojnih komercialnih opravilih v trgovini tehnične stroke.
6. PRODAJNEGA REFERENTA
za prodajo birotehnike
višja ali srednja izobrazba tehnične ali ekonomske smeri z delovnimi izkušnjami na komercialnem področju, zaželena praksa v tehnični stroki.
7. ARANŽERJA
aranžerska šola z delovnimi izkušnjami na tem delovnem mestu
8. SERVIRKO
kvalificirana gostinska delavka z delovnimi izkušnjami
9. TRANSPORTNEGA DELAVCA
nekvalificiran delavec z opravljenim izpitom za moped ter odsluženim vojaškim rokom.
10. SNAŽILKO
za poln delovni čas.

Za vsa delovna mesta je določeno poskusno de... Prednost imajo kandidati s stanovanjem v Ljubljani. Osebni dohodki so določeni s Pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov.
Objava velja 10 dni po objavi.

Ponudbe z navedbo strokovne izobrazbe in dosedanje prakse sprejema kadrovski oddelek podjetja (tel. 315-955).
4440

IMP
INDUSTRIJSKO MONTAŽNO PODJETJE
Ljubljana, Titova 37

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

ZA IZVEDBENO—PROJEKTIVNI BIRO, Ljubljana, Titova 37

več diplomiranih strojnih in elektroinženirjev ter tehnikov
za delo v izvedbeno-projektivnem biroju podjetja
POGOJ: diploma ustrezne šole, odslužen vojaški rok
vodjo oddelka za standardizacijo in tipizacijo
POGOJ: diploma strojne fakultete, praksa zaželena
samostojnega planerja-analitika
POGOJ: diploma ekonomske fakultete, odslužen vojaški rok

ZA UPRAVO PODJETJA, Ljubljana, Titova 37

referenta za delovna razmerja
POGOJ: srednja strokovna izobrazba administrativne ali ekonomske smeri in praksa na podobnem delovnem mestu
operaterja sistema IBM 3
v biroju za organizacijo in mehanografijo
POGOJ: diploma tehniške srednje šole elektro smeri ali končana gimnazija ter 2 leti prakse ali končana šola za KV delavce elektro smeri in 8 let prakse, vsaj delno znanje angleškega jezika, uspešno opravljen IBM test in odslužen vojaški rok

ZA TOVARNO ELEKTRONAPRAV, Ljubljana, Vojkova 58

referenta v pripravi dela
POGOJ: diploma srednje tehniške šole elektro smeri — jaki tok in vsaj 2 leti delovnih izkušenj na podobnem delovnem mestu, odslužen vojaški rok.
konstrukterja
POGOJ: diploma srednje tehniške šole elektro smeri — jaki tok in vsaj 2 leti delovnih izkušenj na podobnem delovnem mestu, odslužen vojaški rok
administrativnega referenta v splošni službi
POGOJ: dveletna administrativna šola

ZA LIVARNO V IVANČNI GORICI

mojstra v livarni
POGOJ: diploma srednje tehniške šole — metalurška smer, stanovanje po dogovoru
laboranta v tehnološkem laboratoriju
POGOJ: metalurški tehnik ali laborant, odslužen vojaški rok
tehničnega risarja
POGOJ: tečaj za tehničnega risarja

ZA IMP — OBRAT V KOPRU, Koper, Ul. 15. n...ja št. 4

samostojnega projektanta za centralno ogrevanje
POGOJ: diploma strojne fakultete — energetska smer. Lahko brez prakse
dva šefa montaže
POGOJ: višja ali srednja strokovna izobrazba strojne-energetske smeri in vsaj 3 leta prakse v stroki in odslužen vojaški rok
vodjo skladiščne službe
POGOJ: KV trgovski pomočnik in vsaj 5 let prakse v železninarski stroki. Prednost imajo poslovodje ali KV monter za centralno kurjavo oziroma vodovodno instalacijo in vsaj 5 let prakse v stroki
referenta v nabavni službi
POGOJ: srednja strokovna izobrazba strojne smeri in nagnjenost do komercialnih poslov ali diploma ekonomske srednje šole. Odslužen vojaški rok
dva izolaterja
POGOJ: zaključni izpit ustrezne poklicne šole in odslužen vojaški rok

Zasedba delovnih mest je možna takoj ali po dogovoru. Osebni dohodki in poskusno delo po pravilniku podjetja.

Ponudbe sprejema kadrovski oddelek podjetja, Titova 37, Ljubljana; za obrat CKV Koper pa splošna služba obrata, Koper, Ul. 15. maja št. 4 — 15 dni po objavi.
4412

GRADBENO PODJETJE
TEHNIKA LJUBLJANA
LJUBLJANA, Vošnjakova 8

razpisuje
naslednja prosta delovna mesta:

REFERENTA za delo v fakturnem oddelku
REFERENTA za delo v materialnem knjigovodstvu
Pogoj: srednja ekonomska ali administrativna šola — praksa zaželena; lahko tudi začetnik
3 PRIPRAVNIKE
ekonomska srednja ali administrativna šola

Pismene ponudbe pošljite z navedbo dosedanjih zaposlitev v Splošni sektor GP »Tehnika« Ljubljana, Vošnjakova 8. Rok prijave 15 dni po objavi oglasa.
4437

Razpisna komisija pri
LEKARNI MURSKA SOBOTA

razpisuje
prosta delovna mesta za:

1. **računovodjo**
2. **diplomiranega farmacevta**
3. **farmacevtskega tehnika**

POGOJI:

pod 1.: višja šola ekonomsko finančne smeri, 4 leta prakse v računovodstvu. Kandidati morajo imeti sposobnost za organizacijo dela in dela z ljudmi, natančnost in vestnost ter, da imajo moralno politične vrline.
Poskusna doba 3 mesece.

Pod 2.: diplomirani farmacevt z opravljenim stažem.

Pod 3.: končana srednja farmacevtska šola.

Ponudbe za računovodjo pošljite v 10 dneh od objave v časopisu, za ostali razpisani mesti pa do 30. 5. 1973. Nastop službe za razpisana mesta mogoč takoj.

Ponudbi priložite diplomo, življenjepis in potrdilo o nekaznovanju.

Stanovanja ni.
4363

Pletenina
tovarna trikotažnega perila, Zaloška c. 14

razpisuje

javno dražbo
naslednjih osnovnih sredstev:

LIKALNI STROJ
(stroj za likanje trikotažnih izdelkov)
izklicna cena 10.000.— din

POLAGALNI STROJ
(stroj za polaganje okroglega pletiva)
izklicna cena 15.000.— din

Licitacija bo 25. 5. 1973. ob 7. uri s tem, da ima prednost pri licitaciji družbeni sektor, takoj za njim pa zasebni.

Vsak interesent mora pri licitaciji položiti 10 % polog od izklicne cene predmeta, za katerega bo licitiral, in izjavo delovne organizacije o plačilnih sredstvih. Ogled predmetov je mogoč 1 uro pred licitacijo v prostorih podjetja.
4336

Podjetje za napredek stanovanjskega in javnega okolja
AMBIENT
LJUBLJANA
Mestni trg 25/II

išče

FINANČNEGA KNJIGOVODJO

POGOJI: srednja izobrazba, praksa na enakem ali podobnem delovnem mestu. Trimesečno poskusno delo. Nastop delovnega mesta takoj ali po dogovoru.

Pismene prijave z navedbo izobrazbe in dosedanjega dela pošljite 14 dni po objavi razglasa na AMBIENT, Mestni trg 25/II.
4429

Osnovna šola
dr. Vita Kraigherja

razpisuje
prosto delovno mesto

SNAŽILKE

Nastop 1. 6. 1973.

Osebni dohodek po samoupravnem dogovoru.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.
4434

METIND
TOVARNA KOTLOV IN RADIATORJEV
ZDRUŽENA KOVINSKA INDUSTRIJA
RADIJATOR ZRENJANIN
JUGOSLAVIJA

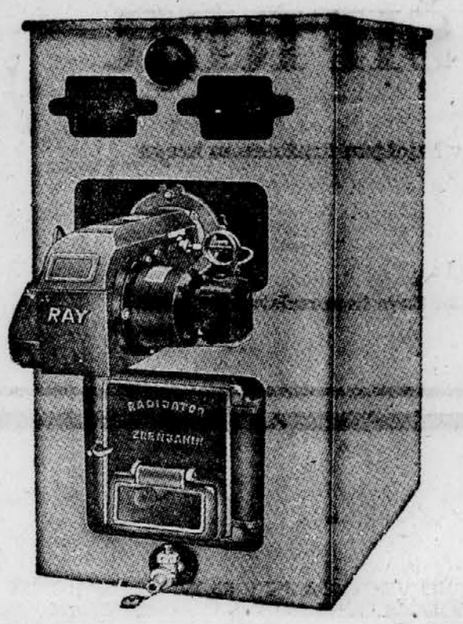

USTANOVLJENA 1932. LETA

PROIZVAJAMO:

— lite radiatorje tipa »TERMA-5« v 11 velikostih;
— lite kotle tipa »ETAZ-2« za trda goriva od 22.800 do 44.400 kcal/h;
— lite kotle tipa »METEOR-1« za trda, tekoča in plinasta goriva od 19.800 do 45.500 kcal/h;
— lite kotle tipa »NEO-VULKAN-1« za trda goriva od 48.000 do 156.000 kcal/h;
— lite kotle tipa »NEO-VULKAN-3« za trda goriva od 179.000 do 388.000 kcal/h;
— lite kotle »VULKAN-SUPER« za trda, tekoča in plinasta goriva od 218.000 do 583.200 kcal/h.

PROJEKTIRAMO:
— instalacije centralne kurjave, obvezno je vključena oprema naše proizvodnje

MONTIRAMO IN OPRAVLJAMO SERVIS:
— kotlarne, oljnepotisne gorilnike za tekoča goriva (lahka in težka), bojlerje vseh dimenzij za potrebe industrije, obrti in gospodinjstva.

Za vsa pojasnila se obrnite pismeno, osebno ali prek telefona: centrala (023) 23-130 komercialni sektor 24-941 in 24-565.
3148

AUTO SPORT
TRST
UL. XXX OTTOBRE 17, TEL. 61620

Vse, kar potrebujete za vaš avtomobil!

Obiščite nas — Cene ugodne!

V zalogi vse za
ZASTAVO 101 in FIAT 127

Svet zavoda
PIONIRSKEGA DOMA
»CVETKE JERINOVE«
CELJE, Ulica 29. novembra št. 14

ponovno
razpisuje
prosto delovno mesto

UČITELJA PB

PU — slovenski jezik

POGOJI: končana PA
4360

OBVESTILO
CESTNO PODJETJE NOVO MESTO

obvešča
vse interesente

da sprejema ponudbe za kiperske prevoze agregatov, gramoza in asfaltnih mas za gradbeno sezono 1973.

V ponudbi mora biti navedena cena prevoza po ton/km za posamezne razdalje. Z izbranimi ponudniki bodo sklenjene posebne pogodbe. Obvestilo o sprejemanju ponudb velja za družbeni in za zasebni sektor.

Rok za pošiljanje ponudb je do 24. maja 1973.
4361

PROMETNO HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE VIATOR LJUBLJANA
VIATOR

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

TOZD HOTELI IN ŽIČNICE KAMNIK
1. **KUHARJA**
TOZD STORITVENE DEJAVNOSTI
2. **KUHARJA**
3. **2 POMOŽNI KUHINJSKI DELAVKI**
4. **2 ČISTILKI**

Kandidati bodo sprejeti na delo s polnim delovnim časom za nedoločen čas in s posebnim pogojem poskusnega dela 1 mesec.

Pismene ponudbe z opisom dosedanjega dela pošljite kadrovsko-socialni službi podjetja Viator, Ljubljana, Celovška 166, do vključno 28. 5. 1973.
4430

ELEKTRARNA ŠOŠTANJ
odbor za odnose v podjetju

razpisuje
za šolsko leto 1973/74 naslednje

ŠTIPENDIJE

gradbena fakulteta — 2 štipendiji
elektro fakulteta — 2 štipendiji
strojna fakulteta — 2 štipendiji
višja tehniška šola oddelek za elektrotehniko — 1 štipendija
ekonomska srednja šola — 1 štipendija
elektrotehniška srednja šola — 2 štipendiji
ekonomska fakulteta — 1 štipendija

Prav tako bomo v uk sprejeli

11 NOVIH UČENCEV,

in sicer:

ključavničar — 7 učencev
strugar — 1 učenec
obratni elektrikar — 3 učenci

Kandidati za štipendije morajo vložiti prošnje (Obr. 1,65) ter priložiti
— zadnje šolsko spričevalo ali potrdilo o opravljenih izpitih
— potrdilo o premoženjskem stanju (Obr. 0,12)

Kandidati za učence morajo predložiti:
— spričevalo o končanem 8 razredu osnovne šole
— izpisek iz rojstne matične knjige
— zdravniško spričevalo

Prošnje z dokumenti morajo kandidati vložiti do 1. julija 1973 na naslov Elektrarna Šoštanj, kadrovski oddelek.
4435

Vaša košarica za nakupovanje

po ugodnih Quelle cenah vam pomaga varčevati pri vsakdanjem nakupovanju! Napolnite jo z blagom, ki vam ga posebno poceni nudimo v velikem in modernem oddelku za živila pri

Quelle
Veleblagovnica Celovec/Klagenfurt, Neuer Platz 13
Trgovina Quelle za nakupe vesele

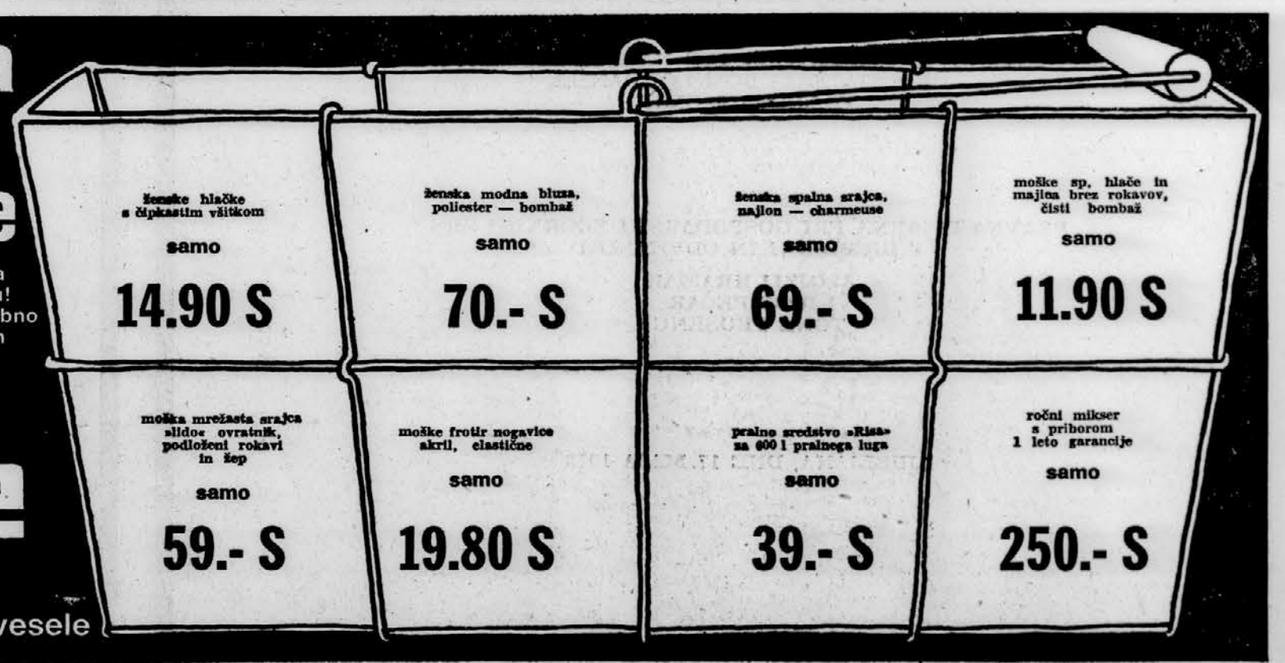

Umrl je naš najdražji

MARJAN ŠIFRER

Na njegovo željo ga bomo pokopali v najožjem družinskem krogu

Njegovi:

žena Dora, sin Marjan, hčerka Sava in sorodstvo

PETROL

LJUBLJANA

Poslovna enota ZALOG

objavlja
prosta delovna mesta

1. **pomočnika skladiščnika**
2. **več skladiščnih delavcev**

POGOJ:
pod 1.: KV delavec v trgovini
pod 2.: PK delavec

Poskusna doba traja 6 mesecev.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe na naslov: PETROL, Poslovna enota Zalog, Zalog pri Ljubljani. 4388

LIP, lesna industrija BLED
Svet za izobraževanje

razpisuje
v šolskem letu 1973/74 naslednje

ŠTIPENDIJE:

- **3 štipendije na tehniški šoli — lesni oddelek**
- **2 štipendiji na tehniški šoli — gradbeni oddelek**
- **1 štipendijo na fakulteti za gradbeništvo**
- **1 štipendijo na fakulteti za strojništvo**
- **1 štipendijo na fakulteti za elektrotehniko — šibki tok**
- **1 štipendijo na ekonomski fakulteti**
- **1 štipendijo na biotehnični fakulteti — lesni oddelek**

Vsi kandidati bodo opravili psihotehnični test.

Vloge s kratkim življenjepisom in prepisom zadnjega šolskega spričevala sprejema splošni sektor podjetja do 5. julija 1973. 4418

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

razpisuje
prosta delovna mesta za:

VODJO finančno ekonomske službe

pogoj: visoka šol. izobrazba ekonomske smeri in 8 let prakse

GLAVNEGA RAČUNOVODJE ZD

pogoj: višja šolska izobrazba ekonom. smeri in 5 let prakse

Razpis velja 15 dni od objave. Kandidati naj svoje vloge naslovijo na Zdravstveni dom Celje — odboru za delovna razmerja.

K vlogam morajo predložiti dokazila o zahtevanih pogojih, življenjepis in potrdilo o nekaznovanju. 4443

Svet
osnovne šole
Srečka Kosovela
SEŽANA

razpisuje
prosto delovno mesto

UČITELJA
razrednega pouka za nedoločen čas na zunanjem oddelku v Štjaku.

Na razpolago je družinsko stanovanje in poseben dodatek za težko delovno mesto.

Nastop službe s 1. septembrom 1973.

UČITELJA
za delo v podaljšanem bivanju za nedoločen čas

POGOJ: končana PA — smer ortopedagog. 4444

---

oglašujte v dnevniku

DELO

Komisija za delovna razmerja pri
BIROJU ZA OPERACIJSKE IN TRŽNE RAZISKAVE
LJUBLJANA
Titova c. 19/I

objavlja
prosto delovno mesto

STROJEPISKE I a

Pismene ponudbe pošljite v 14 dneh po objavi.

Osebni dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. 4385

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE V 55. LETU STAROSTI PREMINIL NAŠ DOLGOLETNI SODELAVEC IN ČLAN

FRANČEK LIST-MARKO

BIVŠI NAČELNIK ODDELKA ZA GRADBENE IN KOMUNALNE ZADEVE, NOSILEC PARTIZANSKE SPOMENICE 1941 IN DRUGIH ODLIKOVANJ

OD NAŠEGA DOBREGA IN POŽRTVOVALNEGA TOVARIŠA IN SODELAVCA SE BOMO POSLOVILI V PETEK, 18. MAJA 1973, OB 17.45 NA ŽALAH IZ JOŽEFOVE MRLIŠKE VEŽICE

SKUPŠČINA OBČINE, OBČINSKI ODBOR ZZB NOV, KOMITE OBČINSKE KONFERENCE ZKS IN OBČINSKA KONFERENCA SZDL LJUBLJANA VIČ-RUDNIK

Po dolgoletnem trpljenju nas je v 64. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, ded

MIROSLAV KAVŠEK

upokojenec

Od njega se bomo poslovili v petek, 18. maja 1973, ob 16. uri iz mrliške vežice na Dolu

Žalujoči:

žena Elza, sin Niko z družino in drugo sorodstvo

Hrastnik, 17. maja 1973

Podjetje
KOMUNALA TRBOVLJE
SAVINJSKA C. 11 a

razglaša
javno prodajo

avto kombija IMV-furgon
voznega

dne 23. maja 1973 ob 8. uri zjutraj.

Izklicna cena je 9.000,00 din.

Prednost ima družbeni sektor.

Ogled je mogoč vsak dan od 8. do 12. ure, razen sobote. 4411

V 81. letu starosti nas je za vedno zapustil naš ljubi papa, ded, praded, brat, svak in stric

Albert Čok

šolski upravitelj v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 18. maja 1973, ob 16.30 na pokopališču v Kopru

Žalujoče hčere:

Milvana, Klara, Nada, sin Dimitrij z družinami, sestra Amalija, bratje Nando, Mirko, Drejče, Miljo in Herman z družinami ter drugo sorodstvo

Koper, Ljubljana, Piran, Buzet, Trst, 17. maja 1973

Sporočamo žalostno vest, da je po težki bolezni, v 79. letu starosti, umrla naša draga mama, babica in teta

Angela Kočar

vdova po fotografu iz Zagorja ob Savi

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 19. maja, ob 16. uri iz mrliške vežice v Domžalah.

Žalujoči:

hčerka Danica, zet Vinko Pecelj, vnuka Danica in Marjan, Anica z možem Savom in drugo sorodstvo

---

ZA VEDNO NAS JE ZAPUSTIL NAŠ

MARJAN ŠIFRER

ODVETNIK V LJUBLJANI

SOUSTANOVITELJA ZAVODA TER NAŠEGA SODELAVCA IN PRIJATELJA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

PRAVNA PISARNA PRI GOSPODARSKI ZBORNICI SRS V LJUBLJANI IN ODVETNIKI

ALOJZIJ KRAMAR
LJUBO PEČAR
TONE PROSENC

LJUBLJANA, DNE 17. MAJA 1973

PO TEŽKI, ZAHRBTNI IN DOLGOTRAJNI BOLEZNI JE UMRL NAŠ NEKDANJI DOLGOLETNI SODELAVEC

ing. JANEZ BENKOVIČ

VODJA DISPEČERSKE SLUŽBE SLOVENSKEGA ELEKTROGOSPODARSTVA V POKOJU

POGREB POKOJNIKA BO DANES OB 11. URI IZ JANEZOVE KAPELICE NA ŽALAH V LJUBLJANI

NEUMORNEGA DELAVCA IN DOBREGA DELOVNEGA TOVARIŠA SE OB NJEGOVI SMRTI SPOMINJAJO VSI SODELAVCI Z GLOBOKIM SPOŠTOVANJEM IN GA BODO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

ZDRUŽENO PODJETJE ELEKTROGOSPODARSTVO SLOVENIJE Z ZDRUŽENIMI DELOVNIMI ORGANIZACIJAMI DRAVSKIH ELEKTRARN, SAVSKIH ELEKTRARN, SOŠKIH ELEKTRARN, TERMOELEKTRARNE BRESTANICA, TERMOELEKTRARNE ŠOŠTANJ, TERMOELEKTRARNE TRBOVLJE, TOPLARNE LJUBLJANA IN SKUPNIH SLUŽB

LJUBLJANA, 18. MAJA 1973

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage babice, tašče, svakinje in tete

AMALIJE MODIC

roj. Krašovec
gostilničarke v Grahovem pri Cerknici

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom in znancem za njihovo pomoč v težkih urah. Vsem lepa hvala za poklonjeno cvetje in izraze sožalja. Posebna hvala pa ženam iz Grahovega

Modičevi in drugo sorodstvo

Grahovo, 15. maja 1973

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega in nepozabnega moža in očeta

FRANCA ZDEŠARJA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, za poklonjene prekrasne vence in cvetje ter za ustne in pismene izraze sožalja. Posebno se zahvaljujemo za izkazano mu poslednjo čast prostovoljnemu gasilskemu društvu Ljubljana-Brdo in za nadvse lepe in prisrčne poslovilne besede tov. Certanca. Enaka zahvala viški duhovščini za pogrebni obred in za tolažilne besede v času bolezni. Zahvala tudi dr. Jagodiču za dolgoletno zdravljenje.

Žalujoča žena in vsi njegovi

Ljubljana, 14. maja 1973

ZAHVALA

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi
našega ljubljenega moža, očeta, brata, nonota in strica

ALOJZA VUGA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in mu darovali vencev in cvetja. Iskreno se zahvaljujemo tudi zdravniškemu osebju, ki mu je lajšalo zadnje ure njegovega življenja in čast. g. dr. Tomincu za njegove nepozabne besede ob odprtem grobu. Zahvaljujemo se prav tako vsem, ki so nam ustno ali pismeno izrazili sožalje ter sočustvovali z nami.

Žalujoči:
žena Jožica, hčerke Ada, Sonja in Roža z družinami

ZAHVALA

Ob bridki izgubi mojega ljubega moža

ANTONA ŠKUFCA

se iskreno zahvaljujem vsemu zdravstvenemu osebju na polintenzivnem oddelku Kliničnega centra, posebno dr. Kendi in kirurgu prof. dr. Košaku za trud, da bi obdržali njegovo še mlado življenje. Iskrena hvala vsem prijateljem in znancem, ki so mi ob težkih trenutkih stali ob strani, mu darovali cvetje in ga v tako velikem številu spremili v njegov prerani grob. Še enkrat iskrena hvala vsem!

Žalujoča žena Ivanka

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše sestre in tete

ROZALIJE SIRNIK

(Pavlove Roze)

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem in vaščanom, ki so jo imeli radi in se tako ali drugače poslovili od nje z venci in cvetjem ter sočustvovali z nami. Posebej se še zahvaljujemo g. duhovnikom za obredne slovesnosti in pevcem za ganljive žalostinke.

V imenu vsega sorodstva:
sestra Francka

Zg. Kašelj, 15. maja 1973

ZAHVALA

V neizmerno trpki bolečini, a v močni moralni opori čutim dolžnost, da se zahvalim vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin mojega očeta

JOSIPA ZURCA

iz Semiča

Posebno zahvalo sem dolžna družini Ovnovi, ki so z vso požrtvovalnostjo bdeli ob moji bolesti, prof. Lušinovi, Doličevi, Mušičevim, Simoničevim, Dergančevim, Severjevim, Tomaževičevim, Bezgovim, Lahovim, Kambičevim, Štalcarjevim, g. župniku za opravljeni obred in lep nagovor, vsem župljanom in Bergmanovi ter Biharjevim iz Novega mesta, kolektivu lekarne splošne bolnice, sodelavcem uprave splošne bolnice, številnim Novomeščanom, vsem vaščanom in okoliščanom, ki so ga spremili na zadnjo pot. Hvala vsem, ki mi nenehno izražajo pismena sožalja. Hvala vsem, ki ste me tako močno podprli ob sprejemu in slovesu mrtvega očeta!

V imenu njegovih
hčerka Vida

ZAHVALA

Ob nadni smrti našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

KARLA TABORSKEGA

iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so mu darovali cvetje, ga spremili na zadnji poti in izrekli sožalje. Posebna zahvala KPD Dob, ZB Novo mesto, ZB Mokronog in drugim političnim organizacijam, govornikom, godbi, pevcem ter vsem, ki so nam na kakršenkoli način olajšali bol pokojnika.

Žalujoči:
žena Antonija, sin z družino, hčerki, brat in sestre ter drugo sorodstvo

Novo mesto, 14. maja 1973

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma v 39. letu starosti
umrl naš dolgoletni sodelavec

FRIDERIK BARAGA

konstruktor

Pogreb pokojnika bo v petek, 18. maja 1973, ob 16. uri izpred hiše žalosti v Kozariščah na pokopališču v Viševku

Vestnega sodelavca bomo ohranili v lepem spominu

Osnovna organizacija sindikata Kovinoplastika Lož

ZAHVALA

Ob bridki izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in tasta

IVANA BIZJAKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali in z nami sočustvovali. Posebno se zahvaljujemo njegovim tovarišem — lovcem, ki so mu s toplo besedo v spomin in s polnoštevilno udeležbo na njegovi poslednji poti izkazali zadnjo čast. Iskrena hvala tudi organizaciji ZB in njegovim bivšim delovnim tovarišem. Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti in darovali cvetje, še enkrat prisrčna hvala

Žena Pepca, hčerke Norma, Danuška in Anita z družino

Nova Gorica, 8. maja 1973

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica

NIKOLAJA XENEMANNA

izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki so v teh težkih dneh sočustvovali z nami ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo kolektivu »Scrovos«, č. č. duhovščini za pogrebni obred in poslovilne besede, pevcem, godbenikom in zdravnikom ter zdravstvenemu osebju torakalnega oddelka bolnišnice v Mariboru, sosedom, prijateljem, znancem ter vsem darovalcem cvetja in vencev. Vsem iskrena hvala!

Žalujoči:
žena Jožica, hčerki Ana in Jana-Marija, sestre Helena, Antonija in Ana

Murska Sobota, 14. maja 1973

ZAHVALA

Ob smrti naše ljube

LEOPOLDINE VRTEL

roj. TOMSIČ

se zahvaljujemo vsem, ki so jo spoštovali in jo imeli radi, zlasti tistim, ki so ji to izkazali v poslednjih letih njenega življenja. Posebno se zahvaljujemo dr. Marjanu Ahčinu za vso skrb in zdravljenje in čč. ss. v Mengšu, ki so jo negovale z vso nežno skrbnostjo in požrtvovalnostjo. Naša zahvala naj velja preč. duhovništvu za poslednje spremstvo in tolažilne besede. Iz srca se zahvaljujemo vsem, ki so ji darovali cvetje in jo v tako velikem številu spremili na poslednji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Svakinja Ana Tomšič z družino

V Ljubljani, 9. maja 1973

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje ljube zlate mame, tašče, stare mame, sestre in tete

TEREZIJE GOBEC

Tržišče 38, Rogaška Slatina

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, ter ji darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so nam osebno ali pismeno izrazili sožalje. Posebna zahvala dr. Ruži Matanić, za njeno posebno prizadevanje ter drugemu zdravniškemu in strežnemu osebju nevrološkega oddelka bolnice Vojnik za pomoč in nego med njeno težko boleznijo. Iskrena zahvala dr. prim. Mirku Vengustu in strežnemu osebju Doma oskrbovancev Novo Celje za požrtvovalno pomoč ob bolezni, enako dr. Franiju Malgaju za vso prizadevnost in zavzetost. Prisrčna zahvala č. g. župniku iz Žalca za zadnjo popotnico, č. g. župniku Plamenitašu ter č. g. župniku iz Rogaške Slatine za poslovilne besede ob odprtem grobu. Vsem, ki ste ji kakorkoli pomagali, iskrena hvala!

Žalujoči:
sin dr. Edi z ženo Mileno, vnukinja Milica in Mojca, sestra Mici z družino, družine Osenar, Lončar, Pograjc, Kolarič in Logar

Cleveland, Brezno, Griže, Store, Murska Sobota, Teharje, Ljubljana, 14. maja 1973

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, ata in starega ata

MIHAELA LISCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so v težkih urah sočustvovali s nami, ga spremili na zadnji poti in njegov grob zasuli s cvetjem. Posebno zahvalo smo dolžni gos. dr. Zakrajškovi, gos. dr. Trobišu, gos. dr. Kapšu in vsemu strežnemu osebju bolnice pljučnega oddelka Novo mesto. Gospodu župniku za opravljeni obred, gasilcem in pevcem pevskega zbora »Gorjanci«, Straža pri Novem mestu. Hvala vsem za izrečena in pismena sožalja.

Še enkrat vsem prisrčna hvala

Žalujoči:
žena Ivanka, sin Stane z družino, sin Vilko z družino in sin Miško

Pirče, Novo mesto, Sunnyvale Cal.

Sporočamo žalostno vest, da je dotrpel v 81. letu starosti
naš dragi oče, deda, brat in stric

ALBERT ČOK

učitelj v pokoju

Na njegovo zadnjo pot ga bomo pospremili in se od njega poslovili na pokopališču v Kopru v petek, 18. maja 1973, ob 16.30

Žalujoči:
hčerke Nada, Milvana z otroki, Klara z možem, sestra Amalija in bratje z družinami

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je v 73. letu starosti nenadoma umrla naša nadvse ljubljena mama, stara mama in prababica

JOŽEFA ŠTRUKELJ

iz Žilc (Sv. Vid)

Pogreb pokojne bo dne 18. maja 1973, ob 17. uri iz hiše žalosti na domače pokopališče

Žalujoči:
hčerki Vida in Ančka ter sin Tone z družinami, vnuki Danica in Janez z družinami, Tonček, Danica, Marta in Ankica

Žilce, Cajnarje, Cerknica, Koper, 17. maja 1973

ZAPUSTIL NAS JE NAŠ DRAGI OČE, STARI OČE, PRADED, BRAT, STRIC, TAST IN SVAK

JANEZ BENKOVIČ

DIPL. INŽ. ELEKTROTEHNIKE

DRAGEGA POKOJNIKA BOMO NA NJEGOVO ŽELJO TIHO POKOPALI V DRUŽINSKEM KROGU

ŽALUJOČI:
SIN DR. IVO, HČERKI CVETKA POR. PETRIČ, LIDIJA POR. BRULC Z DRUŽINAMI, SESTRE, BRATA TER DRUGO SORODSTVO

LJUBLJANA, POSTOJNA, ŠKOFJA LOKA, DNE 15. MAJA 1973

VSEM ZNANCEM SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA NAS JE NA PRAGU SVOJEGA 90. LETA ZA VEDNO ZAPUSTIL NAŠ DOBRI, SKRBNI OČE, DED, PRADED, BRAT IN TAST

ADOLF MERGENTHALER

BIVŠI TOVARNAR USNJA V LJUBLJANI

K ZADNJEMU POČITKU GA BOMO POLOŽILI V SOBOTO, 19. MAJA 1973, OB 16. URI V DRUŽINSKO GROBNICO NA EVANGELIJSKEM POKOPALIŠČU V TRSTU

ŽALUJOČI:
SIN ADOLF Z DRUŽINO, HČERKE ELIZABETA, MARTA, BERTA IN DORI Z DRUŽINAMI, SESTRI EMILIJA IN KAROLINA TER DRUGO SORODSTVO

LJUBLJANA, TURBIGO, MILANO, NEW YORK, 17. MAJA 1973

ODVETNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE

sporoča, da je umrl njen član, bivši odvetnik v Ljubljani

MARJAN ŠIFRER

Spoštovanega pokojnika bomo kot zaslužnega večletnega zborničnega podpredsednika in sodelavca v zborničnih organih ter kot dobrega tovariša in uglednega pravnika ohranili v trajnem spominu

IZVRŠNI ODBOR

Ljubljana, dne 17. maja 1973

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, tasta, brata, bratranca in svaka

ZVONETA PERCA

dolgoletnega okrajnega in občinskega tajnika v pokoju, borca NOB, nosilca številnih odlikovanj itd.

se iskreno zhavaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, bivšim njegovim sodelavcem in drugim, ki so ga spoštovali in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala vsem darovalcem vencev in cvetja, za vse izrečene in pismene izraze sožalja. Naša zahvala velja posebej Skupščini občine Novo mesto in vsem občinskim družbeno političnim organizacijam ter Stalni konferenci Krajevnih skupnosti in predstavnikom Krajevnih skupnosti Novo mesto in drugim z območja občine, ki so v njegov spomin poklonili vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Iskreno zahvalo smo dolžni pevcem in godbenikom ter govornikom za poslovilne besede. Naša prisrčna zahvala vsem, ki ste nam ob tej težki uri stali ob strani, nas tolažili in nudili oporo, posebej še družini Slipčević za vso nesebično pomoč in prizadevnost ob izgubi našega dragega. Vsem in vsakomur posebej, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti, še enkrat naša prisrčna hvala!

Žalujoči:
žena Mimi, hčerka Tanja z možem, Darja z družino in Minka, brat Jože z družino ter drugo sorodstvo

GOST IZ ČILA — Jugoslavija in Čile imata kljub svoji zemljepisni oddaljenosti vsaj dve zelo pomembni skupni potezi: obe sta neuvrščeni in obe socialistični državi. O tesnih vezeh med državama priča že sedanji Minićev obisk — jutri pa bo prispel v Beograd poveljnik čilskih oboroženih sil general Gonzales. Telefoto: Tanjug

GLAVNE OSEBE AFERE — To so obrazi, ki se bodo v teh dneh največkrat pojavljali na ameriški televiziji. Zgoraj desno M. H. Stans, upravnik Nixonovih predvolilnih financ, John Mitchell (zgoraj v sredi), bivši pravosodni minister, ter Patrick Gray (zgoraj levi), bivši v. d. direktorja FBI. Spodnji levi John Erlichmann, desni H. R. Haldemann.
Telefoto: UPI

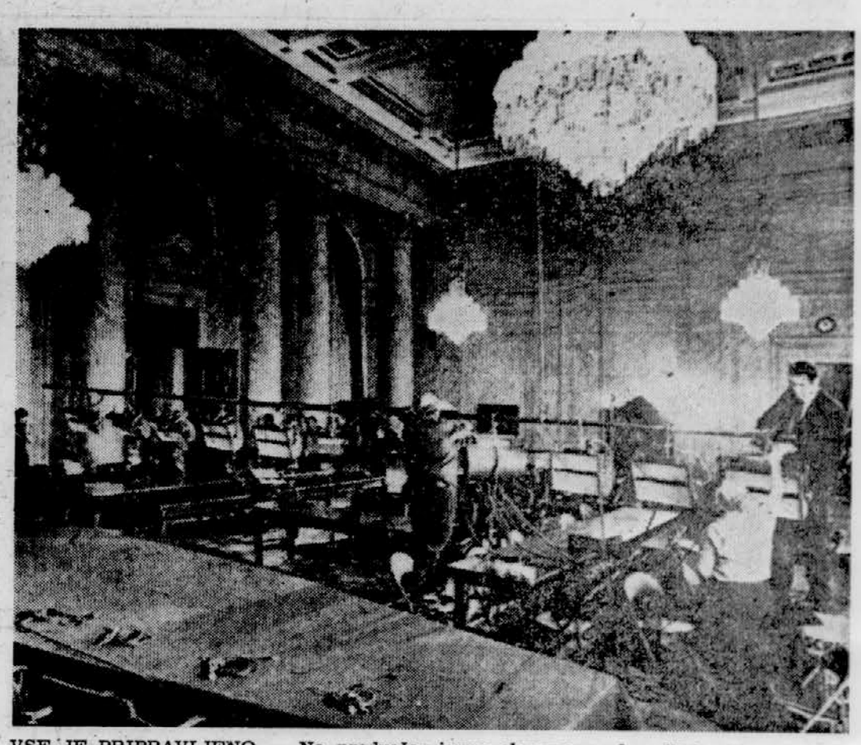

VSE JE PRIPRAVLJENO — Na predvečer javne obravnave afere Watergate televizijski delavci in tehniki opravljajo še zadnja dela v dvorani, iz katere bodo to obravnavo prenašali po vseh Združenih državah. V tej dvorani so proglašali predsedniške kandidature Roberta Kennedyja, Johnsona in McGoverna. Zasliševanje se je pričelo včeraj.
Telefoto: UPI

Pomembna pot

Tiskovna konferenca v ZSZZ — Povabilo iz Argentine O obisku Brežnjeva v Bonnu— Iranski šah obišče SFRJ

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug) — Predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve Milan Zupan je na današnji redni tiskovni konferenci sporočil, da se bo na povabilo argentinske vlade udeležila slovesnega ustoličenja novega predsednika Hectorja Campora posebna delegacija SFRJ, ki jo bo kot odposlanec predsednika republike vodil podpredsednik predsedstva SFRJ Rato Dugonjić.

V delegaciji sta še veleposlanik SFRJ v Argentini Dragan Bernardić in posebni svetovalec v državnem sekretariatu za zunanje zadeve Mirko Lukavac. Odposlanec predsednika republike Rato Dugonjić bo ob tej priložnosti izročil novemu argentinskemu predsedniku poslanico predsednika republike.

Na vprašanje o bližnjem obisku Leonida Brežnjeva v ZR Nemčiji je predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve dejal: »Zmeraj smo sodili, da lahko srečanja in pogovori najvišjih predstavnikov držav in vlad, katerih cilj je razvijanje medsebojnih odnosov in sodelovanje na temelju spoštovanja interesov in pravic vseh držav, z reševanjem problemov močno koristijo mednarodni skupnosti. S tega stališča bo bližnji obisk generalnega sekretarja KPSZ Leonida Brežnjeva v Nemčiji vsekakor zelo pomemben mednarodni dogodek, ki ga bo Jugoslavija spremljala z veliko pozornostjo in zanimanjem. Pričakujemo, da bodo pogovori med generalnim sekretarjem KPSZ Leonidom Brežnjevom in zveznim kanclerjem Willyjem Brandtom pozitivno vplivali na tokove popuščanja napetosti v Evropi in na ustvarjanje ustreznega ozračja za bližnjo konferenco v evropskem sodelovanju in varnosti.

Ko so Milana Zupana zaprosili, naj komentira pobudo Indije in Bangladeša za ureditev razmer na podcelini, je dejal, da Jugoslavija podpira usmeritev v pogajanja in sporazumno reševanje vseh odprtih mednarodnih vprašanj.

»V tem smislu sodimo, da je pobuda Indije in Bangladeša koristna in pozitivna. To bo nov korak v procesu, ki se je začel v Simli in ki naj pripelje k popolni normalizaciji razmer na podcelini, kar je v korist miru in varnosti vseh držav na tem območju in tudi v širšem svetu.«

Predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve je v odgovoru na vprašanja novinarjev potrdil, da bo iranski šah obiskal Jugoslavijo in da bo o tem objavljeno sporočilo. Ravno tako je potrdil, da bo podpredsednik ZIS in zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić konec maja odpotoval na obisk v Francijo.

Popolna izenačitev pravic

S skupščine skupnosti zdravstvenega zavarovanja Jugoslavije

MURSKA SOBOTA, 17. maja — Po soglasno sprejetem štatutu zveze skupnosti zdravstvenega zavarovanja Jugoslavije so člani skupščine te skupnosti govorili o izkušnjah Slovenije po združitvi skladov delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja.

Nande Vode, podpredsednik zveze zdravstvenega zavarovanja Slovenije je govoril o nekaterih značilnostih po uvedbi enotnega zdravstvenega zavarovanja v naši republiki. Popolna solidarnost delavcev in kmetov, je bila glavni pogoj za uresničitev te pomembne naloge. Vendar ni bilo moč izbrati enotnega modela, da ne bi posegli v samoupravne pravice zavarovancev. Reševanje perečih finančnih problemov pa po njegovih besedah najbolj otežuje dejstvo, da prispevek kmetov ne temelji na dejanskih, ampak še vedno na katastrskih dohodkih. Vse te in druge okoliščine zato vplivajo na to, da smo uspeli izenačiti pravice zavarovancev samo v zdravstvenem varstvu, ne pa tudi v zdravstvenem zavarovanju.

Vode je še poudaril, da ustavne spremembe zahtevajo nov sistem samoupravljanja tudi v zdravstvenem zavarovanju. Popolno izenačitev pravic zdravstvenih zavarovancev in na koncu nacionalno zavarovanje pa je označil za glavno točko programa slovenske skupnosti do leta 1980.

Predstavniki iz drugih republik so menili, da tudi pri njih ne kaže več odlašati z izenačitvijo zdravstvenega varstva delavcev in kmetov.

Vendar pa, po besedah predstavnika iz Srbije, v tej republiki ne morejo računati prej kot v dveh letih na združitev skladov zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov. Računi kažejo, da bodo potrebovali na leto za popolno zdravstveno varstvo dodatno okoli milijardo dinarjev.

BORO BOROVIĆ

J. Bilić: pomen ustave

Član izvršnega biroja predsedstva ZKJ o pripravah na X. kongres ZK

SMEDEREVO, 17. maja (Tanjug) — Član izvršnega biroja predsedstva ZKJ Jure Bilić je včeraj na zboru komunistov metalurškega kombinata govoril o pripravah na X kongres ZKJ.

Najdlje se je ustavil pri osnovnih smereh razvoja samoupravljanja in vlogi ZKJ, ki bosta vsebovani v izhodiščih za X. kongres in predlogu ustave. Bilić je dejal, da smo začeli ustvarjati takšne družbene odnose, ki so doslej neznani v zgodovini človeštva; dosegli smo velike rezultate, v teh letih pa je prišlo tudi do težav v naši družbi. »Lahko rečem, da mi šele z drugo fazo ustavnih sprememb organiziramo delavski razred na ravni občine, republike in zveze. Z novo ustavo, z ustvarjanjem TOZD, iz temelja menjamo položaj delavskega razreda. Organiziranje TOZD in delegatskega sistema je prvič v zgodovini pripeljalo delavski razred na prizorišče, kjer on upravlja z viškom svojega dela.«

»Sodili smo, da ZK mora usposobiti državo za njeno vlogo. Ne zato, ker jo krepi, ali zato, da bi se postavila nad samoupravljanje, marveč ker krepi tiste samoupravne funkcije, ki jih samoupravna družba lahko zdaj začne uresničevati. Če bomo imeli enotno in homogeno zvezo komunistov, sindikat, SZDL, zvezo mladine, če imamo čvrste organe federacije, potem se lahko samoupravna družba svobodneje razvija, saj jo bodo le-ti varovali od različnih vplivov. Šele tedaj bo družba stabilna. V nasprotnem primeru, če partija ne bo močna, idejno-politično in akcijsko enotna, če družbene in državne ustanove ne bodo močne in čvrste, potem bodo ravnorazni vragi napadali našo samoupravno družbo in našo demokracijo, potem bodo vse nazadnjaške sile — od lopovov do raznoraznih razrednih sovražnikov — ogrožale stabilnost in integriteto Jugoslavije.«

SOBOTNA PRILOGA

KAKO GRADE STANOVANJA ZA DELAVCE
Anketa »Dela«

•

Anton Rupnik
WILLY STOPH
Portret tedna

•

Bogdan Salej
ZAKAJ SPET PERONIZEM
Argentina

•

Boris Ziherl
JEDRA MNOŽIČNE KULTURNE DEJAVNOSTI
Ob obletnici Prešernove družbe

•

Boris Majer
FILOZOFIJA, MARKSIZEM, POLITIKA
Zakaj mislim, upam, in delam?

•

Primož Zagar
ZASLEDOVANJE NEKE ŽALOSTNE KRIVULJE
Družbeni razvoj

•

Marija Namorš
»OKOVJE« V ŽIVEM ORGANIZMU
S kirurških praktičnih vaj

•

Jože Horvat
BRETANJA POKONCI
Zapisek s poti

ZA KONEC TEDNA

Zadnje vesti

Spet atentat

Na dvorišču milanske kvesture je eksplodirala bomba: 40 ranjencev

OD NAŠEGA RIMSKEGA DOPISNIKA

RIM, 17. maja (Telex). Nekaj minut po tem, ko se je na dvorišču milanske kvesture končala slovesnost ob odkritju doprsnega spomenika pokojnemu komisarju milanske politične policije Calabresiju, se je na pločniku pred kvesturo razletela ročna bomba.

Atentator ni utegnil pobegniti in ga je množica zadržala. Ob zidu kvesture je obležalo okoli štirideset ranjencev in popoldne so sporočili, da je ena od ranjenih, triindvajsetletna Graziella Bartolon, umrla. Ni izključeno, da seznam smrtnih žrtev atentata s tem še ni končan, saj so v šok sobi milanske klinike še trije hudo ranjeni.

Današnji atentat — pripetil se je okoli enajste ure — je še eno dejanje v seriji dogodkov, ki spričo logike spominjajo na zakone, po katerih potekajo starogrške tragedije z njihovimi z izvirno krivdo zaznamovani junaki. Atentat se je v bistvu začel pred štirimi leti, ko je bomba, nastavljena v Narodni kmetijski banki na trgu Fontana v Milanu 12. decembra 1969 ubila šestnajstl judi. Po dobrih treh letih iskanja resnice je dandanes že zanesljivo dokazano, da je šlo za desničarsko akcijo, katere cilj je bil vreči krivdo na italijansko skrajno levico in po možnosti ustvariti politično okolje, ki bi narekoval državni udar grškega tipa. Milanska politična akcija je igri neofašistov hote ali nehote nasedla in celotna preiskava se je po atentatu obrnila proti skrajni levici. Eden od prijetih je tri dni po atentatu v še vedno nepojasnjenih okoliščinah končal pod oknom kvesture in umrl, še preden bi lahko povedal kaj več o tem, kako je med zasliševanjem padel skozi okno. Preiskovalci so zadevo pojasnili s samomorom, češ da je možakar klonil pod pezo dokazov in praktično priznal, da je zapleten v atentat na trgu Fontana. Toda prijatelji pokojnega — deloma, ker so ga poznali, in deloma zato, ker dokazov za njegovo krivdo ni moglo biti — so obdolžili policijo, da je aretiranega med zasliševanjem ubila in ga nato vrgla skozi okno, da bi lahko zbujala vtis samomora. Tako je nastal »primer Pinelli« — tako se je pisal nesrečni anarhist —, ki se nikoli ni povsem končal.

Vodja zasliševanja je bil usodno noč prav komisar Calabresi, ki se je obtožb branil s tožbami zaradi razžalitve časti, pri čemer pa, je naletel le na delno razumevanje justice, saj ga je državni tožilec dobro leto dni po dogodku obvestil, da je osumljen kaznivega dejanja, češ da je bila aretacija Pinellija nezakonita. Calabresi je postal spričo tega le še bolj sporen in policija ga je previdno umaknila v ozadje, posebej še zato, ker je hkrati s tem Italijo vznemirjal tudi »primer Valpreda«, ki je zrasel iz iste osnove: Valpredo, prav tako anarhista, so oblasti zadržale v preiskovalnem zaporu tri leta, tudi še potem, ko je bilo povsem jasno, da so atentat v milanski banki organizirali fašisti.

Sedemnajstega maja lani, nekaj po deveti uri zjutraj, je komisar Calabresi krenil skozi hišna vrata ter se odpravil k svojemu avtomobilu. Še predno se je sklonil k vratom, ga je neznan ubijalec ustrelil v glavo.

Calabresi je bil na mestu mrtev in storilca za zdaj še nismo našli.

Avtor današnjega atentata je štiridesetletni Gianfranco Bertoli, ki ga policija označuje kot »individualnega anarhista«, kar pomeni, da nima opravka z uradnimi anarhističnimi skupinami v Italiji. V policijsko kartoteko je zašel že s sedemnajstimi leti zaradi groženj z orožjem, nato pa je bil nenehoma klient policije, zdaj zaradi nošenja orožja, zaradi pijanosti ali nadlegovanja ljudi. Na vesti ima nekaj tatvin in ropov, zadnjega v letu 1970. Po tem ropu je pobegnil najprej v Švico, nato pa očitno v Izrael, od koder se je vrnil v Italijo včeraj skozi Marseille. Izraelska je tudi bomba, ki jo je uporabil.

Idejna pripadnost anarhizmu je očitno le krinka za zločinsko delovanje in skupina, ki ji je pripadal, ima na vesti celo vrsto kraj in ropov ter so se ji »resni« italijanski anarhisti odrekali, češ da gre za običajne zločince. Kot je bilo moč zvedeti popoldne, se je komisar Calabresi pred smrtjo ukvarjal prav z delovanjem te skupine — tedaj je bila na varnem v Švici —, medtem ko naj bi bil Bertoli med »interesantnimi« pričami tudi, ko je lani na pomlad pri eksploziji pod daljnovodom v predmestju Milana izgubil življenje znani levičarski založnik Feltrinelli. Za Bertolija se je policija zanimala tudi v zvezi z umorom Calabresija, vendar ni bil več dosegljiv, ker je zapustil tudi zatočišče v Švici. Kako je Bertoli pojasnil atentat, uradno še ni znano. Neuradno je slišati, da je hotel preprečiti, da bi komisarju Calabresiju postavili spomenik, da pa ga niso spustili na dvorišče kvesture, zaradi česar si je hotel prehod izsiliti z bombo.

MARJAN SEDMAK

Novi vozni red

Določen je večji obseg prevoza, več bo vlakov, boljša kvaliteta

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug) — Novi vozni red v železniškem prometu začne veljati 3. junija in bo veljal do 25. maja 1974. Sestavljen je tako, da omogoča večji obseg prevoza, smotrnejšo uporabo sedanjih in novih vlakov ter kvalitetnejše storitve v železniškem prevozu. Novi vozni red uvaja več sezonskih vlakov, zlasti proti morju. V poletni sezoni bodo ti vlaki vozili samo konec tedna in okrog 1. in 15. v mesecu, v drugih dneh pa po potrebi. Ukinjeni bodo nekateri vlaki na krajših, uvedeni pa na daljših relacijah. Nekaj izboljšav je tudi v mednarodnem železniškem prevozu.

Tito sprejel Dugonjića

Podpredsednik predsedstva SFRJ bo v Argentini zastopal Tita

BRDO PRI KRANJU, 17. maja (Tanjug) — Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes podpredsednika predsedstva SFRJ Rata Dugonjića pred odhodom v Argentino, kjer bo predstavljal predsednika republike na slovesnosti, ko bo prevzel dolžnosti novo izvoljenega predsednika republike Argentine Hector Campore.

Cesar Selasie odprl zasedanje

ADIS ABEBA, 17. maja (Tanjug) — Na dnevnem redu ministrskega sveta OAE, ki ga je danes slovesno odprl v Adis Abebi cesar Haile Selasie, je 40 točk, kar je v desetletni zgodovini sveta doslej najobsežnejši program dela.

Mintoff v Libiji

TRIPOLI, 17. maja (AFP) — Predsednik vlade Malte Dom Mintoff je prispel danes na krajši obisk v Libijo. Mintoff je sem prispel iz Kaira, kjer je bil na tridnevnem uradnem obisku.

Ekipa za »Skylab« 25. maja

HOUSTON, 17. maja (AP) Ameriška agencija za vesoljske raziskave (NASA) je sporočila, da bodo šele 25. maja izstrelili v vesolje prvo ekipo za vesoljski laboratorij »Skylab«. Po prvotnem načrtu je bila izstrelitev te ekipe napovedana za pretekli torek, pa so to odložili zaradi tehnične okvare na pripravah za energijo na ladji »Skylab«.

Pozitiven razplet v Helsinkih

HELSINKI, 17. maja (Tanjug) — Med pripravami na evropsko konferenco o varnosti in sodelovanju je danes v Helsinkih prišlo do razpleta, ki ga je večina držav v prvih odmevih ocenila kot pozitiven. Sovjetski veleposlanik Zorin je predlagal, kot se je zvedelo iz konferenčnih virov, naj bi v uvodu tretje točke dnevnega reda (o kulturnem sodelovanju, izmenjavi informacij in medsebojnih stikih), pri kateri so si bili najbolj nasprotnih mnenj, le na splošno priporočili načela za odnose med državami.

ZSSR in države varšavskega sporazuma so doslej vztrajale, naj bi posebej opozorili na načela nevmešavanja in spoštovanja suverenosti in zakonov vsake države. Članice NATO so temu nasprotovale, neblokovske države pa so se potegovale za kompromis, ki naj bi bil izhod iz večtedenskih priprav. Nekatere delegacije v Helsinkih ocenjujejo današnje dogodke kot uveljavitev duha sodelovanja. Kot se je zvedelo iz zahodnih virov, so Zahodna Nemčija, ZDA, Francija in še nekatere države NATO ter nevtralne in neuvrščene države, med njimi Avstrija, Švedska in Jugoslavija, ugodno ocenile sovjetski predlog.

Telegrami

Obisk na vojaških grobovih

SAIGON — Severnovietnamska vlada je privolila v to, da ameriška vojaška skupina v petek ponovno pride v Hanoi pogledat grobove 23 Američanov, ki so tam umrli kot vojni ujetniki.

Žrtve ostrostrelca

MINNEAPOLIS — Neki ostrostrelec je v sredo opolnoči streljal z brzostrelko na cesto v predmestju Minneapolisa in ubil nekega moškega, neko žensko pa hudo ranil. Doslej ga še niso ujeli.

Ribiška vojna

HULL — Britansko ribiško brodovje se je umaknilo iz islandskih voda iz protesta, ker britanska vlada ni poslala vojnih ladij, ki naj bi jih zaščitile pred islandskimi patruljami. Ribiči se vračajo »razočarani, ker jih vlada ni podprla«, je sporočila zveza britanskih ribičev.

Beg štirih zapornikov

LA PAZ — Štirje desničarji, ki so s skupino zarotnikov snovali prevrat v Boliviji, a so jih prijeli, so predvčerajšnjim pobegnili iz zapora, pri čemer so ubili stražarja. Zbežali so v Argentino.

Tihotapstvo s pomočjo medvedov

REDDING — Tihotapci so z Daljnega vzhoda pretihotapili hašiš v vrednosti pol milijona dolarjev v votlih stenah dveh medvedjih kletk. Medveda so potem izpustili. Enega so lovci kmalu potem ubili, drugega pa so našli poginulega od lakote v gozdovih severne Kalifornije. Menijo, da se himalajski medved ni znašel v tujem okolju.

Poljsko-sovjetska avtomobilska proizvodnja

VARŠAVA — Poljski in sovjetski strokovnjaki razmišljajo o možnosti, da bi razširili sodelovanje avtomobilske industrije obeh držav. Poljaki sodelujejo v proizvodnji sovjetskih »žigulijev«. Iz Sovjetske zveze pa dobiva Poljska posamezne dele kakor tudi izgotovljene avtomobile »Volga« in »Zaporožec«.

Smrt atomskega znanstvenika

WASHINGTON — Ameriški atomski znanstvenik Eugene Rabinowitch, eden od avtorjev »Manhattanskega projekta«, na katerem je bila zasnovana prva kontrolirana atomska reakcija, je umrl v Washingtonu, star 71 let.

Knjiga o Solženicinu

MOSKVA — Vodilni sovjetski biolog Medvedjev je napisal knjigo, v kateri pripoveduje, kako je pisatelj Aleksander Solženicin, njegov prijatelj, padel v nemilost. Knjiga ima naslov »Deset let po Enem dnevu v življenju Ivana Denisoviča«. Izšla bo na Zahodu še ta mesec, pred 27. majem, ko naj bi Sovjetska zveza podpisala mednarodno konvencijo o avtorskih pravicah.

Mezde v Evropi prehitevajo ameriške

BRUSELJ — Leta 1972 so delavske mezde v Evropi štirikrat hitreje naraščale kot v ZDA. V pregledu EGS je navedeno, da so se proizvodni stroški na enoto proizvoda v evropski industriji povečali lani povprečno za 6 odstotkov, v ZDA pa za 1,5 odstotka.

Rogers na poti v Kolumbijo

LIMA — Ameriški zunanji minister William Rogers je sinoči končal obisk v Peruju in odpotoval v Kolumbijo.

Čolanovićevo predavanje

RIM — Guverner narodne banke Jugoslavije Branko Čolanović je v Rimu predaval o gospodarskem položaju v Jugoslaviji.

Končani gospodarski pogovori s Češkoslovaško

PRAGA — V Pragi se je včeraj končalo zasedanje mešane komisije za izmenjavo blaga med SFRJ in ČSSR. Na zasedanju so dosegli soglasje o nekaterih novih ukrepih, da bi se izboljšalo sedanje stanje in bi se zagotovila predvidena letna izmenjava blaga za približno 400 milijonov dolarjev v obe smeri.

Jubilej »Berjozke«

MOSKVA — Znameniti folklorni ansambel »Berjožka« je te dni proslavil svojo 25-letnico s koncertom pred 6000-glavim občinstvom v dvorani kongresne palače v Kremlju.

Pa še to:

V »Politiki« beremo:

Podjetje »Metal-impeks« iz Tuzle (gre za največjo trgovinsko organizacijo v severovzhodni Bosni) je razpisalo natečaj za direktorja.

1. Visoka strokovna izobrazba.
2. Višja strokovna izobrazba.
3. Afirmiran družbeno-politični delavec.

Pri odločitvi je vrstni red lahko obraten.

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 18. maj 1973 ob 7. uri

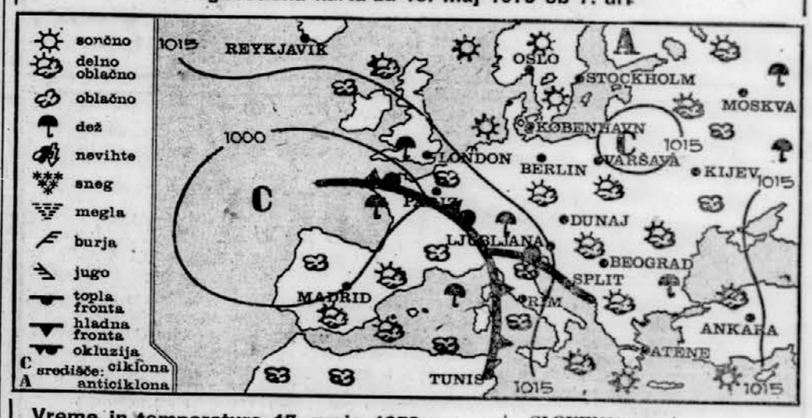

Vreme in temperatura 17. maja 1973

kraji	ob 7. uri vreme	stopinj	ob 13. uri vreme	stopinj
Ljubljana	oblačno	3	pretežno oblačno	16
Planica	sončno	7	oblačno	10
Brnik	jasno	6	pretežno oblačno	15
Kredarica	jasno	—7	v oblakih	—3
Maribor	sončno	7	pretežno oblačno	15
Sl. Gradec	oblačno	4	pretežno oblačno	13
Celje	sončno	5	oblačno	20
Novo mesto	sončno	8	oblačno	14
Koper	sončno	13	pretežno oblačno	15
Reka	jasno	13	oblačno	20
Pulj	oblačno	13	oblačno	18
Hvar	oblačno	17	oblačno	19
Dubrovnik	oblačno	14	oblačno	17
Zagreb	pretežno oblačno	11	pretežno oblačno	16
Beograd	oblačno	9	dežuje	12
Sarajevo	oblačno	6	oblačno	10
Titograd	oblačno	16	oblačno	20
Skopje	oblačno	12	oblačno	16
Celovec	—	—	—	—
Gradec	—	—	—	—
Dunaj	jasno	7	sončno	13
Benetke	oblačno	13	oblačno	16
Milano	oblačno	12	oblačno	14
Genova	—	—	oblačno	16
München	jasno	6	oblačno	15
Zürich	—	—	jasno	14
Rim	oblačno	14	oblačno	20
Pariz	oblačno	11	—	—
Berlin	jasno	9	oblačno	15
Stockholm	jasno	5	rahel dež	6
Moskva	pretežno oblačno	15	—	—

SLOVENIJA

Zmerno do pretežno oblačno. Nočne temperature bodo od 3 do 6, v Primorju 10, najvišje dnevne od 13 do 17 stopinj.

IZGLEDI VREMENA

V soboto bo še spremenljivo oblačno vreme, vendar brez bistvenih padavin. V nedeljo bo več sonca in čez dan malo topleje.

JUGOSLAVIJA

Spremenljivo oblačno, v južnih krajih oblačno in še manjše krajevne padavine.

VREMENSKA SLIKA

Greben visokega zračnega pritiska, ki se je od severa razširil nad Balkan že slabi. Hladne zračne gmote se preko Panonske nižine pomikajo na jug, medtem ko se Alpam od zahoda približuje toplejši zrak. Slovenija je na meji obeh zračnih gmot, kjer nastaja oblačnost.

Zvedeli smo

Lepše mesto

JESENICE — V občini so zelo intenzivno pričeli akcijo za čistočo okolja. Od ponedeljka naprej pregledujejo vse mestne predele posebna komisija. Ugotovili so, da je potrebno čimprej uvesti odvoz smeti v posebnih zabojih, ki jih naklada poseben tovornjak — nakladač. Pri podjetju kovinar predvidevajo, da ga bodo kmalu nabavili po mestu pa razpostavili več zabojev, povsod tam, kjer so doslej nastajala divja odlagališča smeti. Ugotovili so tudi, da bo treba čimprej vpeljati odvoz smeti tudi pri vseh zasebnih hišah. B. B.

Zbor gorenjskih aktivistov

TRŽIČ — Tu bo 3. junija peti zbor aktivistov Gorenjske, ki bo hkrati tudi zbor članov ZB in internirancev. Na zboru bodo sodelovale vse krajevne organizacije s svojimi prapori. Organizirali bodo avtobusni prevoz.

Slavje mladih

ŠKOFJA LOKA — Dan mladosti namerava škofjeloška mladina proslaviti kar najbolj svečano. Tako bodo po šolah sprejemali pionirje v mladinsko organizacijo. Na občini bo svečana mladinska konferenca, na kateri bodo vabljeni predstavniki političnih organizacij in delovnih kolektivov. Po konferenci bo kulturna prireditev pod naslovom »Mladina sebi in vam«. V dneh 25. in 26. maja bo mladinski partizanski pohod po poteh osvoboditve. Obiskali in okrasili bodo spomenike NOB na območju občine. M. K.

Črnilni vložki iz Aera

Stekleničke s črnilom, ki so bile dolga desetletja v rabi, počasi izpodriva nova možnost za polnjenje nalivnih peres. Črnilo za enkratno polnjenje je moč v papirnicah in blagovnicah kupiti v plastičnih vložkih. To navsezadnje niti ni tako zanimivo, kot je zanimivo to, da se je te proizvodnje — posodobljenja namreč — lotila celjska tovarna »Aero«. Tu so namreč začeli izdelovati takšne vložke. Stroj avtomatsko izdela plastični vložek, pripravi črnilo, polni in zapira. »Aero« bo dal letos na trg blizu 2,000.000 črnilnih vložkov. F. K.

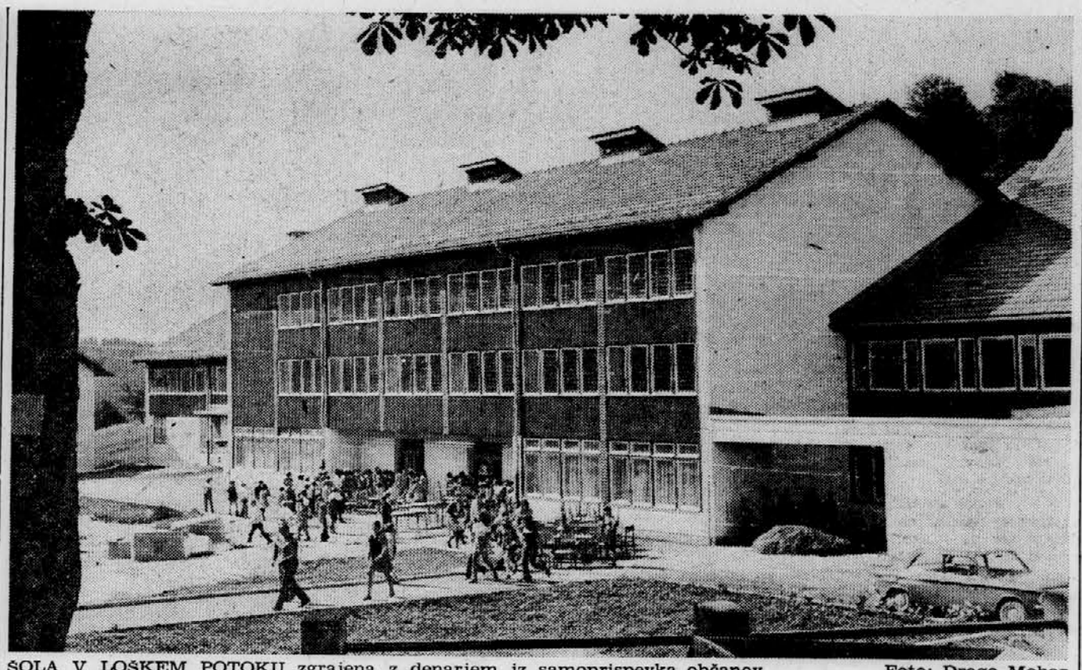

ŠOLA V LOŠKEM POTOKU zgrajena z denarjem iz samoprispevka občanov Foto: Drago Mohar

Kranj: prodor v vrh?

Napovedana gospodarska rast v kranjski občini bo gotovo pripomogla tudi k hitrejšemu splošnemu razvoju — Večja vlaganja v osnovna sredstva

KRANJ, 17. maja — Kranj sodi med tiste stare industrijske centre pri nas, ki so pred kakimi desetimi leti že začeli zaostajati za drugimi, hitreje razvijajočimi se novimi gospodarskimi središči, kjer so zgradili novo industrijo ali pa se je razmahnil turizem. Kmalu pa se bo gospodarstvo kranjske občine močno okrepilo, kar velja še zlasti za najpomembnejšo dejavnost — industrijo.

Tak napredek napovedujejo vlaganja v osnovna sredstva. Ta so močno porasla že lani, še bolj pa bodo po načrtih gospodarskih organizacij v letošnjem letu. Za letos predvidevajo, da bodo podjetja v občini investirala v svoje proizvodne zmogljivosti okoli 625 milijonov dinarjev, kar je skoraj dvakrat toliko kot v lanskem letu.

Od omenjene vsote štiri petine sredstev planirajo v industriji, večja vlaganja pa načrtujejo še v prometu in zvezah, kmetijstvu in trgovini. V industriji bodo kar tri četrtine investicijskih sredstev porabili za opremo, ker bo velik del proizvodnih zmogljivosti že letos nared za obratovanje. V prihodnjih dneh bodo začeli z delom v novem Iskrinem obratu na Laborah, ki je trenutno največja gospodarska naložba v Kranju. Tudi v Savi, Tekstilindusu in nekaterih drugih podjetjih bo letos precej novega.

V prometu in zvezah bodo pomembna vlaganja v povečanje letaliških zmogljivosti na Brinku in v pripravo za graditev nove pošte v Kranju. V kmetijstvu načrtujejo graditev novega sodobnega skladišča za krompir, v trgovini pa nova skladišča v Naklem.

Ves ta gospodarski razvoj bo prav gotovo potegnil za sabo tudi druge dejavnosti in precej pripomogel k hitrejšemu splošnemu razvoju občine. V tem pogledu so nekatere občine v zadnjih desetih letih napredovale hitreje kot kranjska, zato je ta zdrsnila s šestega na deseto mesto v Sloveniji. Napovedana pospešena gospodarska rast bo to nazadovanje brzkone zaustavila, morda pa omogočila celo ponoven prodor Kranja med najbolj razvite občine pri nas. LADO STRUŽNIK

TRBOVLJE

Preventivno zdravljenje rudarjev

Osrednji delavski svet zasavskih premogovnikov vsako leto po zaključnem računu gospodarjenja in razdelitvi sklada skupne porabe predvidi nekaj denarja za preventivno zdravljenje članov te delovne skupnosti Za letos je predvidenih za te namene 170.000 dinarjev.

Letos se bo zvrstilo v klimatskih in naravnih zdraviliščih ali v počitniških domovih več kot 150 zaposlenih v zasavskih premogovnikih. M. V.

Pred referendumom

V ribniški občini bodo v nedeljo občani odločali o uvedbi samoprispevka za komunalne in druge objekte — Glasovali bodo po posameznih območjih

RIBNICA, 17. maja — Samoprispevek, zbiranje denarja za skupne načrte v tej ali oni obliki je v ribniški občini že dolgoletna tradicija. Ni kraja ali krajevne skupnosti v občini, kjer ne bi v povojnih letih občani sami s svojim denarjem, prispevki v materialu ali delu uredili najpotrebnejših stvari — vodovodov, elektrifikacije, gasilskih domov, zdravstvenih domov, asfaltirali ceste itd. Zadnjih osem let pa so v vsej občini imeli uveden občinski samoprispevek za gradnjo novih šol. Zbrali so nad 12 milijonov dinarjev in zgradili dve novi šoli — v Ribnici in Loškem potoku ter dogradili šoli v Sodražici in na Gori.

Samoprispevek je potekel konec lanskega leta, vsega programa pa niso mogli uresničiti, ker je zmanjkalo denarja. Zgraditi je treba še telovadnico v Dolenji vasi. Ko so v občini pred nekaj meseci pričeli s pripravami na ponovno uvedbo samoprispevka, so najprej pregledali, kaj potrebujejo, kaj vse so občani zadnja leta izrazili na zborih volilcev. Potreb je za okrog 50 do 60 milijonov dinarjev. Prišli so do spoznanja, da bodo le s samoprispevkom, na katerega se vežejo še dohodki iz drugih virov, lahko uresničili dobršen del načrtov, da bodo kot občina le tako lahko napredovali, poskrbeli za olepšavo in napredek posameznih krajev. S samoprispevkom in iz drugih virov bi v naslednjih petih letih zbrali blizu 30 milijonov dinarjev, načrti del pa so izdelani za posamezna območja v občini in sicer za območja Dolenje vasi (1702 prebivalca), Loškega potoka (1775 prebivalcev), Ribnice (5608 prebivalcev) in Sodražice (2749 prebivalcev).

Zdravstveni dom, športni center, vrtec

Na območju Dolenje vasi je v načrtu gradnja vodovoda v Grčaricah in asfaltiranje cest v Prigorici, Dolenji vasi, Rakitnici, Lipovcu in proti Blatam, na območju Loškega potoka šolsko igrišče, asfaltiranje ceste preko Travnika, ureditev kanalizacij po naseljih in dograditev vodovoda na Hribu in v Malem logu. Na območju Ribnice bodo iz samoprispevka sofinancirali različne komunalne objekte (asfaltiranje, kanalizacije, vodovode ipd). po posameznih naseljih vseh devetih krajevnih skupnosti (Nemška vas, Otavice, Gorica vas, Ribnica, Jurjevica, Bukovica, Sušje, Velike Poljane in Dolenji Lazi). V Ribnici je v načrtu še gradnja novega zdravstvenega doma, h kateri bodo prispevali svoj delež občani z območij Ribnice in Dolenje vasi, ki uporabljajo ribniški zdravstveni dom, gradnja novega šolskega športnega centra in novega vrtca. Delno bodo s samoprispevkom prispevali za gradnjo vrtca le občani mesta Ribnice, iz ostalih krajev pa ne.

Ceste, šola, kanalizacija razsvetljava

Na območju Sodražice zajema načrt del predvsem vrsto komunalnih objektov — asfaltiranje, kanalizacije, javna razsvetljava — v posameznih naseljih, razen tega pa še gradnjo nove področne šole na Slemenih in vodovoda na Gori.

Posamezno od štirih območij bo v naslednjih petih letih razpolagalo z naslednjimi sredstvi: Dolenja vas 3,456.470 dinarjev, Loški potok 3,260.435 dinarjev, Ribnica 17,928.880 dinarjev in Sodražica 4,866.115 dinarjev.

V bistvu gre za štiri referendume in štiri samostojne samoprispevke. V kolikor katero od območij samoprispevka ne bo izglasovalo, občani ne bodo plačevali samoprispevka, pa tudi načrti del se ne bodo izvajali. Občani po posameznih območjih torej glasujejo za lastne samoprispevke in za izpolnjevanje njihovih lastnih načrtov del, ne za skupne občinske načrte. Skupna občinska obveznost je le del prispevka za izgradnjo dvorane v Dolenji vasi in sicer skupno milijon dinarjev. Ostala sredstva — približno 800.000 dinarjev za dvorano — so zagotovljena iz drugih virov.

Tretjič za napredek krajev

Referendum za uvedbo samoprispevka — že tretjega zapovrstjo! — bo v vsej občini v nedeljo, 20. maja od 7. do 19. ure. V občini je vse nared za glasovanje in akcijski odbor za izvedbo referenduma, ki je te dni izdal tudi posebno brošuro o samoprispevku, je prepričan, da bo velika akcija solidarnosti v vsej občini uspela.

Uspela tudi zato, ker so vsi prepričani, tudi večina občanov, da drugače kot s samoprispevkom ni mogoče urejati stvari, ni mogoče zadostiti skupnim velikim potrebam, zato, ker bo občina kot celota le tako lahko storila krepak korak med razvitejše občine. Prav tako pa bodo tudi posamezni kraji v občini lahko hitreje napredovali, če bodo s samoprispevkom uresničeni sedanji petletni načrti.

Družbenopolitične organizacije in skupščina občine, prav tako vse krajevne skupnosti in akcijski odbori v posameznih območjih pozivajo vse občane, da v nedeljo, 20. maja oddajo svoj glas za samoprispevek, to je za napredek svojih krajev.

F. GRIVEC

„Pomlad v svobodi“ v Tivoliju

V dvorani Tivoli bo 18. maja ob 20. uri prireditev POMLAD V SVOBODI.

Nastopili bodo otroci iz raznih krajev Slovenije. Izkupiček od prodanih vstopnic bodo namenili za pomoč otrokom Vietnama in Kambodže.

Pričakujemo, da bodo obiskovalci te prireditve z množično udeležbo podprli plemenito pobudo slovenskih otrok in s tem izrazili polno solidarnost našega ljudstva s težkim bojem za osvoboditev indokitajskih ljudstev.

Pozivamo sindikalne organizacije, da v vseh kolektivih organizirajo obisk te lepe prireditve.

Vstopnice za vaše člane lahko kupite v predprodaji v podjetju Kompas — Ljubljana, Titova 12.

MESTNI SVET ZVEZE SINDIKATOV — LJUBLJANA

Jana

Plazovom v bran

Hrastnik: strokovnjaki o sanaciji zemeljskih plazov — Najprej zaustaviti najbolj nevaren plaz nad Dolinškom

HRASTNIK, 17. maja — V Hrastniški občini se že dolgo let ubadajo s problemom sanacije zemeljskih plazov v središču mesta. Drsenje zemlje, ki je včasih močnejše, včasih pa počasnejše in na več krajih, povzroča preglavice tako strokovnjakom kot občinski skupnosti.

Problem je na eni strani v tem, kako učinkovito sanirati in ustaviti plazove, po drugi pa, kje in kako zbrati denar za izvajanje sanacijskih del. Lani je hrastniška skupščina dala za sanacijo več kot 200.000 dinarjev. Če bi sešteli ves denar, ki ga je hrastniška občina v zadnjih letih vložila za urejanje plazov, bi prišli do precej visokih številk. Sanacijska dela potekajo v glavnem v okvirih finančnih možnosti občine, nekaj denarja pa prispeva še vodna skupnost Ljubljanica—Sava.

Doslej je podjetje za urejanje hudournikov Ljubljana z betonskimi kaštami zaustavilo premikanje zemlje pri razdelilni trafo postaji Hrastnik, hudourničarji' pa zdaj odvodnjavajo teren na plazu nad Dolinškom. Ta je najbolj nevaren. Pred dnevi si je ogledala ta plaz tudi komisija za sanacijo plazovja občinske skupščine Hrastnik skupno z nekaterimi strokovnjaki Zavoda za raziskavo materiala, Geološkega zavoda in Podjetja za urejanje hudournikov Ljubljana, Splošne vodne skupnosti Ljubljanica —Sava in Investicijskih birojev Trbovlje. Člani komisije in strokovnjaki so predlagali za sanacijo plazu nad Dolinškom, da bi domače komunalno podjetje ob Brnici, pod voglom čistilnih naprav uredili leseno vodilno steno. S tem bi usmerili vodni tok tako, da bi voda spirala peto plazu. Na najožjem delu plazu nad Dolinškom pa naj bi z vrtanjem ugotovili ali je možno zgraditi armirane pilotne stene. Poikusno vrtino, načrt in drugo naj bi prevzel Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij Ljubljana, celovit inženiring pa Podjetje za urejanje hudournikov iz Ljubljane. Drenažna polnila za pilote, zajetje vode pred pilotno steno, drenažno zajetje za pilotno steno ter površinski odvod talne vode pa naj bi izvedlo Podjetje za urejanje hudournikov iz Ljubljane.

Ker gre pri Dolinšku verjetno za tako imenovani globinski plaz s počasnim premikanjem zemlje, bi ga s temi sanacijskimi ukrepi brzkone ublažili ali ustavili, ne pa v celoti preprečili drsenje zemlje na tem območju.

PAVLE BURKELJC

Varstvo na situ

V družbeno varstvo v jeseniški občini je vključeno 600 predšolskih otrok, potrebe pa so iz leta v leto večje

JESENICE, 17. maja — V jeseniški občini so se razmere v otroškem varstvu v zadnjih letih precej izboljšale. Tudi družbena sredstva, ki jih porabijo v ta namen, so močno porasla. Kljub temu pa je, kot so opozorili na včerajšnji seji občinske konference SZDL, na tem področju še vedno nekaj nerešenih vprašanj.

Pred petimi leti je občinska skupščina sprejela program razvoja otroškega varstva, v katerem so med drugim načrtovali štiri nove vrtce. V dveh izmed teh so že otroci, na Savi na Jesenicah in v Žirovnici pa ju še gradijo. Tako je sedaj v družbeno varstvo vključenih skoraj 600 predšolskih otrok, to je 23 odstotkov vseh, medtem ko jih je bilo pred osmimi leti le 6 odstotkov. Potrebe pa so iz leta v leto večje, še zlasti ker je vse več jeseniških mater zaposlenih. Prav zato je zamuda pri graditvi vrtca na Savi toliko bolj nevšečna.

Stiska z igrišči

Slabše je poskrbljeno za podaljšano bivanje v šolah, v katero so doslej vključili le 5 odstotkov učencev. Prav tako je precejšnja stiska z otroškimi igrišči, za katera marsikje sploh ni prostora. Na počitniška letovanja na morje pošljjo letno okoli 1600 otrok, kar je razmeroma malo. Med organizatorji letovanj pa pogrešajo večje sodelovanje.

Načrtna zdravstvena preventiva

Tudi z načrtnejšim delom pri zdravstveni preventivi otrok so v zadnjih 13 letih dosegli dobre rezultate. Med drugim so umrljivost dojenčkov zmanjašli od 46 na 17 promilov, znižalo pa se je tudi število otrok z nekaterimi težjimi posledicami bolezni. V zadnjem času je zdravstvena služba pričela s sistematskimi pregledi otrok, katerih koristi se bodo pokazale šele kasneje. Morali pa bi jih opravljati pogosteje.

Večja vloga KS

Ob teh ugotovitvah, ki sta jih na včerajšnji seji posredovala podpredsednik občinske konference SZDL Zdravko Pogačnik in šef otroškega oddelka v jeseniški bolnišnici primarij dr. Štefan Plut, je predsednica republiške skupnosti otroškega varstva Majda Gaspari opozorila na nekatere novosti, ki se v zvezi z ustavnimi spremembami obetajo otroškemu varstvu. Povedala je, da bodo v prihodnje imele večjo vlogo pri tem tudi krajevne skupnosti. Te bodo skupaj s temeljnimi skupnostmi po občinah prevzele glavno breme skrbi za varstvo otrok. Ob tem bo izgubila sedanji pomen republiška skupnost, ki bo postala le nekakšna zveza občinskih. V zvezi s kritiko na račun otroškega dodatka pa je dejala, da je sklep o nespremenjenih merilih za letos sprejela republiška skupščina in da to pomeni korak nazaj v prizadevanjih za večjo skrb za otroke.

Mladi člani ZK gredo v Cerkno

TRBOVLJE, 17. maja — Številni slušatelji letošnje večerne politične šole so ob začetku predavanj izrazili željo, da bi po končanem šolanju obiskali enega od znanih partizanskih krajev na Slovenskem. Komisija za idejnopolitično usposabljanje komunistov pri občinskem vodstvu ZKS je upoštevala to željo in jo posredovala komiteju občinske konference ZKS. Ta je odobril potovanje vseh slušateljev pa tudi predavateljev v Cerkno, kjer si bodo mladi trboveljski komunisti med drugim ogledali znano partizansko bolnišnico Franjo in se poklonili žrtvam nemškega vdora v ta kraj, ko so brutalno pobili slušatelje tedanje politične šole. Na pot bodo krenili v soboto, 19. maja.

M. V

Mimo vseh meril

Predsedstvo ObSS Trbovlje obsodilo ravnanje okrog delitve dobička v Kmetijski zadrugi Trbovlje — Hrastnik

TRBOVLJE, 17. maja — Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Trbovlje je danes naslovilo na izvršni odbor osnovne sindikalne organizacije kmetijske zadruge Trbovlje—Hrastnik pismo, ki se nanaša na razdelitev dobička v tej kmetijski organizaciji.

Gre v glavnem za to, da so v kmetijski zadrugi Trbovlje-Hrastnik sklepali o razdelitvi dobička zadruge šele potem, ko je bil dobiček že razdeljen med zaposlene. V kmetijski zadrugi so lani ustvarili preko milijon dinarjev čistega dohodka, dobiček za razdelitev pa je znašal 66.000 dinarjev, tako da je vsak zaposlen dobil za lani še eno plačo, dva, pa precej več.

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Trbovlje se, sklicujoč na zapasnike sindikalne organizacije v zadrugi in druge infomacije, obrača na izvršni odbor sindikata v KZ Trbovlje-Hrastnik, da skupno s samoupravnimi organi analizira medsebojne odnose v kmetijski zadrugi, pogoje samoupravljanja, delitev in način izplačila osebnih dohodkov in akontacijo, kilometrino, nadurno delo in drugo .

Predsedstvo je obsodilo predvsem takšno ravnanje v zadrugi, ko morajo samoupravni organi naknadno sklepati že o izvršenih dejstvih, kar je v nasprotju z načeli samoupravljanja.

PAVLE BURKELJC

Mesec mladosti v Trbovljah

TRBOVLJE, 17. maja — V okviru letošnjega meseca mladosti, ki ga organizira zveza mladine Slovenije, bodo v Trbovljah številne prireditve. Tako bo v petek, 18. maja v večernih urah v gledališki dvorani delavskega doma, nastopila gledališka skupina gimnazijcev, ki deluje v okviru Svobode-center, z delom Neil Simona — »Bosa v parku«, komedijo v treh dejanjih. Dne 25. maja ob 16. uri bo sprejem pionirjev v zvezo mladine Slovenije, hkrati pa bo revija pevskih zborov v delavskem domu. Istega dne ob 18. uri bo otvoritev mladinskega kluba v domu TVD Partizan, nato pa bo ples. V soboto, 26. maja pa bo telovadni nastop članov TVD Partizan.'. L.

Zakrpati kulturne domove

Nov samoprispevek za krajevne potrebe Škofje Loke in bližnjih KS?

ŠKOFJA LOKA, 17. maja — S prihodnjim mesecem se bo v škofjeloški občini iztekel krajevni samoprispevek, ki ga občani plačujejo za nove šole. Z julijem pa naj bi v Škofji Loki in nekaterih bližnjih krajevnih skupnostih pričeli pobirati nov samoprispevek in sicer za pokopališče in obnovo kulturnih domov.

O novem samoprispevku se bodo prebivalci odločali na referendumu, ki bo 17. junija. Zajel bo območja krajevnih skupnosti Škofja Loka, Godešič, Gosteče, Sv. Duh, Reteče, Zminec in del krajevne skupnosti Log.

S samoprispevkom bi v dveh letih in pol zbrali okoli 6 milijonov dinarjev. K tem sredstvom bi poldrugi milijon dinarjev dobili še iz drugih virov. Večino denarja — 5 milijonov bi porabili za graditev novega pokopališča na Lipcah, 2,5 milijona pa za obnovo kulturnih domov v Škofji Loki, Retečah in Sv. Duhu. L. S.

Akcija RK bo 31 maja

Po vsej Sloveniji bodo dve uri zbirali rabljena oblačila

LJUBLJANA, 17. maja — V Sloveniji že nekaj let uspešno poteka zbiranje rabljenih oblačil, obutve in posteljnine. Lani so aktivisti RK zbrali 120.000 kg blaga in ga razdelili ljudem, zlasti otrokom v manj razvitih območjih Slovenije.

Letošnja akcija bo v četrtek, 31. maja od pol na do sedmih popoldne, po vsej Sloveniji hkrati. Pripravljene zavitke oblačil posteljnine in zvezanih čevljev (da se pari ne bi pomešali) bodo aktivisti RK pobirali po hišah in zbiralščih v bloku. Rabljena oblačila in posteljnina naj bo čista in zakrpana. Rdeči križ še posebej prosi za oblačila in obutev, primerno za otroke in šolarje.

D. B.

križan K e I n Humor

Nova šola v Konjšici

Mesec mladosti v Zasavju — Številne prireditve — Delovne zmage

Zasavska mladina je ob mesecu mladosti pripravila zanimiv program kulturnih in telesnovzgojnih nastopov, srečanj in tekmovanj. V Zagorju ob Savi poteka ena najbolj množičnih športnih prireditev. Na vseh tekmovanjih bo namreč sodelovalo okoli 1600 članov mladinskih organizacij in aktivov. V sosednjih Trbovljah bo med drugim velik telovadni nastop vseh članov TVD Partizan, mladinsko gledališče pa bo uprizorilo svojo prvo letošnjo premiero. Trboveljska mladina bo naposled dobila tudi svoje klubske prostore. Svojemu namenu jih bodo izročili 25. maja popoldne. Denar zanj so prispevale tudi nekatere delovne organizacije, pa tudi mladi so prispevali.

Praznovanje meseca mladosti v revirjih bodo počastili tudi s sprejemom številnih mladih ljudi v vrste zveze komunistov. V Trbovljah bodo predvidoma podelili članske izkaznice blizu 30 mladincem in mladinkam.

Tudi v hrastniški in litijski občini so pripravili izbran program prireditev. Posebno slovesno bodo ta praznik proslavili v Konjšici, manjši vasi pri Polšniku, kjer bodo odprli novo šolsko poslopje. M. VIDIC

LITIJA

Okrepiti vrste ZK

Čeprav so v tej zasavski občini lani nekoliko okrepili zvezo komunistov — sprejeli so 34 novih članov, od tega polovico iz vrst neposrednih proizvajalcev — številne organizacije niso kaj dosti storile za povečanja števila članstva. Zaradi tega so na 5. seji konference ZK sprejeli vrsto sklepov za širšo akcijo nadaljnjega vključevanja, predvsem delavcev v vrste ZK. Občinsko vodstvo ZKS sodi, da bi kazalo posvetiti večjo skrb sprejemanju mladincev in mladink v ZK, sekretariati organizacij in aktivov pa bi morali biti bolj pozorni kar zadeva vključevanje delavcev v ZK, ne samo v podjetjih, marveč tudi na terenu. M. V.

Dežurne službe Kinematografi Obvestila Predavanja

Kinematografi

SPORED ZA PETEK

KINO CENTER — KRANJ: amer. barv. vojni film DO PEKLA IN NAZAJ, ob 16., 18. in 20. uri.

KINO STORŽIČ — KRANJ: amer.-ital. seksualna komedija VIKING Z JUGA, ob 16., 18 in 20. uri.

KINO TRŽIČ: amer.-ital.-špan. barv. film CHURCHILLOVI LEOPARDI, ob 18. in 20. uri.

KINO RADIO — JESENICE: ital. barv. CS film CORBARI, ob 17. in 19. uri.

KINO PLAVŽ — JESENICE: mehiški barv. CS film VELIKI UPOR, ob 18. in 20. uri.

KINO DELAVSKI DOM — TRBOVLJE: češki barv. film KAPITAN KOR. DA, ob 17. uri. Mladini priporočamo! Cena enotna 3 din. Ob 19 uri danski barv. VV film REKTOR V POSTELJI.

KINO KRKA — NOVO MESTO: amer. barvni film COWBOY, ob 18. uri.

KINO ČRNOMELJ: japonski barv. film Z LEPOTO IN OTOŽNOSTJO, ob 17. in 20. uri.

KINO DELAVSKI DOM — ZAGORJE OB SAVI: amer. barv. vestern DAN POSESTNIKOV, ob 18. in 20. uri.

KINO DOM JLA — NOVO MESTO: amer. film SLEPI REVOLVERAŠ, ob 18. in 20. uri.

LJUBLJANA

KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: ob 16. in 18. uri amer. film SERENADA V DOLINI SONCA. Režija: H. Bruce Humberstone. Glav. vl.: Sonja Henie, Cornel Wilde, Milton Berle, Glenn Miller.
Ob 20. uri amer. barv. film SMESNI OBRAZ. Režija: Stanley Donen. Glav. vl.: Audrey Hepburn, Fred Astaire, Suzy Parker, Robert Fleming.
Prodaja vstopnic uro pred prvo predstavo.

KINO UNION: »Veste, kdor tega filma ni videl, ne ve, kaj je lepo in doživeto v filmski umetnosti . .« (M. Kalan, gospodinja, anketa na predstavi). Amer. barv. film V VRTINCU — I. in II. del po znamenitem romanu Margareth Mitchell. Dobitnik 10 Oskarjev! Režija: Victor Fleming. V glav. vl.: Vivien Leigh (Scarlet O' Hara), Olivia de Havilland (Melanie), Clark Gable (Rhett Butler), Leslie Howard (Ashley) in drugi. Brez tednika! Predstave ob 16. in 20. uri. Zaradi dolžine filma cene zvišane!
Med I. in II. delom 15 minut premora — streže restavracija Union!

POLETNI KINO DOM JLA: Lex Barker (te dni podlegel infarktu) kot Old Shatterhand v nem. barv. CS pust. filmu WINNETOU V DOLINI SMRTI po K. Mayu. Tednik št. 17. Predstava ob 20. uri. Zadnjič!

KINO KOMUNA: »Film s predrzno, včasih skorajda nesramno, a — priznajmo — duhovito kamero anekdotično nabira poudarke na račun zakonske zvestobe in nezvestobe' . .« (S. Godnič, Delo). Film s Festa! Ital. barv. VV filmska satira MIMI KOVINAR. Režija: Lina Wertmüller. V glav. vl.: Giancarlo Giannini, Mariangela Melato, Agostina Belli in drugi. Tednik št. 19. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16., 18.15 in 20.30. Ni za otroke! Zvišane cene!
Ob 10. uri MATINEJA amer. barv. WS kriminalke GRISSOMOVA TOLPA Roberta Aldricha. Zvišane cene! Zadnjikrat!

KINO SLOGA: grško-franc. barv. VV glasbena komedija LJUBEZEN V BUZUKI RITMU. Režija: Alecos Sakellarios. Brez tednika! Hrvatski podnaslovi!, Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Zadnjikrat!

KINO VIČ: Lee van Cleef v amer. barv. vesternu SEDEM VELICASTNIH JEZDI. Režiser: George McCovan. Igrajo še: Michael Callan, Stefane Powers in drugi. Brez tednika! Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Hrvatski podnaslovi!

KINO SISKA: Charles Bronson in Alain Delon v amer.-franc. barv. pust. vesternu RDEČE SONCE. Režiser: Terence Young. Igrata še: Ursula Andress in Toshiro Mifune. Tednik št. 18. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16., 18.15 in 20.30. Zaradi dolžine filma cene zvišane!

KINO SAVA: Lex Barker v glavni vlogi nem. barv. CS pust. filma ZAKLAD AZTEKOV. Režiser: Robert Siodmak. Predstavi ob 17. in 19. uri. Zadnjikrat!
Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstav.

KINO KRIŽANKE: ital. barv. CS film KLOFUTA VSAK DAN. Režija: Armando Crispino. Igrajo: Gianni Morandi, Laura Belli, Duilio Gruciani. Znani in priljubljeni pevec Gianni Morandi nastopa v prikupni komediji, polni topline in preprostosti. Predstava samo ob 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred začetkom.

KINO TRIGLAV: ital. barv. pust. film MEČ ZA BRANDA, ob 16., 18. in 20. uri. Igrajo: Paul Winston, Corinne Schubert, Furio Meniconi. Prodaja vstopnic je od 15. ure dalje.

KINO VEVČE: amer. barv. CS vestern BANDOLERO, ob 20. uri. Zadnjikrat! Igrajo: James Stewart, Dean Martin in Raquel Welch.

DISCO POLJANE

Vsem ljubiteljem ansambla TIME sporočamo, da danes 18. 5. ta od. lični zagrebški ansambel zaradi zasedenosti ne bo nastopil v disko klubu Poljane. Torej plesa ne bo. Vse mlade vabimo 19. 5. ob 19.30 v Disko klub Poljane. Dobra glasba je zagotovljena. Vabljeni. V nedeljo, dne 20. 5. 73 disko ne bo obratoval.

HALA TIVOLI — ZAVOD ING. STANKA BLOUDKA LJUBLJANA CELOVŠKA CESTA 25

HALA TIVOLI: v mali dvorani bo ob 17. in 20. uri prireditev POMLAD V SVOBODI, na kateri nastopajo otroci, čisti dohodek pa gre v korist indokitajskih otrok.

ELEKTRIČNI AVTODROM in otroški vrtiljak sta odprta vsak dan od 8. do 22. ure. Vabimo vas na ploščad pred Halo Tivoli.

ZLATI KLUB danes lahko ženske posvetijo negi svojega telesa in večanju njegove vzdržljivosti ter hujšanju vsaj dve uri, in sicer od 8. do 10., 10. do 12., 12. do 14.; 15. do 17., 17. do 19. in 19. do 21. ure. Pojasnila po tel.: 317-468. POSKRBITE ZA SVOJE TELO, PREDEN PREPOZNO BO!

stopoteka

Vabimo vse mlade, ki imajo radi glasbo in ples danes od 20. do 1. ure. Vstopnina ob petkih je 15 din, sicer pa vse ostale dneve 10 din. Vstop imajo le starejši od 18. leta, garderoba je brezplačna.

RADIO STUDENT

12.00 Glasbeni avtomat; 12.25 Poročila, obvestila; 12.33 Glasbeni avtomat; 16.00 Top 30; 16.05 Poročila, obvestila; 16.30 Aktualna tema; 17.30 Poročila.

RADIO TRBOVLJE

16.00 Napoved programa; 16.05 Naš gost; 16.15 Narodnozabavna glasba; 16.30 Reklame in obvestila; 16.50—17.50 Mladinska oddaja »Mladi za mlade«.

Asfalt do Areha

MARIBOR, 17. maja — Kot smo danes zvedeli, bodo že konec julija začeli z asfaltiranjem pet kilometrov dolgega cestnega odseka od Slapa do Areha na Pohorju. Dela naj bi izvajalo mariborsko cestno podjetje, celotna investicija naj bi veljala 3,5 milijona dinarjev. J. J.

Nova zahteva

Naftne družbe, ki so nedavno tega minirale razgovore o povečanju cen nafte zaradi devalvacije ameriškega dolarja, se bodo v kratkem spet znašle pred razpotjem: ali sprejeti novo zahtevo deželi združenih v organizaciji izvoznic nafte (OPEC), ki bodo o bližnjem dunajskem sestanku bržčas zahtevale 11,1 odstotno povečanje naftnih cen. Kriza se je razplamtela do vrhunca, tako da je britanski Reuter celo zapisal, da bo, v primeru, če se ne pojavi »nekdo tretji«, ki bi pomiril razburjene duhove, lahko prišlo do največje naftne krize v zgodovini.

Kdo naj bi bil ta skrivnostni tretji? Reuter najbrž pri tem misli na zahodnoevropske države, vprašanje pa je, ali bodo te, pod pritiskom svojih naftnih družb, ki iz črpanja tuje nafte kujejo lepe dobičke, lahko veljale za nepristranske razsodnice.

Kakorkoli že, obe sprti strani sta odločeni in ne bosta kar takoj privolili v umik. Američani, ki kontrolirajo tudi evropske naftne predelovalnice, bodo skušali združiti vse potrošnike v enotno fronto, ki naj zaščiti interese predelovalcev, medtem ko so dežele OPEC prav tako odločene svoj boj biti do konca. Libijski minister Mabruk je celo izjavil, da bodo naftne družbe same sebe privedle do bankrota, »če ne prenehajo z manevri proti deželam OPEC«.

Neposredno po teh besedah so nekatere zahodne agencije namignile, da bi dežele OPEC v primeru, da predelovalci njihovih zahtev ne bi upoštevali, lahko zmanjšale dobavo nafte ali celo zaplenile naprave zahodnih družb na svojih naftnih poljih.

Ali se bo spor tako drastično zapletel, je težko reči, vsekakor pa velja nekaj. Do konca, torej do trmoglavega odbijanja kakršnegakoli sporazuma, obe strani gotovo ne bosta šli. Dežele OPEC se najbrž krepko zavedajo, da je dobiček od načrpane nafte največji del njihovega proračuna, čeprav je res, da imajo v rokah močne adute, saj načrpajo 80 odstotkov svetovne nafte. Enako velja za predelovalske koncerne. Svet potrebuje naftne derivate in dobički še vedno niso tako majhni, da ne bi veljalo nekoliko popustiti. O tem, koliko naj bi kdo popustil, pa je vsaj za sedaj težko govoriti.

B. MASANOVIĆ

Obisk pri bolnem „dedku“

Prvi človek današnje Brazilije general Medici se ta teden mudi na obisku pri »dedku«, kot v Braziliji imenujejo Portugalsko. »Družinski« obisk (eden redkih v osamljenem življenju portugalske diplomacije) je natrpan s simboličnim poudarjanjem historičnih vezi med Portugalsko in Brazilijo, toda pogovori med premierom Caetanom in generalom Medicijem so uprti v prihodnost. Brazilija, ki postaja prva močna država Latinske Amerike, je namreč svojo gospodarsko ekspanzijo kanalizirala tudi na Portugalsko, Portugalska pa vidi — v svoji dokajšnji osamljenosti — v Braziliji eno izmed najpomembnejših oporišč: ne samo gospodarskih, ampak tudi političnih, kajti njene sodobne kolonialne vojne je nitso samo gospodarsko ulesnile, ampak jo tudi politično vse bolj osamljajo. »Končni cilj gospodarskega prepletanja med Portugalsko in njeno nekdanjo kolonijo,« je izjavil neki visoki bančnik v Lisboni, »je neke vrste Commonwealth. Če bodo morali nekoč Portugalci zapustiti Angolo, Mozambik ali Gvinejo, bo Brazilija idealno zatočišče za sto tisoče belcev, ki jih njihova matična dežela ne bo mogla sprejeti.«

Oči Brazilije pa so vseeno uprte v Afriko in Portugalska ji tam odpira vrata. Letala brazilskih družb pristajajo v Angoli, ob afriških obalah love brazilski ribiči, združenje brazilskih bank že dolgo sodeluje z »Banco Comercial de Angola« in trgovinske delegacije z druge strani oceana prihajajo v portugalsko Afriko. Skratka, Portugalska nudi Brazilcem možnost uveljavitve v tem delu sveta.

Portugalska, ki je izčrpana od konstantne napetosti zaradi boja z osvobodilnimi gibanji v Afriki, upa v Brazilijo: v njen investicijski kapital, tehnično in tudi politično pomoč.

Naslednik Salazarja, portugalski premier Marcello Caetano, sprejema generala Medicija z vso ljubeznivostjo, ki mu jo velevajo načrti države, stisnjene v kritiko Evrope. General Medici, ki je navezal tvorne gospodarske vezi tudi s socialističnimi državami, nima pri tem sodelovanju nobenih predsodkov.

Tako se namreč vedejo močni. In Brazilija je vse bolj prepričana o svoji moči, ki jo napoveduje tudi atomska oborožitev.

P. BRESCAK

OLIPHANT: PADLI SPOMENIK

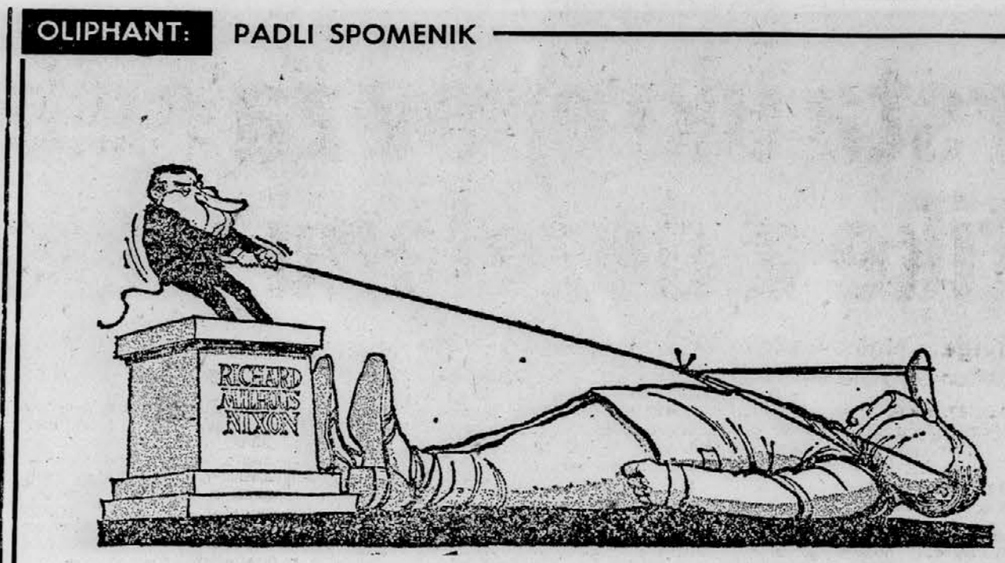

»The Denver Post«

Barzlov konec

Vodja zahodnonemške konservativne opozicije je zdrknil v politično pritličje — Kriza desnega tabora CDU

OD NAŠEGA BONSKEGA DOPISNIKA

BONN, 17. maja. Vodja konservativne opozicije dr. Rainer Barzel je poniknil v politično pritličje v dveh sunkih: sredi prejšnjega tedna je odstopil kot šef parlamentarne frakcije CDU CSU, včeraj popoldne pa je umaknil svojo kandidaturo za predsednika CDU. S tem je dokončno izgubil tudi svojo tretjo funkcijo, s katero je tri leta strašil bonsko levoliberalno koalicijo — funkcijo kanclerskega kandidata.

»Sic transit gloria mundi«? Ironija je v tem, da ta talentirani politik in sijajni govornik nikoli ni užival »slave« ne v mednarodnem svetu ne v zahodnonemški širši javnosti ne v lastni stranki. Izredna ambicioznost, delavnost, organizacijska sposobnost in oportunistična prožnost razmeroma mladega vzhodnopruskega politika so bile za stranko lastnosti, ki jih je veljalo izrabiti, da bi ob pomanjkanju ustrezne »adenauerske« osebnosti vsaj z videzom modrega političnega managerstva pridobila spet večino zahodnonemškega volilstva. Toda kot osebnost se gladki, preveč spretno izražajoči se in teatralično napadalni Barzel nikoli ni naselil v »srcu« stranke in tudi v »srcih« zahodnih Nemcev. Ko je izgubil novembrske parlamentarne volitve, ko se je izkazalo, da ni »koristen«, ga je stranka nesentimentalno odvrgla — ni izpolnil njenih pričakovanj. Devetinštiridesetletni politik, ki je že kot 38-leten zlezel na ministrski stolček (v zadnji Adenauerjevi vladi je bil minister za vsenemška vprašanja), deset let vodil konservativno parlamentarno frakcijo in je bil pred dvema letoma z veliko večino izvoljen za predsednika, CDU je zdaj kot kaže, na koncu svoje politične kariere. Na površje ga lahko pljuskne spet morebitna nova konservativna perioda ob koncu desetletja, na sam vrh najbrž ne bo prišel nikoli več.

Barzlov izsiljeni odstop — stranka mu je jasno pokazala, da na izrednem, samo izvolitvi novega predsednika namenjenem kongresu CDU 12. junija ne bo dobil večine — ni samo pokazal, da si zahodnonemški konservativci od sedanjega predsednika nič več ne obetajo, temveč tudi, da je desni tabor v globoki politični krizi, na razpotju. Desetstvo, da si je prav Barzel zadnje mesece najbolj prizadeval

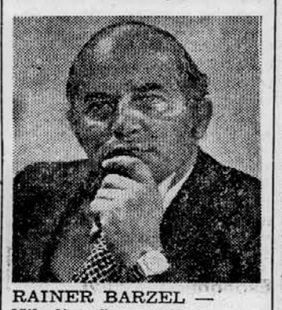

RAINER BARZEL — Nikoli več na vrhu?

za posodobljenje konservativnega programa in se je poskušal bolj približati uspešni Brandtovi koncepciji, je v zvezi s tem drugotnega pomena — novembrske volitve so njegovo moč zlomile, ni imel več dovolj avtoritete, da bi se uveljavil. Njegovo delo morajo opraviti drugi. Na junijskem kongresu bo za predsednika CDU najbrž izvoljen 42-letni predsednik dežele vlade Rheinland-Pfalz dr. Helmut Kohl, ki že več let velja za predstavnika »levega« krila in za pobornika radikalnejših družbenih reform. Kohl želi, da bi CDU postala privlačnejša tudi za mlajšo generacijo, predvsem pa za delavstvo in za izobraženstvo. Hoče ji odvzeti nadih reakcionarne, »kapitalistične« stranke, katere filozofsko jedro sta »ohranjevanje vrednot« in militantni antikomunizem. Vprašanje je, ali je stranka že pripravljena na takšno personalno in nazorsko pomladitev, in ni še povsem gotovo, ali Kohlu ne bodo postavili pred nos kakšnega »desno profiliranega« nasprotnega kandidata.

Odločilnega pomena je, kakšno taktiko si bo izbral Franc Josef Strauss, motor desnega radikalizma. Njegova bavarska CDU določa temeljno politično smer zahodnonemških konservativcev in vedno je v zraku grožnja, da bo preklicala akcijsko enotnost s CDU in se oklicala za vsezvezno samostojno stranko. Če bo Kohl izvoljen, bo njegova glavna skrb, kako ohraniti enotnost na desnici. Ta skrb se utegne spremeniti v dilemo: mogoče bi bilo bolje prepustiti desno obrobje Straussu, CDU pa naj prodre v sredino in posrka tiste »brezdomovinske« meščanske sloje, ki se zdaj zbirajo okrog liberalne FDP . . .

Danes so izvolili novega vodjo parlamentarne frakcije, čez mesec dni bo CDU dobila novega predsednika, toda obdobje konsolidacije bo še dolgo trajalo. Brandt v bistvu nima več pravega notranjepolitičnga nasprotnika.

SLAVKO FRAS

Velik premik v kongresu

Ameriški kongres se čedalje odločneje upira izvršilni oblasti

WASHINGTON, 17. maja (Tanjug) — Oba domova ameriškega kongresa sta z nekaj zadnjimi akcijami in glasovanji odločneje kot doslej pokazala, da nasprotujeta temu, da bi izvršilni organi dobili premoč nad zakonodajnimi. Neposreden povod teh akcij so bile zahteve administracije, da naj bi zagotovili dodatna sredstva za nadaljnje bombardiranje Kambodže. Nobeden od treh kongresnih organov, ki so se doslej ukvarjali s tem vprašanjem, ni podprl administracije.

Predstavniški dom kongresa je sicer zmeraj bolj konservativen kot senat, zdaj pa se je zgodilo prvič od začetka vietnamske vojne, da ni podprl vojaške pobude administracije. V komiteju za uporabo namenskih sredstev, ki je najbolj konservativni del senata, so sklenili celo s 24:0 glasovom, da je treba ustaviti izplačilo vseh odobrenih sredstev za bombardiranje Kambodže in Laosa. Zunanjepolitični odbor senata je šel še dalje in sprejel zakonski projekt, s katerim naj bi preprečili nadaljnjo uporabo ne le sedanjih in dosedanjih skladov za bombardiranje Laosa in Kambodže, temveč tudi kakršnih koli drugih skladov in sredstev, katerih namen bi bil »podpirati posredne ali neposredne vojaške dejavnosti« v Kambodži in Laosu.

Nekateri voditelji obeh strank so ta premik v kongresu označili kot odločilno spremembo stališč do nadaljnjega ameriškega vojaškega vmešavanja v Indokini.

Neuspel mesec

Vodstvo neofašistov v precejšnjih težavah zaradi atentatov, ki so jih organizirali pristaši nasilja v tej stranki

OD NAŠEGA RIMSKEGA DOPISNIKA

RIM, 17. maja. Skupina neofašističnih mladcev, članov skrajno desne »nacionalne avantgarde«, je v Reggiu Calabria z noži napadla pripadnike levičarskega »študentovskega gibanja«. Do napada je prišlo ob koncu zborovanja, ki so ga na univerzi sklicali mladi levičarji. Od teh so jih sedem ranjenih odpeljali v bolnišnico.

Vrsta politikov, ki predstavljajo različne demokratične stranke, je brž po dogodku od ministrstva za notranje zadeve terjala nove in ostre ukrepe zoper fašistično nasilje, ki je bilo minule dni tema parlamentarnih razprav. Noži fašističnih mladcev so spričo tega ranili v hrbet bolj sekretarja neofašistične stranke Almiranteja, ki se je ves minuli teden bodel s skrajneži v svoji stranki, kot pa pripadnike italijanske zunajparlamentarne levice. Almirante namreč preživlja naporne dni in prav minuli teden je v Milanu s hudim naporom poravnal spore, ki so nastali med zagovorniki politike »batina« v stranki ter med zagovorniki »meščanske dostojnosti«. April je bil za italijanski neofašizem politično izredno neuspel mesec. Dvanajstega aprila je med neofašističnimi demonstracijami bomba ubila enega od policistov, le kakih deset dni pred tem pa je v vlaku med Genovo in Rimom v rokah eksplodiral vžigalnik bombe enemu od neofašističnih mladcev. Policijska preiskava, začuda bolj učinkovita kot vse dosedanje, je odkrila povezavo med obema dogodkoma, pa tudi zasnovo novega terorističnega načrta, ki naj bi ga izvedli neofašisti tako, da bi krivdo spet lahko pripisali italijanski levici.

Do aprilskega vala atentatov je prišlo v okoliščinah, ki so bile precej težavne za sredinsko vlado premiera Andreottija (dvanajstkrat preglasovana v parlamentu) in ki so vnovič postavljale v ospredje vprašanje obnove koalicije levega centra s socialisti v vladi. Pred atentatom v vlaku Genova—Rim se je atentator skupaj s pajdaši namerno nastavljat sopotnikom z glasilom ene od levičarskih organizacij v roki. Toda zadeve so krenile po drugi poti: atentatorju je v roki eksplodirala zažigalna kapica in le nekaj dni kasneje so fašisti ubili policista v okoliščinah, da v njihovo krivdo ni bilo moč dvomiti. Neofašistična stranka se je morala brž distancirati od atentatorjev, ki pa so s svoje strani užaljeno ugotovili, da jih stranka pošilja v akcije, ko jih potrebuje, ko pa se znajdejo v težavah, jih zavrže. V tem položaju se je rodilo močno politično gibanje, ki se je spet spomnilo starega Scelbovega zakona iz leta 1952 (ki kaznuje obnavljanje fašistične stranke) in Almirante, ki je na svojo politiko »meščanske dostojnosti« na lanskih volitvah dobil ne samo monarhiste, marveč tudi del nefašistične meščanske desnice, je te dni potil krvav pot, da je v stranki spet uveljavil aureolo »dostojnosti«. Sopotniki, ki so se stranki priključili pred lanskimi volitvami, so namreč zagrozili, da ga bodo zapustili, če ne bo zadušil strankinega nasilnega krila. Almiranteju je to kolikor toliko uspelo opraviti v Milanu, toda spopad v Reggio Calabria — priča, da se nasilno krilo stranke noče vdati.

Njeno orožje so ekstremistična desna gibanja, ki s stranko uradno niso zvezana, katerih pripadniki pa so začuda na vsaki fašistični demonstraciji. Vse te skupine so dobro finansirane, deloma iz domačih in deloma iz tujih fondov, predvsem pa oblasti proti njim doslej niso resno ukrepale, saj v Italiji zadnjih petnajst let skorajda ni fašista, ki bi ga sodišče obsodilo. Nekaj več volje je oblastvena struktura pokazala zadnji mesec.

MARJAN SEDMAK

‚Skoka‘ ni

Na Švedskem zavrnjen načrt za gradnjo atomskih central — Le začasno?

OD NAŠEGA STOCKHOLMSKEGA DOPISNIKA

STOCKHOLM, 17. maja. Vlada in gospodarstvo na Švedskem sta se že več let resno pripravljala, da bo ta skandinavska država naredila svoj »veliki skok v atomsko dobo«, ko se je v zadnjem letu začela v javnosti širiti vedno večja omahljivost. To pomlad so se v javnosti nenehno pojavljala vprašanja: kako nevarne so pravzaprav jedrske centrale za človeka in okolje? Kako bomo ravnali z radioaktivnimi odpadki? Ali je naš plan razvoja energetike res pametno zasnovan?

Splošen dvom o jedrski energiji je bil včeraj potrjen tudi v švedskem parlamentu. Poslanci so namreč zavrnili dolgoročni načrt gradnje atomskih cetral, ki so ga predlagali vlada in energetska podjetja. Švedski parlament je sklenil, da do nadaljnjega ne sme biti sprejet noben nov sklep o gradnji novih atomskih central, dokler vprašanja varnosti, radioaktivnih odpadkov in rentabilnosti ne bodo bolje proučena.

Ta sklep švedskega parlamenta je zelo pomemben. Švedska je namreč druga najbogatejša država na svetu (takoj za ZDA) in ima v razmerju z velikostjo prebivalstva najbolj ambiciozen program izgradnje jedrskih central. Trenutno je dokončana samo ena centrala toda po programu naj bi jih do leta 1980 zgradili še 23. V letu 1985 naj bi Švedska dobivala polovico svoje energije iz jedrskih central, medtem ko nameravajo v ZDA doseči to razmerje šele okoli leta 2000. To je torej program, za katerega je švedski parlament začasno rekel »stop!«. Edinole gradnja že začetih »sedmih« central se bo nadaljevala.

Važno je tudi vedeti, da Švedska že doslej ni podcenjevala nevarnosti in težav, ki jih povzročajo jedrske centrale. Na Švedskem imajo lastno podjetje za proizvodnjo atomskih central, poleg inštituta za radiološko zaščito pa še dve državni komisiji, za odlaganje radioaktivnih odpadkov in za vprašanje varnosti ter varstva okolja v zvezi z izkoriščanjem jedrske energije.

Večina poslancev v včerajšnji parlamentarni razpravi je zahtevala, da švedska vlada izdela čisto drugačno energetsko politiko. Konec razsipništva! je bilo geslo. Švedska je doslej delala načrte samo na podlagi pričakovanega vsakoletnega porasta energetskih potreb, toda zdaj bo treba za prihodnost načrtovati tudi omejevanje potreb. Obstoječe vire energije pa je treba učinkovitejše izkoriščati: treba je prepovedati prekomerno ogrevanje stanovanj, gradbena industrija mora uporabljati boljše materiale za toplotno izolacijo zgradb, nepotrebno trošenje energije v transportu se mora nehati, z intenzivnejšim tehničnim raziskovanjem je treba zvišati toplotni izkoristek v obstoječih termoelektrarnah itd.

MITJA JERMOL

Fanfani zanika

Predsednik italijanskega senata Fanfani je demantiral govorice o sestankih, ki naj bi jih imel z ameriškimi uradnimi predstavniki in v okviru katerih naj bi od ZDA terjal finančno podporo za svojo stranko in še posebej za svoje krilo v njej.

Te za Fanfanija neprijetne govorice so prišle iz ZDA, potem ko je »New York Times« pred dnevi objavil nekaj podatkov o ozadju delovanja nekdanjega ameriškega veleposlanika v Italiji Grahama Martina. Podatki, ki jih navaja ameriški dnevnik, naj bi prihajali iz zanesljivih virov. Leta 1969 naj bi prišlo do vrste srečanj med Fanfanijem in ameriškimi predstavniki v stanovanju, ki naj bi bilo last italijanske RTV. Da bi bila slika bolj zaokrožena, je treba povedati,

da sta bili leti 1968 in 1969 izredno nemirni. Tako političnо kot tudi sindikalno izredno zavzeto stavkovno gibanje je tedaj spremljala vrsta bombnih atentatov, katerih avtorji so bili, kot prihaja na dan prav zdaj, italijanski fašisti. V teh okoliščinah naj bi prišlo do srečanja Fanfanija s predstavniki veleposlaništva, nato pa do zahteve, ki jo je veleposlanik Martin naslovil na Central Intelligence Agency, naj pomaga Fanfaniju z milijonom dolarjev. Te zahteve so podprli z namigovanjem na slabost levosredinske vlade premiera Rumorja, ki naj bi ji grozilo, da se bo morala — slaba kot je bila — opreti na komuniste in jih spustiti če že ne v vlado, pa v »sfero vladanja«. Vse to naj bi v začetku leta 1970 povzročilo v Beli hiši zaskrbljenost, ki pa je niso delili ne v zunanjem ministrstvu ne v CIA. Martin je spričo tega sklenil obiti zunanje ministrstvo in je naslovil posebno poročilo na predsednikovega svetovalca Henryja Kissingerja.

Podobno poročilo, vendar v nasprotnem smislu, sta pripravila tudi zunanje ministrstvo in CIA, o obeh pa je nato razpravljal »odbor štiridesetih«, ki ga vodi Kissinger, in veleposlanikovo zahtevo zavrnil. To stališče naj bi potrdil tudi predsednik Nixon s pripombo, da je bolje »ostati zunaj afer te vrste«

M. SEDMAK

Dva Kissingerja

V Parizu sta zdaj Nixonov in Sadatov odposlanec, toda Francijo bolj zanimajo odnosi med ZDA in Evropo

OD NAŠEGA PARIŠKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 17. maja. V Parizu sta zdaj dva Kissingerja. Nixonov, ki se danes začne pogajati s svojim severnovietnamskim sobesednikom Le Duc Thojem, je prispel sinoči. Sadatov »Kissinger« dr. Hafez Ismail pa se je včeraj popoldne že pogovarjal s predsednikom Pompidoujem. Njegov obisk sodi v okvir velike egiptovske diplomatske ofenzive pred zasedanjem varnostnega sveta OZN, ki bo 4. junija na pobúdo Kaira razpravljal o Jarringovem poročilu o Bližnjem vzhodu.

V Parizu ocenjujejo, da ni naključje, da je prišel Ismail v Francijo prav zdaj, ko je tu na obisku tudi saudski kralj Fejsal. Tu mislijo, da bosta tako Egipčan kot Saudijec poskušala pridobiti Francijo za to, da bi bodisi sama bodisi v povezavi z drugimi evropskimi državami spodbudila novo diplomatsko akcijo na Bližnjem vzhodu. Očitno je namreč, da zdaj ne Rusom ne Američanom ni posebno veliko do tega, da bi se ubadali z Bližnjim vzhodom, ki se »kuha v lastnem soku«.

Vprašanje je seveda, kaj bi ob takem razpoloženju velikih sil lahko storila Evropa. Toda kakorkoli že, govori se, da bi utegnili saudski monarh prositi predsednika Pompidouja, naj da pobudo za oživitev pogovorov med štirimi velikimi silami. »Kralj Fejsal, ki je razočaran nad ameriško pasivnostjo in, kot pravijo, razdražen zaradi pristranosti Washingtona v korist Izraela, bi v tem trenutku, ko se mu zdi, da se veča nevarnost novega spopada, podpri francosko potezo: na eni strani zato, da bi zadržal nevarnost, na drugi strani pa zato, da bi vnaprej onemogočil Sovjetski zvezi, da bi pobrala sadove morebitne nove krize na Bližnjem vzhodu,« piše pariški »Le Monde«.

Kljub težavam, ki ju čakajo, bosta imela Kissinger in Le Duc Tho lažje delo kot tisti, ki se ubadajo z Bližnjim vzhodom. Američan in Vietnamec sta vsaj že nekaj dosegla, saj imata v rokah podpisan mirovni sporazum. Toda njuno delo je po svoje Sizifovo, kajti pogovarjala se bosta o tem, kako obuditi k življenju sporazum, ki sta ga sestavljala tako rekoč leta in leta. Opazovalci v Parizu pričakujejo, da bosta sobesednika na današnjem sestanku samo izmenjala obtožbe o kršitvah sporazuma. Le Duc Tho bo nedvomno zahteval, naj Američani opustijo izvidniške polete nad Severnim Vietnamom, naj začno spet odstranjevati mine pred Haiphongom in naj obnove pogajanja o ekonomski pomoči Hanoju. Kissinger bo seveda odgovoril z zahtevo o umiku severnovietnamskih čet iz sosednih držav.

V takem ozračju ni mogoče pričakovati, da se bodo pogajanja hitro končala. Gotovo bodo potrebne ure in ure potrpežljivega mešetarjenja, preden bo dosežen »sporazum o spoštovanju sporazuma«.

Toda vse to je za uradni Pariz trenutno manj pomembno kot odnosi med Evropo in ZDA. Francija na tej fronti očitno pripravlja veliko ofenzivo. Novi francoski zunanji minister Michel Jobert je včeraj na zasedanju zunanjih ministrov EGS v Bruslju neusmiljeno raztrgal delovni dokument, ki ga je pripravila evropska komisija za pogajanja z Američani. Po Jobertovem mnenju je to »osnutek kompromisa«, s katerim se Evropejci vnaprej postavljajo v obrambni položaj, medtem ko v resnici nimajo od Američanov kaj prositi, marveč narobe.

Prvi »evropski« nastop novega ministra je očitno pokazal, da se je zmotili tisti, ki so po sestavi nove vlade pričakovali od Pariza več »evropskega realizma«. To je politika »osamljenega jezdeca« v najboljšem stilu, politika, ki oznanja, da bo letos v evropski skupnosti »vroče poletje«. Kajti francoski partnerji, ki se sicer v načelu v marsičem strinjajo z Jobertom, ne čutijo ne prave volje ne prave moči, da bi vnaprej grozili Američanom.

ANDREJ NOVAK

Po 5., 6. in 7. členu pravilnika o delovnih razmerjih, razpisna komisija

CESTNEGA PODJETJA CELJE

razpisuje prosto delovno mesto

VODJE gospodarsko računskega sektorja

Kandidati za razpisano delovno mesto morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:
a) da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri in vsaj 8 let prakse, od tega najmanj 5 let na vodilnem delovnem mestu v gospodarstvu ali srednjo strokovno izobrazbo, vsaj 10 let delovne dobe v gospodarstvu, od tega najmanj 5 let na vodilnem delovnem mestu;
b) da je moralno-politično neoporečen, da ima pravilen in aktiven odnos do samoupravljanja;

Na razpolago je družinsko stanovanje.

Pismene ponudbe z življenjepisom, dokazilom o strokovni izobrazbi in praksi naj pošljejo kandidati v 20 dneh na gornji naslov. 4357

— strojna industrija ŠEMPETER V SAV. DOLINI

objavlja več prostih delovnih mest, in sicer za:

1. **STROJNE KLJUČAVNIČARJE**
2. **KLJUČAVNIČARJE**
3. **REZKALCE**
4. **STRUGARJE**
5. **ELEKTRO VARILCE**
6. **PRIUČENE ali NEPRIUČENE DELAVCE kovinske stroke**

Vse delavce, ki imajo navedene poklice ali so navedenih poklicev priučeni, pa tudi tiste, ki imajo veselje do dela v kovinski stroki vabimo, da se prijavijo pismeno ali osebno v splošnem sektorju podjetja do 15. junija 1963.

Posebej opozarjamo delavce, ki jih veselijo razpisani poklici, da nudimo ugodno možnost za priučitev za vse te poklice in vabimo kandidate, da se prijavijo. Podrobne informacije lahko dobite pismeno ali ustno v splošnem sektorju podjetja 4359

Pariško ozadje

Govorice o sestanku so prve dni maja padle v prazno - Sihanukova izjava - Kaj bo prineslo sedanje srečanje?

Po 13. januarju sta se v Parizu vnovič sestala Le Duc Tho in Kissinger, avtorja pariških sporazumov. O njuni tokratni nalogi smo pisali včeraj. Ponuja se vprašanje, zakaj je prišlo do srečanja prav sedaj, in pa, kaj od tega srečanja lahko pričakujemo.

Govorice o sestanku med Le Duc Thojem in Kissingerjem so se v Washingtonu razširile že zadnje dni aprila, ko je dobila ofenziva osvobodilnih sil v Kambodži vznemirljivo širok zamah. senator Symington pa je neposredno obtožil ameriško veleposlaništvo v Pnnom Penhu, da na podlagi starih kart uravnava polete ameriških bombnikov, ki so večkrat tudi zgrešili cilj in bombardirali Lon Nolove čete; istočasno pa je bilo v senatu jasno povedano, da so se ZDA s svojim letalstvom angažirale na Lon Nolovi strani v državljanski vojni, ne pa v obrambni vojni proti napadu od zunaj. V tem času torej je tudi glasnik State Departmenta potrdil, da se bosta Le Duc Tho in Kissinger srečala ob Seini. V podtonu je bilo razumeti, da bo Kambodža glavni predmet razprave.

Toda Hanoi je odgovoril z lesenim začudenjem: »Nam o tem ni nič znanega. . .« Pač pa sta se tiste dni v Parizu sestajala severnovietnamski zunanji minister Nguyen Co Tach in ameriški podsekretar William Sullivan, ameriški strokovnjak za Indokino. Tudi o teh razgovorih ni bilo ničesar objavljenega, opazovalci pa so ugibali, da je šlo v prvi vrsti za Kambodžo. Vsekakor je dejstvo, da v tistih dneh ameriška letala kljub Lon Nolovi zahtevi niso bombardirala Sihanukovih sil, razporejenih okrog prestolnice. »Da ne bi ogrožali miru.« je v Saigonu pojasnil saigonski zunanji minister Tran Van Lam. Potem, ko je Sullivan odletel na poročanje Nixonu in Kissingerju, pa so ameriška letala še z večjo silovitostjo znova posegle v državljansko vojno med Khmeri.

Od takrat, ko »Hanoi ni ničesar vedel« o pariškem srečanju Tho — Kissinger« pa do včerajšnjega sestanka, se je zgodilo dvoje:

Kissinger se je mudil v Moskvi, kjer je dobil namig, da bo sovjetsko stališče do Indokine »odgovorno«; nekaj dni po njegovem obisku je sovjetska prestolnica uradno sporočila, da bo Brežnjev 18. junija obiskal ZDA, sovjetska ocena pariških sporazumov pa je »kljub mnogim pomanjkljivostim pozitivna«.

V Peking pa je odpotoval David Bruce in prevzel vodstvo »urada za zvezo«, ki je prvo ameriško uradno predstavništvo v Pekingu po 1949. Najbrž je tudi Bruce skušal od Cu En Laja glede Indokine dobiti nekaj podobnega, kar je dobil Kissinger od Brežnjeva.

Vsekakor je Hanoi po teh dogodkih potrdil tisto, kar je prve dni maja ignoriral. Le Duc Tho se je na poti v Pariz ustavil v Pekingu, kjer ga je na prijateljskem pogovoru sprejel Cu En Lai.

Pomenljiva pa je izjava, ki jo je dal 2. maja, to je v času prvih govoric o ponovnem srečanju Tho — Kissinger, princ Sihanuk. Povedal je, da se ima v imenu Kambodže pravico pogovarjati z Američani samo on, ne pa morda Peking ali Hanoi. . .

Kot smo že včeraj omenili, je dosje za tokratne pariške pogovore zelo zajeten. Ali bo rezultat srečanja ta, da bodo »pariški sporazumi spoštovani v večji meri«, ali ne, bo v največji meri odvisno od ameriške strani. Prav gotovo pa bo na tem srečanju začrtana meja »dopustnega«, to je ločnica, onstran katere bi bili pariški sporazumi resno ogroženi in z njimi vse, kar je bilo doseženo v Indokini.

MIRAN SUSTAR

Jemensko zbliževanje

SANA, 17. maja (MENA) — Šefa držav Severnega in Južnega Jemena Abdel Rahman el Iriani in Salem Robai Ali se bosta še ta mesec sešla v Taezu, je izjavil podpredsednik republikanskega sveta in zunanji minister Severnega Jemena Mohamed Noaman.

Sodijo, da se bosta pogovarjala o nadaljnih korakih, ki jih bo treba storiti za združitev teh dveh sosednjih arabskih držav.

Akcija RK bo 31. maja

Po vsej Sloveniji bodo dve uri zbirali rabljena oblačila

LJUBLJANA, 17. maja — V Sloveniji že nekaj let uspešno poteka zbiranje rabljenih oblačil, obutve in posteljnine. Lani so aktivisti RK zbrali 120.000 kg blaga in ga razdelili ljudem, zlasti otrokom v manj razvitih območjih Slovenije.

Letošnja akcija bo v četrtek, 31. maja od petih do sedmih popoldne, po vsej Sloveniji hkrati. Pripravljene zavitke oblačil posteljnine in zvezanih čevljev (da se pari ne bi pomešali) bodo aktivisti RK pobirali po hišah in zbirališčih v bloku. Rabljena oblačila in posteljnina naj bo čista in zakrpana. Rdeči križ še posebej prosi za oblačila in obutev, primerno za otroke in šolarje.

D. B.

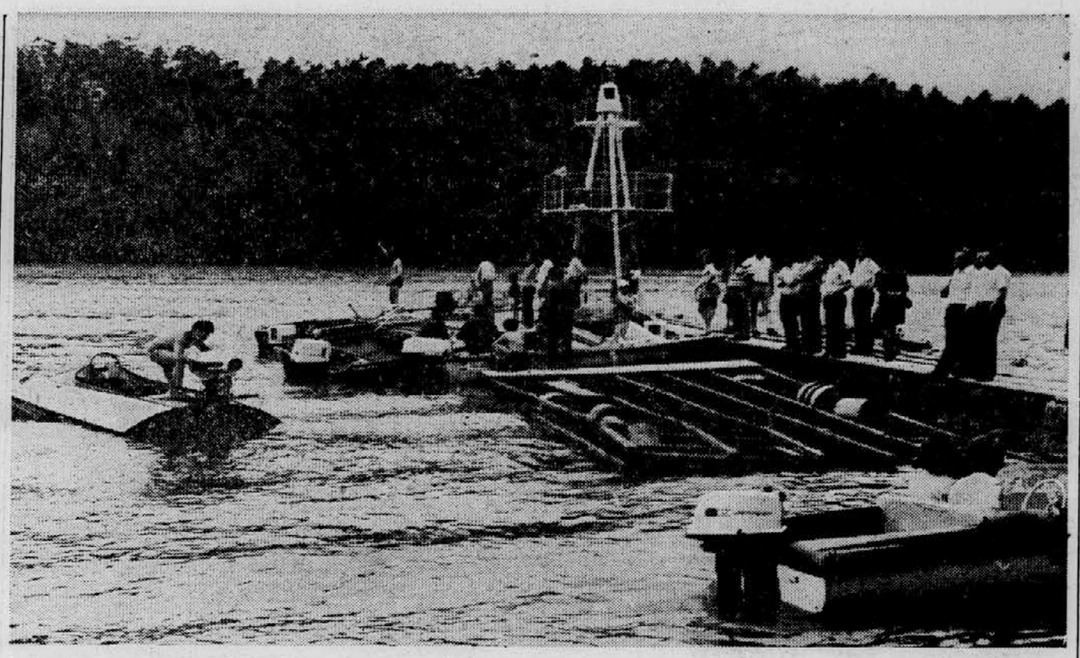

OB BRESTERNIŠKEM JEZERU — Zajezena Drava za hidroelektrarno Mariborski otok nudi veliko možnosti za najrazličnejše vodne športe. Na Bresterniškem jezeru, ki je samo nekaj kilometrov od Maribora, se v nedeljah zbira vedno več ljubiteljev motonautike. Foto: B. ČERIN

Zbližanje

Nova cesta Macelj—Ptuj je še bolj zbližala ptujsko in krapinsko občino

Nova cesta Macelj—Ptuj je močno zbližala ptujsko občino s Krapino, kar se kaže v sodelovanju industrije, kmetijstva, gostinstva, turizma in kulturno-prosvetne dejavnosti obeh občin.

Sodelovanje je obstajalo že prej, saj podružnična šola v Gruškovju vključuje v svoj šolski okoliš tudi nekaj zaselkov iz občine Krapina, sodelovali sta TVI Majšperk in Krapinska tekstilna industrija; predvsem pa se je razvilo pristno sodelovanje v skupnih prizadevanjih za dograditev magistralne ceste Zagreb—Maribor. Pred dnevi sta bili dve srečanji, ki bosta prispevali k pospešitvi medsebojnega sodelovanja na vseh področjih.

V okviru tradicionalnih srečanj bratstva in prijateljstva slovenskih in hrvaških občin sta v Majšperku gostovala glasbena šola in narodni ansambel »Braća Benci« iz Krapine s pevskim zborom, orkestrom in solisti.

V Krapini pa je bil prvi skupni sestanek političnih aktivov obeh občin. V prisrčnem razgovoru so realno ocenili možnosti sodelovanja na vseh področjih. Dogovorili so se, da bodo strokovne službe obeh občin pripravile skupno študijo o razvoju sodelovanja na gospodarskih področjih. O tem bodo konkretneje govorili na drugem skupnem sestanku, ki bo čez mesec dni v Ptuju.

Že na prvem sestanku so ugotovili, da so možnosti sodelovanja pri hitrejšem razvoju obeh občin zelo široke, saj se gospodarstvo medsebojno dopolnjuje. Zlasti ptujsko kmetijstvo ima na območju Krapine izredne možnosti razvijati kooperacijsko proizvodnjo.

FRANC FIDERŠEK

Rekli so

V razpravi o premajhni učinkovitosti državne uprave, je na seji ljutomerske občinske skupščine Ernest Olas, vodja medobčinske inšpekcijske službe za Pomurje, takole ocenil njen položaj:

»Inšpekcijske službe zaradi perečih kadrovskih problemov vse bolj zaostajajo za zahtevami naše družbe, zato se kršilci toliko bolj uspešno prilagajajo novim zakonskim predpisom. Največ težav imajo v zadnjem času inšpektorji pri nadzoru cen in njihovem formiranju, ker blago še vedno potuje skozi roke številnih posrednikov. Tržni inšpektorji so v tem primeru nemočni, ker v verigi posrednikov lahko kontrolirajo samo fakturno ceno zadnjega in maržo trgovine. Kajpak v veliko veselje trgovcev-grosistov, ki po mili volji dvigajo cene in obirajo porabnike. Temeljni zakon o blagovnem prometu sicer omogoča zveznemu izvršnemu svetu, da bi lahko omejil število posrednikov, vendar se doslej še ni poslužil te možnosti.«

B. B.

Zvedeli smo

Mladinski aktiv v Stroju

● RADLJE — V tovarni industrijske opreme »Stroj« Radlje ob Dravi jez aposleno okoli 50 mladih. Da bi lahko urejali probleme na svoj način, so ustanovili mladinski aktiv. Za predsednika so izvolili Rudija Ambroža, za tajnika pa Reziko Praznik.

B. V.

Dvesto mladih gasilcev

● RADLJE — Občinska gasilska zveza je nedavno pripravila tekmovanje v gasilskih spretnostih za pionirje, mladinke in mladince. Tekmovanja se je udeležilo okrog 200 mladih gasilcev iz vseh enot in krajev radeljske občine. Najmlajši so tekmovali v vaji z vedri in v štafeti, starejši pa so se pomerili v vaji z motorno brizgalno in s hidranti. V konkurenci najmlajših so bili najuspešnejši gasilci iz Mute, med pionirji, mladi gasilci iz Radelj, med mladinkami Vuhred in v mladinski konkurenci GD Radlje.

K. W.

Novo v trgovinah

● LJUTOMER — Novo v blagovnici »Vesna«: otroški vozički (globoki) po 1.020 dinarjev, športni vložki za otroške vozičke po 210 dinarjev. Dobili so tudi šotore za tri osebe (1.736), barvne TV sprejemnike Zanusi (14.835 dinarjev), pianine po 1.273 dinarjev in pet vrst hladilnih torb po ceni od 104 do 496 dinarjev.

B. B.

Festival

V Mariboru se že zdaj pripravljajo na letošnjo »Popevko vesele jeseni«

MARIBOR, 17. maja — Odmevnost in priljubljenost popevk izvajanih na lanskem festivalu »Ropevka vesele jeseni« v Mariboru med ljubitelji zabavne glasbe in vsemi, ki so spremljali televizijski prenos festivala, narekujeta letos pripravljalnemu odboru festivala nove, še zahtevnejše naloge. To so ugotovili na sinočnjem sestanku pripravljalnega odbora.

Festival bo v soboto 22. septembra v dvorani C mariborskega sejmišča. V dvorani bo prostora za 800 ljubiteljev zabavne glasbe. Prireditev bo verjetno prenašalo neposredno tudi vse jugoslovansko televizijsko omrežje, pogovori med predstavniki zavoda Stadion, ki bo tudi letos organiziral festival, in televizije pa še niso zaključeni. Popevke festivala bodo posnete na gramofonskih ploščah in kasetah.

Na razpis organizatorja je prispelo 46 popevk, ki jih bo ocenila strokovna žirija prihodnji teden. Žirijo za oceno besedil bodo sestavljali Branko Šömen, Herman Vogel, Slavko Jug in Srečko Golob, glasbeni del popevk pa bodo ocenili Mario Rijavec, Edi Holnthaner, Jure Robežnik in Mojmir Sepe. Glasbeni producent festivala bo Mario Rijavec, njegov pomočnik pa Ivo Meša.

Na festivalskem večeru bodo poslušalci slišali 12 popevk. Orkester in pevce pa bosta vodila prof. Edi Holnthaner in Berti Rodovšek.

BOGO ČERIN

Rojstvo novega jezera

Nared za ureditev akumulacijskega jezera v dolini Ščavnice

LJUTOMER, 17. maja — Z odločbo o splošnem interesu za ureditev akumulacijskega jezera v Gajševcih, ki so jo potrdili tudi odborniki ljutomerske občinske skupščine, so premostili zadnjo oviro za nadaljevanje regulacij v Ščavniški dolini, kjer bodo iztrgali stalnim poplavam in zamočvirjenosti nad deset tisoč hektarov zemlje.

V dolgoveznih pripravah za graditev glavnega akumulacijskega jezera v Gajševcih se je skupščina občine Ljutomer srečala z domala nepremostljivo oviro pri pogovorih s kmeti, ki jim bo voda zalila skoraj osemdeset hektarov povečini orne zemlje. Prizadetim kmetom namreč ni bilo lahko, ker so načrtovalci regulacije segli po njihovi najboljši zemlji.

No, po številnih pogovorih in prepričevanju so lastniki te zemlje uvideli obči družbeni pomen regulacije za celotno Ščavniško dolino, zato jih večina že soglaša z zamenjavo zemlje. Obveljal je dogovor, da jim bodo v enakem obsegu dodelili v lastništvo zemljišča, ki so v družbeni lasti.

Tako je upravni organ skupščine občine Ljutomer že dodelil prizadetim kmetom v zakup trideset hektarov travnikov za dobo treh let, da bi si zagotovili z ustreznimi agrotehničnimi ukrepi jamstvo za čim večji hektarski donos ob kasnejšem prevzemu te zemlje. Zamenjavo zemljišč dvaindvajsetim lastnikom potopljene zemlje bodo nadaljevali v skladu z ocenitvijo vrednosti teh zemljišč.

BORO BOROVIĆ

Zveza Podravja

Medobčinski svet podravskih občin je opravil pomembno povezovalno vlogo - Možnosti za razvoj sodelovanja

MARIBOR, 17. maja — Danes se je sestal svet podravskih občin, v katerem sodelujejo predstavniki občin Lenart, Ormož, Ptuj, Slovenska Bistrica in Maribor. Predsednik sveta Stojan Požar je poročal o dosedanjih uspehih na področju medobčinskega sodelovanja, ki se je razvilo v zadnjih letih.

Kljub temu pa seveda še niso izkoristili vseh možnosti za nadaljnje razvijanje tega sodelovanja na različnih področjih. Poudaril je potrebo po ustanovitvi racionalno organizirane regionalne gospodarske zbornice v Mariboru, ker na to opozarjajo delovne organizacije. Svet podravskih občin je odigral pomembno vlogo pri povezovanju in usklajevanju raznih akcij. To povezovanje je bilo zlasti vidno pri družbenem dogovoru o financiranju mariborske in ptujske bolnišnice ter pri združitvi delavskega in kmečkega zavarovanja.

Na svetu so menili, da mora ta organ še bolj kot doslej postati organizator in usklajevalec tega sodelovanja, zlasti pri večjih regionalnih akcijah, medtem ko bi naj pri svetu v prihodnje ustanovili tudi razne stalne ali občasne komisije. V bližnji prihodnosti bodo sklicali pogovor, na katerem bodo izmenjali izkušnje glede uresničevanja druge faze ustavnih sprememb v občinah.

Dosedanjega predsednika sveta podravskih občin Stojana Požarja so po izteku mandata razrešili. Za novega predsednika sveta podravskih občin so enoglasno izvolili Franca Novaka, predsednika skupščine občine Ormož, za njegovega namestnika pa inž. Terezijo Štefančič, sekretarko občinskega komiteja ZK Ormož.

MARJAN KOS

Mariborski funkcionarji v Gradcu

MARIBOR, 17. maja — Danes so odpotovali v Gradec sekretar medobčinskega sveta ZK Maribor Slavko Sorčak, sekretar MK ZK Maribora inž. Janez Strniša in predsednik občinskega sindikalnega sveta Maribor Slavko Ožbolt na pogovore s predstavniki deželnega vodstva KP Avstrije za Štajersko.

M. K.

Črnilni vložki iz Aera

Stekleničke s črnilom, ki so bile dolga desetletja v rabi, počasi izpodriva nova možnost za polnjenje nalivnih peres. Črnilo za enkratno polnjenje je moč v papirnicah in blagovnicah kupiti v plastičnih vložkih. To navsezadnje niti ni tako zanimivo, kot je zanimivo to, da se je te proizvodnje — posodobljenja namreč — lotila celjska tovarna »Aero«. Tu so namreč začeli izdelovati takšne vložke. Stroj avtomatsko izdela plastični vložek, pripravi črnilo, polni in zapira. »Aero« bo dal letos na trg blizu 2,000.000 črnilnih vložkov.

F. K.

Jana

Oko samouprave

Aktiv komunistov delavcev v Mariboru se zavzema za čimprejšnje ustanavljanje organov delavske kontrole

MARIBOR, 17. maja — Aktiv komunistov delavcev Maribora je sinoči soglasno ugotovil, da mora preiti od besed k dejanjem, to je k ustanavljanju organov delavske kontrole. Res je, da prvi koraki ne bodo veliki, kajti izkušenj na tem področju še nimamo, vendar bomo sčasoma lahko uvedli res učinkovito kontrolo, so poudarili.

Za obdobje pred pismom je bilo značilno, da so v samoupravljalske vrste prodrle sile, ki so vnašale nered in so izigravale zakone, posamezniki pa so na račun kvazi samoupravljanja osebno bogateli. Nosilci takih nepravilnosti so bile tehnobirokratske skupine, povezane s podobnimi političnimi skupinami. Take ljudi so ponekod sprejemali celo z odprtimi rokami, če pa so morali plačati škodo, jo je za njih plačal celotni kolektiv delavsko kontrolo bomo take poskuse zdaj že v kali zatrli, toliko bolj zaradi tega, ker delavska kontrola ne bo organ nad najvišjim samoupravnim organom, temveč ker bo to del samoupravljanja.

Res je, da bo pri delu svobodna, vendar mora o rezultatu poročati delavskemu svetu ali zboru kolektiva.

Seveda moramo še marsikaj narediti, so poudarili. Ne smemo kontrole idealizirati, saj je še veliko primerov, ko si posamezniki ne upajo spregovoriti, ker je od tega odvisen njihov obstoj. Ravno kontrola, kjer se bodo upali javno spregovoriti, pa bo naredila konec dosedanji praksi. Javnost sklepanja pogodb, kontrola nad tistimi mesti, kjer se posameznik lahko okoristi, prodaje in nabave, pri katerih so soudeleženi razni posredniki in podobno. Skratka, področij, kjer bo morala delavska kontrola budno paziti, ne manjka.

Pri tem so tudi poudarili, da o samoupravljanju vse preveč razpravljamo samo v delovnih organizacijah, premalo pa na primer v kulturi, prosveti in drugih organizacijah, ki pa oblikujejo zavest delovnega človeka. Tem stvarem bo treba posvetiti več pozornosti.

Delavske kontrole bo treba čimprej ustanoviti, pri tem pa bo potrebna pomoč celotne družbe, še posebno ZK in sindikata, kajti le s skupno akcijo in pomočjo bomo lahko uresničili cilje delavske kontrole tako kot smo si to zamislili, so poudarili.

JOŽE JERMAN

Pogrebi danes

● MARIBOR: Franjo Polovič, 76-letni upokojenec, ob 14.30 uri; Frančiška Drevenšek, 77-letna kmetica, ob 15. uri; Ida Šalamun, 19-letna mizarka, ob 15.30 uri.

Oglasna agencija, Ljubljana, Šubičeva 1, (tel.: 21-896 in 22-020)

Parada tehnike

Pred veliko manifestacijo ljudske tehnike v Pomurju ob dnevu mladosti — Mimohod in številna tekmovanja

MURSKA SOBOTA, 17. maja— Občinski svet ljudske tehnike v Murski Soboti je v sodelovanju z osnovnimi šolami in drugimi dejavniki vseh štirih pomurskih občin pripravil doslej največjo manifestacijo mladih tehnikov, ki bodo v počastitev dneva mladosti, 26. maja letos, nastopili v pomurskem središču.

Glavna točka letošnjega praznika mladih tehnikov bo velika povorka po Murski Soboti, v kateri bo več sto mladih tehnikov prikazalo številne tehniške dejavnosti, ki jih razvijajo v pomurskih osnovnih šolah ter v raznih organizacijah in društvih ljudske tehnike.

Po svečanem sprejemu mladih tehnikov na Trgu zmage v Murski Soboti bodo 26. maja, ob 8. uri zjutraj, odšle številne skupine tekmovalcev na mesta tekmovanj. Tako se bodo pomerili modelarji, radioamaterji, mladi traktoristi in drugi na doslej najbolj množični preizkušnji, ki bo zahtevala od tekmovalcev veliko znanja in spretnosti v teh veščinah.

V znamenju praznovanja dneva mladosti so v nekaterih šolah že pripravili predtekmovanja svojih ekip (Rogašovci, Kuzma, Grad, Beltinci itd.), to nedeljo pa bodo člani novega brodarskega društva »Mura« pripravili pri Murskem brodu v Krogu tekmovanje z reševalnimi čolni. To društvo že gradi v Krogu lopo za nove plastične čolne, ki so jih že kupili. Brodarskemu društvu pripisujejo velik pomen, ker bo pripravljalo mladino in ostale občane na reševalne akcije. Lanske poplave v Pomurju so pokazale, da so s to nalogo doslej zaostali.

BORO BOROVIĆ

Plastični cevovod do Kopra

Montažna skupina podjetja »Sigma« iz Zalca, ki se je doslej uspešno uveljavilo pri gradnji številnih vodovodov na Slovenskem, je sredi najzahtevnejšega dela pri polaganju plastičnega cevovoda v bližini Kopra. Delajo na povezavi vodovoda med Portorožem in Koprom. Del cevovoda je skupno dolg 8 kilometrov. Delo za rižanski vodovod bo v celoti opravljeno do 15. julija letos.

F. K.

Ulica bo še živela

Maribor: stare Slovenske ulice ne nameravajo porušiti

MARIBOR, 17. maja — Komisija za urbanizem mariborske občinske skupščine je upoštevala predlog zavoda za spomeniško varstvo, da naj ne bi spreminjali podobe Slovenske ulice. V tej ulici sta sicer samo dve stavbi, ki imata spomeniško vrednost, nekaj jih je manj vrednih, vendar s porušenjem celotne Slovenske ulice ne bi veliko pridobili. Prvotno so namreč nameravali porušiti vse stavbe ob Slovenski ulici in tako narediti široko prometno pot, vendar so študije pokazale, da so v Mariboru tudi druge možnosti, s katerimi pa ne bi posegli na področje spomeniškega varstva.

JOŽE JERMAN

»Pomlad v svobodi«

V dvorani Tivoli bo 18. maja ob 20. uri prireditev POMLAD V SVOBODI.

Nastopili bodo otroci iz raznih krajev Slovenije. Izkupiček od prodanih vstopnic bodo namenili za pomoč otrokom Vietnama in Kambodže.

Pričakujemo, da bodo obiskovalci te prireditve z množično udeležbo podprli plemenito pobudo slovenskih otrok in s tem izrazili polno solidarnost našega ljudstva s težkim bojem za osvoboditev indokitajskih ljudstev.

Pozivamo sindikalne organizacije, da v vseh kolektivih organizirajo obisk te lepe prireditve.

Vstopnice za vaše člane lahko kupite v predprodaji v podjetju Kompas — MESTNI SVET ZVEZE SINDIKATOV — LJUBLJANA

Asfalt do Areha

MARIBOR, 17. maja — Kot smo danes zvedeli, bodo že konec julija začeli z asfaltiranjem pet kilometrov dolgega cestnega odseka od Slapa do Areha na Pohorju. Dela naj bi izvajalo mariborsko cestno podjetje, celotna investicija naj bi veljala 3,5 milijona dinarjev.

J. J.

Trije odloki

Predlagati jih meni svet za blagovni promet v skupščini občine Maribor

MARIBOR, 17. maja — Svet za blagovni promet skupščine Maribor je sklenil predlagati občinski skupščini, naj sprejme tri odloke.

Tako naj bi sprejeli odlok o največjem številu učencev pri zasebnih obrtnikih in gostilničarjih. Po tem odloku lahko obrtnik ali gostilničar, ki dela sam, istočasno izobražuje dva učenca. V kolikor pa uporablja dopolnilne delovne moči lahko izobražuje toliko učencev, kolikor ima kvalificiranih delavcev, vendar ne več kot pet, pri poklicih, ki pa so deficitarni kot na primer kolarstvo, kovaštvo, mizarstvo in drugi, pa lahko izobražuje največ sedem učencev istočasno. Seveda ta odlok ne bi veljal za temeljne in pogodbene organizacije združenega dela. S tem odlokom želijo narediti red pri nepravilnem poklicnem usmerjanju mladine in pri sprejemanju nedoločenega števila učencev, ki so bili v pretežni meri cenena delovna sila.

Ko bo nehal veljati odlok o maksimiranju cen bo stopil v veljavo občinski odlok o družbeni kontroli cen, ki bo zagotavljal neposredno kontrolo cen nekaterih proizvodov med njimi živil v prometu na drobno, obrtniških storitvah, stanarini, vodarini in drugem. Cilj te družbene kontrole je, da se cene oblikujejo čimbolj po tržnih pogojih, administrativni ukrepi pa naj bi odpravljali samo negativne pojave tržnega mehanizma.

Prav tako so predlagali, da bi skupščina sprejela odlok o obveznem pošiljanju cenikov v evidenco, da bi tudi s tem ukrepom zagotovili družbeno kontrolo cen.

JOŽE JERMAN

oglašujte v dnevniku DELO

OB PROMETNIH KONICAH — Ob sobotah, ko je v Mariboru tržni dan, morajo prometniki okrepiti svoje vrste, da pri tržnici obvladajo promet. Foto: J. Žnidaršič

Dežurne službe Kinematografi Obvestila Predavanja

Kinematografi

SPORED ZA PETEK

KINO GLEDALIŠČE: ob 15.45, 18. in 20.15 amer.-nem. barv. komedija KRALJ, DAMA, PANT V gl. vl.: Gina Lollobri. gida, David Niven, John Molder Brown.

KINO UNION: ob 15.30, 17.45 in 20. uri mehiš. ki barv. pustol. film LA GENERALA Režiser: Juan Ibanez. V gl. vl.: Maria Felix Ignacio Lopez Tarso, Carlos Bracho, Eric del Castillo.

KINO PARTIZAN: ob 15.30, 17.45 in 20. uri amer. barv. CS drama IZGUBLJENI. V gl. vl.: Sidney Poitier, Joanna Schimkus, Michael Tolan.

KINO UDARNIK: ob 15.30, 17.45 in 20. uri nem.-jug.-ital. barv. CS grozljivka MORILEC PRIHAJA IZ GROBA V gl. vl.: Samantha Eggar, Alex Cord, Nadja Tiller, Horst Frank. Tednik št. 19.

KINO POBREŽJE: ob 17. in 19. uri ital. barv. CS krim. film PIK AS — PROTIVOHUNSKA OPERACIJA. V gl. vl.: George Ardisson, Lena von Martens

KINO ROGAŠKA SLATINA: zahodnonemški film ČUDEŽ LJUBEZNI, ob 17. in 19.30.

KINO PARK —

MURSKA SOBOTA: amer. barv. CS film KONJENIKI, ob 18. uri. Amer. barv. VV film DETEKTIV SHAFT, ob 20 uri.

LJUBLJANA

KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: ob 16. in 18. uri amer. film SERENADA V DOLINI SONCA. Režija: H. Bruce Humberstone. Glav. vl.: Sonia Henie, Cornel Wilde, Milton Berle, Glenn Miller. Ob 20. uri amer. barv. film SMESNI OBRAZ. Režija: Stanley Donen. Glav. vl.: Audrey Hepburn, Fred Astaire, Suzy Parker, Robert Fleming. Prodaja vstopnic uro pred prvo predstavo.

KINO UNION: »Veste, kdor tega filma ni videl, ne ve, kaj je lepo in doživeto v filmski umetnosti . . .« (M. Kalan, gospodinja, anketa na predstavi). Amer. barv. film V VRTINCU — I. in II. del po znamenitem romanu Margareth Mitchell. Dobitnik 10 Oskarjev! Režija: Victor Fleming. V glav. vl.: Vivien Leigh (Scarlet O' Hara), Olivia de Havilland (Melanie), Clark Gable (Rhett Butler), Leslie Howard (Ashley) in drugi. Brez tednika! Predstavi ob 16. in 20. uri. Zaradi dolžine filma cene zvišane! Med I. in II. delom 15 minut premora — streže restavracija Union!

POLETNI KINO DOM JLA: Lex Barker (te dni podlegel infarktu) kot Old Shatterhand v nem. barv. CS pust. filmu WINNETOU V DOLINI SMRTI po K. Mayu. Tednik št. 17. Predstava ob 20. uri. Zadnjič!

KINO KOMUNA: »Film s predrzno, včasih skorajda nesramno, a — priznajmo — duhovito kamero anekdotično nabira poudarke na račun zakonske zvestobe in nezvestobe . . .« (S. Godnič, Delo). Film s Festa! Ital. barv. VV filmska satira MIMI KOVINAR. Režija: Lina Wertmüller. V glav. vl.: Giancarlo Giannini, Mariangela Melato, Agostina Belli in drugi. Tednik št. 19. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16., 18.15 in 20.30. Ni za otroke! Zvišane cene!

Ob 10. uri MATINEJA amer. barv. WS kriminalke GRISSOMOVA TOLPA Roberta Aldricha. Zvišane cene! Zadnjikrat!

KINO SLOGA: grško-franc. barv. VV glasbena komedija LJUBEZEN V BUZUKI RITMU. Režija: Alecos Sakellarios. Brez tednika! Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Zadnjikrat!

KINO VIČ: Lee van Cleef v amer. barv. vesternu SEDEM VELICASTNIH JEZDI. Režiser: George McCovan. Igrajo še: Michael Callan, Stefane Powers in drugi. Brez tednika! Predstave ob 16., 18. in 20 uri. Hrvatski podnaslovi!

KINO ŠIŠKA: Charles Bronson in Alain Delon v amer.-franc. barv. pust. vesternu RDEČE SONCE. Režiser: Terence Young. Igrata še: Ursula Andress in Toshiro Mifune. Tednik št. 18. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16., 18.15 in 20.30. Zaradi dolžine filma cene zvišane!

KINO SAVA: Lex Barker v glavni vlogi nem barv. CS pust. filma ZAKLAD AZTEKOV. Režiser: Robert Siodmak. Predstavi ob 17. in 19. uri. Zadnjikrat! Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstav.

KINO KRIŽANKE: ital. barv. CS film KLOFUTA VSAK DAN. Režija: Armando Crisnino. Igrajo: Gianni Morandi, Laura Belli, Duilio Gruciani. Znani in priljubljeni pevec Gianni Morandi nastopa v prikupni komediji, polni topline in preprostosti. Predstava samo ob 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred začetkom.

KINO TRIGLAV: ital. barv. pust. film MEČ ZA BRANDA, ob 16., 18. in 20. uri. Igrajo: Paul Winston, Corinne Schubert, Furio Meniconi. Prodaja vstopnic je od 15. ure dalje.

KINO VEVČE: amer. barv. CS vestern BANDOLERO, ob 20. uri. Zadnjikrat! Igrajo: James Stewart, Dean Martin in Raquel Welch.

HALA TIVOLI — ZAVOD ING. STANKA BLOUDKA LJUBLJANA CELOVŠKA CESTA 25

HALA TIVOLI: v mali dvorani bo ob 17. in 20. uri prireditev POMLAD V SVOBODI, na kateri nastopajo otroci, čisti dohodek pa gre v korist indokitajskih otrok.

ELEKTRIČNI AVTODROM in otroški vrtiljak sta odprta vsak dan od 8. do 22. ure. Vabimo vas na ploščad pred Halo Tivoli.

ZLATI KLUB danes lahko ženske posvetijo negi svojega telesa in večanju njegove vzdržljivosti ter hujšanju vsaj dve uri, in sicer od 8. do 10., 10. do 12., 12. do 14.; 15. do 17., 17. do 19. in 19. do 21. ure. Pojasnila po tel.: 317-468. POSKRBITE ZA SVOJE TELO, PREDEN PREPOZNO BO!

stopoteka

Vabimo vse mlade, ki imajo radi glasbo in ples danes od 20. do 1. ure. Vstopnina ob petkih je 15 din, sicer pa vse ostale dneve 10 din. Vstop imajo le starejši od 18. leta, garderoba je brezplačna.

RADIO STUDENT*

12.00 Glasbeni avtomat; 12.25 Poročila, obvestila; 12.33 Glasbeni avtomat; 16.00 Top 30; 16.05 Poročila, obvestila; 16.30 Aktualna tema; 17.30 Poročila.

DISCO POLJANE

Vsem ljubiteljem ansambla TIME sporočamo, da danes 18. 5. ta od. lični zagrebški ansambel zaradi zasedenosti ne bo nastopil v disko klubu Poljane. Torej plesa ne bo. Vse mlade vabimo 19. 5. ob 19.30 v Disko klub Poljane. Dobra glasba je zagotovljena. Vabljeni. V nedeljo, dne 20. 5. 73 disko ne bo obratoval.

Dežurna lekarna

Maribor: od petka, dne 18. 5. 1973 — od 19. ure, do sobote, dne 19. 5. 1973 — do 7. ure, dežurna lekarna Melje, Maribor, Meljska cesta 2

Murska Sobota: Kocljeva 2, tel. 21-293, redni delovni čas od 7. do 19. ure, izdaja zdravil na recepte (nujni primeri) od 19. do 7 ure, tudi ob nedeljah in praznikih.

Dežurni zdravnik

Maribor: v mestu: dr. Boris Čuk; okoliška dežurna služba: dr. Branko Vičar in dr. Marin Tolič; ambulantna dežurna služba: dr. Slobodan Dijanović; pediatrična dežurna služba: dr. Marjan Mramor.

Celje: Redna dežurna služba od 14.—7. ure: dr. Rudi Skapin. Dodatna popoldanska dežurna služba od 14.—20. ure: dr. Jože Grilc. Telefon do 20. ure: 22334, od 20.—7. ure: 22335.

Murska Sobota: dr. Anica Gregore-Kastelic (zdravstveni dom, tel 21-325) redni delovni čas od 7. do 14.30.

Pogreb Svetozarja Vesnaverja

MARIBOR, 17. maja — Popoldne so na pobreškem pokopališču v Mariboru pokopali glavnega direktorja mariborske tekstilne tovarne Svetozarja Vesnaverja. Pogreba se je udeležilo več tisoč ljudi, med katerimi so bili člani delovne skupnosti MTT, številni Mariborčani, predstavniki gospodarskega in političnega življenja Maribora in republike ter predstavniki kolektivov tekstilne industrije iz vse Jugoslavije.

M. K.

Jim bomo kos?

Od danes do nedelje v Zagrebu dvoboj teniških reprezentanc Nove Zelandije in Jugoslavije za Davisov pokal

ZAGREB, 17. maja. Vse je nared za jutrišnji začetek četrtfinalnega dvoboja evropske skupine A za Davisov pokal med Novo Zelandijo in Jugoslavijo, ki bo na Šalati. Prvi dan se bosta najprej pomerila naš Jovanović in Parun, v drugi tekmi pa bosta igrala Franulović ter prvak Nove Zelandije Fairlie.

Z istim nasprotnikom je Jugoslavija v enaki postavi igrala že pred petimi leti in tedaj gladko zmagala s 4:0. Odtlej pa se je razmerje moči spremenilo v prid gostom. Parun in Fairlie od leta do leta napredujeta česar za Jugoslovane ni mogoče trditi, še zlasti pa pomeni za naše handicap Franulovićeva poškodba, zaradi katere lani sploh ni nastopal, ne nazadnje pa je seveda škoda, da za Jugoslavijo ne igra tudi Pilić.

Jugoslovanska postava za igro dvojic še ni določena, tretji dan pa bo najprej na sporedu dvoboj Franulović : Parun, nato pa bosta igrala Jovanović in Fairlie. V naši ekipi je prijavljen tudi slovenski prvak Igor Košak, ki je ves teden v Zagrebu tudi treniral z našimi reprezentanti.

Po žrebu — liste je vlekla TV napovedovalka Helga Vlahović — sta oba kapetana izjavila naslednje:

Novozelandec **John Lockington**: »Nismo brez možnosti. Mislim, da lahko vsak izmed naših igralcev dobi po eno posamično igro, v paru pa smo celo izraziti favoriti.«

Jugoslovan inž. **Radmilo Nikolić**: »Težavno je karkoli napovedovati. Gostje so nedvomno mnogo močnejši kot pa so bili leta 1968.«

Treba je povedati, da sta Fairlie in Parun izredno nevarna zlasti na travi, saj se je Parun že dvakrat na znamenitem wimbledonskem turnirju uvrstil v četrtfinale.

Dvoboj z Novo Zelandijo je 86. jugoslovanski nastop za Davisov pokal. Doslej smo dosegli 45 zmag, 40 krat pa smo bili poraženi.

S. PIRŠL

Vodita Košak in Jaušovčeva

LJUBLJANA — Teniška zveza Slovenije je letos nazadnje uresničila sklep, da sproti izračunava in tudi objavlja republiške teniške lestvice. Za zdaj turnirjev še ni bilo veliko, vendar sta že opravljeni prvi dve koli v republiški teniški ligi, nekaj točk pa so si najboljši priborili tudi že z nastopi v mednarodni konkurenci. Za zdaj so bile tekme samo v konkurenci članov in članic, poslej pa so pred durmi tudi še tekmovanja v najrazličnejših starostnih skupinah.

Stanje točk — moški: 1. Košak (Br) 12, točk, 2. Jaušovec (Br) 4, 3. Ćirić, Ahlin, Znidar, Polenc, Mulej (vsi Tr), dr. Bogataj, Lavrič (oba Ka) po 2 točki, 10. Svenšek, mag. Mulej, Ferenčak (vsi Br), I. Škulj, dr. Gabrovšek, Ulčar (vsi Ol), Jezeršek, Anzelc, Primc (vsi Tr), Vaselko, Walas (oba Slovan), Vengust (Ka), Komel, Klinar (oba Jes), Simončič, B. Godnik (oba Ce), Božjak (Ru), Bergelj (Vič) po 1 točko; ženske: 1. Jaušovec (Br) 18 točk, 2. Miklič (Ol) 1.

AVTO-MOTO

Tretji rally »Iskra 73«

LJUBLJANA — Kar 77 posadk — avtomobilov je prijavljenih za III. turistični avtorally združenega podjetja Iskra — Kranj, ki bo v soboto, 19. t. m. s štartom pred Iskrino tovarno na Pržanu. Tekmovalci se bodo podali na približno 255 km dolgo ocenjevalno vožnjo, ki bo razdeljena na tri etape, imela bo 3 časovne in 4 prehodne kontrole. Pred štartom imajo udeleženci rallya »ISKRA 73« spretnostno vožnjo, ob 8. uri pa štartanja na točnostno vožnjo, v kateri morajo prevoziti približno 3 km dolg odsek ceste v okolici tovarne točno v 10 minutah. Nato jih bo pot vodila do Kranja, kjer je prehodna kontrola in v Domžale na prvo časovno kontrolo. Po prejemu podatkov, to je povprečnega časa vožnje za drugo etapo, bodo nadaljevali pot v Trbovlje in Celje, pred tovarno EMO, ki se je pred kratkim preimenovala v Iskro.

Med vsemi etapami bo vsak tekmovalni par prejel karton z vprašanji o kulturnih znamenitostih krajev, skozi katere bo rally. Od Celja bo proga speljana v Velenje in dalje v Ljubljano, točneje na Pržan, kjer bo cilj rallya in razglasitev rezultatov.

Organizator tega rallya je sindikalni odbor ZP Iskra — Kranj, tehnično izvedbo pa so zaupali funkcionarjem avto-moto društva ŠOLT, ki imajo že izkušnje. Tekmovalci bodo razdeljeni po lakoti motorjev v štiri kategorije — do 785, do 1000, do 1300 in nad 1300 kubikov. Udeleženci bodo iz skoraj vseh Iskrinih tovarn po Sloveniji. Zmagovalci prejmejo praktične nagrade in pokale.

L. STOJANOVIČ

UTRINKI

SLOVO V OREHOVI VASI — Podpredsednik mednarodne motodiktistične zveze FIM, Belgijec Alfred Lenfranc, ki je hkrati predsednik odbora za motokros, si bo ogledal nedeljsko tekmovanje v motokrosu za svetovno prvenstvo v Orehovi vasi na tem položaju zadnjič; po novih pravilih FIM odslej namreč ne bo mogel opravljati obeh funkcij hkrati.

TEMELJITE PRIPRAVE — Za nedeljsko mednarodno tekmovanje v kartingu v Ljubljani za »Nagrado Ljubljane« se AMD Moste pripravlja zelo temeljito; vsi člani, ki bodo skrbeli za izvedbo tekmovanja, so seznam svojih nalog dobili celo pismeno; prireditelji željijo zagotoviti pri gostih — 53 tujih in 35 domačih dirkačih — ter gledalci kar najboljši vtis.

NAJVEČ ZA STARTNINE — Prireditelji 24. mednarodnih cestnih hitrostnih motornih dirk za »Nagrado Loke« (26. in 27. t. m.) bodo za štartnine tujim in domačim dirkačem izdali približno 280.000 din.

Mladi — uspešni

O uspehu izolskih odbojkarjev govorita tehnični vodja Mirko Tomažič in predsednik TVD Partizan F. Kranjc

IZOLA — Po štirih letih se je odbojkarsko moštvo TVD Partizan iz Izole uvrstilo v II. zvezno ligo, ki so jo izolski igralci morali zapustiti zaradi finančnih težav in pomanjkanja igralcev, kljub temu, da so bili tedaj najbolje uvrščeni slovenski klub v drugi ligi. Začeti je bilo treba znova; v ekipo so vključili mlajše igralce, ki so ob nekaterih izkušenih odbojkarjih hitro napredovali in uspeh ni izostal; Izola je sedaj republiški odbojkarski prvak.

Po osvojitvi prvenstva smo zastavili nekaj vprašanj tehničnemu vodji Mirku Tomažiču in predsedniku TVD Partizan Francu Krajncu.

»Uspeha smo zelo veseli, čeprav menimo, da je uvrstitev v II. zvezno ligo glede na (ne) izkušenost igralcev leto dni preurahnjena. Zavedamo se, da nam uvrstitev v II. ZOL — zahod nalaga obveznosti, ki jih bomo upravičili s še trdnejšim delom in treningi. Dokazali smo, da je zaupanje v mlade igralce in v domačega trenerja obrodilo sadove.«

— Kakšne so vaše možnosti v II. zvezni ligi?

»Tekmovanje v višjem razredu zahteva večjo kvaliteto. Naš cilj je, da se obdržimo v ligi. Šele čez nekaj let se bomo lahko potegovali za boljšo uvrstitev.«

— Vaš uspeh temelji, kot ste omenili, na mladih igralcih. Kaj boste ukrenili, da boste v vaše vrste pritegnili čimveč mladih?

»Prvi korak smo že napravili: »Na voljo bomo imeli 14 do 15 igralcev, ki bodo začeli trenirati že po enotedenskem počitku. Od aktivnega igranja se bo verjetno poslovil veteran Torkar, iz JLA pa se bo junija vrnil bivši član prve šesterke Gregorčič.«

LADO OSTROUSKA

Prva gimnazija prva

MARIBOR — Na odbojkarskih igriščih pri Ljudskem vrtu je OK Branik v sodelovanju z zvezo šolskih športnih društev Maribora organiziral srednješolsko prvenstvo Maribora v odbojki za fante. Sodelovalo je šest ekip, ki so bile razdeljene v dve skupini. V finalu je I. gimnazija slavila zmago nad ekipo gimn. M. Zidanška z 2:0 (15:5, 15:4) in tako osvojila naslov srednješolskega prvaka Maribora.

Rezultati — I. skupina: Pedagoška gimnazija — poklicna kovinarska šola 2:0, poklicna kovinarska — gimn. Miloša Zidanška 0:2, Pedag. gimn. — gimn. M. Izdanška 0:2. Vrstni red: 1. gimn. Miloša Zidanška 4, 2. Pedag. gimn. 3, 3. poklicna kovinarska 2; II. skupina: Šolski center pri TAM — Šakc 2:0, ŠAKC — I. gimnnazija 0:2, I. gimn. — SC pri TAM 2:0.

FINALE — za 3. mesto: Pedagoška gimn. — SC pri TAM 0:2 (14:16, 11:15), za 1. mesto: I. gimnazija — gimnazija Miloša Zidanška 2:0 (15:5, 15:4).

B. S.

ZMAGALI V LJUBLJANI — Atleti AK Velenje, zmagovalci partizanskega marša 1973: z leve — Balek, Vedenik, Koselj.

Foto: Ojsteršek

ATLETIKA

Velenjčani v Kumrovcu

VELENJE — Skupino maratoncev atletskega kluba Velenje čaka v nedeljo nova velika preizkušnja. Udeležili se bodo XXI. partizanskega marša v Kumrovcu, maloga maratona na 26 km dolgi progi. Prav na tem tekmovanju so Velenjčani lani (zmagal je Dinić) dosegli imeniten uspeh, saj so med ekipami zasedli drugo mesto, Koselj pa se je kot najboljši posameznik iz SRS uvrstil na 6. mesto.

Nedavni partizanski marš na 25 km v okviru tradicionalne prireditve »Po poteh partizanske Ljubljane« so Velenjčani uspešno končali. Prva ekipa Velenja je zasedla prvo, druga pa četrto mesto. To seveda pomeni, da so Koselj, Balek in Vedenik pa tudi Grošl, Čajič in Urbancl v dobri formi, ki jo bodo zdaj v konkurenci najboljših jugoslovanskih maratoncev skušali znova potrditi.

L. O.

Dobri rezultati

MARIBOR — Tradicionalno srednješolsko prvenstvo Maribora, na katerem nastopajo tudi atleti ptujskih šol, je navzlic slabemu deževnemu vremenu navrglo nekaj dobrih rezultatov. Dosegli so jih znani tekmovalci kot Grošeta, Skok, Butolenova, Martičeva, Vitkova itd. V ekipni konkurenci je pri moških zmagala gimnazija M. Zidanška, pri ženskah pa pedagoška akademija. Odlično se so odrezali tudi Ptujčani, ki imajo v svojih vrstah kar precej talentov.

REZULTATI: moški — 100 m: Grošeta (GMZ) 10,8, Horvat (EGŠ) 11,2, 300 m: Skok (GMZ) 35,4, Kerin (gimn. Ptuj) 39,8; 1000 m: Saslina (gimn. Ptuj) 2:41,2; daljava: Čuček (ESŠ Ptuj) 606; višina: Koren (ŠAKC) 165, krogla: Lenarčič (TSM) 14,63, Prajnc (GMZ) 14.00; 4 x 100 m: gimn. M. Zidanška 47, 2. gimn. Ptuj 48,0; troboj: Prosnik (GMZ) 1769 točk.

EKIPNO: 1. gimnazija M. Zidanška 11101, 2. gimnazija Ptuj 10050, 3 I gimnazija 9675 točk.

Ženske: — 100 m: Butolen (gimn. Ptuj) 12,4, Kovačec (pedagoška) 12.5; 800 m: Martič (zdravstvena) 1:39,0; višina: Vitek (I. gimn.) 145, daljava: Karner (I. gimn.) 435; krogla: Vitek 9,52; 4 x 100 m: Pedagoška 55,8, gimn. Ptuj 56,5; troboj: Vitek 1756 točk.

Izven konkurence je v teku na 600 m Pergerjeva (Branik) dosegla zelo dober čas 1:32,7.

EKIPNO: 1. pedagoška akademija 8294, 2. I gimnazija 6663, 3 gimnazija Ptuj 6578 točk.

Z. V.

ROKOMET

Poraz Dobravelj

AJDOVŠČINA — V primorski rokometni ligi so bili odigrani tile rezultati: Vipava : Koper 24:22, Kozina : Dobravlje 20:19, Iskra : Ajdovščina B 10:0, Jadran : Topol 33:13.

Vrstni red: Jadran 20, Dobravlje 17, Koper in Vipava 16, Iskra 9, Topol 7, Kozina 6, Ajdovščina B 5.

F. HLADNIK

Konjeniške novice

Slovenska ekipa za Novi Sad

Slovenski jahači so po ljubljanski konjeniški prireditvi odšli v Novi Sad, kjer so gostje tamkajšnjega kluba, ki v času novosadskega velesejma prireja vsako leto mednarodni jahalni turnir. Poleg Jugoslovanov nastopajo še Madžari in Romuni. Pretekli teden so tekmovali v skrajno slabih terenskih prilikah, saj je na terenu stala voda, ponekod tudi pedenj visoka. Tako so bili doseženi rezultati dokaj nerealni. Tekmovanje je bilo bolj pr.prava za konkurenco v petek, soboto in nedeljo, ko bo obenem prvi del državnega prvenstva članov v preskakovanju zaprek. Slovenska ekipa je sestavljena takole: Vlado Rančlj s Kobro (KK Celje), Eva Zaveršnik z Žmijo (KK Celje), inž. Igor Koren na Vikingu (KK Ljubljana) in Peter Blažič na Gastorju (KK Maribor). — Nekaj slovenskih jahačev bo nastopilo še v konkurenci posameznikov.

Ugodne novice

Zelo ugodna poročila prihajajo iz Budimpešte, kjer izredno uspešno nastopajo kasače Proza in Dinson, oba last Ivana Krušiča iz Ljubljane. Temu nastopu bo posvečen poseben članek.

Nova pridobitev v Franciji

Francija je odprla v Evryju — 30 km od Pariza — novo dirkalno galopno stezo. Pariški lahko prideljo tja v 40 minutah. Ta je sedaj francoska najmodernejša steza, ki se s svojo tehnično opremo, telev.zijskimi napravami in z elektronskim totalizatorjem lahko meri z dirkališčem v Longchampu in v Chantillyju. Možne so še nove stave, ki omogočajo na istem stavnem listku stavo na zmagovalca, na prvo tro.jico in celo na prvo četverico. Pokrita tribuna s sedeži lahko sprejme 3500 gledalcev.

Za večjo objektivnost

Kako kočljivo je sojenje dresure, se je pokazalo pri zadnjih olimpijskih igrah v Münchnu. Zaradi posameznih ocen je prišlo do ostre kritike in protestov s strani publike. Mednarodni sodniki bi morali poprej vskladiti kriterije na posebnem tečaju. Na tekmovanjih naj bi posneli vse nastope s tele.vizijsko kamero, kar bi pri nesporazumih med sodniki pomagalo najti objektivne odločitve, s tem pa objektivnost.

Loterija KK Ljubljana

Konjeniški klub Ljubljana je spet poskrbel za ekspresno loterijo, v kateri je glavni dobitek 20.000,00 din. Za srečko je treba odšteti 4 dinarje. Izkupiček loterije je namenjen za vzdrževanje klubskih konj.

Dunajčani v Lipici

Na jesenski mednarodni jahalni prireditvi v Lipici — 8. in 9. septembra bo sodelovala tudi španska jahalna šola z Dunaja, ki gre s svojimi zastopniki le redko kdaj na pot, a tokrat ko gre za Lipico, je le naredila izjemo.

ŠAH

Vodi Mladost

POREČ, 16. maja — V 5. kolu II. zvezne šahovske lige vodi Maribor proti Titogradu s 3,5:2,5 (4), kaže pa, da bo rezultat neodločen, morda pa bo zmagal Maribor z najtesnejšim izidom. Podrobni rezultati: Puc : Ivanović 0:1, Grosek : Brajević 1:0, Podkrajšek : Mijušković 0:1, Klemenčič : Radonjić remi, Svarcerjeva : Janjičeva 1:0, Zupančič : Živković 1:0, druge partije pa so prekinjene. Trenutni rezultat med Domžalami in Zoro je 1,5:3,5 (5). Tudi ta dvoboj se bo najverjetneje končal s 5:5. Podrobni rezultati: Bajec : Antunac remi, Ivačič : Komljenović 0:1, Karnar : Ladovac 0:1, Slak : Bitti 0:1, Koširjeva : Gržinićeva 1:0, druge partije so prekinjene. Druga rezultata: Kvarner : Železničar 3:5 (2), Mladost : Niš 5,5:3,5 (1).

Vrstni red: Mladost 28,5, Maribor 25,5 (4), Domžale 24,5 (5), Železničar 24 (2), Zora 23 (5), Kvarner 23 (2), Niš 21,5 (1), Titograd 18,5 (4).

I. BAJEC

I. liga v številkah

Strelci

21 — Santrač, 19 — Lazarević, 18 — Bajević, 13 — Halilhodžić, Nadoveza Karasi Bukal, Radović, 11 — Vukotić, Ivezić, 10 — Ćeric, Nikezić, Musemić itd.

Strelci Olimpije: 6 — Popivoda, 4 — Rogić, 3 — Oblak, Bečejac, Srok, Rožič, 2 — Ameršek, 1 — Sišić, Rašević (avtogol).

Enajstmetrovke

V 26. kolu sta bili dosojeni dve najstrožji kazni, ki sta ju Bukal in Nikezić tudi izkoristila. Doslej je bilo 39 enajstmetrovk, 30 pa realiziranih.

Najvišji rezultat

V 26. kolu je bil najvišji rezultat C. zvezda : Beograd s 3:3. Absolutno najvišji rezultat je bil v 15. kolu med Sutjesko in Borom s 5:3

Najučinkovitejše kolo

V 26. kolu je bilo doseženih 21 golov. Najučinkovitejše je bilo 7. kolo z 31 goli povprečno 3,44 na tekmo.

Domači : gostje

V 26. kolu so domači trikrat zmagali, petkrat remizirali in enkrat izgubili. Doslej so domači dosegli 144 zmag, 62 remijev in 39 porazov.

Največ gledalcev

V 26. kolu si je tekme ogledalo 54.000 gledalcev (ker je bilo kolo med tednom). Rekord kola je bil v 25. kolu. Doslej si je tekme ogledalo 1,901.000 gledalcev.

Etapa Oblaku

V 26. kolu napovedovana prvoligaških rezultatov je Oblak premagal Popivodo s 7:6 ter znižal prednost Popivode, ki se. daj vodi s 198:196.

Lestvici

	DOMA						NA TUJEM					
1. C. z.	14	12	2	0	39:12	26	1. C. z.	14	6	5	3	18:7	17
2. Part.	14	12	2	0	29:11	26	2. Velež	14	4	8	2	13:13	16
3. Beog.	14	11	3	0	29:11	25	3. Željez.	14	5	2	7	19:25	12
4. Hajd.	14	11	2	1	33:12	24	4. Beog.	14	2	7	5	14:14	11
5. Vel.	14	11	2	1	25:8	24	5. Part.	14	2	6	6	13:18	10
6. Sar.	14	10	3	1	33:13	23	6. Sar.	14	2	5	7	10:21	9
7. Željez.	14	10	3	1	22:6	23	7. Borac	14	2	4	8	4:9	8
8. Vard.	14	8	6	0	20:7	22	8. Slob.	14	0	8	6	10:17	8
9. Slob.	14	8	5	1	18:5	21	9. Vojv.	14	3	1	10	13:11	7
10. Rad.	14	7	6	1	14:5	20	10. Spart.	14	3	1	10	14:28	7
11. Čelik	14	7	4	3	17:9	18	11. Vard.	14	1	5	8	11:26	7
12. Bor	14	7	4	3	19:15	18	12. Rad.	14	2	2	10	6:22	6
13. Dina.	14	7	4	3	13:11	18	13. Olim.	14	1	3	10	7:22	5
14. Vojv.	14	6	5	3	22:13	17	14. Dina.	14	0	5	9	8:27	5
15. Sutj.	14	6	5	3	17:15	17	15. Bor	14	1	2	11	10:33	4
16. Olim.	14	6	4	4	20:10	16	16. Čelik	14	0	4	10	4:30	4
17. Borac	14	6	4	4	18:9	16	17. Sutj.	14	0	1	13	7:31	1
18. Part.	14	3	6	5	12:14	12	18. Hajd.	14	0	0	14	3:31	0

Naši že v finalu

Jugoslovanski košarkarji v Peruju premagali še Urugvaj

LIMA, 17. maja — Na prvem svetovnem košarkarskem festivalu so si ekipe SZ, ZDA in Jugoslavije v moški konkurenci že zagotovile nastop v finalu. Naši so v Iquitosu v skupini A premagali Urugvaj s 96:51 (43:20), v drugi tekmi pa so ZDA dobile proti Čilu z 92:62 (43:31). V skupini B v Trujillu je SZ premagala tudi Kubo z 88:26 (44:15), Panama pa Argentino z 92:71 (38:34).

Med ženskami so si priborile vstop v finale že SZ, Francija in Bolgarija, o četrtem mestu pa bosta odločali Kuba in Jugoslavija. V skupini A v Chiclayu je SZ premagala Kubo s 79:73 (44:39), Jugoslavija pa Argentino z 88:26 (44:15). V skupini B je Francija premagala ZDA s 63:59, Bolgarija pa Brazilijo s 85:59 (42:24).

Brez presenečenj

DUNAJ — V prvem kolu kvalifikacijskega turnirja, s katerega se bo četverica uvrstila v skupino A evropskega prvenstva za košarkar. je septembra v Španiji, so bili doseženi naslednji rezultati: Francija — Turčija 71:60 (36:32), Izrael — ZRN 84:73 (28:33), Grčija — NDR 76:58 (36:28).

Triglav : Trnovo 82:62 (48:33)

KRANJ — Prvenstvena tekma 5. kola, stadion St. Mlakarja, gledalcev 200, sodnika Strickberger in Plevnik (Lj).

TRIGLAV: Košir 6, Mavrič 10, Dežman 4, Torkar 21, Skubic 21, Klavora 6, Rus 4, Fartek 2, Sikonan 8.

TRNOVO: Lenard 14, Koren 9, Matičetov 11, Kozak 21, Breskvar 2, Slapnik 5.

Ker Kranjčani odhajajo na mladinski festival v Bitolo, sta ekipi odigrali tekmo 5. kola že včeraj. Domačini so sicer goste pričakovali s precej strahu, vendar se je izkazalo, da neutemeljeno, z dopadljivo igro so namreč brez težav zmagali.

J. JAVORNIK

Modri in rdeči trak Dela

Oblak in Popivoda

V ocenjevanju našega uredništva za rdeči in modri trak nogometašev Olimpije vodita reprezentanta Oblak in Popivoda.

Vrstni red za rdeči trak (najvišja povprečna ocena): Oblak 7,40, Šišić 7,11, Popivoda 7,00, Dogandžić 6,89, Rogić 6,66, Sarap 6,60, Ameršek 6,56, Rožič 6,08 itd.

Vrstni red za modri trak (seštevek ocen): Popivoda 196, Dogandžić 179, Ameršek 169, Rogić 159 Oblak 155 Rožič 146, Šišić 135, Sarap 130 itd.

SPORTNA NAPOVED

Devetica v Ljubljani

V 3. izrednem kolu »Sportne napovedi« z 9 tekmovalnimi pari je bilo 55 devetic, med njimi ena za Beligradom v Ljubljani. Dobitek je 21.529 din.

Pari 20. kola »velikce in smale« Športne napovedi (20. t. m.):

1. Radnički — Dinamo	1,0
2. Sloboda — Vojvodina	0,2
3. Vardar — Hajduk	1,0
4. Sarajevo — C. zvezda	0,1
5. Beograd — Velež	0,2
6. Sutjeska — Spartak	1,0
7. Olimpija — Borac	1
8. Bor — Čelik	1
9. Teteks — Borac (Č)	0,2
10. Rudar (Lj) — Zagreb	0
11. Rijeka — Šibenik	1
12. Dinamo (P) — Crvenka	1

Deveti par »male« napovedi je: 9. Radnički (K) — Pobeda 1

Milan : Leeds 1:0 (1:0)

SOLUN, 16. maja — V finalu, ki je bil 13. po vrsti tekmovanja za pokal evropskih pokalnih zmagovalcev, je italijanska enajsterica iz Milana tesno, a zasluženo premagala angleško moštvo Leeds z golom, ki ga je dal Chiarugi že v 3. minuti po prostem strelu. Gledalcev je bilo okrog 50.000, sodil pa je Grk Michas.

Finalista sta igrala v oslabljenih postavah — Italijani brez Schnellingerja, Biasolije ter Prattija, Angleži pa brez kaznovanega Bremnerja, Clarka in Gilesa.

Tekma, zaradi nudega dežja, ni bila kaj posebno lepa, zato pa zelo dinamična, vzburljiva, posebno v zadnjih minutah tekme, ko je bilo precej grobosti in medsebojnih obračunavanj. Sodnik je moral nazadnje izključiti Italijana Soglianja ter Angleža Hunterja.

Zanimivo je, da so bili Angleži skoraj ves čas tekme v očitni terenski premoči, Italijani pa so se branili zelo spretno, pri čemer ima največ zaslug vratar Vecchi.

Izžrebali četrtfinalne pare

LJUBLJANA — Na seji tekmovalne komisije NZS so izžrebali pare četrtfinalnega tekmovanja za področje Slovenije. Tekme bodo igrali 23. t. m. Pari so tile: Izola — Tržič, Adria — Domžale, Maribor — Mercator, zmagovalec NP MS — zmagovalec NPC.

Nov vodnik

Planinska založba je izdala že drugi vodnik: Kamniške in Savinjske Alpe

LJUBLJANA, 17. maja. Planinska knjižnica je obogatena s pomembnim delom. Vodniška zbirka — obsežen načrt Planinske založbe pri PZS — je dobila že drugo knjigo: Kamniške in Savinjske Alpe, poleg Karavank drugi vodnik iz serije planinskih vodnikov.

Vodnik Kamniške in Savinjske Alpe je posvečen 80-letnici Planinske zveze Slovenije in pionirju planinstva v tem gorstvu ter pisou prvega slovenskega planinskega vodnika, Franu Kocbeku. Avtor vodnika Peter Ficko in urednik ter lektor Milan Cilenšek vsekakor nista imela lahkega dela. Že naslov vodnika ni bil preprost. Avtorsam je, ko je govoril o vodniku, povedal; ada ga je vseskozi spremljalo, kako imenovati to gorstvo.« Po temeljitem premisleku in brskanju po razpoložljivem gradivu ter pogovorih se je Peter Ficko odločil, da je najbolj pravično, če to gorstvo imenuje Kamniške in Savinjske Alpe.

Novi vodnik ostaja po sistemu zvest prvemu delu iz zbirke vodnikov, pa tudi naslednji — prihodnje leto bodo sledile Julijske Alpe — bodo v okviru zastavljenega načrta. Osrednji del vodnika je opis posameznih gorskih skupin, v drugih zaglavjih pa ne manjka zanimivih in obiskovalcu gora prepotrebnih opisov ino podatkov.

Planinska društva in vsi ljubitelji gora bodo vsekakor posegli po novem vodniku, ki ga dopolnjujejo grebenski zemljevidi in izbrani fotografski posnetki tega gorstva. Vodnik, ki ga je tiskal ČP Mariborski tisk, stane 75 din.

J. D.

ČOKS

Reprezentanti izbrani

BEOGRAD — Po dvodnevnih izbirnih tekmovanjih za sestavo državne boksarske reprezentance, ki bo nastopila na evropskem prvenstvu v Beogradu (od 1. do 9. junija), so se strokovnjaki odločili za naslednje boksarje: papirna Ališanović in Radu, muša Asanović, bantamska Ristić in Bahtijarević, perespolahka Z. Jovanović, lahka B. Petrović in Milovanović, polwelterska Beneš, welterska Jelesijević, polsrednja A. Popović, srednja Vujković, poltežka Parlov in težka Matejić.

Komunalni sklad občine Ljubljana-Vič-Rudnik

razpisuje po sklepu UO sklada z dne 21. 12. 1972, ter 10. in 12. čl. zakona o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča — (Ur. l. SRS št. 42/66 in št. 20/71)

JAVNI NATEČAJ

za oddajo stavbnih zemljišč v soseski VS-4 »Bonifacija« — Vič

Oddaja se 7 parcel za gradnjo vrstnih stanovanjskih hiš:

parc. št. 1867/6 z izmero 277 kv. m z oznako 47
parc. št. 1866/41 z izmero 218 kv. m z oznako 64
parc. št. 1866/44 z izmero 578 kv. m z oznako 67
parc. št. 1866/45 z izmero 327 kv. m z oznako 68
parc. št. 1866/47 z izmero 227 kv. m z oznako 70
parc. št. 1866/52 z izmero 240 kv. m z oznako 75
parc. št. 1866/54 z izmero 437 kv. m z oznako 76 a

vse ležeče v k. o. Vič.

1. a) izklicna cena zemljišča kot odškodnina za pravico uporabe znaša 35,00 din za kv. m stavbne parcele. V ceni je že upoštevan davek na promet nepremičnin, ki bremeni sklad.
b) Stroški komunalne ureditve (priprava in oprema znašajo 335,10 din za kv. m stavbne parcele.
2. Roki plačil obveznosti iz tč. 1 tega natečaja so: 60 odstotkov ob podpisu pogodbe, 20 odstotkov do 1. 12. 1973 in 20 odstotkov do 1. 9. 1974.
3. Rok za začetek gradnje je ne prej kot 2. 7. 1973 in ne kasneje kot 1. 10. 1963, za končanje pa 3 leta po pravnomočnosti odločbe o oddaji parcele.
4. Ponudnik mora hkrati s ponudbo vplačati na račun sklada št. 50103-652-26817 varščine v višini 5.000,00 din, ki se ob uspeli ponudbi zadrži in vračuna v tretji obrok odplačila, ob neuspeli ponudbi pa se varščina ponudniku vrne. Kolikor ponudnik v natečaju uspe, kasneje pa odstopi od ponudbe, zapade varščina v korist sklada.
5. Posamezni ponudnik sme za vplačano varščino 5.000,00 din kandidirati le na treh parcelah.
6. Uspeli ponudnik nastopi posest in se mu zemljišče izroči v uporabo ob podpisu pogodbe o urejanju in oddaji stavbnega zemljišča, ko se mu izroči tudi gradbeno dovoljenje z investicijsko-tehnično dokumentacijo (gradbeni načrt).
7. Poleg naštetih pogojev, morajo uspeli ponudniki temeljno ploščo dograditi do 1. 7. 1974.
8. Zemljiškoknjižno ureditev zemljiškoknjižnega stanja za parcelo najugodnejšega ponudnika uredi na svoje stroške Komunalni sklad do 1. 10. 1973.
9. Ponudbe pošljite v zapečateni ovojnici na naslov: Komunalno podjetje Vič, Ljubljana — Vrhovnikova ul. 2. Rok za pošiljanje pismenih ponudb je 11. 6. 1973 do 14. ure. Na ovojnici morate označiti: »Javni natečaj za stavbno zemljišče«.

Ponudba mora vsebovati: podatke o ponudniku oz. ponudnikoma (mož-žena) z roj. in prebivališčnimi podatki, številka parcele po vrstnem redu (največ 3), ponudeno ceno odškodnine za zemljišče po kv. m, obvezno za plačilo stroškov komunalne ureditve, rok plačila obveznosti in rok dokončanja gradnje.

Natečaja se lahko udeležijo fizične in pravne osebe.

Ugodnejši ponudnik je tisti, ki ponudi: višjo minimalno ponudbeno ceno odškodnine za zemljišče, krajše roke plačila odškodnine za zemljišče in plačila stroškov komunalne ureditve ter krajše roke za dokončanje gradnje.

Pravočasno prispele pismene ponudbe bo komisija za izvedbo javnega natečaja pregledala dne 12. 6. 1973 ob 8. uri v sejni dvorani SOb Ljubljana Vič-Rudnik, Ljubljana, Trg mladinskih delovnih brigad. Vse ostale informacije glede parcele, zazidalne podatke, načrt predvidenega objekta z vključno natečajnim formularjem ter ostale pogoje dobe interesenti vsak ponedeljek in sredo od 8.—12. ure pri Komunalnem podjetju Vič, Ljubljana — Vrhovnikova ul. 2.

Komisija za izvedbo javnega natečaja Komunalnega sklada občine Ljubljana Vič-Rudnik

IZOLA — ODBOJKARSKI PRVAK SRS — Od leve proti desni stojijo tehnični vodja Tomažič, Dujmović, Nikolić, Kolenc, Lesjak, predsednik TVD Partizan Krajnc, klečijo pa od leve proti desni Bojan Klepač, Jakomin, Štubelj, Mitroševski in Torkar, manjkata pa Drago Klepač in Frankovič.

PO DOMAČIH KRAJIH

SKOPJE — Jugoslovanska odbojkarska reprezentanca je zmagala na mednarodnem turnirju. V finalu je premagala Jugoslavijo II. s 3:2, poprej pa ekipo sovjetskega Akademika s 3:0. Tretji je Akademik, četrti pa Vardar.

MARIBOR — Na predtekmovanjih za prvenstvo mariborskih osnovnih šol v rokometu so se pri pionirkah uvrstili v finale Slivnica, Malečnik, Limbuš in O. š. Prežihov Voranc. Pri pionirjih pa bodo v finalu igrale osnovne šole Hoče, Bratov Polenčičev in Tone Čufar.

MARIBOR — Na srednješolskem prvenstvu Maribora v rokometu so med dekleti zmagale igralke pedagoške gimnazije, pri fantih pa je prvak vnovič postal Mladi kovinar.

B. S.

PANCEVO — V tekmi za jugoslovanski rokometni pokal je Dinamo premagal PIK Apatin s 27:23 (13:7).

KRMELJ — Rokometaši Krmelja so v zasavski rokometni ligi premagali ekipo Leskovca z 19:17, zatem pa še Cerklje s 23:19.

AJDOVŠČINA — Pred dnevi so odigrali finale posameznikov v kegljanju delavskih športnih iger, ki jih že nekaj let prireja ObSS. Tekmovali so na avtomatskem štiristeznem kegljišču v hotelu Planika. Nastopilo je 12 posameznikov raznih sindikalnih organizacij. Najboljši v čiščenju je bil Stanko Hladnik — 150. Izidi: 1. Židanik (Mlinotest) 820, 2. Doljak (Spl. kovinsko) 812, 3. Hladnik (Tekstilna) 806, 4. Trošt (Spl. kovinsko) 803, 5. Sever 799, 6. Gerzej (oba SGP Primorje) 797 itd.

F. H.

TOLMIN — Na šolskem tekmovanju šolskih parov tekmovalne skupnosti Nova Gorica so nastopili pari iz Bovca, Nove Gorice in Tolmina. Tekmovanje je veljalo za kvalifikacije za republiško prvenstvo. Prvo mesto je zasedel par Hladnik-Makorel iz Nove Gorice s 757 keglji, 2. mesto Venceljl-Gabršček iz Tolmina s 756 in 3 Kravanja-Rupnik iz Bovca s 746 kegljl.

M. K.

TOLMIN — Na osnovnošolskem prvenstvu občine Tolmin so nastopile ekipe osnovnih šol iz Bovca, Tolmina, Podbrda ter posebnega vzgojnega in izobraževalnega zavoda iz Tolmina. V finalni tekmi je OŠ Tolmin premagala OŠ Podbrdo po podaljšanih s 3:2. Prvo mesto ja tako zasedla OŠ Tolmin pred OŠ Podbrdo in OŠ Bovec.

M.

GOST IZ ČILA — Jugoslavija in Čile imata kljub svoji zemljepisni oddaljenosti vsaj dve zelo pomembni skupni potezi: obe sta neuvrščeni in obe socialistični državi. O tesnih vezeh med državama priča že sedanji Minićev obisk — jutri pa bo prispel v Beograd poveljnik čilskih oboroženih sil general Gonzales. Telefoto: Tanjug

GLAVNE OSEBE AFERE — To so obrazi, ki se bodo v teh dneh največkrat pojavljali na ameriški televiziji. Zgoraj desno M. H. Stans, upravnik Nixonovih predvolilnih financ, John Mitchell (zgoraj v sredi), bivši pravosodni minister, ter Patrick Gray (zgoraj levi), bivši v. d. direktorja FBI. Spodnji levi John Erlichmann, desni H. R. Haldemann. Telefoto: UPI

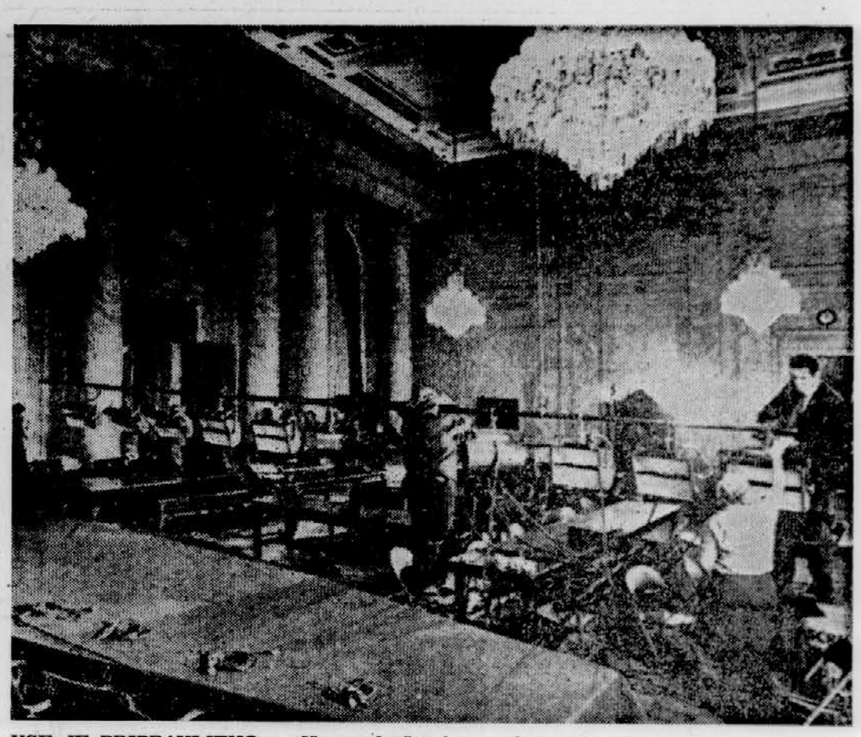

VSE JE PRIPRAVLJENO — Na predvečer javne obravnaye afere Watergate televizijski delavci in tehniki opravljajo še zadnja dela v dvorani, iz katere bodo to obravnavo prenašali po vseh Združenih državah. V tej dvorani so proglašali predsedniške kandidature Roberta Kennedyja, Johnsona in McGoverna. Zasliševanje se je pričelo včeraj. Telefoto: UPI

Pomembna pot

Tiskovna konferenca v ZSZZ — Povabilo iz Argentine O obisku Brežnjeva v Bonnu— Iranski šah obišče SFRJ

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug) — Predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve Milan Zupan je na današnji redni tiskovni konferenci sporočil, da se bo na povabilo argentinske vlade udeležila slovesnega ustoličenja novega predsednika Hectorja Campora posebna delegacija SFRJ, ki jo bo kot odposlanec predsednika republike vodil podpredsednik predsedstva SFRJ Rato Dugonjić.

V delegaciji sta še veleposlanik SFRJ v Argentini Dragan Bernardić in posebni svetovalec v državnem sekretariatu za zunanje zadeve Mirko Lukavac. Odposlanec predsednika republike Rato Dugonjić bo ob tej priložnosti izročil novemu argentinskemu predsedniku poslanico predsednika republike.

Na vprašanje o bližnjem obisku Leonida Brežnjeva v ZR Nemčiji je predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve dejal: »Zmeraj smo sodili, da lahko srečanja in pogovori najvišjih predstavnikov držav in vlad, katerih cilj je razvijanje medsebojnih odnosov in sodelovanje na temelju spoštovanja interesov in pravic vseh držav, z reševanjem problemov močno koristijo mednarodni skupnosti. S tega stališča bo bližnji obisk generalnega sekretarja KPSZ Leonida Brežnjeva v Nemčiji vsekakor zelo pomemben mednarodni dogodek, ki ga bo Jugoslavija spremljala z veliko pozornostjo in zanimanjem. Pričakujemo, da bodo pogovori med generalnim sekretarjem KPSZ Leonidom Brežnjevom in zveznim kanclerjem Willyjem Brandtom pozitivno vplivali na tokove popuščanja napetosti v Evropi in na ustvarjanje ustreznega ozračja za bližnjo konferenco v evropskem sodelovanju in varnosti.

Ko so Milana Zupana zaprosili, naj komentira pobudo Indije in Bangladeša za ureditev razmer na podcelini, je dejal, da Jugoslavija podpira usmeritev v pogajanja in sporazumno reševanje vseh odprtih mednarodnih vprašanj.

»V tem smislu sodimo, da je pobuda Indije in Bangladeša koristna in pozitivna. To bo nov korak v procesu, ki se je začel v Simli in ki naj pripelje k popolni normalizaciji razmer na podcelini, kar je v korist miru in varnosti vseh držav na tem območju in tudi v širšem svetu.«

Predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve je v odgovoru na vprašanja novinarjev potrdil, da bo iranski šah obiskal Jugoslavijo in da bo o tem objavljeno sporočilo. Ravno tako je potrdil, da bo podpredsednik ZIS in zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić konec maja odpotoval na obisk v Francijo.

Posojilo Bangladešu

DAKA, 17. maja (AP) — Tu so včeraj predstavniki Švedske in Bangladeša sklenili sporazum o 75 milijonih švedskih kron pomoči, namenjenih za obnovo in razvoj gospodarstva v Bangladešu. Sporazum določa, da bo Švedska dala vladi Bangladeša celotni znesek na razpolago v obliki posojil, s katerimi bo ta financirala gospodarski razvoj in uvoz.

Čolanovićevo predavanje

RIM, 17. maja (Tanjug) — Guverner Narodne banke Jugoslavije Branko Čolanović, ki se te dni mudi v Rimu kot gost združenja italijanskih bank, je imel v palači Barberini predavanje o gospodarskem položaju v Jugoslaviji. Predavanje je pripravil center za italijansko-jugoslovanske stike, ustanovljen pred kratkim z namenom, da bi utrdil sodelovanje med državama in pripomogel k seznanjanju njunih narodov.

Konvoj za Phnom Penh

Kljub ameriški letalski zaščiti se je na ladje vsula toča raket

PHNOM PENH, 17. maja (UPI) — Iz južnovietnamskega pristanišča Vung Tau na reki Mekong je odplul konvoj osmih ladij, med njimi 6 tankerjev z gorivom, namenjen v Phnom Penh. Od kamboške meje do Phnom Penha, kamor naj bi ladje prišle že danes, bodo nad njimi krožila ameriška letala.

Konvoj so Sihanukove čete pri Neak Luongu, 50 kilometrov jugovzhodno od Phnom Penha, zasule z baražnim raketnim ognjem.

Včeraj so bili ostri boji 130 kilometrov severovzhodno od Phnom Penha, v bližini pokrajinskega središča Kompong Čama. Partizani so sinoči napadli tudi območja, ki leže le 4 kilometre od Phnom Penha.

Pred ofenzivo dolarja?

Ameriški finančni minister napoveduje zvišev anje vrednosti dolarja

WASHINGTON, 17. maja (Reuter) — Ameriški sekretar za finance Schultz je izjavil, da se bo vrednost dolarja zviševala, kar bo tudi izboljšalo položaj ameriškega gospodarstva. Poudaril je, da se je trgovinska menjava od lani izboljšala in da se ugodno razvija.

Kljub temu da je na evropskih borzah zato naglo poskočilo, dolar pa pada, si to na prvi pogled nelogično sigurnost Američanov v Parizu in v drugih zahodnoevropskih državah razlagajo s prihodnjo ameriško trgovinsko ofenzivo; ZDA naj bi s poplavo svojega blaga poskušale zaobrniti zdajšnji položaj v povsem nasprotno smer.

Novi vozni red

Določen je večji obseg prevoza, več bo vlakov, boljša kvaliteta

BEOGRAD, 17. maja (Tanjug) — Novi vozni red v železniškem prometu začne veljati 3. junija in bo veljal do 25. maja 1974. Sestavljen je tako, da omogoča večji obseg prevoza, smotrnejšo uporabo sedanjih in novih vlakov ter kvalitetnejše storitve v železniškem prevozu. Novi vozni red uvaja več sezonskih vlakov, zlasti proti morju. V poletni sezoni bodo ti vlaki vozili samo konec tedna in okrog 1. in 15. v mesecu, v drugih dneh pa po potrebi. Ukinjeni bodo nekateri vlaki na krajših, uvedeni pa na daljših relacijah. Nekaj izboljšav je tudi v mednarodnem železniškem prevozu.

Popolna izenačitev pravic

S skupščine skupnosti zdravstvenega zavarovanja Jugoslavije

MURSKA SOBOTA, 17. maja — Po soglasno sprejetem statutu zveze skupnosti zdravstvenega zavarovanja Jugoslavije so člani skupščine te skupnosti govorili o izkušnjah Slovenije po združitvi skladov delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja.

Nande Vode, podpredsednik zveze zdravstvenega zavarovanja Slovenije je govoril o nekaterih značilnostih po uvedbi enotnega zdravstvenega zavarovanja v naši republiki. Popolna solidarnost delavcev in kmetov, je bila glavni pogoj za uresničitev te pomembne naloge. Vendar ni bilo moč izbrati enotnega modela, da ne bi posegli v samoupravne pravice zavarovancev. Reševanje perečih finančnih problemov pa po njegovih besedah najbolj otežuje dejstvo, da prispevek kmetov ne temelji na dejanskih, ampak še vedno na katastrskih dohodkih. Vse te in druge okoliščine zato vplivajo na to, da smo uspeli izenačiti pravice zavarovancev samo v zdravstvenem varstvu, ne pa tudi v zdravstvenem zavarovanju.

Vode je še poudaril, da ustavne spremembe zahtevajo nov sistem samoupravljanja tudi v zdravstvenem zavarovanju. Popolno izenačitev pravic zdravstvenih zavarovancev in na koncu nacionalno zavarovanje pa je označil za glavno točko programa slovenske skupnosti do leta 1980.

Predstavniki iz drugih republik so menili, da tudi prinjih ne kaže več odlašati z izenačitvijo zdravstvenega varstva delavcev in kmetov.

Vendar pa, po besedah predstavnika iz Srbije, v tej republiki ne morejo računati prej kot v dveh letih na združitev skladov zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov. Računi kažejo, da bodo potrebovali na leto za popolno zdravstveno varstvo dodatno okoli milijardo dinarjev.

BORO BOROVIČ

J. Bilić: pomen ustave

Član izvršnega biroja predsedstva ZKJ o pripravah na X. kongres ZK

SMEDEREVO, 17. maja (Tanjug) — Član izvršnega biroja predsedstva ZKJ Jure Bilić je včeraj na zboru komunistov metalurškega kombinata govoril o pripravah na X. kongres ZKJ.

Najdlje se je ustavil pri osnovnih smereh razvoja samoupravljanja in vlogi ZKJ, ki bosta vsebovani v izhodiščih za X. kongres in predlogu ustave. Bilić je dejal, da smo začeli ustvarjati takšne družbene odnose, ki so doslej neznani v zgodovini človeštva; dosegli smo velike rezultate, v teh letih pa je prišlo tudi do težav v naši družbi. »Lahko rečem, da mi šele z drugo fazo ustavnih sprememb organiziramo delavski razred na ravni občine, republike in zveze. Z novo ustavo, z ustvarjanjem TOZD, iz temelja menjamo položaj delavskega razreda. Ustvarjamo skupnost proizvajalcev, ki bodo lahko vplivali na podjetje, občino, republiko in zvezo prek svojih delegatov. Organiziranje TOZD in delegatskega sistema je prvič v zgodovini pripeljalo delavski razred na prizorišče, kjer on upravlja z viškom svojega dela.«

»Sodili smo, da ZK mora usposobiti državo za njeno vlogo. Ne zato, ker jo krepi, ali zato, da bi se postavila nad samoupravljanje, marveč ker krepi tiste samoupravne funkcije, ki jih samoupravna družba lahko zdaj začne uresničevati. Če bomo imeli enotno in homogeno zvezo komunistov, sindikat, SZDL, zvezo mladine, če imamo čvrste organe federacije, potem se lahko samoupravna družba svobodneje razvija, saj jo bodo le-ti varovali od različnih vplivov. Šele tedaj bo družba stabilna. V nasprotnem primeru, če partija ne bo močna, idejno-politično in akcijsko enotna, če družbene in državne ustanove ne bodo močne in čvrste, potem bodo ravnorazni vragi napadali našo samoupravno družbo in našo demokracijo, potem bodo vse nazadnjaške sile — od lopovov do raznoraznih razrednih sovražnikov — ogrožale stabilnost in integriteto Jugoslavije.«

Telegrami

Obisk na vojaških grobovih

SAIGON — Severnovietnamska vlada je privolila v to, da ameriška vojaška skupina v petek ponovno pride v Hanoi pogledat grobove 23 Američanov, ki so tam umrli kot vojni ujetniki.

Napad na ministra

MILAN — Pred glavno milansko policijsko postajo je v četrtek eksplodirala granata, ravno ko je notranji minister Mariano Rumor zapuščal poslopje. Dva človeka sta bila ubita, 12 pa je bilo ranjenih, medtem ko se ministru ni zgodilo nič.

Egiptovski učitelji v Libiji

KAIRO — Letos bo šlo v Libijo še kakih 3000 egiptovskih učiteljev. Koliko jih je že v Libiji, niso objavili. Trenutno v Libiji živi in dela okrog 250.000 Egipčanov.

Žrtve ostrostrelca

MINNEAPOLIS — Neki ostrostrelec je v sredo opolnoči streljal z brzostrelko na cesto v predmestju Minneapolisa in ubil nekega moškega, neko žensko pa hudo ranil. Doslej ga še niso ujeli.

Ribiška vojna

HULL — Britansko ribiško brodovje se je umaknilo iz islandskih voda iz protesta, ker britanska vlada ni poslala vojnih ladij, ki naj bi jih zaščitile pred islandskimi patruljami. Ribiči se vračajo »razočarani, ker jih vlada ni podprla«, je sporočila zveza britanskih ribičev.

Beg štirih zapornikov

LA PAZ — Štirje desničarji, ki so s skupino zarotnikov snovali prevrat v Boliviji, a so jih prijeli, so predvčerajšnjim pobegnili iz zapora, pri čemer so ubili stražarja. Zbežali so v Argentino.

Tihotapstvo s pomočjo medvedov

REDDING — Tihotapci so z Daljnega vzhoda pretihotapili hašiš v vrednosti pol milijona dolarjev v votlih stenah dveh medvedjih kletk. Medveda so potem izpustili. Enega so lovci kmalu potem ubili, drugega pa so našli poginulega od lakote v gozdovih severne Kalifornije. Menijo, da se himalajski medved ni znašel v tujem okolju.

Jubilej »Berjozke«

MOSKVA — Znameniti folklorni ansambel »Berjozka« je te dni proslavil svojo 25-letnico s koncertom pred 6000-glavim občinstvom v dvorani kongresne palače v Kremlju.

Z atomskimi detonatorji do naravnega plina

RIO BLANCO — V koloradskih gorah so sprožili atomske detonacije, katerih moč je bila enaka moči eksplozije 90.000 trinitrotoluola, (4-krat več kot »hirošimska« bomba) z namenom, da bi odprli pot do nahajališč naravnega plina.

Poljsko-sovjetska avtomobilska proizvodnja

VARŠAVA — Poljski in sovjetski strokovnjaki razmišljajo o možnosti, da bi razširili sodelovanje avtomobilske industrije obeh držav. Poljaki sodelujejo v proizvodnji sovjetskih »žigulijev«. Iz Sovjetske zveze pa dobiva Poljska posamezne dele kakor tudi izgotovljene avtomobile »Volga« in »Zaporožec«.

Knjiga o Solženicinu

MOSKVA — Vodilni sovjetski biolog Medvedjev je napisal knjigo, v kateri pripoveduje, kako je pisatelj Aleksander Solženicin, njegov prijatelj, padel v nemilost. Knjiga ima naslov »Deset let po Enem dnevu v življenju Ivana Denisoviča«. Izšla bo na Zahodu še ta mesec, pred 27. majem, ko naj bi Sovjetska zveza podpisala mednarodno konvencijo o avtorskih pravicah.

Smrt atomskega znanstvenika

WASHINGTON — Ameriški atomski znanstvenik Eugene Rabinowitch, eden od avtorjev »Manhattanskega projekta«, na katerem je bila zasnovana prva kontrolirana atomska reakcija, je umrl v Washingtonu, star 71 let.

Mezde v Evropi prehitevajo ameriške

BRUSELJ — Leta 1972 so delavske mezde v Evropi štirikrat hitreje naraščale kot v ZDA. V pregledu EGS je navedeno, da so se proizvodni stroški na enoto proizvoda v evropski industriji povečali lani povprečno za 6 odstotkov, v ZDA pa za 1,5 odstotka.

Pa še to:

V »Politiki« beremo:

Podjetje »Metal-impeks« iz Tuzle (gre za največjo trgovinsko organizacijo v severovzhodni Bosni) je razpisalo natečaj za direktorja.

1. Visoka strokovna izobrazba.
2. Višja strokovna izobrazba.
3. Afirmiran družbeno-politični delavec.

Pri odločitvi je vrstni red lahko obraten.

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 18. maj 1973 ob 7. uri

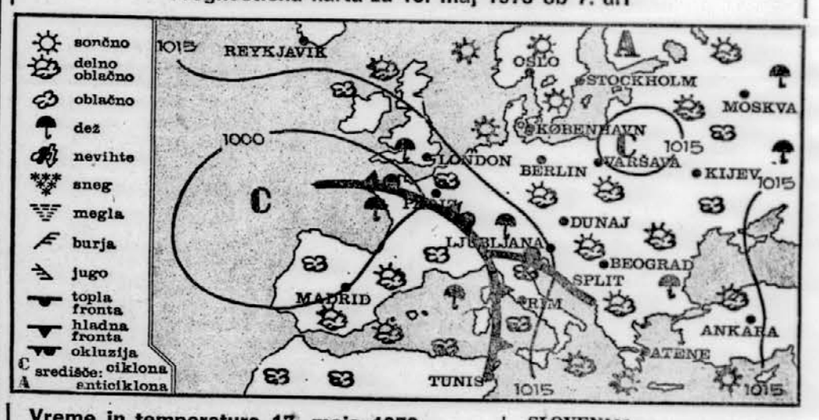

Vreme in temperatura 17. maja 1973

kraji	ob 7 uri vreme	stopinj	ob 13. uri vreme	stopinj
Ljubljana	oblačno	3	pololačno	16
Planica	sončno	7	oblačno	10
Brnik	jasno	6	pololačno	15
Kredarica	jasno	—7	v oblakih	—3
Maribor	sončno	7	pololačno	15
Sl. Gradec	oblačno	4	pololačno	13
Celje	sončno	5	oblačno	20
Novo mesto	sončno	8	oblačno	14
Koper	sončno	13	pololačno	15
Reka	jasno	13	oblačno	20
Puli	oblačno	13	oblačno	18
Hvar	oblačno	17	oblačno	19
Dubrovnik	oblačno	14	oblačno	17
Zagreb	pololačno	11	pololačno	16
Beograd	oblačno	9	dežuje	12
Sarajevo	oblačno	6	oblačno	10
Titograd	oblačno	16	oblačno	20
Skopje	oblačno	12	oblačno	16
Čelovec	—	—	—	—
Gradec	—	—	—	—
Dunaj	jasno	7	sončno	13
Benetke	oblačno	13	oblačno	16
Milano	oblačno	12	oblačno	14
Genova	—	—	oblačno	16
München	jasno	6	oblačno	15
Zürich	—	—	jasno	14
Rim	oblačno	14	oblačno	20
Pariz	oblačno	11	—	—
Berlin	jasno	9	oblačno	15
Stockholm	jasno	5	rahel dež	6
Moskva	pololačno	15	—	—

SLOVENIJA

Zmerno do pretežno oblačno. Nočne temperature bodo od 3 do 6, v Primorju 10, najvišje dnevne od 13 do 17 stopinj.

IZGLEDI VREMENA

V soboto bo še spremenljivo oblačno vreme, vendar brez bistvenih padavin. V nedeljo bo več sonca in čez dan malo topleje.

JUGOSLAVIJA

Spremenljivo oblačno, v južnih krajih oblačno in še manjše krajevne padavine.

VREMENSKA SLIKA

Greben visokega zračnega pritiska, ki se je od severa razširil nad Balkan že slabi. Hladne zračne gmote se preko Panonske nižine pomikajo na jug, medtem ko se Alpam od zahoda približuje toplejši zrak. Slovenija je na meji obeh zračnih gmot, kjer nastaja oblačnost.

SOBOTNA PRILOGA

KAKO GRADE STANOVANJA ZA DELAVCE
Anketa »Dela«

•

Anton Rupnik
WILLY STOPH
Portret tedna

•

Bogdan Šalej
ZAKAJ SPET PERONIZEM
Argentina

•

Boris Ziherl
JEDRA MNOŽIČNE KULTURNE DEJAVNOSTI
Ob obletnici Prešernove družbe

•

Boris Majer
FILOZOFIJA, MARKSIZEM, POLITIKA
Zakaj mislim, upam, in delam?

•

Primož Zagar
ZASLEDOVANJE NEKE ZALOSTNE KRIVULJE
Družbeni razvoj

•

Marija Namorš
»OKOVJE« V ŽIVEM ORGANIZMU
S kirurških praktičnih vaj

•

Jože Horvat
BRETANJA POKONCI
Zapisek s poti

ZA KONEC TEDNA

Trda pogajanja

Kissinger bo imel poleg težavnih pogajanj z Le Duc Thojem tudi precej težavne pogovore s Francozi

OD NAŠEGA PARIŠKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 17. maja (po telefonu) — Henry Kissinger in »njegov stari kolega z mirovnih pogajanj« Le Duc Tho sta se dopoldne ob desetih po treh mesecih spet sestala v vili nekega ameriškega bogatina v elegantnem pariškem predmestju St. Nomla-Breteche. V času, ko to poročamo, njuni pogovori še trajajo. Vendar iz dobro zastražene pritlične vile, okrog katere »taborijo« reporterji, še ni pricurljala nobena novica.

»Na te sestanke prihajamo s prepričanjem, da smo zaradi trpljenja in stisk, iz katerih se je rodil ta sporazum, dolžni storiti vse, kar je v naši moči, da bi izboljšali njegovo uresničevanje,« je izjavil posebni Nixonov svetovalec, ko je sinoči pristal na Orlyju. Nekaj podobnega je seveda Kissinger rekel vsakokrat, kadar je prišel na pogajanja v Pariz. Zato po tej izjavi ne moremo ničesar sklepati o ameriških namenih.

V Parizu menijo, da Kissinger in njegov sobesednik na današnji seji bereta vsak svoj spisek obtožb zaradi kršitev pariških sporazumov. Po mnenju komentatorjev bi lahko te pritožbe razdelili v dve kategoriji — v tiste, ki sta jih zagrešila neposredno Hanoj oziroma ZDA oziroma Severni Vietnam in pa v tiste, ki so jih storili njuni zavezniki.

V prvi kategoriji je Le Duc Tho brez dvoma zahteval, naj ZDA ustavijo izvidniške polete nad DRV, naj nadaljujejo odstranjevanje min iz severnovietnamskih voda ter naj se vrnejo na dvostranska pogajanja o gospodarski pomoči. Severni Vietnamec je najbrž tudi ponovil zahtevo, naj ameriška letala prenehajo bombardirati ozemlje pod kontrolo ZRV v Južnem Vietnamu.

Kissinger v okviru te kategorije nedvomno predvsem zahteva, naj Severni Vietnam ustavi pretok orožja in vojakov med Severnim in Južnim Vietnamom. Američani namreč trdijo, da pripravlja Hanoj novo vojaško ofenzivo na jugu.

V drugi kategoriji kršitev premirja pa je brez dvoma v ospredju Kambodža. Kot so namignili Američani pred začetkom pogovorov, utegne biti to osrednja točka teh pogajanj. Kissinger verjetno zahteva, naj Severni Vietnamci umaknejo svoje čete iz Kambodže. Toda Tho najbrž z enako odločnostjo zahteva, naj Američani pritisnejo na sajgonske oblasti, da bodo prenehale kršiti pariške sporazume v Južnem Vietnamu.

Po koncu tega prvega sestanka, ki mu bo gotovo sledilo še več drugih, bo Nixonov svetovalec obiskal še novega francoskega zunanjega ministra Michela Joberta. Čeprav bo to njuno prvo uradno srečanje, bo obisk vse prej kot vljudnosten. V Parizu namreč napovedujejo, da bo Jobert stresel na mizo vse francoske očitke »novi atlantski listi«, katere idejno očetovstvo pripisujejo Kissingerju.

ANDREJ NOVAK

Iz včerajšnje zadnje izdaje

J. Rudolf ponovno izvoljen

Še bo predsednik ZZB NOV Slovenije — Podpredsednik B. Osolnik

LJUBLJANA, 17. maja — Novoizvoljeni republiški odbor ZZB NOV Slovenije je ponovno izbral za svojega predsednika Janka Rudolfa. Republiški odbor, v katerem je sedaj 101 član, je izvolil za podpredsednika Bogdana Osolnika, ki je tudi doslej opravljal to dolžnost in Adolfa Ariglerja. Za sekretarja so ponovno izvolili Franca Vrhovška.

Programi!

N. Gorica: delovne organizacije naj dolgoročneje načrtujejo zaposlitev

NOVA GORICA, 17. maja. Skupščina skupnosti za zaposlovanje za območje ajdovske, novogoriške in tolminske občine je na včerajšnjem zasedanju poudarila potrebo po tem, da bi se delovne organizacije lotile dolgoročnejšega programiranja novih zaposlitev ter ob tem spreminjanju kvalifikacijske sestave zaposlenih.

Zanimivo je, da kljub rahli gospodarski stagnaciji narašča število zaposlenih v vseh dejavnostih. V letošnjem prvem četrtletju se je dvignilo število novih delavcev za 1,1 odstotka, kar je 353 novih zaposlitev. Največ novih zaposlitev je bilo v gradbeništvu, kjer so sprejeli 3,1 odstotka novih delavcev in v družbeni obrti, kjer je narastlo število zaposlenih za 2,1 odstotka. Če pa primerjamo to obdobje z istim časom minulega leta, je bilo v družbenem sektorju 3,7 odstotka več delavcev. V zasebnem sektorju pa se je njihovo število zmanjšalo za 5,6 odstotka.

Minula gibanja na področju zaposlovanja seveda vplivajo na število mladih delavcev, ki iščejo delo. Zavod za zaposlovanje ima trenutno 456, ali kar 100 manj kot lani v istem času, iskalcev dela. Med temi je kar 8,5 odstotka nepriučenih in pa priučenih delavcev. Hkrati pa bi delovne organizacije potrebovale večje število novih delavcev, saj so v prvih treh mesecih prijavili kar 1386 odprtih delovnih. Člani skupščine so v razpravi ugotovili, da je mogoče v prihodnjem obdobju pričakovati večje premike v delovni sili, zlasti na področju investicijskih panog, ki se usmerjajo v intenziviranje lastne proizvodnje.

L. KANTE

PIONIRJI IZ KUMROVCA PRI DR. BRILEJU — Podpredsednik republiške skupščine dr. Jože Brilej je včeraj dopoldne sprejel skupino pionirjev iz osnovne šole Maršala Tita iz Kumrovca, ki se kot gostje pobratene osnovne šole Danile Kumar iz ljubljanskega Posavja mudijo na večdnevnem obisku v Ljubljani. Z njimi se je zadržal v prisrčnem razgovoru. Pionirji iz Kumrovca so si nato s posebnim zanimanjem ogledali fresko v avli pred veliko dvorano, ki prikazuje zgodovino Slovencev od naselitve do danes. Foto: J. Zrnec

Več šol na obalo

Potrebe na obali terjajo, da bi tu čimprej ustanovili nekatere višje in visoke šole — Za nekatere že pogoji

KOPER, 17. maja. Komite obalne konference ZK je sklical danes v Kopru razširjeno sejo političnega aktiva prosvetnih delavcev, ki je obravnaval teze o idejnih vprašanjih razvoja visokega šolstva v naši samoupravni družbi.

Na seji, ki so se je udeležili tudi predstavniki obalnega sveta, obalnih občin in ljubljanske pedagoške akademije so razpravljali predvsem o pogojih in potrebah po ustanavljanju višjega in visokega šolstva na obali.

Obalne občine potrebujejo po podatkih zavoda za zaposlovanje letno okoli 250 absolventov z višjo in visoko izobrazbo, dobijo pa jih le okoli 90. Splošna plovba v Piranu, Delamarisu v Izoli, Luka Koper in nekatera druga podjetja pa potrebujejo še nekatere druge profile strokovnjakov, ki naj bi jih usposabljali v okviru bodočega pomorskega šolskega centra.

V skladu z resolucijo in akcijskim programom obalnega sveta se bodo nadaljevali pogovori s predstavniki ljubljanske univerze in mariborskim šolskim centrom, da bi čimprej ustanovili tudi na obali nekatere višje in visoke šole. Trenutno so najbolj dozoreli pogoji, da bi že letošnjo jesen ljubljanska pedagoška akademija odprla v Kopru nekatere svoje oddelke za razredni in predmetni pouk.

Na razširjeni seji političnega aktiva so obravnavali tudi štipendijsko politiko na obali, stike s študenti v Ljubljani in Mariboru ter nezdrave težnje po podaljšanju študija na univerzi v Ljubljani.

A. B.

Načrti za 3 cestne povezave

Piran: sklep o razgrnitvi idejnih projektov cest in Bernardina

PIRAN, 17. maja — Tu je bila danes razširjena seja sveta za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve. Obravnavali so predlog novelacije urbanističnega načrta, oz. spremembe prometnega omrežja, povezave mesta Piran zaradi gradnje kompleksa Bernardin.

Inženirji Investbiroja iz Kopra so obrazložili razgrnjene načrte, ki predvidevajo tri cestne povezave, in sicer naj bi šla prva od portoroškega križišča do antene na Belem križu, dalje do piranskega pokopališča in luške kapitanije v Piranu. Gradnja bi veljala nekaj manj kot 30 milijonov dinarjev.

Druga, cenejša varianta povezuje portoroško križišče, anteno na Belem križu, področje Bernardina do luške kapitanije. Investicija znaša skoraj 20 milijonov. Tretja, najcenejša povezava pelje od portoroškega križišča do sedanje trgovine Trgo-avto ter obide Bernardin do luške kapitanije. Velja pa 13 milijonov dinarjev.

Strokovnjaki so v razpravi obrazložili še nekatere podrobnosti okrog kompleksa Bernardin. Predstavniki republiškega sekretariata za urbanizem pa so izrazili pomisleke zaradi pomanjkljivega projektiranja parkirnih prostorov in izračuna prometne obteženosti novih predvidenih cest.

Ob koncu so člani sveta sprejeli sklep o razgrnitvi idejnih projektov cestnega omrežja in kompleksa Bernardin, ki naj bi bili deležni javne razprave.

Asfalt do Areha

MARIBOR, 17. maja — Kot smo danes zvedeli, bodo že konec julija začeli z asfaltiranjem pet kilometrov dolgega cestnega odseka od Slapa do Areha na Pohorju. Dela naj bi izvajalo mariborsko cestno podjetje, celotna investicija naj bi veljala 3,5 milijona dinarjev. Asfalt bo približal področja okoli Areha, kjer so v načrtu večji smučarski kompleksi. J. J.

Črnilni vložki iz Aera

Steklenička s črnilom, ki so bile dolga desetletja v rabi, počasi izpodriva nova možnost za polnjenje nalivnih peres. Črnilo za enkratno polnjenje je moč v papirnicah in blagovnicah kupiti v plastičnih vložkih. To navsezadnje niti ni tako zanimivo, kot je zanimivo to, da se je te proizvodnje — posodobljenja namreč — lotila celjska tovarna »Aero«. Tu so namreč začeli izdelovati takšne vložke. Stroj avtomatsko izdela plastični vložek, pripravi črnilo, polni in zapira. »Aero« bo dal letos na trg blizu 2,000.000 črnilnih vložkov.

F. K.

Plastični cevovod do Kopra

Montažna skupina podjetja »Sigma« iz Zalca, ki se je doslej uspešno uveljavilo pri gradnji številnih vodovodov na Slovenskem, je sredi najzahtevnejšega dela pri polaganju plastičnega cevovoda v bližini Kopra. Delajo na povezavi vodovoda med Portorožem in Koprom. Del cevovoda je skupno dolg 8 kilometrov. Delo za rižanski vodovod bo v celoti opravljeno do 15. julija letos.

F. K.

Zaprti za lastnimi zidovi

Veliko pobud za integracije v Tolminu ostalo na pol poti

TOLMIN, 17. maja — Občinska skupščina je posvetila današnje zasedanje vrsti vprašanj s področja gospodarstva in družbenih služb. Sprejela je tudi več odlokov za redno upravno delo.

Odborniki so razmeroma optimistično ocenili tekoča gospodarska gibanja. V večini delovnih organizacij se dobro pripravljeni vključujejo v zaostrene pogoje gospodarjenja. Opazno pa je njihovo zapiranje v lastne zidove, kar utegne imeti, dolgoročno gledano, negativne posledice. Vrsta pobud za integracijo, zlasti v kovinski industriji ter kmetijstvu in trgovini je ostala in pol poti.

V nadaljevanju seje so odborniki med drugim sprejeli odlok o zazidalnem načrtu centralnega turističnega območja Radulje pri Bovcu, statut sklada za gradnjo šol v tolminski občini ter odlok o ustanovitvi sklada za štipendiranje in pomoč v šolanju na območju občine. Odborniki so sprejeli tudi odlok o minimalnem poslovnem času v trgovinah, gostiščih in obrtnih delavnicah ter obravnavali nekatere zadeve s področja organizacije vseljudskega odpora.

L. KANTE

Pomol brez ladij

Koprska luška kapitanija prepovedala pristajanje in privez večjih ladij v Portorožu — Ukrep v prid kopalcem

KOPER, 17. maja. Luška kapitanija Koper je izdala 15. maja odločbo, po kateri ob portoroškem pomolu ni več dovoljen pristanek in privezovanje ladij na motorni pogon, ki imajo več kot 10 bruto registrskih ton. Ta odločba prizadene predvsem manjše turistične ladje in hidrogliserje, ki prevažajo turiste na daljše in krajše izlete.

Temeljni razlog, da so sprejeli tako odločbo je v tem, da bi radi čimbolj poskrbeli za varnost kopalcev in tudi za čistost morja. Letos so občutno razširili portoroško kopališče. Upravičeno pričakujejo, da bo poleti tu več kopalcev. Pomol se razteza v morje sredi obeh kopališč. Že lani je bilo dosti negodovanja gostov, ker se niso počutili varne med prihajajočimi in odhajajočimi ladjami.

Zaradi večjih ladij je dostikrat tudi z oljem onesnaženo morje. Promet ladij in čolnov pa tudi ni tako organiziran, da bi bilo mogoče stalno nadzorstvo; tukaj ni organov luške izpostave, niti mejne milice in carinarnice.

Vse to so razlogi, zaradi katerih je luška kapitanija prepovedala pristajanje večjih ladij v Portorožu. S to odločbo bodo predvsem prizadete različne potovalne agencije, ki organizirajo prevoz turistov na izlete po morju. Zdaj bodo morali izletnike iz Portoroža vkrcavati v Piranu ter jih do tja in nazaj voziti z avtobusi.

Prvega dne, kar je začela veljati ta odločba, so bile privezane ob portoroškem pomolu tri ladje. Na luški kapitaniji zatrjujejo, da bodo poskrbeli za izvajanje te odločbe. Že prihodnje dni bodo kapitani ladij morali poiskati prostor za privez v piranskem pristanišču. Čeprav se na odločbo prizadeti lahko pritožijo na republiški sekretariat za gospodarstvo, pa to ne pomeni, da ta odločba ne bi začela takoj veljati.

GUSTAV GUZEJ

Povečan obisk Postojnske jame

POSTOJNA, 17. maja — Turistični promet se je na Postojnskem v prvih štirih mesecih letošnjega leta izjemno povečal. Tako je bilo v primerjavi z enakim lanskim obdobjem kar 35 odstotkov več prenočitev ter kar za 119 odstotkov več obiskovalcev Postojnske jame. Povsod prevladujejo tujci.

Dosedanji turistični promet daje slutiti, da bo letošnja sezona brez dvoma med najugodnejšimi doslej. H. D.

Praznik pomladi v Izoli

IZOLA, 17. maja — Tukajšnje turistično društvo bo priredilo v soboto in nedeljo v sodelovanju z Zavodom za turizem Portorož tradicionalni praznik pomladi. V kulturnem delu programa bo v soboto koncert godbe na pihala na trgu JLA ter nastop mešanega pevskega zbora DPD »Svoboda«. V nedeljo pa bo v okviru praznika štart 19. mednarodne Istrske regate.

L. O.

dobra knjiga najboljši prijatelj

Pomoč iz občinske blagajne

Tolmin: 1100 socialnih podpirancev — Tretjina proračuna za podpore

TOLMIN, 17. maja — Ker ima tolminska občina okoli 1.1000 socialnih podpirancev ter drugih ljudi, ki prejemajo takšno ali drugačeo finančno pomoč iz občinske blagajne, mora vsako leto dati nad eno tretjino občinskega proračuna za te namene — ali na 4,8 milijone dinarjev.

320 borcev prejema priznavalnine, 315 je socialnih podpirancev, 110 ljudi je v domovih za ostarele, 60 pa v posebnih vzgojnovarstvenih zavodih. Mesečni otroški dodatek prejema 290 upravičencev, okoli 50 kmetov-borcev pa prejema varstveni dodatek.

N. LAPAJNE

Rojstvo novega jezera

Nared za ureditev akumulacijskega jezera v dolini Ščavnice

LJUTOMER, 17. maja — Z odločbo o splošnem interesu za ureditev akumulacijskega jezera v Gajševcih, ki so jo potrdili tudi odborniki ljutomerske občinske skupščine, so premostili zadnjo oviro za nadaljevanje regulacij v Ščavniški dolini, kjer bodo iztrgali stalnim poplavam in zamočvirjenosti nad deset tisoč hektarov zemlje.

V dolgoveznih pripravah za graditev glavnega akumulacijskega jezera v Gajševcih se je skupščina občine Ljutomer srečala z domala nepremostljivo oviro pri pogovorih s kmeti, ki jim bo voda zalila skoraj osemdeset hektarov povečini orne zemlje. Prizadetim kmetom namreč ni bilo lahko, ker so načrtovalci regulacije segli po njihovi najboljši zemlji.

No, po številnih pogovorih in prepričevanju so lastniki te zemlje uvideli obči družbeni pomen regulacije za čelotno Ščavniško dolino, zato jih večina že soglaša z zamenjavo zemlje. Obveljal je dogovor, da jim bodo v enakem obsegu dodelili v lastništvo zemljišča, ki so v družbeni lasti.

Tako je upravni organ skupščine občine Ljutomer že dodelil prizadetim kmetom v zakup trideset hektarov travnikov za dobo treh let, da bi si zagotovili z ustreznimi agrotehničnimi ukrepi jamstvo za čim večji hektarski donos ob kasnejšem prevzemu te zemlje. Zamenjavo zemljišč dvaindvajsetim lastnikom potopljene zemlje bodo nadaljevali v skladu z ocenitvijo vrednosti teh zemljišč.

BORO BOROVIĆ

Plavalni tečaji za študente

Tečaji bodo v študentskem taboru v Ankaranu — Le del stroškov

LJUBLJANA, 17. maja — Komisija za telesno kulturo in tehnično vzgojo univerze v Ljubljani bo v sodelovanju s komisijami na fakultetah priredila plavalne tečaje v Študentovskem taboru Ankaran. Tečaji so namenjeni vsem rednim študentom. Kdor še ne zna plavati in bi se rad naučil, naj se prijavi referentu za telesno kulturo pri tajništvu univerze, Trg revolucije 11 (v II. nadstropju, soba št. 10) do 31. maja.

Plavalni tečaji bodo predvidoma od 1. do 10. julija, od 11. do 20. julija ter od 21. do 30. julija. V posamezni tečaj bodo lahko sprejeli 40 tečajnikov. Del stroškov vseh teh tečajev bo kril organizator, tečajniki pa si bodo morali sami plačati vožnjo in oskrbo v študentskem taboru.

RADO RADEŠČEK

Cerkno: pohod mladih

IDRIJA, 17. maja — Predstavniki občinske konference ZMS, občinske zveze za telesno kulturo in občinske konference SZDL Idrije so 15. maja obiskali članico sveta federacije Vido Tomšič ter jo obvestili o pripravah na tradicionalni pohod mladih iz Primorske in Gorenjske po poteh partizanskega Cerknega. Vida Tomšič se je odzvala vabilu, da bo spregovorila udeležencem pohoda, ki bo v soboto, 26. maja v Cerknem.

Pohod v mesecu mladosti bo posvečen praznovanju Titovega rojstnega dne in 30. obletnici ustanovitve XVI. SNOB Janka Premrla-Vojka, ki ima domicil v idrijski občini. Pohoda pod pokroviteljstvom tovarne ETA iz Cerknega, Slovenijalesa in Spodnje Idrije in Kolektor iz Idrije, se bo udeležilo nad tisoč mladih iz šol, delovnih organizacij in JLA.

I. B.

Boj s kotanjami

V občini Ilirska Bistrica so lani opravili 14.097 prostovoljnih delovnih ur na cestah — Prvi vaščani Koritnic

ILIRSKA BISTRICA, 17. maja. Z občinskim odlokom v letu 1962 je bil pri občinski skupščini ustanovljen tudi sklad za ceste. Glede na finančne možnosti je sklad uspešno vodil in izvajal zastavljene naloge v vseh desetih letih, po pogodbah pa delo sklada prav tako uspešno opravlja Komunalno stanovanjsko podjetje.

Poleg rednega vzdrževanja vseh 150 kilometrov lokalnih cest, je lani sklad za ceste prispeval tudi za vsa večja vzdrževalna dela na drugih cestnih objektih. Lokalne ceste v občini imajo slabo podlago, speljane so po strmih terenih in nimajo dovolj obcestnih kanalov in propustov. Prav zaradi tega so nujno potrebne tudi večkratne večje akcije, ki terjajo dokajšnja sredstva. Med večje lanskoletne investicije spadajo sofinanciranja pri ureditvi cestišč od Pregarja na Rjavče, Novokračine-Nova vas, ureditev obcestne kanalizacije na Gornjem in Dolnjem Zemonu in drugo.

V sodelovanju z Gozdnim gospodarstvom Postojna in obratom Javorja na Baču pa so opravili večja vzdrževalna dela na cesti proti Mašunu skozi vas Koritnice. Polovico denarja je sklad prispeval tudi za obnovo mostu čez reko Reko v vasi Trpčane.

Na lokalnih cestah je bilo opravljenega veliko prostovoljnega dela. Po podatkih sklada so lani s prostovoljnim delom sodelovali pri raznih delih vaščani 45 vasi. Skupno so tako opravili 14.097 ur, kar predstavlja 140.970 dinarjev. Najbolj so se izkazali vaščani Koritnic, ki so opravili 4.800 delovnih ur, nato Podbežci 1.580 in drugi. Škoda le, da je kljub temu še vedno nekaj krajev, kjer take oblike samoprispevka ne organizirajo, tudi sicer so manj dejavni. Pomembna naloga sklada v bodoče bo zato stalna skrb za prostovoljno delo.

Vse to je vplivalo na precejšnjo izboljšavo celotnega cestnega omrežja v občini. Pri tem moramo vedeti, da je bil večji del sedanjih lokalnih cest v občini še pred dobrim desetletjem v takem stanju, da po njih ni bil mogoč avtomobilski promet. To so bile navadne kolovozne poti, obdane z lužami in blatom. Samo 12 stalno zaposlenih delavcev, pa nekaj časa še ne bo povsem rešilo problema vzdrževanja 150 kilometrov lokalnih cest.

J. VALENCIČ

Bliže k planinam

Planinsko društvo v Tolminu ima v svojih vrstah vse več mladih — V načrtu za letos kar 12 izletov v gore

Planinsko društvo v Tolminu šteje 1194 članov, od teh je 530 odraslih, 264 mladine in 400 pionirjev. Društvo skrbi za popravljanje poti, markacije, zavarovanje izpostavljenih poti, popravljanje in opremljanje nevarnih stez z varnostnimi klini in vrvmi, oskrbovanje planinskih koč in organiziranje planinskih izletov. Društvo ima na planini Rázor planinsko kočo, ki jo je v lanski sezoni obiskalo več kot 3000 planincev.

V letošnji sezoni bo društvo priredilo več izletov v planine. Tako ima v načrtu daljši izlet na Koroško z vzponom na Dobrač, kamor bodo planinci odpotovali v prvi polovici julija.

Planinsko društvo v Tolminu ima dobesedno na dlani več visokih gorá, ki so primerne za enodnevne vzpone. Vse poti na te vrhove so markirane in zavarovane, le pot na 1905 metrov visoko Škrbino ni zavarovana. Na drugi letošnji seji je odbor sklenil, da bo primerno zavaroval tudi to pot. Skupaj s pripadniki JLA in mladino bodo planinci 10. junija organizirali popravljanje poti na planino Razor.

Po šolah v občini propagirajo planinstvo tudi učitelji in to z dobrim uspehom. Lani so mladi planinci priborili v tekmovanju pri obiskih gora 15 srebrnih in 16 bronastih značk. Odbor planinskega društva je kot priznanje poklonil vsem tistim s srebrno značko še knjigo Hoja v gorah. Višji razredi pa lahko tekmujejo tudi za zlato značko, ki jo dobijo za vzpone na višje gore. Mladi planinci v Tolminu imajo za letošnjo sezono v načrtu kar 12 izletov v gore, dva imajo že za seboj. Tudi mladi planinci v Desklah se bodo letos pridružili svojim vrstnikom v Tolminu. Z izleti v gore bodo tekmovali za zlate, srebrne in bronaste značke.

Planinskemu društvu v Tolminu se je zadnje čase pridružila tudi fotosekcija, ki šteje več ljubiteljev gora. S tem je društvo pridobilo dragocene pomagače pri širjenju planinske misli. Člani fotosekcije bodo skrbeli za fotografiranje planinskih motivov z barvnimi diapozitivi, ki jih bodo potem predvajali pozimi za tiste, ki sami ne morejo v gore. Skrbeli bodo tudi za posnetke pomembnejših turističnih točk, ki jih bodo dali razmnožiti v barvnih razglednicah.

ANDREJ PAGON

Akcija RK bo 31. maja

Po vsej Sloveniji bodo dve uri zbirali rabljena oblačila

LJUBLJANA, 17. maja — V Sloveniji že nekaj let uspešno poteka zbiranje rabljenih oblačil, obutve in posteljnine. Lani so aktivisti RK zbrali 120.000 kg blaga in ga razdelili ljudem, zlasti otrokom v manj razvitih območjih Slovenije.

Letošnja akcija bo v četrtek, 31. maja od petih do sedmih popoldne, po vsej Sloveniji hkrati. Pripravljene zavitke oblačil posteljnine in zvezanih čevljev (da se pari ne bi pomešali) bodo aktivisti RK pobirali po hišah in zbirališčih v bloku. Rabljena oblačila in posteljnina naj bo čista in zakrpana. Rdeči križ še posebej prosi za oblačila in obutev, primerno za otroke in šolarje.

D. B.

Dežurne službe Kinematografi Obvestila Predavanja

Kinematografi

SPORED ZA PETEK

KINO IDRIJA: franc. barv. film ŠUM NA SRCU, ob 17.45. Amer. barv. film RDEČI GUSAR ob 20. uri.

KINO SVOBODA — ŠEMPETER: amer film SINOVI PUSTINJE, ob 18. in 20. uri.

KINO SOČA — NOVA GORICA: franc. barv. film SOLO, ob 18. in 20. uri.

LJUBLJANA

KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: ob 16. in 18. uri amer. film SERENADA V DOLINI SONCA. Režija: H. Bruce Humberstone. Glav. vl.: Sonia Henie, Cornel Wilde, Milton Berle, Glenn Miller.
Ob 20. uri amer. barv. film SMEŠNI OBRAZ. Režija: Stanley Donen. Glav. vl.: Audrey Hepburn, Fred Astaire, Suzy Parker, Robert Fleming. Prodaja vstopnic uro pred prvo predstavo.

KINO UNION: »Veste, kdor tega filma ni videl, ne ve, kaj je lepo in doživeto v filmski umetnosti . . .« (M. Kalan, gospodinja, anketa na predstavi). Amer. barv. film V VRTINCU — I. in II. del po znamenitem romanu Margareth Mitchell. Dobitnik 10 Oskarjev! Režija: Victor Fleming. V glav. vl.: Vivien Leigh (Scarlet O'Hara), Olivia de Havilland (Melanie), Clark Gable (Rhett Butler), Leslie Howard (Ashley) in drugi. Brez tednika! Predstavi ob 16. in 20. uri. Zaradi dolžine filma cene zvišane!
Med I. in II. delom 15 minut premora — streže restavracija Union!

POLETNI KINO DOM JLA: Lex Barker (te dni podlegel infarktu) kot Old Shatterhand v nem. barv. CS pust. filmu WINNETOU V DOLINI SMRTI po K. Mayu. Tednik št. 17. Predstava ob 20. uri. Zadnjič!

KINO KOMUNA: »Film s predrzno, včasih skorajda nesramno, a — priznajmo — duhovito kamero anekdotično nabira poudarke na račun zakonske zvestobe in nezvestobe . . .« (S. Godnič, Delo). Film s Festa! Ital. barv. VV filmska satira MIMI KOVINAR. Režija: Lina Wertmüller. V glav. vl.: Giancarlo Giannini, Mariangela Melato, Agostina Belli in drugi. Tednik št. 19. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16., 18.15 in 20.30. Ni za otroke! Zvišane cene!
Ob 10. uri MATINEJA amer. barv. WS kriminalke GRISSOMOVA TOLPA Roberta Aldricha. Zvišane cene! Zadnjikrat!

KINO SLOGA: grško-franc. barv. VV glasbena komedija LJUBEZEN V BUZUKI RITMU. Režija: Alecos Sakellarios. Brez tednika! Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Zadnjikrat!

KINO VIC: Lee van Cleef v amer. barv. vesternu SEDEM VELICASTNIH JEZDI. Režiser: George McCovan. Igrajo še: Michael Callan, Stefanie Powers in drugi. Brez tednika! Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Hrvatski podnaslovi!

KINO ŠISKA: Charles Bronson in Alain Delon v amer.-franc. barv. pust. vesternu RDEČE SONCE. Režiser: Terence Young. Igrata še: Ursula Andress in Toshiro Mifune. Tednik št. 18. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16., 18.15 in 20.30. Zaradi dolžine filma cene zvišane!

KINO SAVA: Lex Barker v glavni vlogi nem. barv. CS pust. filma ZAKLAD AZTEKOV. Režiser: Robert Siodmak. Predstavi ob 17. in 19. uri. Zadnjikrat!
Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstav.

KINO KRIŽANKE: ital. barv. CS film KLOFUTA VSAK DAN. Režija: Armando Crispino. Igrajo: Gianni Morandi, Laura Belli, Duilio Gruciani. Znani in priljubljeni pevec Gianni Morandi nastopa v prikupni komediji, polni topline in preprostosti. Predstava samo ob 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred začetkom.

KINO TRIGLAV: ital. barv. pust. film MEČ ZA BRANDA, ob 16., 18. in 20. uri. Igrajo: Paul Winston, Corinne Schubert, Furio Mencioni. Prodaja vstopnic je od 15. ure dalje.

KINO VEVČE: amer. barv. CS vestern BANDOLERO, ob 20. uri. Zadnjikrat! Igrajo: James Stewart, Dean Martin in Raquel Welch.

HALA TIVOLI — ZAVOD ING. STANKA BLOUDKA LJUBLJANA CELOVŠKA CESTA 25

HALA TIVOLI: v mali dvorani bo ob 17. in 20. uri prireditev POMLAD V SVOBODI, na kateri nastopajo otroci, čisti dohodek pa gre v korist indokitajskih otrok.
ELEKTRIČNI AVTODROM in otroški vrtiljak sta odprta vsak dan od 8. do 22. ure. Vabimo vas na ploščad pred Halo Tivoli.

ZLATI KLUB danes lahko ženske posvetijo negi svojega telesa in večanju njegove vzdržljivosti ter hujšanju vsaj dve uri, in sicer od 8. do 10., 10. do 12., 12. do 14.; 15. do 17., 17. do 19. in 19. do 21. ure. Pojasnila po tel.: 317-468. POSKRBITE ZA SVOJE TELO, PREDEN PREPOZNO BO!

stopoteka

Vabimo vse mlade, ki imajo radi glasbo in ples danes od 20. do 1. ure. Vstopnina ob petkih je 15 din, sicer pa vse ostale dneve 10 din. Vstop imajo le starejši od 18. leta, garderoba je brezplačna.

RADIO STUDENT

12.00 Glasbeni avtomat; 12.25 Poročila, obvestila; 12.33 Glasbeni avtomat; 16.00 Top 30; 16.05 Poročila, obvestila; 16.30 Aktualna tema; 17.30 Poročila.

DISCO POLJANE

Vsem ljubiteljem ansambla TIME sporočamo, da danes 18. 5. ta od. ličnl zagrebški ansambel zaradi zasedenosti ne bo nastopil v disko klubu Poljane. Torej plesa ne bo. Vse mlade vabimo 19. 5. ob 19.30 v Disko klub Poljane. Dobra glasba je zagotovljena. Vabljeni. V nedeljo, dne 20. 5. 73 disko ne bo obratoval.

TUDI S CESTAMI NAPREJ — Še pred dobrim desetletjem je bila večina lokalnih cest v ilirskobistriški občini v takem stanju, da po njih ni bil mogoč avtomobilski promet. Zdaj pa se je s podobo mesta vred tudi na cestah marsikaj spremenilo na bolje. Foto: S. Busić